

PLAN URZĄDZENIA LASU

NADLEŚNICTWA CZŁUCHÓW OBRĘB: CZŁUCHÓW

**Sporządzony na okres od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2032 roku
na podstawie stanu lasu na dzień 1 stycznia 2023 roku**

TOM IA

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA (ELABORAT)

WYKONAŁO:

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Szczecinku**

ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek

Szczecinek 2022 r.

Wykonawca

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku
ul. Koszalińska 91B, 78-400 Szczecinek
tel. (94) 37 408 05, faks (94) 37 408 05
e-mail: sekretariat@szczecinek.buligl.pl

Opracowanie

Mariusz Zawisłak

Kontrola końcowa

Inspektor urządzania Józef Sawicki

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2023 do 2032

dla Nadleśnictwa CZŁUCHÓW
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w SZCZECINKU
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2023 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2023 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha ||2|2|4|7|0|5|4||
w tym według obrębów leśnych:

1) CZŁUCHÓW ||2|2|4|7|0|5|4||
|| | | | | | | ||

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha ||2|1|5|5|6|7|7||
w tym:

a) według pełnionych funkcji:
- lasów stanowiących rezerwy przyrody || | | | |8|2|8||

- lasów uznanych za ochronne ||4|8|8|5|1|6||

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych) ||1|6|6|6|3|3|3||

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych ||2|0|5|7|8|8|7||

- gruntów niezalesionych || | |4|4|3|7|0||

w tym: do odnowienia || | |2|7|1|1|7||

- gruntów związanych z gospodarką leśną || | |5|3|4|2|0||

I.3. POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha || | |9|1|3|7|7||

w tym: przeznaczonych do zalesienia || | | | |5|0|3||

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2023 DO 2032

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

|1|2|7|8|8|0|4| m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny

|7|2|3|8|0|4| m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha
o orientacyjnej miąższości

1 | 2 | 3 | 4 | 3 | 8 | 9

5 | 5 | 5 | 0 | 0 | 0 m³ grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha

1 | 5 | 1 | 0 | 3 | 4 | 0

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

1 | 1 | 5 | 0 | 6 | 8

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

1 | 6 | 0 | 8 | 8 | 3

c) trzebieże

1 | 2 | 3 | 4 | 3 | 8 | 9

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha

5 | 0 | 3

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

2 | 7 | 1 | 1 | 7

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów
przewidzianych do użytkowania rębego - ha

1 | 7 | 6 | 2 | 9 | 4

w tym zrębami zupełnymi

1 | 1 | 5 | 5 | 4 | 2

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha

1 | 1 | 3 | 0

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha

2 | 1 | 1 | 2 | 4

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

0 | 0 | 0

g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha

2 | 2 | 1 | 3 | 0 | 9

w tym: wodnych - ha

0 | 0 | 0

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej)
przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo
oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione
opisowo

SPIS TREŚCI

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	- 10
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	- 10
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa	- 10
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa	- 16
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	- 27
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	- 33
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego.....	- 33
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	- 35
1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	- 37
1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji.....	- 40
1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia....	- 40
1.2.6. Zgodność projektu planu u.l. ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu	- 41
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	- 41
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów.	- 41
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	- 42
1.3.3. Rzeźba terenu	- 42
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne.....	- 43
1.3.4.1. Warunki glebowe	- 43
1.3.4.2. Warunki klimatyczne	- 44
1.3.4.3. Warunki wodne	- 44
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew	- 47
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych.....	- 52
1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych	- 52
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej	- 56
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	- 60

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa	- 60
1.3.9.2. Dominujące funkcje lasu i kategorie ochronności	- 61
1.3.9.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego	- 64
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	- 65
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki le- śnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa	- 65
1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu	- 65
1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna.....	- 66
1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa	- 68
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	- 69
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa	- 70
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	- 71
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących	- 71
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy klas i podklas wieku	- 73
1.5.1.3. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących	- 77
1.5.1.4. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków "rzeczywistych"	- 80
1.5.1.5. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości (tablicowy)	- 82
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów	- 83
1.5.2.1. Stan uszkodzeń drzewostanów	- 83
1.5.2.2. Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów	- 84
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	- 86
1.5.4. Charakterystyka gruntów leśnych niezalesionych	- 89
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego	- 90
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożą- danego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospo- darczego	- 91
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	- 96
2.1. Analiza gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu dokonana przez Nadleśniczego	- 97

2.2. Koreferat do analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku	- 149
2.3. Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku	- 165
2.4. Końcowa ocena gospodarki leśnej w Nadleśnictwie dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku	- 173
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ ...	- 175
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych	- 175
3.1.1. Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	- 176
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	- 179
3.1.2.1. Podział lasu według pełnionych funkcji i kategorii ochronności	- 179
3.1.2.2. Podział na gospodarstwa	- 180
3.1.2.3. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej	- 183
3.1.2.4. Podział lasu na ostępy.....	- 184
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego.....	- 184
3.1.3.1. Etat użytkowania rębnego	- 184
3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	- 184
3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet przyjętego etatu	- 188
3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębnego	- 188
3.1.3.2. Rozmiar użytkowania przedrębego	- 189
3.1.3.3. Łączny rozmiar miąższościowy użytków głównych	- 191
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa	- 192
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego...	- 192
3.2.1.1. Użytkowanie rębne	- 192
3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne	- 196
3.2.1.3. Łącznie użytki główne	- 197
3.2.1.4. Zadania z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw	- 199
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	- 200
3.2.2.1. Zadania na bieżące 10-lecie	- 200
3.2.2.2. Zadania z zakresu hodowli lasu dla leśnictw	- 202
3.2.2.3. Nasiennictwo i selekcja	- 203
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej	- 204
3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu	- 204
3.2.3.2. Ochrona przeciwpożarowa	- 212

3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej	- 237
3.2.4.1. Użytkowanie uboczne	- 237
3.2.4.2. Gospodarka łowiecka	- 237
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji	- 240
3.2.5.1. Budowa i remonty dróg	- 241
3.2.5.2. Budownictwo ogólne	- 241
3.2.5.3. Melioracje wodne	- 241
3.2.5.4. Mała retencja	- 242
3.2.5.5. Turystyka i rekreacja	- 242
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	- 246
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	- 247
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	- 248
6.1. Prace przygotowawcze	- 248
6.1.1. Prace geodezyjne	- 248
6.1.2. Prace siedliskowe	- 248
6.2. Prace urządzeniowe	- 248
6.3. Zestawienie planu urządzenia lasu	- 252
7. ZAŁĄCZNIKI	- 254
7.1 Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu	- 255
7.2. Protokół ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej	- 285
7.3. Zarządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2004 r. w sprawie uznania lasów za ochronne	- 307
7.4. Tabele	- 309
Zestawienie numeracji oddziałów.....	- 309
Podział na leśnictwa	- 330
Tabela nr I - Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju ...	- 332
Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	- 354
Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących	- 360
Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	- 366
Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....	- 378
Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.....	- 388

Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	- 396
Tabela nr VIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy	- 402
Tabela nr XI - Ocena upraw młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	- 404
Tabela nr XII - Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....	- 405
Tabela nr XIII - Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu	- 407
Tabela nr XIV - Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego	- 408
Tabela nr XV - Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach.....	- 409
Tabela nr XVI - Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	- 410
Tabela nr XVII - Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć.....	- 412
Tabela nr XVIII - Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu.....	- 413
Tabela nr XIX - Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej	- 414
Tabela nr XX - Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa, spodziewanego wg etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w PUL	- 415
Tabela nr XXI - Zestawienie miąższości drewna martwego.....	- 416
KRONIKA	- 417

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. PRZESTRZENNE USYTUOWANIE URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa

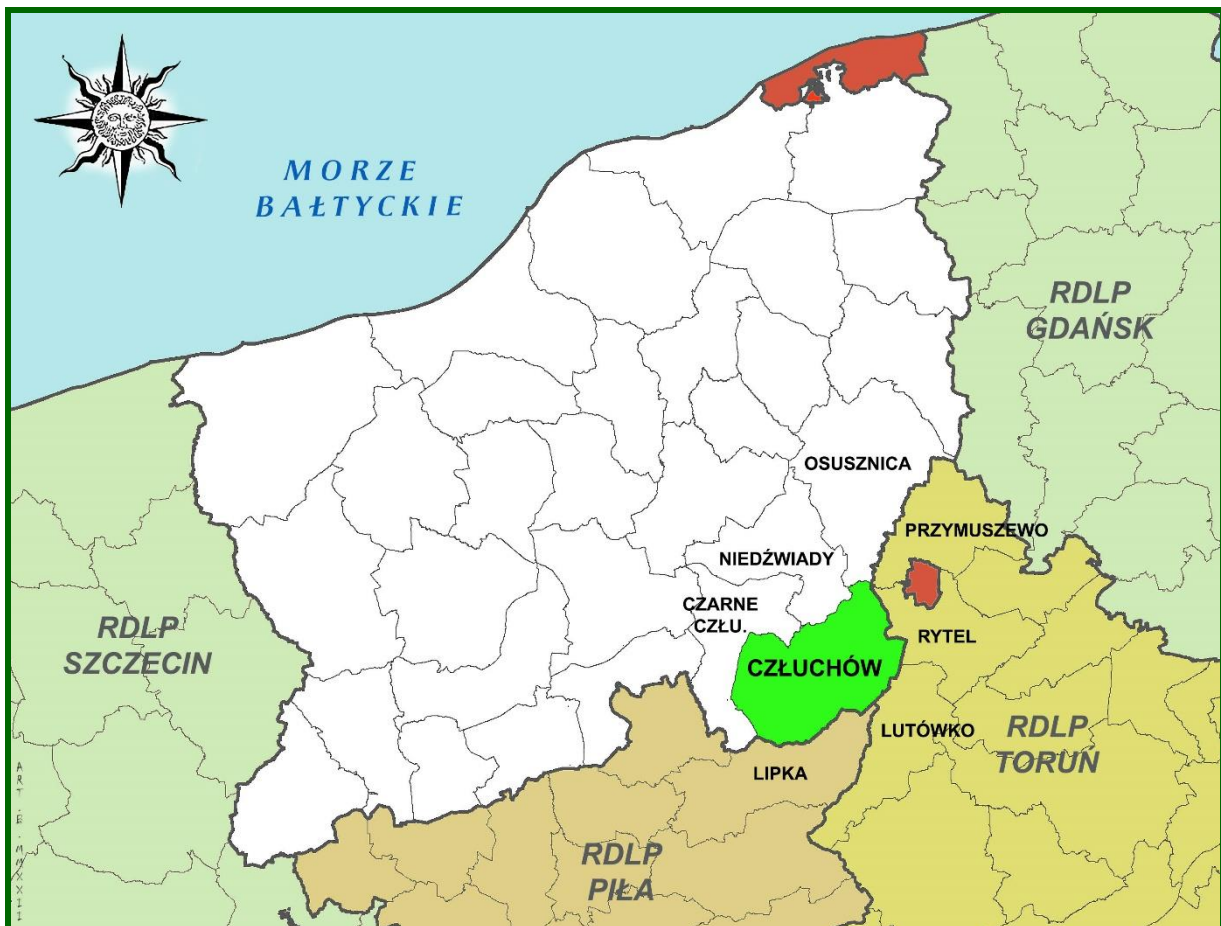
Nadleśnictwo Człuchów jest nadleśnictwem jednoobróbowym. Pod względem organizacyjnym podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku. Obszar Nadleśnictwa graniczy z następującymi jednostkami LP: od północy z Nadleśnictwem Niedźwiady, Osusznica i Przymuszewo (RDLP Toruń), od wschodu z Nadleśnictwami Rytel i Lutówko (RDLP Toruń), od południa z Nadleśnictwem Lipka (RDLP Piła), od zachodu z Nadleśnictwem Czarne Człuchowskie.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Człuchów ustalony został Zarządzeniem Nr 87 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. Zarządzeniem Nr 31 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie obrębów leśnych Nadleśnictwa Człuchów, połączeniu ulegają z dniem 1 stycznia 2023 r. obręby leśne: Domisław, Lipie i Polnica w jeden obręb leśny Człuchów.

Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Województwo Powiat Gmina	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestan. własn. Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11 : 2)
		w zarządzie LP		pozostałe			własność osób fizycznych	własność osób prawnych	razem		
		urządzone n-ctwo	sąsiednie n-ctwa	parki narodowe	Inne (KOWR)	razem					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE (22)	612,50	21556,77	-	-	374,82	21931,59	759,03	50,16	809,19	22740,78	37,1
Powiat chojnicki (2)	9,57	582,69	-	-	-	582,69	19,32	-	19,32	602,01	62,9
Konarzyny (052)	9,57	582,69	-	-	-	582,69	19,32	-	19,32	602,01	62,9
Powiat człuchowski (3)	602,93	20974,08	-	-	374,82	21348,90	739,71	50,16	789,87	22138,77	36,7
Miasto Człuchów (011)	12,77	4,51	-	-	-	4,51	1,11	7,38	8,49	13,00	1,0
Czarne obszar wiejski (025)	74,52	3134,73	-	-	20,78	3155,51	172,96	1,96	174,92	3330,43	44,7
Człuchów (032)	336,56	12854,09	-	-	113,42	12967,51	288,72	37,69	326,41	13293,92	39,5

Województwo Powiat Gmina	Powierzchnia ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestan. własn. Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2)	
		w zarządzie LP		pozostałe			razem	własność osób fizycznych	własność osób prawnych			razem
		urządzone n-ctwo	sąsiednie n-ctwa	parki narodowe	Inne (KOWR)							
						powierzchnia w ha						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Miasto Debrzno (044)	4,56	-	-	-	-	-	1,62	-	1,62	1,62	0,4	
Debrzno obszar wiejski (045)	121,74	2115,16	-	-	109,25	2224,41	179,03	1,32	180,35	2404,76	19,8	
Przechlewo (062)	27,61	1376,10	-	-	45,75	1421,85	36,22	0,56	36,78	1458,63	52,8	
Rzeczynica (072)	25,17	1489,49	-	-	85,62	1575,11	60,05	1,25	61,30	1636,41	65,0	
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	612,50	21556,77	-	-	374,82	21931,59	759,03	50,16	809,19	22740,78	37,1	

Położenie Nadleśnictwa Człuchów w RDLP Szczecinek

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa, to obszar o powierzchni 612,50 km² i lesistości 37,1%. Nadleśnictwo położone jest w południowo-zachodniej części województwa pomorskiego na terenie powiatów: chojnickiego i człuchowskiego.

Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa Człuchów wg jednostek podziału administracyjnego kraju

Gmina Powiat Województwo	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW						
Konarzyny (052)	548,3521	19,6970	14,6472	582,6963	36,0726	618,7689
Razem powiat chojnicki (2)	548,3521	19,6970	14,6472	582,6963	36,0726	618,7689
Miasto Człuchów (011)	4,3387	-	0,1734	4,5121	0,4359	4,9480
Czarne obszar wiejski (025)	2974,8446	81,8148	78,0785	3134,7379	189,7500	3324,4879
Człuchów (032)	12298,0244	226,4871	328,9860	12853,4975	464,7771	13318,2746
Debrzno obszar wiejski (045)	2011,2822	56,7192	47,0076	2115,0090	148,1116	2263,1206
Przechlewo (062)	1326,4560	14,3638	35,3245	1376,1443	39,3162	1415,4605
Rzeczynica (072)	1414,9879	44,5327	29,8692	1489,3898	35,3200	1524,7098
Razem powiat człuchowski (3)	20029,9338	423,9176	519,4392	20973,2906	877,7108	21851,0014
Ogółem województwo pomorskie (22)	20578,2859	443,6146	534,0864	21555,9869	913,7834	22469,7703
Ogółem	20578,2859	443,6146	534,0864	21555,9869	913,7834	22469,7703

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia Tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu i w tomie II.

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Człuchów, w oddz. 360a.

- adres: Sobieskiego 3, 77-300 Człuchów,
- tel.: (59) 83 43 434, kom. 784 040 951,
- e-mail: czluchow@szczecinek.lasy.gov.pl

(Fot. Archiwum Nadleśnictwa Człuchów)

Siedziba Nadleśnictwa Człuchów

Odległości od siedziby Nadleśnictwa do urzędów i instytucji związanych z działalnością gospodarczą wynoszą:

• Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	–	140 km
• Starostwo Powiatowe w Człuchowie	–	1 km
• Starostwo Powiatowe w Chojnicach	–	14 km
• Urząd Miasta Człuchów	–	1 km
• Urząd Gminy Człuchów	–	1 km
• Urząd Gminy Konarzyny	–	27 km
• Urząd Miasta i Gminy Czarne	–	34 km
• Urząd Gminy Debrzno	–	19 km
• Urząd Gminy Przechlewo	–	17 km
• Urząd Gminy Rzeczenica	–	20 km
• RDLP w Szczecinku	–	53 km
• BULiGL O/ Szczecinek	–	53 km

Zasięg Nadleśnictwa Człuchów i odległości do ważniejszych instytucji przedstawia załączona mapka sytuacyjna.

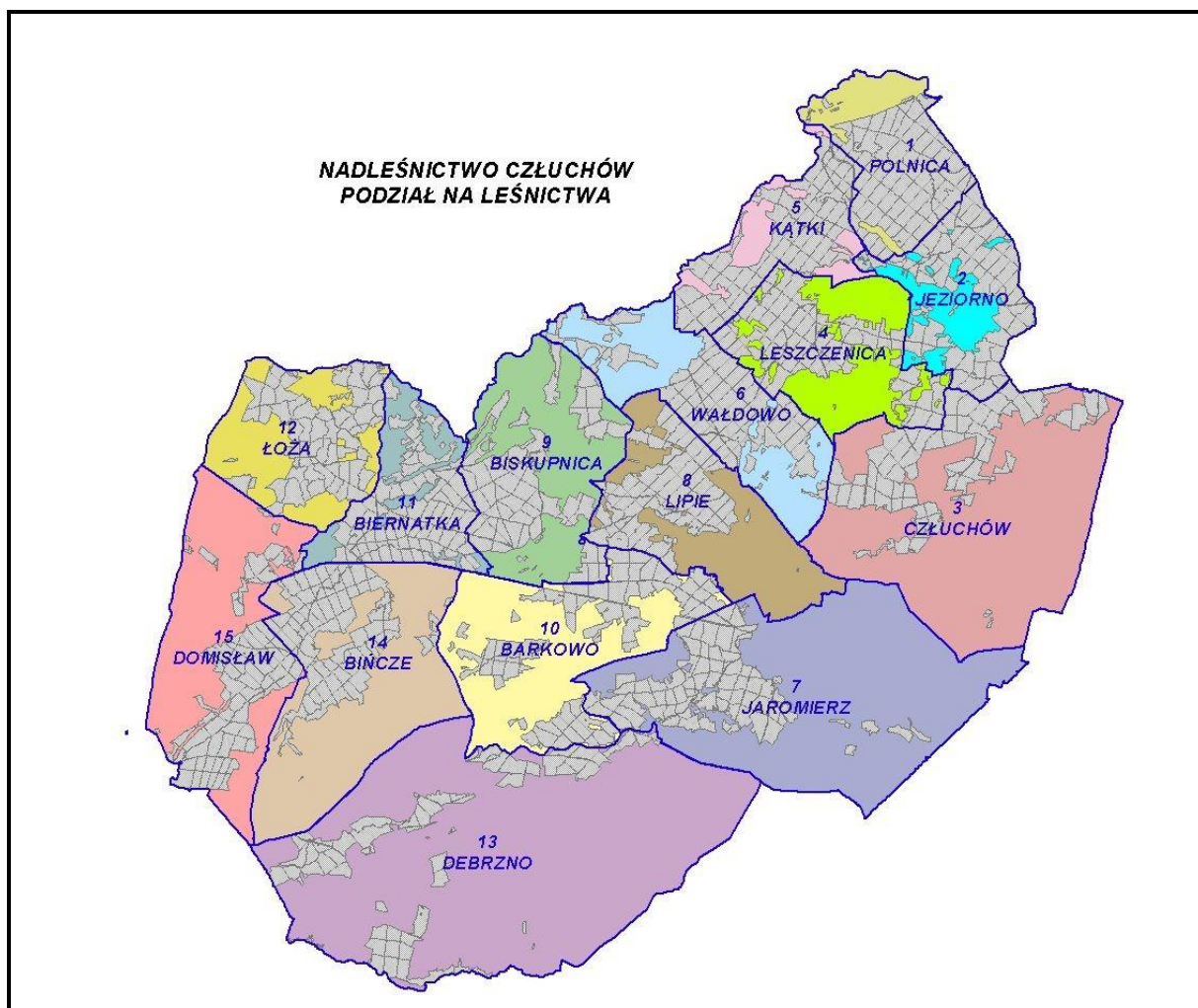
Położenie Nadleśnictwa Człuchów

Charakterystyka leśnictw

Nadleśnictwo zostało podzielone na 15 leśnictw, zgodnie z Zarządzeniem nr 14 Nadleśniczego Nadleśnictwa Człuchów z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie zmian granic leśnictw Nadleśnictwa Człuchów. Przeciętna powierzchnia leśnictwa wynosi 1498,04 ha.

Podział na leśnictwa

Numer leśnictwo (siedziba-oddz.)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]				
		Grunty leśne			Grunty nieleśne	Ogółem
		zal. i niezal.	związ. z gosp. leśną	Razem		
1	2	3	4	5	6	7
NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW						
1. POLNICA 127h	1-17, 19-28, 36-40, 53-64, 76-83, 92-98, 109-113.	1534,03	43,84	1577,87	65,66	1643,53
2. JEZIORNO 127k	18, 29-35, 41-52, 65-75, 88-91, 104-108, 127, 136, 142-146, 159-164, 171-174.	1447,03	35,41	1482,44	97,68	1580,12
3. CZŁUCHÓW 278h	170, 193-205, 225-227, 241-258, 273-278, 306-315, 354-359, 630.	1531,32	40,71	1572,03	50,00	1622,03
4. LESZCZENICA 181b	147-155, 165-169, 175-187, 206-219, 228-237, 263-268.	1385,93	38,58	1424,51	60,02	1484,53
5. KĄTKI m. Polnica	84-87, 99-103, 114-126, 128-135, 137-141, 156-158, 188-192, 220- 224, 238-240, 269-272, 293-295.	1437,70	42,19	1479,89	46,87	1526,76
6. WAŁDOWO m. Kielpin	259-262, 279-292, 296-305, 316-341, 350-353.	1448,12	48,02	1496,14	12,65	1508,79
7. JAROMIERZ m. Dębica	541, 542, 571, 631-635, 665-668, 688-692, 708-712, 759, 767-781, 792-817.	1494,51	33,40	1527,91	64,24	1592,15
8. LIPIE 544g	342-349, 360-371, 381-402, 501-502, 511-519.	1237,40	31,49	1268,89	86,75	1355,64
9. BISKUPNICA 554d	372-380, 403-407, 463, 464, 481- 485, 490-494, 496-500, 503-508, 522-529, 551-556.	1446,76	34,53	1481,29	24,37	1505,66
10. BARKOWO m. Barkowo	509, 510, 520, 521, 543-550, 572- 580, 636-642, 669-672, 693-699, 713-717, 735, 760-766, 782-785, 818-820.	1442,32	28,69	1471,01	32,15	1503,16
11. BIERNATKA m. Bińcze	408-410, 431, 432, 444-447, 454, 455, 465-472, 486-489, 495, 530-539, 557-569, 581-594.	1396,66	31,81	1428,47	24,54	1453,01
12. ŁOŻA 471j	411-430, 433-443, 448-453, 456-462, 473-480, 540.	1375,44	28,39	1403,83	58,24	1462,07
13. DEBRZNO 851g	786-791, 821-864.	1257,47	24,63	1282,10	100,95	1383,05
14. BIŃCZE 675m	602-607, 614-623, 643-654, 673-679, 700-707, 718-730, 732, 736-740.	1350,17	36,48	1386,65	55,33	1441,98
15. DOMISŁAW 664i	570, 595-601, 608-613, 624-629, 655-664, 680-687, 731, 733, 734, 741-758.	1237,71	36,03	1273,74	134,32	1408,06
OGÓLEM NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW		21022,57	534,20	21556,77	913,77	22470,54

Schematyczna mapa podziału na leśnictwa w Nadleśnictwie Człuchów

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człuchów znajduje się 809,19 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, w tym:

- 759,03 ha – osób fizycznych,
- 50,16 ha – osób prawnych.

Nadleśnictwo prowadzi nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa.

Poza tym w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występuje 374,82 ha lasów Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa

Od dnia 1.01.2023 r. Nadleśnictwo Człuchów jest nadleśnictwem jednobrębowym, utworzonym z połączenia obrębów Domisław, Lipie i Polnica.

Nadleśnictwo Człuchów w zasięgu zbliżonym do obecnego, czyli z byłymi obrębami Domisław, Lipie i Polnica utworzone zostało na podstawie zarządzeń Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych nr 52 z dn. 28.11.1973 r. i nr 57 z dn. 3.12.1973 r. oraz Zarządzenia nr 75 Dyrektora OZLP w Szczecinku z dn. 8.12.1973 r.

Wymienione zarządzenia włączały dawne Nadleśnictwa Domisław i Polnica do Nadleśnictwa Lipie przy jednoczesnej zmianie nazwy Nadleśnictwa Lipie na Nadleśnictwo Człuchów. Zarządzenia weszły w życie z dniem 1.01.1974 r.

OBREB DOMISŁAW

Nadleśnictwo Państwowe Domisław z siedzibą początkowo w Czarnem, a następnie w Domisławiu utworzone zostało w 1946 r. W jego skład weszły dawne lasy państwowe (ok. 1700 ha) oraz lasy prywatne (ok. 2693 ha) byłego majątku ziemskiego Łoża i drobnej własności chłopskiej.

Ówczesna powierzchnia Nadleśnictwa wynosiła 4393,35 ha.

Z okresu przedwojennego nie zachowały się żadne dokumenty, na podstawie których można by wnioskować o sposobach zagospodarowania lasu oraz rozmiarach użytkowania głównego i związanych z nimi zakresach prac odnowieniowych.

Stan przejętych lasów wskazywał, że zarówno w lasach państwowych jak i majątkowych sposoby zagospodarowania były do siebie zbliżone. Stosowano przeważnie duże zręby zupełne, które odnawiano sztucznie, głównie sosną. Z kolei w lasach drobnej własności chłopskiej zręby były małe, a nierzadko stosowano użytkowanie posztuczne, wycinając co cenniejsze sortymenty. Oprócz odnowień sztucznych – przeważnie sosnowych, wykorzystywano również wątpliwej jakości samosiewy.

W okresie powojennym wykonano dla tego terenu następujące prace urządzeniowe:

- **Przybliżona tabela klas wieku** – czyli pierwsza ewidencja stanu lasów, opracowana w 1946r. przez Sekcję Urządzania Lasu Bałtyckiej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, na podstawie której opracowano plany gospodarcze na najbliższe trzy lata.
- **Plan prowizorycznego urządzania lasu** wg stanu na 1.10.1947 r. - opracowany przez Sekcję Urządzania Lasu Bałtyckiej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 4884,90 ha, w tym:

- zalesiona - 4289,54 ha, niezalesiona – 255,06 ha, nieleśna - 340,30 ha.

W okresie obowiązywania tego planu pozyskano:

- w użytkach rębnych - 53853 m³ grubizny netto na pow. 333,62 ha,
- w użytkach międzyrębnych - 26677 m³ grubizny netto na pow. 2226,99 ha,
- w użytkach przygodnych - 4177 m³ grubizny netto.

Użytkowanie rębne prowadzono głównie z zastosowaniem rębni zupełnej o szerokości działek 50-80 metrów z 3-4 letnim nawrotem cięć, a w drzewostanach bukowych również rębni jednostkowej, skupinowej i gniazdowej. Zręby odnawiano sztucznie przez sadzenie i siew. Łącznie w tym okresie odnowiono i zalesiono 468,49 ha.

- **Plan definitywnego urządzania lasu** wg stanu na 1.10.1956 r. - opracowany przez BULiPL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 5967,55 ha, w tym: leśna - 5552,37 ha, nieleśna - 415,18 ha.

Wzrost powierzchni Nadleśnictwa nastąpił głównie w wyniku regulacji granic i przyjęcia z przeznaczeniem do zalesienia gruntów nieużytkowanych rolniczo.

Użytkowanie rębne prowadzone w tym okresie było na ogół zgodne z planem.

Do 1968 roku (12 lat) pozyskano:

- w użytkach rębnych	- 94618 m ³ grubizny netto na pow. 508,59 ha,
- w użytkach międzyrębnych	- 27899 m ³ grubizny netto na pow. 4966,74 ha,
- w użytkach przygodnych	- 13698 m ³ grubizny netto.

W drzewostanach sosnowych stosowano rębnię zupełną Ia o szerokości zrębów 60-80 m i 4 letnim nawrocie cięć. W przestarzałych drzewostanach bukowych, bez zaawansowanego odnowienia naturalnego, rębnią wiodącą była rębnia zupełna Ib o szerokości zrębów 40m, a w młodszych drzewostanach bukowych i mieszanych z udziałem buka – rębnia częściowa IIa z okresem odnowienia 10-20 lat. Zręby odnawiano sztucznie.

- **Plan I rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.10.1968 r. - opracowany przez BULiPL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 6423,80 ha, w tym: leśna – 5962,73 ha, nieleśna – 461,07 ha.

Zmiana powierzchni Nadleśnictwa nastąpiła w wyniku przyjęcia gruntów od PFZ i PGR, przekazania jezior do PGRyb, przekazania gruntów do N-ctwa Rzeczenica oraz innych, mniejszych zmian własnościowych.

Prowadzone w tym okresie użytkowanie rębne było na ogół zgodne z planem. Na siedliskach borowych i na olsie stosowano z reguły zręby zupełne, a w drzewostanach bukowych i mieszanych z udziałem buka i dębu – rębnie częściowe.

Odnawianie zrębów wykonywano głównie przez sadzenie, rzadziej przez siew, przy rębniach częściowych maksymalnie wykorzystywano odnowienia naturalne. Z dniem 1.01.1974r. Nadleśnictwo Domisław zostało zlikwidowane i włączone jako obręb Domisław do Nadleśnictwa Człuchów.

- **Plan II rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.1979 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Ogólna powierzchnia obrębu wynosiła 7116,86 ha w tym: leśna – 6621,69 ha, nieleśna – 495,17 ha.

Na zmianę powierzchni wpływ miało przyjęcie ok. 786 ha gruntów z obrębów: Lipie, Lipka i Lędyczek oraz przekazanie ok. 60 ha do Nadleśnictwa Czarne Człuchowskie.

Wynikało to z dostosowywania zasięgów terytorialnych nadleśnictw do obowiązującego podziału administracyjnego kraju.

Pierwsze dwa lata omawianego okresu charakteryzowały się w miarę stabilną gospodarką leśną. Zadania gospodarcze wykonywano w zasadzie zgodnie z planem. Od 1981 roku sytuacja zmieniła się radykalnie. Nastąpiło przesunięcie cięć w kierunku użytkowania przedrębного, przy ograniczeniu użytkowania rębного do zrębów sanitarnych. Spowodowane to było znacznym pogorszeniem się stanu sanitarnego lasu w wyniku silnych uszkodzeń drzewostanów przez huraganowe wiatry, okiśc i gradację brudnicy mniszki. Nastąpił wzmożony rozwój szkodników wtórnych. Lokalizacja zrębów była wymuszona, często niezgodna z zasadami zachowania ładu przestrzennego. Użytkowanie rębne i przedrębne podporządkowane było potrzebie porządkowania stanu sanitarnego lasu.

➤ **Plan III rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.1993 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna obrębu wynosiła 7155,87 ha w tym: grunty leśne - 6684,22 ha, grunty związane z gospodarką leśną – 144,69 ha, grunty nieleśne – 326,96 ha.

W okresie realizacji planu III rewizji u.l. wprowadzone zostały Zarządzenia Nr 11 i Nr 11A Dyrektora Generalnego LP w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych, zmniejszające m.in. dopuszczalną powierzchnię zrębów zupełnych do 4 ha (rębnię Ia stosowano tylko w wyjątkowych przypadkach). Skutkiem tego była częściowa korekta pierwotnej lokalizacji cięć rębnych oraz zmiana rębni na siedlisku BMśw z zupełnej (Ia lub Ib) na gniazdową (Id - obecnie IIIa). Ponadto na wszystkich powierzchniach użytkowanych Rb Ib pozostawiano biogrupy.

➤ **Plan IV rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.2003 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna obrębu wynosiła 7548,32 ha, w tym: grunty leśne - 6910,42 ha, grunty związane z gospodarką leśną - 134,41 ha, grunty nieleśne - 503,49 ha.

Użytkowanie rębne i przedrębne prowadzone były w zasadzie zgodnie z założeniami planu. Miąższościowy etat użytkowania głównego zrealizowany został w 100%:

- użytki rębne – 91%,
- użytki przedrębne – 112%.

➤ **Plan V rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.2013 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna obrębu wynosiła 7737,71 ha. Omówienie gospodarki leśnej z tego okresu znajduje się w rozdziale „*Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzania lasu*”.

OBREB LIPIE

Nadleśnictwo Państwowe Lipie zostało utworzone w 1946 r. W skład Nadleśnictwa weszły dawne lasy państwowe (ok. 1272 ha), lasy byłych majątków ziemskich Dębница, Płyty, Młyn Słodowy, Suliszewo (416 ha) oraz dawne lasy drobnej własności chłopskiej (1523 ha). Ówczesna powierzchnia Nadleśnictwa wynosiła 3211,80 ha.

Z okresu przed 1945 r. brak jest dokumentów dotyczących stanu lasu oraz sposobów zagospodarowania i rozmiaru prac w zakresie użytkowania głównego i hodowli lasu. Można jedynie przypuszczać, że sposoby zagospodarowania i rodzaje rębni oraz metody odnowień były podobne do omówionych wcześniej przy obrębie Domisław.

W okresie powojennym wykonano dla tego terenu następujące prace urządzeniowe:

- **Przybliżona tabela klas wieku** - wg stanu na 1946 r. - opracowana przez Sekcję Urządzenia Lasu Bałtyckiej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku.
- **Plan prowizorycznego urządzania lasu** wg stanu na 1.10.1948 r. - opracowany przez Sekcję Urządzenia Lasu Bałtyckiej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku.

Zasięg terytorialny i powierzchnia Nadleśnictwa ulegały w tym czasie częstym zmianom.

W okresie obowiązywania planu pozyskano:

- w użytkach rębnych - 55558 m³ grubizny netto na pow. 291,10 ha,
- w użytkach międzyrębnych - 16368 m³ grubizny netto na pow. 2117,37 ha,
- w użytkach przygodnych - 6617 m³ grubizny netto.

Stosowano przeważnie rębnię zupełną, rzadziej rębnię przerębowo-gniazdową. Prace odnowieniowe i zalesieniowe wykonane zostały na powierzchni 409,60 ha.

- **Plan definitywnego urządzania lasu** wg stanu na 1.10.1956 r. - opracowany przez BULiPL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 5012,19 ha w tym: leśna – 4599,64 ha, nieleśna – 412,55 ha.

Zmiana powierzchni nastąpiła w związku z przyjęciem 1508 ha gruntów rolnych niskiej jakości, przeznaczonych do zalesienia, przejęciem 366 ha lasów komunalnych miasta Człuchów oraz przekazaniem 74 ha Nadleśnictwu Lędyczek.

W okresie tym (12 lat) pozyskano:

- w użytkach rębnych - 99790 m³ grubizny netto na pow. 539,55 ha,
- w użytkach międzyrębnych - 33728 m³ grubizny netto na pow. 4487,64 ha.

Założenia planowe z zakresie pozyskania drewna zostały znacznie przekroczone.

- **Plan I rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.10.1968 r. - opracowany przez BULiPL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 5675,71 ha w tym: leśna – 5236,66 ha, nieleśna – 439,05 ha.

Wzrost powierzchni nastąpił w wyniku przyjęcia od PFZ i PGR gruntów przeznaczonych do zalesienia.

Użytkowanie rębne prowadzone w tym okresie było na ogół zgodne z planem, a zasady zagospodarowania nie odbiegały od zasad omówionych dla obrębu Domisław.

1.01.1974r. Nadleśnictwo Lipie zmieniło nazwę na Nadleśnictwo Człuchów, a z obszaru Nadleśnictwa utworzono obręb Lipie.

➤ **Plan II rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.1979 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Ogólna powierzchnia obrębu wynosiła 7219,01 ha, w tym: leśna – 6720,35 ha, nieleśna – 498,66 ha.

Zmiana powierzchni obrębu nastąpiła głównie w wyniku dostosowania granic Nadleśnictwa do obowiązującego podziału administracyjnego kraju. Przyjęto około 1518 ha z obrębu Lipka (Nadleśnictwo Lipka), a przekazano około 233 ha do obrębu Domisław. Na zmianę powierzchni wpływ miało także przyjęcie gruntów przeznaczonych do zalesienia od PGR i innych właścicieli.

Użytkowanie rębne i przedrębne począwszy od 1981 r. podobnie jak w obrębie Domisław podporządkowane było potrzebie porządkowania stanu sanitarnego lasu, który pogorszył się w wyniku silnych uszkodzeń drzewostanów spowodowanych przez huragany, okiść i gradację brudnicy mniszki.

➤ **Plan III rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.1993 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Ogólna powierzchnia obrębu wynosiła 7320,16 ha w tym: leśna – 6856,72 ha, związana z gospodarką leśną – 152,17 ha, nieleśna – 311,27 ha.

W okresie tym analogicznie jak w obrębie Domisław, zaczęły obowiązywać zasady wprowadzone zarządzeniami w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych, skutkiem czego była częściowa korekta pierwotnej lokalizacji cięć rębnych oraz zmiana rębni na siedlisku BMśw z zupełnej (Ia lub Ib) na gniazdową (Id - obecnie IIIa). Ponadto na wszystkich powierzchniach użytkowanych Rb Ib pozostawiano biogrupy.

➤ **Plan IV rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.2003 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna obrębu wynosiła 7548,59 ha, w tym: grunty leśne – 7073,48 ha, grunty związane z gospodarką leśną – 151,72 ha, grunty nieleśne – 323,39 ha.

Użytkowanie rębne i przedrębne prowadzone były w zasadzie zgodnie z założeniami planu. Miąższościowy etat użytkowania głównego zrealizowany został w 100%:

- użytki rębne – 94%,
- użytki przedrębne – 105%.

- **Plan V rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.2013 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna obrębu wynosiła 7620,66 ha. W trakcie obowiązywania Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwo Człuchów w 2015 roku przekazało Leśnictwo Gronowo w zarząd Nadleśnictwa Lipka, w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile.

Omówienie gospodarki leśnej z tego okresu znajduje się w rozdziale „*Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzania lasu*”.

OBREB POLNICA

Nadleśnictwo Państwowe Polnica utworzono w 1946 r. W skład Nadleśnictwa wchodziły głównie były lasy państwowe oraz lasy majątkowe. Struktura drzewostanów i sposoby ich zagospodarowania w okresie przedwojennym były podobne jak w byłych nadleśnictwach Domisław i Lipie. W okresie powojennym wykonano na tym terenie następujące prace urzędzeniowe:

- **Przybliżona tabela klas wieku** - wg stanu na 1946 r. - opracowana przez Sekcję Urządzania Lasu Bałtyckiej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku.
- **Plan prowizorycznego urządzania lasu** wg stanu na 1.10.1949 r. - opracowany przez Sekcję Urządzania Lasu Bałtyckiej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku.

Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wynosiła 6036,50 ha w tym: leśna - 5105,10 ha, nieleśna – 931,40 ha.

W ciągu 7 lat obowiązywania tego planu Nadleśnictwo pozyskało:

- w użytkach rębnych - 58889 m³ grubizny netto na pow. 284,10 ha,
- w użytkach międzyrębnych - 29055 m³ grubizny netto na pow. 4128,35 ha.
- w użytkach przygodnych - 11573 m³ grubizny netto.

Użytkowanie rębne prowadzono:

- rębnią zupełną o szerokości 80-120 m i powierzchni do 8 ha z 3-5 - letnim nawrotem cięć;
- rębnią przerębnowo-gniazdową o wielkości gniazd ok. 0,20 ha - w drzewostanach mieszanych na siedliskach BMśw i LM.

Zręby odnawiano sztucznie przez sadzenie i częściowo przez siew. Łącznie odnowiono i zalesiono 639,94 ha.

Na początku omawianego okresu zanotowano występowanie brudnicy mniszki, której gradacja objęła całość Nadleśnictwa. Pomimo słabej skuteczności zabiegów profilaktycznych, drzewostany zaatakowane przez brudnicę potrafiły się zregenerować. Zniszczeniu uległy tylko podszyty świerkowe.

➤ **Plan definitywnego urządzania lasu** wg stanu na 1.10.1956 r. - opracowany przez BULiPL O/Szczecinek.

Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wynosiła 7721,56 ha, w tym: leśna - 6816,02 ha, nieleśna - 905,54 ha.

Wzrost powierzchni Nadleśnictwa nastąpił głównie w wyniku przejęcia gruntów ornych niskiej jakości, przeznaczonych do zalesienia.

W ciągu 10 lat obowiązywania tego planu pozyskano:

- w użytkach rębnych - 100710 m³ grubizny netto na pow. 498,61 ha,
- w użytkach przedrębnych - 29232 m³ grubizny netto na pow. 4032,40 ha.
- w użytkach przygodnych - 9954 m³ grubizny netto.

Jednocześnie dokonano odnowień i zalesień na powierzchni 1667,59 ha.

➤ **Plan I rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.10.1967 r. - opracowany przez BULiPL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa wynosiła 8148,63 ha, w tym: leśna - 7368,27 ha, nieleśna - 780,36 ha, a jej wzrost związany był z przyjmowaniem gruntów przeznaczonych do zalesienia.

Użytkowanie rębne w tym okresie prowadzone było przeważnie zgodnie z planem, a sposoby zagospodarowania i rodzaje rębni nie różniły się od omówionych w obrębie Domisław i Lipie.

Z dniem 1.01.1974 r. Nadleśnictwo Polnica uległo likwidacji i jako obręb Polnica weszło w skład Nadleśnictwa Człuchów.

➤ **Plan II rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.1979 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna obrębu wynosiła 8774,45 ha, w tym: leśna - 8051,84 ha, nieleśna - 722,61 ha.

Wzrost powierzchni obrębu nastąpił głównie w wyniku dostosowania granic Nadleśnictwa do nowego podziału administracyjnego kraju. Przyjęto z obrębu Chociński Młyn (N-ctwo Osusznica) około 620 ha gruntów leśnych.

Podobnie jak w obrębach Domisław i Lipie również i tu użytkowanie rębne i przedrębne podporządkowane zostało potrzebie porządkowania stanu sanitarnego lasu.

➤ **Plan III rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.1993 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Ogólna powierzchnia obrębu wynosiła 8772,47 ha, w tym: leśna - 8100,88 ha, związana z gospodarką leśną - 241,13 ha, nieleśna - 430,46 ha.

Jak we wcześniejszych obrębach, tak i tu w związku z zarządzeniem w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych wprowadzono zmiany w pierwotnej lokalizacji cięć rębnych oraz zmianę rodzaju rębni na siedlisku BMśw.

- **Plan IV rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.2003 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna obrębu wynosiła 8848,79 ha, w tym: grunty leśne – 8193,68 ha, grunty związane z gospodarką leśną – 220,72 ha, grunty nieleśne – 434,39 ha.

Użytkowanie rębne i przedrębne prowadzone były w zasadzie zgodnie z założeniami planu. Miąższościowy etat użytkowania głównego zrealizowany został w 99%:

- użytki rębne – 88%,
- użytki przedrębne – 107%.

- **Plan V rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.2013 r. - opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

Powierzchnia ogólna obrębu wynosiła 8845,49 ha. Omówienie gospodarki leśnej z tego okresu znajduje się w rozdziale „*Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzania lasu*”.

NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW po 1.01.2023 r.

Na podstawie Zarządzenia nr 31 Dyrektora RDLP w Szczecinku z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie obrębów leśnych Nadleśnictwa Człuchów, połączeniu ulegają z dniem 1 stycznia 2023 r. obręby leśne Domisław, Lipie i Polnica w jeden obręb leśny Człuchów.

- **Plan VI rewizji urządzania lasu** wg stanu na 1.01.2023 r. – opracowany przez BULiGL O/Szczecinek.

W latach 2021-2022 wykonane zostały prace związane z VI rewizją urządzania lasu, których efektem jest niniejszy plan.

ZESTAWIENIE DANYCH HISTORYCZNYCH

Wyszczególnienie	Uszczególnienie informacji	OBRĘB DOMISŁAW					OBRĘB LIPIE					OBRĘB POLNICA					NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW				
		Stan na rok:																			
		1.10.68	1.01.79	1.01.93	1.01.03	1.01.13	1.10.68	1.01.79	1.01.93	1.01.03	1.01.13	1.10.67	1.01.79	1.01.93	1.01.03	1.01.13	1.01.79	1.01.93	1.01.03	1.01.13	1.01.23
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
POW. OGÓŁEM	ha	6423,80	7116,86	7155,87	7547,67	7737,71	5675,71	7219,01	7320,16	7547,65	7620,66	8148,63	8774,45	8772,47	8848,55	8845,49	23110,32	23248,50	23943,87	24203,86	22470,54
• gr. leśne zalesione i niezalesione	ha	5962,73	6621,69	6684,22	6910,42	7051,00	5236,66	6720,35	6856,72	7073,48	7075,23	7368,27	8051,84	8100,88	8193,68	8207,18	21393,88	21641,82	22177,58	22333,41	21022,57
• gr. związane z gosp. leśną	ha	-	-	144,69	134,41	169,03	-	-	152,17	151,72	158,04	-	-	241,13	220,72	251,89	-	537,99	506,85	578,96	534,20
• gr. nieleśne	ha	461,07	495,17	326,96	502,84	517,68	439,05	498,66	311,27	322,45	387,39	780,36	722,61	430,46	434,15	386,42	1716,44	1068,69	1259,44	1291,49	913,77
• lasy ochronne	ha	98,74	120,44	1591,98	1728,65	1729,33	-	354,89	1274,95	1041,92	1039,88	1181,72	1620,09	1519,55	2238,28	2237,68	2095,42	4386,48	5008,85	5006,89	4885,16
• rezerwy	ha	-	-	-	-	-	-	-	1,49	1,49	1,49	-	-	-	-	-	-	1,49	1,49	1,49	8,28
• obszary chronionego krajobrazu	ha	-	-	484,09	499,15	830,46	-	-	95,72	108,19	89,78	-	-	1958,56	1935,48	2104,97	-	2538,37	2542,82	3025,21	2980,11
Zapas na gr. leśnych zalesionych i nie zal.	m ³ brutto	789326	1255667	1205551	1429603	1629547	621899	1059682	1191046	1625158	2029192	871348	1502935	1691494	2079153	2556476	3818284	4088091	5133914	6215215	5763405
Przeciętna zasobność na 1 ha gruntów leś. zalesionych i niezales.	m ³ brutto	132	190	180	207	231	119	158	174	230	287	118	187	209	254	311	178	189	231	278	274
Przeciętny wiek	lat	43	50	50	55	55	39	39	43	49	53	39	47	53	61	66	45	49	55	58	61

Wyszczególnienie	Uszczególnienie informacji	OBRĘB DOMISŁAW					OBRĘB LIPIE					OBRĘB POLNICA					NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW				
		Stan na rok:																			
		1.10.68	1.01.79	1.01.93	1.01.03	1.01.13	1.10.68	1.01.79	1.01.93	1.01.03	1.01.13	1.10.67	1.01.79	1.01.93	1.01.03	1.01.13	1.01.79	1.01.93	1.01.03	1.01.13	1.01.23
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Wieki rębności:																					
Db, Js, Wz	lat	120	140	140	140	140	120	140	140	140	140	120	140	140	140	140	-	-	-	-	140
Bk	lat	100	110	110	110	110	100	110	110	110	110	100	100	100	100	110	-	-	-	-	110
So, Md, Dg	lat	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	120	120	120	110	-	-	-	-	100
Św, Brz, Ol, Gb, Kl, Jw, Lp	lat	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	-	-	-	-	80
Os, Ol odr., Olsz	lat	-	60	60	60	60	-	60	60	60	60	60	60	60	60	60	-	-	-	-	60
Tp, Wb	lat	-	-	40	40	40	-	-	40	40	40	40	-	40	40	40	-	-	-	-	40
Etat użytków rębnych rocznie powierzchnia - ha	plan	57,94	77,25	72,62	103,33	101,92	50,84	45,19	37,16	60,18	78,74	34,62	28,89	29,69	55,15	100,29	151,33	139,47	218,66	280,95	274,72
	wyk.	53,45	103,97	47,20	103,00	-*	56,46	58,92	30,90	60,50	-*	35,73	37,11	20,70	52,90	-*	200,00	98,80	216,40	273,93	-
miąższość netto - m ³	plan	11088	14832	13871	18552	18799	10059	10133	7950	11951	14153	7544	6054	6414	12227	25662	31019	28235	42730	58614	72380
	wyk.	10119	11910	11442	16944	-*	9848	9394	7229	11180	-*	8509	6815	5265	10804	-*	28119	23936	38928	56598	-
Etat użytków przedrębnych rocznie powierzchnia - ha	plan	399,00	505,37	556,57	483,08	465,86	309,33	537,66	608,68	566,32	515,34	520,63	701,01	747,72	678,33	584,35	1744,04	1912,97	1727,73	1565,55	1234,39
	wyk.	430,48	673,16	508,10	487,00	-*	382,38	583,79	561,70	572,00	-*	554,64	1148,77	692,00	671,10	-*	2405,72	1761,80	1730,10	1261,10	-
miąższość netto - m ³	plan	3562	75,75	8271	14000	18300	3187	7689	9956	18000	25000	5503	12179	13280	18000	23300	27443	31507	50000	66600	55500
	wyk.	6370	12501	10789	15678	-*	5236	10153	12032	18859	-*	6833	15740	13785	19253	-*	38394	36606	53790	61031	-
Roczny plan odnowień i zalesień powierzchnia - ha	plan	66,17	-*	42,90	78,00	76,39	50,37	-*	36,33	58,49	59,36	41,71	-*	26,90	55,02	78,93	121,10	106,13	191,51	214,68	205,04
	wyk.	58,55	-*	42,41	60,95	-*	55,84	-*	40,56	51,77	-*	56,80	-*	23,22	41,07	-*	118,60	106,19	153,79	183,25	-

-*brak danych

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Stan posiadania

Do planu u.l. przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wykonawca prac urzędniowych otrzymał od Nadleśnictwa następujące dokumenty geodezyjne, spełniające wymagania techniczne określone w instrukcji u.l.:

- 1) Bazę materiałów źródłowych SILP, zaktualizowaną na dzień 1 stycznia 2021 r.,
- 2) Leśną mapę numeryczną, zaktualizowaną na dzień 1 stycznia 2021 r.,
- 3) Zweryfikowaną mapę ewidencyjną gruntów,
- 4) Zweryfikowany rejestr gruntów.

Zleceniodawca dodatkowo udostępnił wykonawcy projektu planu u.l. ortofotomapę opracowaną na podkładzie aktualnych zdjęć lotniczych, obejmującą obszar całego zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Dokumenty geodezyjne zostały przygotowane przez firmę Taxus UL Sp. z o.o. z Warszawy. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były wyjaśniane na bieżąco i zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie u.l., bądź zlecał na bieżąco do opracowania geodezyjnego. Grunty Nadleśnictwa Człuchów składają się z 1327 działek ewidencyjnych.

Na dzień 1.01.2022 r. Nadleśnictwo miało w pełni uregulowany stan prawny dotyczący sprawowania zarządu (założone księgi wieczyste w 100%).

Granice gruntów w zarządzie Nadleśnictwa są w większości wyraźne i bezsporne, oznaczone i utrwalone w terenie słupami granitowymi z umieszczonymi pod ziemią podcentrami. Granice przebiegające wzdłuż naturalnych rozgraniczeń terenu, np.: wzdłuż rzek, linii brzegowych i dróg, nie są trwale oznaczone. Niektóre odcinki granic między lasami Nadleśnictwa i lasami prywatnych właścicieli są niewyraźne i wymagają wznowienia.

Nadleśnictwo nie prowadzi żadnego postępowania wynikającego ze sporu o przebieg granic zarządzanych gruntów. Grunty określone jako sporne, w ewidencji Nadleśnictwa Człuchów nie występują.

Na terenie Nadleśnictwa nie występują grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych.

Ogólna powierzchnia ewidencyjna gruntów Nadleśnictwa Człuchów wynosi 22469,7703 ha.

W stosunku do stanu wyjściowego poprzedniego planu u.l. zaszyły w Nadleśnictwie Człuchów następujące zmiany powierzchniowe:

Zmiany w stanie posiadania Nadleśnictwa

Stan na:	NADLEŚNICTWO
	powierzchnia – ha ze współwłasnością
1	2
1.01.2013 r.	24202,8564
1.01.2023 r.	22469,7703
Różnica	-1733,0861

Powyższe zmiany nastąpiły między innymi wskutek:

- nabycie gruntów w trybie art. 37 Ustawy o lasach,
- przekazanie gruntów w trybie art. 38a Ustawy o lasach,
- nabycie i zbycie – zamiana gruntów w trybie art. 38e Ustawy o lasach,
- sprzedaży gruntów w trybie art. 40a Ustawy o lasach,
- przekazanie gruntów pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych,
- przejęcie gruntów od Agencji Nieruchomości Rolnych,
- wyrównanie powierzchni przy pomiarach geodezyjnych.

W wyniku przyjęcia i przekazania gruntów oraz zmian geodezyjnych nastąpił spadek powierzchni Nadleśnictwa o 1733,0861 ha, tj. o 7,16%. Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa zostało zamieszczone w załącznikach do elaboratu, w tabeli I. Syntetyczne dane z zakresu ewidencji gruntów przedstawiono następująco w poniższej tabeli:

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Człuchów według grup i rodzajów użytków

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	powierzchnia – ha
1	2
1. LASY – razem	21555,9869
1.1. Grunty leśne zalesione – razem	20578,2859
1) drzewostany	20578,2859
2) plantacje drzew – razem	-
w tym:	
- plantacje nasienne	-
- plantacje drzew szybkorosnących	-
1.2. Grunty leśne niezalesione – razem	443,6146
1) produkcji ubocznej – razem	12,4169
w tym:	
- plantacje choinek	3,6149

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	powierzchnia – ha
1	2
- plantacje krzewów	-
- poletka łowieckie	8,8020
2) do odnowienia – razem	271,0995
w tym:	
- halizny	2,5981
- zręby	268,5014
- płazowiny	-
3) pozostałe leśne niezalesione – razem	160,0982
w tym:	
- przewidziane do naturalnej sukcesji	155,3135
- objęte szczególnymi formami ochrony	0,1151
- przewidziane do retencji	4,6696
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	-
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną – razem	534,0864
w tym:	
1) budynki i budowle	8,2523
2) urządzenia melioracji wodnych	9,9123
3) linie podziału przestrzennego lasu	90,3704
4) drogi leśne	373,7355
5) tereny pod liniami energetycznymi	37,7261
6) szkółki leśne	10,6302
7) miejsca składowania drewna	0,4271
8) parkingi leśne	-
9) urządzenia turystyczne	3,0325
2. GRUNTY ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE	13,3063
GRUNTY LEŚNE ORAZ ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE – RAZEM	21569,2932
3. UŻYTKI ROLNE – razem	839,1510
3.1. Grunty orne – razem	207,6248
w tym:	
1) role	198,3389

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	powierzchnia – ha
1	2
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym	3,1400
3) ugory i odłogi	-
4) działki rodzinne na gruntach ornym	6,1459
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą	-
3.2. Sady – razem	1,2600
3.3. Łąki trwałe	126,1730
3.4. Pastwiska trwałe	57,5547
3.5. Grunty rolne zabudowane	1,2195
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	-
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	-
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	0,7149
3.9. Nieużytki – razem	444,6041
w tym:	
1) bagna	435,8741
2) piaski	8,7300
3) utwory fizjograficzne	-
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	-
5) wody nienadające się do produkcji rybnej	-
4. GRUNTY POD WODAMI – razem	58,4109
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	-
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	58,4109
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	-
5. UŻYTKI EKOLOGICZNE – razem	-
6. TERENY RÓŻNE – razem	-
1. Grunty przeznaczone do rekultywacji i niezagospodarowane grunty zrehabilitowane	-
2. Wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	-
3. Grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	-
4. Różne inne	-
7. GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE - razem	2,9152
7.1. Tereny mieszkaniowe	

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	powierzchnia – ha
1	2
7.2. Tereny przemysłowe	0,0411
7.3. Tereny zabudowane inne	0,3526
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,0853
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	0,9400
w tym:	
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	-
2) tereny zabytkowe	0,9400
3) tereny sportowe	-
4) ogrody zoologiczne i botaniczne	-
5) tereny zieleni nieurządzonej	-
6 rodzinne ogrody działkowe	-
7.6. Użytki kopalne	-
7.7. Tereny komunikacyjne – razem	1,4962
w tym:	
1) drogi	1,4962
2) tereny kolejowe	-
3) grunty pod budowę dróg publicznych	-
4) inne tereny komunikacyjne	-
RAZEM (2-7) GRUNTY NIEZALICZONE DO LASÓW	913,7834
OGÓŁEM (1-7)	22469,7703
w tym:	
- grunty przeznaczone do zalesienia	5,0300
- grunty sporne	-
poza tym:	
grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych	-

W opisach taksacyjnych powierzchnia pododdziałów zaokrąglona jest do 0,01 ha, w związku z tym suma poszczególnych kategorii gruntów może nieznacznie różnić się od ich powierzchni ewidencyjnej podanej z dokładnością do 0,0001 ha w tabeli nr I.

**Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg grup użytków gruntowych
z opisów taksacyjnych**

Grupa użytków gruntowych	Powierzchnia wg opisów taksacyjnych – ha
1	2
Grunty leśne zalesione	20578,87
Grunty leśne niezalesione	443,70
Grunty związane z gospodarką leśną	534,20
Lasy (razem)	21556,77
Grunty nieleśne (razem)	913,77
Ogółem	22470,54

W stanie posiadania Nadleśnictwa lasy zajmują 95,93% powierzchni, zaś grunty niezaliczone do lasów – 4,07%. W powierzchni lasów grunty zalesione stanowią 95,46%, grunty niezalesione – 2,06%, grunty związane z gospodarką leśną – 2,48%.

Podział powierzchniowy

Przyjęto dotychczasowy podział powierzchniowy, wprowadzając jedynie niewielkie korekty (w uzgodnieniu z Nadleśnictwem) wynikające z przyjęcia lub przekazania gruntów. Jest on na ogół podziałem regularnym, sztucznym, opartym na liniach gospodarczych i oddziałowych, miejscami na drogach publicznych i leśnych. Linie gospodarcze przebiegają zasadniczo z północnego wschodu na południowy zachód, z mniejszymi lub większymi odchyleniami w zależności od konfiguracji terenu w poszczególnych kompleksach. Linie oddziałowe przebiegają prostopadle do linii gospodarczych. W nielicznych miejscach, tam gdzie wymagało tego uporządkowanie układu przestrzennego, skorygowano dotychczasową granicę oddziałów. W związku z połączeniem obrębów leśnych (Domisław, Lipie i Polnica) zmieniono dotychczasową numerację oddziałów w całym Nadleśnictwie Człuchów. Nadleśnictwo podzielone jest na 864 oddziały, zanumerowane od 1 do 864. Zestawienie starej i nowej numeracji oddziałów zamieszczone jest w załącznikach do elaboratu.

Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego

Wyszczególnienie	Cecha	Nadleśnictwo
1	2	3
Powierzchnia objęta taksacją	ha	22470,54
Liczba oddziałów	szt.	864
Średnia powierzchnia oddziału	ha	26,01
Maksymalna powierzchnia oddziału	ha	66,44
Minimalna powierzchnia oddziału	ha	0,43
Liczba pododdziałów ogółem	szt.	9158
Średnia powierzchnia pododdziału	ha	2,46

Wyszczególnienie	Cecha	Nadleśnictwo
1	2	3
Liczba pododdziałów literowanych	szt.	7443
Średnia powierzchnia pododdziału literowanego	ha	2,46
Liczba pododdziałów na gruntach leśnych zal. i niezal.	szt.	6676
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach leśnych zal. i niezal.	ha	3,14
Liczba pododdziałów na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną	szt.	767
Średnia powierzchnia pododdziału na gruntach nieleśnych i związanych z gosp. leśną	szt.	1,26
Liczba pododdziałów liniowych	szt.	1715

1.2. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA POLITYKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO REGIONU DOTYCZĄCE GOSPODARKI LEŚNEJ I OCHRONY PRZYRODY Z UWZGLĘDNIENIEM REGIONALNYCH STRATEGII ROZWOJU ORAZ REGIONALNYCH PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo Człuchów leży na terenie województwa pomorskiego w powiatach człuchowskim i chojnickim.

Aktualne cele rozwoju województwa skonkretyzowano przestrzennie w ustaleniach „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030” przyjętego uchwałą Nr 318/XXX/16, Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.

Założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, mogące mieć wpływ na opracowywany projekt planu u.l. zawarte są głównie w zapisach odnoszących się do zasad zagospodarowania przestrzennego, określających sposób realizacji kierunku pod nazwą „Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności”.

Wśród zasad wymienia się m.in.:

1. Zasadę zachowania i kształtowania spójności regionalnego systemu ekologicznego, w skład którego wchodzi istniejące obszary chronione oraz obszary potencjalne do objęcia ochroną (cenne przyrodniczo), a także systemy płatów i korytarzy ekologicznych, który tworzą:
 - korytarze ponadregionalne,
 - korytarze regionalne,
 - korytarze subregionalne,
 - płaty ekologiczne;

2. Zasadę kształtowania zagospodarowania przestrzennego w dostosowaniu do specyfiki obszaru i przedmiotu ochrony wartości przyrodniczych i krajobrazowych, wynikających z funkcji i reżimu ochronnego obszarów będących:
 - formami ochrony przyrody – należy stosować zasady wynikające z dokumentów dotyczących form ochrony,
 - lasami – należy stosować zasady wynikające z planów urządzenia lasu,
 - dolinami rzek – należy uwzględnić potrzeby zachowania ciągłości łączności ekologicznej i migracji zwierząt,
 - terenami podmokłymi – należy zapewnić trwałość istnienia ekosystemów poprzez wykluczenie ich z zagospodarowania zmieniającego funkcję i sposób użytkowania;
3. Zasadę zachowania ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej ekosystemów leśnych i dolinnych;
4. Zasadę bezwzględnego zachowania trwałości gruntów leśnych oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych;
5. Zasadę zachowania w stanie naturalnym terenów podmokłych;
6. Zasadę trwałości istnienia lasów, kształtowania ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej oraz zachowania bogactwa biologicznego;
7. Zasadę integralnego podejścia do ochrony różnorodności biologicznej i kształtowania terenów zieleni;
8. Zasadę zachowania pozostałości naturalnych ekosystemów i ich ochrony planistycznej.

Działania polityki przestrzennej, służące realizacji tego kierunku, to m. in.:

- ochrona regionalnego systemu ekologicznego,
- przywracanie cech naturalnych, poprawa kondycji jakościowej elementów środowiska, odtwarzanie obszarów przyrodniczych i ekosystemów zdegradowanych – w tym wodnych, podmokłych, leśnych, łąkowych,
- tworzenie warunków do zwiększania powierzchni lasów i zadrzewień,
- wprowadzenie i utrzymanie reżimów zagospodarowania służących ochronie cennych ekosystemów jezior lobeliowych, torfowisk wysokich oraz żyznych mechowisk,
- zapewnienie w dokumentach planowania przestrzennego warunków utrzymania potencjału przyrodniczego lasów, starodrzewów, zadrzewień śródpolnych, oczek wodnych, terenów bagiennych i torfowiskowych oraz łąk śródleśnych.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Polityka regionalna województwa pomorskiego, sformułowana jest w „Strategii rozwoju województwa pomorskiego 2030”, przyjętej uchwałą Nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku.

Opracowany został także:

- „Program ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do 2025” – przyjęty uchwałą Nr 461/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2018 roku.
- „Plan gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego 2022” – przyjęty uchwałą Nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku zaktualizowany uchwałą Nr 56/V/19 z dnia 28 stycznia 2019 roku.
- Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej na lata 2015-2020 zaktualizowany uchwałą 414/XXXIV/21 z dnia 28 czerwca 2021 roku.

Na szczeblu powiatów opracowano następujące strategie i plany:

➤ powiat człuchowski

- Partnerska strategia rozwoju powiatu człuchowskiego na lata 2021 - 2030 - przyjęty uchwałą Nr XLIII/265/2021 Rady Powiatu z dnia 30 grudnia 2021 r.
- Program ochrony środowiska dla powiatu człuchowskiego na lata 2004-2011 – nieaktualny.

➤ powiat chojnicki

- Strategia rozwoju powiatu chojnickiego do roku 2025 - przyjęta uchwałą Nr XXX/329/2014 Rady Powiatu z dnia 20 marca 2014 r.
- Program ochrony środowiska dla powiatu chojnickiego na lata 2007-2010 z perspektywą na lata 2011 – 2014 - przyjęty uchwałą Nr XIV/116/2008 Rady Powiatu z dnia 27 marca 2008 r. - nieaktualny.

Według „ Partnerskiej strategii rozwoju powiatu człuchowskiego na lata 2021-2030 ”, powiat człuchowski, w którego zasięgu leży 97,2% obszaru Nadleśnictwa Człuchów, posiada wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe. Zlokalizowane są tu różnorodne formy ochrony przyrody: rezerwaty, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, które zajmują 10,8% powierzchni powiatu. Liczne jeziora zajmujące ok. 2% powierzchni stanowią nie tylko walory krajobrazowe i przyrodnicze, ale także są podstawą do rozwijania rybactwa i turystyki. Znacznie wyższa niż dla kraju jest lesistość tego regionu - 49,4%. Największą lesistością wyróżniają się gminy: Koczała - 68,7%, Rzeczenica - 65,7% oraz Człuchów - 53,7%.

Wśród celów dotyczących przestrzeni i ekologii „Strategia ...” wymienia m.in.:

II. Cel strategiczny – „Zrównoważona turystyka”.

Cel operacyjny	Kierunki działań
Rozwój infrastruktury turystycznej	<ul style="list-style-type: none"> - budowa nowych oraz modernizacja istniejących ścieżek rowerowych i dydaktycznych, - rozbudowa szlaków turystycznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (ławki, altany itp.), - rozwój działalności gospodarczych o znaczeniu turystycznym, w tym przede wszystkim bazy noclegowej i gastronomicznej, - rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej i wypoczynkowej, - wzmacnianie potencjału turystycznego otoczenia instytucjonalnego, - zagospodarowanie tablic informacyjnych z opisem istniejących walorów przyrodniczych.
Zwiększanie roli marketingu terytorialnego	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca jednostek samorządów terytorialnych w ramach wspólnych działań nastawionych na promocję walorów przyrodniczych i kulturowych, - tworzenie bazy informacyjnej dotyczącej dziedzictwa kulturowego oraz obiektów turystycznych, - wykorzystanie roli mediów społecznościowych w działania promocyjne w zakresie turystyki, - wdrażanie działań mających na celu zwiększenie dostępności do informacji turystycznej na obszarze regionu, tj. banery informacyjne, reklamy, - systematyczne informowanie o nowych realizacjach w zakresie rozwoju przestrzeni turystycznych, w szczególności z wykorzystaniem narzędzi internetowych.
Wykorzystanie istniejących uwarunkowań kulturowych	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja wydarzeń wspierających lokalną kulturę i szerzących dziedzictwo kulturowe regionu oraz ich promocja, - wzmożona współpraca władz samorządowych w celu organizacji i promocji wydarzeń kulturalnych na terenie powiatu, - modernizacja infrastruktury kultury i sztuki, - ochrona zabytków dziedzictwa kulturowego, - propagowanie zasobów dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców.

V. Cel strategiczny – „Przestrzeń i środowisko”

Cel operacyjny	Kierunki działań
Ochrona środowiska	<ul style="list-style-type: none">- ochrona zasobów leśnych oraz obszarów objętych formami ochrony przyrody,- wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w tym w miejscach użyteczności publicznej,- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez wykorzystanie w tym celu mediów społecznościowych oraz promocję dobrych praktyk,- wspieranie działań mających na celu ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów,- edukacja ekologiczna w placówkach oświatowych we współpracy z nauczycielami oraz organizacjami pozarządowymi,- wspieranie działań na rzecz ochrony zasobów wodnych,- dbałość o czystość w miejscach turystycznych, przede wszystkim poprzez zagospodarowanie pojemników na odpady na szlakach pieszo-rowerowych.

W powiecie chojnickim leży 2,8% gruntów Nadleśnictwa.

Według „Strategii rozwoju powiatu chojnickiego do roku 2025” powiat chojnicki, posiada wyjątkowe walory przyrodnicze, o wartości regionalnej, krajowej i europejskiej, do których można zaliczyć: park narodowy Bory Tucholskie, parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody i użytki ekologiczne.

1.2.3 Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Gminy leżące w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człuchów realizują plany i strategię będące odzwierciedleniem planów i strategii jednostek nadrzędnych.

Na szczeblu gmin opracowano następujące strategię i programy:

- Miasto i Gmina Człuchów:
 - Strategia rozwoju gminy Człuchów na lata 2021-2028,
 - Strategia rozwoju gminy Miejskiej Człuchów na lata 2014-2024,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Człuchów,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miejskiej Człuchów,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Człuchów na lata 2020 - 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Miejskiej Człuchów na lata 2019 - 2022 z perspektywą na lata 2023 - 2026;

- Gmina Czarne:
 - Strategia rozwoju Miasta i gminy Czarne na lata 2016-2022,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Czarne,
 - Lokalny program rewitalizacji dla gminy Czarne na lata 2016 - 2023;
- Gmina Debrzno:
 - Strategia rozwoju miasta i gminy Debrzno na lata 2014-2020,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Debrzno,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Debrzno na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028;
- Gmina Przechlewo:
 - Strategia rozwoju gminy Przechlewo na lata 2006-2020,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Przechlewo,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Przechlewo na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025;
- Gmina Rzeczenica:
 - Strategia rozwoju gminy Rzeczenica na lata 2007-2020,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rzeczenica,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Rzeczenica na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022;
- Gmina Konarzyny:
 - Strategia rozwoju gminy Konarzyny na lata 2021-2030,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Konarzyny,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Konarzyny na lata 2014-2017 z perspektywą do roku 2021.

Analizę wymienionych opracowań oparto w głównej mierze na uwarunkowaniach i ogólnie przewidywanym wpływie realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania gmin i całego regionu na prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

W istniejących dokumentach zawarte są przedsięwzięcia dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody, zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii, a także włączania aspektów ekologicznych do polityk sektorowych oraz edukacji ekologicznej.

Ochrona środowiska, w tym ochrona przyrody, ochrona gruntów rolnych i leśnych oraz ochrona krajobrazu

Zapisy zawarte w opracowaniach na ogół uwzględniają potrzeby w tym zakresie. Rozpoznanie środowiska przyrodniczego obszaru, szczególnie poza gruntami Nadleśnictwa, należy ocenić jako niewystarczające. Gminy z terenu Nadleśnictwa nie przeprowadziły dotychczas pełnej inwentaryzacji przyrodniczej pomimo, że poznanie zasobów przyrodniczych jest niezbędnym warunkiem do określenia szczegółowych kierunków i form ich ochrony.

Ochrona wód i gospodarowanie wodami

Planowane przedsięwzięcia nie zagrażają w znaczący sposób zasobom wodnym regionu. Wskazuje się na potrzebę utrzymania bądź poprawy dotychczasowych warunków. Ważnym aspektem w dziedzinie ochrony wód i gospodarowania wodami jest okresowy monitoring czystości wód prowadzony przez WIOŚ. Dotyczy to największych rzek i jezior regionu oraz głównych zbiorników wód podziemnych.

Obrona kraju

W zasięgu Nadleśnictwa nie występują obiekty związane z obronnością kraju i nie planuje się przedsięwzięć w tym zakresie.

Zdrowie ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji

W opracowaniach planowany jest szereg przedsięwzięć poprawiających warunki bytowe w zakresie ochrony zdrowia ludności, głównie w zakresie poprawy jakości wód, powietrza atmosferycznego, ograniczenia hałasu, eliminowania i zmniejszania skutków poważnych awarii przemysłowych. Zachowane dziedzictwo kulturowe, bogata historia, dobre położenie i skomunikowanie terenu oraz wyróżniające się naturalne krajobrazy, lasy i wody powierzchniowe stanowią dobre warunki do rozwoju wszelkich form turystyki i wypoczynku. Wymienione walory wyznaczają temu obszarowi, jako jedną z podstawowych funkcji – funkcję turystyczną. Na omawianym terenie zlokalizowane są m.in. ośrodki agroturystyczne, wypoczynkowe i rekreacyjne.

Udokumentowane złoża kopalin

W zasięgu Nadleśnictwa Człuchów występują następujące udokumentowane złoża kopalin:

Udokumentowane złoża kopalin

Lp.	Rodzaj kopaliny	Nazwa złoża	Zasoby bilansowe (tys. ton)	Wydobycie (tys. ton)	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1.	Kruszywa naturalne (piaski i żwiry)	Nieżywieć II	57	-	Wydobycie zostało zaniechane
2.		Nieżywieć III	1390	-	Złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo
3.		Polnica II	1770	-	Wydobycie zostało zaniechane
4.		Rychnowy I	9851	-	Złoże o zasobach

Lp.	Rodzaj kopaliny	Nazwa złoża	Zasoby bilansowe (tys. ton)	Wydobycie (tys. ton)	Uwagi
1	2	3	4	5	6
					rozpoznanych szczegółowo
5.		Rychnowy II	4041	57	Złoże eksploatowane
6.		Rychnowy III	9427	-	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
7.		Raciniewo	1959		
8.		Skowarnki II	2701		
9.		Skowarnki III	7072		
10.		Zagórki	1646		
11.		Krzemieniewo I	177	-	Wydobycie zostało zaniechane
12.		Krzemieniewo II	243	11	Złoże eksploatowane
13.		Krzyżanki	6871	-	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo
14.	Kreda	Pawłówko	1225	-	
15.		Pawłówko II	76	-	
16.		Polnica C	265	-	Złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo

Źródło: „Bilans zasobów złóż kopaliny w Polsce wg stanu na 31 XII 2021 r.”

Eksploatacja złóż kopaliny systemem odkrywkowym może lokalnie negatywnie wpływać na gospodarkę leśną poprzez degradację powierzchni ziemi i pogorszenie stosunków wodnych.

Przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, w tym inwestycje mogące spowodować zagrożenie trwałości lasu

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa nie występują istotne zakłady z prorozwojowych dziedzin gospodarki, takich jak przemysł ciężki, przetwórstwo rolne, usługi ponadlokalne, itp. Nie są też przewidywane w tym zakresie większe inwestycje. Dlatego trwałość lasów zarządzanych przez Nadleśnictwo nie jest zagrożona. Z kolei gospodarka leśna powinna być prowadzona tak, aby zachować walory krajobrazowe regionu oraz aby uwzględnić kierunki rozwoju turystyki i rekreacji na terenach szczególnie ważnych przyrodniczo. Podstawą do dobrego gospodarowania jest szczegółowe rozpoznanie i inwentaryzacja walorów przyrodniczych oraz wypracowanie konsensusu z zainteresowanymi stronami. Pewne znaczenie dla gospodarki leśnej Nadleśnictwa będzie mieć realizacja budowy nowych siłowni wiatrowych.

1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Na terenie Nadleśnictwa Człuchów grunty wyłączone z produkcji leśnej nie występują.

1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia

Na gruntach Nadleśnictwa Człuchów planuje się 5,03 ha zalesień. Są to role w oddz.: 1m, 41k, 106h, 107c, 643j, 765j, przeznaczone w planach zagospodarowania przestrzennego do zalesień.

1.2.6. Zgodność projektu planu u.l. ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu

Analiza założeń i zadań gospodarczych określonych w niniejszym planie urządzenia lasu wskazuje na jego zgodność ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz regionalnych programach ochrony środowiska.

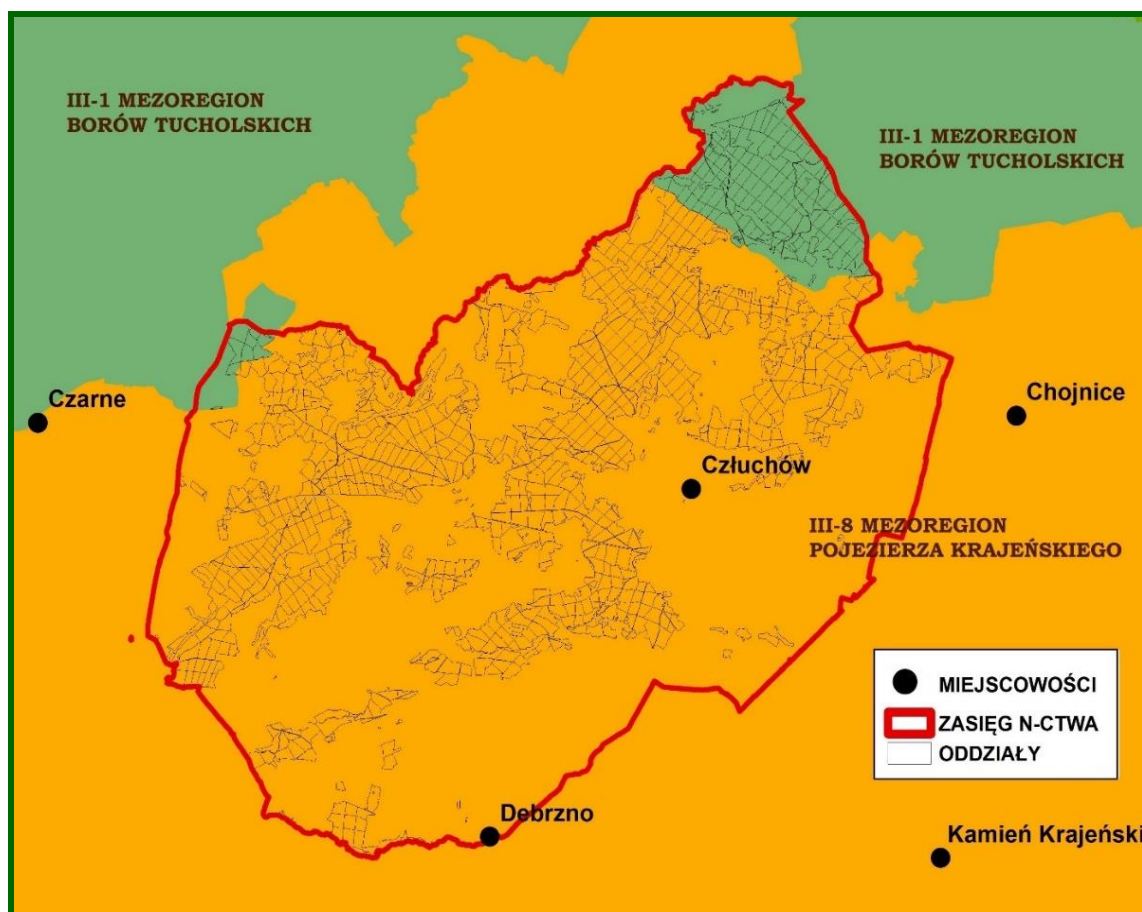
1.3. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W LASACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ NADLEŚNICTWO Z UWZGLĘDNIENIEM INNYCH LASÓW W ZASIĘGU TERYTORIALNYM NADLEŚNICTWA

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (SGGW 2010) lasy Nadleśnictwa Człuchów leżą w:

Krainie III Wielkopolsko – Pomorskiej, mezoregionach:

- Borów Tucholskich (III.1) – północno-wschodnia i północno-zachodnia część Nadleśnictwa,
- Pojezierza Krajeńskiego (III.8) – pozostała część Nadleśnictwa.

Mezoregiony przyrodniczo-leśne w zasięgu Nadleśnictwa Człuchów

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Człuchów w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są pomiędzy:

- 53°31'45" a 53°48'39" szerokości geograficznej północnej,
- 17°0'16" a 17°30'51" długości geograficznej wschodniej.

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski zmodyfikowanego w 2018 r. obszar Nadleśnictwa zaliczony został do:

Położenie Nadleśnictwa Człuchów według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne

Obszar	Podobszar	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	3					Pozaalpejska Europa Środkowa
		31				Niż Środkowoeuropejski
			314-316			Pojezierza Południowobałtyckie
				314.6-7		Pojezierze Południowopomorskie
					314.67	Równina Charzykowska
					314.68	Dolina Gwdy
					314.69	Pojezierze Północnokrajeńskie

Wysokość bezwzględna zawiera się w przedziale od 122,7 m n.p.m.– dolina rzeki Chrzastowa w okolicy wsi Cierznie do 222,8 m n.p.m. – wzgórze położone w okolicach wsi Grodzisko. Różnica wzniesień wynosi 100,1 m.

1.3.3. Rzeźba terenu

Obszar Nadleśnictwa należy do obszarów nizinnych. Przeważająca część obszaru Nadleśnictwa położona jest na południu (na zewnątrz) od terenów fazy pomorskiej, w zasięgu fazy poznańskiej i leszczyńskiej zlodowacenia bałtyckiego, na szlaku odpływu wód glacyj-fluwialnych usypujących równiny sandrowe. Wysoczyzna morenowa z jeziorami rynnowymi Szczytno i Krępsko wznosi się do 160 – 170 m n.p.m. Występują tu najmłodsze zespoły polodowcowych form marginalnych, oddzielonych od skrajnych moren czołowych stadiału pomorskiego rozległym polem sandrowym, odwodnionym przez górną Brdę.

Biorąc pod uwagę ukształtowanie terenu, to najsilniej pofałdowane obszary leśne występują w północno-zachodniej części Nadleśnictwa. Tu również znajdują się najwyższe wzniesienia. Na uwagę zasługuje także silnie zdegradowana pradolina rzeki Szczyry. W części wschodniej i północno-wschodniej Nadleśnictwa teren jest silnie falisty, a miejscami nawet pagórkowaty. Pozostała część Nadleśnictwa jest równinna.

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

1.3.4.1. Warunki glebowe

Gleby w Nadleśnictwie Człuchów są bardzo dobrze rozpoznane. Nadleśnictwo posiada operat siedliskowy sporządzony w 2019 r. przez firmę Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku.

W Nadleśnictwie na gruntach leśnych zalesionych i niezalesionych wyróżniono 18 typów gleb.

Zestawienie typów gleb w Nadleśnictwie

Lp.	Typy gleb	Nadleśnictwo	
		pow. ha	%
1	2	3	4
1	Arenosole	1935,46	9,20
2	Pararędziny	4,06	0,02
3	Czarne ziemie	5,81	0,03
4	Gleby brunatne	1539,65	7,32
5	Gleby płowe	41,05	0,20
6	Gleby rdzawe	12759,70	60,68
7	Gleby ochrowe	7,60	0,04
8	Gleby bielicowe	3051,99	14,52
9	Gleby gruntowoglejowe	608,30	2,89
10	Gleby opadowoglejowe	190,46	0,91
11	Gleby mułowe	22,82	0,11
12	Gleby torfowe	315,29	1,50
13	Gleby murszowe (namurszowe)	167,82	0,80
14	Gleby murszowate	75,32	0,36
15	Mady rzeczne	6,95	0,03
16	Gleby deluwialne	149,37	0,71
17	Gleby kulturoziemne	74,60	0,36
18	Gleby industrioziemne i urbanoziemne	66,32	0,32
Razem		21022,57	100,00

W zasadzie tylko dwa typy gleb wywierają decydujący wpływ na układ siedlisk w Nadleśnictwie Człuchów. Są to gleby rdzawe zajmujące 60,68% i gleby bielicowe zajmujące 14,52% powierzchni gruntów leśnych. Wyróżniono trzy podtypy gleb rdzawych: rdzawe właściwe, rdzawe brunatne i rdzawe bielicowe. Pewne znaczenie gospodarcze mają arenosole, zajmujące (9,20%) oraz gleby brunatne (7,32%).

Pozostałe typy gleb nie odgrywają w warunkach Nadleśnictwa większego znaczenia.

Gleby porolne wyodrębniono na 11638,92 ha, to jest na 55,4% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa.

1.3.4.2. Warunki klimatyczne

Według regionalizacji ekoklimatycznej (WOŚ, 1999 r.) obszar Nadleśnictwa leży w strefie B – Środkowoeuropejskiej, makroregionu 1 – Pojezierza Pomorskiego Południowego.

Występuje tu klimat umiarkowany, na przejściu między łagodnym klimatem bałtyckim ze stosunkowo wyższymi opadami, a surowszym, z mniejszymi opadami klimatem pojeziernym. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich. Na przedwiośniu i w okresie późnojesiennym mają one często charakter huraganu. Wiatry z północnego zachodu niosą masy powietrza polarno-morskiego, wilgotnego, powodując ocieplenie zimą i ochłodzenie latem. Wiatry południowo-zachodnie przynoszą powietrze zawierające również dużo wilgoci, ale cieplejsze. W okresie wiosny wieją często wysuszające wiatry wschodnie. Częstym zjawiskiem na omawianym terenie są przymrozki późne – wiosenne, szczególnie dotkliwe w szkółkach i na uprawach oraz mniej szkodliwe – przymrozki wczesne – jesienne. Ogólnie można stwierdzić, że klimat omawianego terenu należy do łagodnych. Amplituda temperatur lata i zimy nie jest wysoka, co stwarza sprzyjające warunki dla rozwoju gatunków drzewiastych.

Średnia temperatura roczna powietrza wynosi około 7,8°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (ok. 17,8°C), a najzimniejszym – styczeń i luty (ok. -2°C). Najwięcej opadów występuje latem (lipiec), natomiast na przedwiośniu jest ich stosunkowo najmniej. Roczna suma opadów wynosi około 600-700 mm. Średnia suma opadów w okresie wegetacyjnym wynosi około 400-450 mm. Okres wegetacyjny trwa około 200 dni.

Ogólnie można stwierdzić, że klimat omawianego terenu należy do łagodnych. Amplituda temperatur lata i zimy nie jest wysoka, co stwarza sprzyjające warunki dla rozwoju gatunków drzewiastych.

1.3.4.3. Warunki wodne

Przez obszar Nadleśnictwa Człuchów przebiega dział wodny dwóch największych rzek Polski – Wisły (północna i wschodnia część Nadleśnictwa), reprezentowanej przez dorzecze Brdy z dopływami oraz zlewni Odry (pozostały obszar) reprezentowanej przez dorzecze Gwdy z dopływami.

Sieć rzeczna na omawianym obszarze jest dobrze rozwinięta. Na charakter sieci wodnej tego terenu zasadniczy wpływ wywarła działalność ostatniego zlodowacenia oraz w mniejszym stopniu, współczesne procesy środowiskotwórcze i działalność człowieka. Zlokalizowane tu rzeki i ciek wodne charakteryzują się stosunkowo spokojnym nurtem. Większość rzek, z uwagi na liczne, aktywne źródła, jak również na dużą ilość opadów, są przez cały rok zasobne w wodę. Sieć rzeczna w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa stanowią:

- dorzecze Odry – dopływy Gwdy – rzeki:

- Szczyra – płynie w zachodniej części Nadleśnictwa; uchodzi do rzeki Gwdy; poniżej miejscowości Krzemieniewo;
 - Chrząstowa – płynie poniżej miejscowości Cierznie oraz Uniechów w zachodniej części Nadleśnictwa, dalej na wschód poniżej miejscowości: Barkowo oraz Chrząstowo do miasta Człuchów (jezioro Urzędowe);
 - Debrzynka – płynie po południowej granicy Nadleśnictwa, z jeziora Debrzno na zachód;
 - Dopływ z jez. Staruch – w południowo - zachodniej części Nadleśnictwa; łączy jez. Staruch (oddz.681) z rzeką Szczyrą;
 - Dopływ z Barkowa (kanał Jaromierz) – powyżej miejscowości Barkowo oraz Chrząstowo;
 - Dopływ ze Strieczony – od miejscowości Strieczona do rzeki Chrząstowa;
 - Dopływ z Gockowa - w północno-zachodniej części zasięgu Nadleśnictwa;
 - Dopływ z Pokrzyw – z jez. Wielkiego wpada do rzeki Szczyry;
 - Dopływ z Domisławia - wpada do rzeki dopływ jez. Staruch;
 - Dopływ z Mosin - wpada do rzeki Chrząstowa;
 - Dopływ spod Słupi - wpada do rzeki Chrząstowa;
 - Dopływ z Uniechowa - wpada do rzeki Chrząstowa;
 - Dopływ z Jakubowa - uchodzi do Debrzynki przy jez. Dolne.
- dorzecze Wisły – dopływy Brdy – rzeki:
- Brda – północno-wschodnia granica Nadleśnictwa, poniżej miejscowości Konarzy-ny;
 - Silnica – uchodzi do jez. Krępsko; poniżej miejscowości Krępsk;
 - Czerwieniec (Czerwona Struga) – w północnej części Nadleśnictwa;
 - Czerwonka (Polnica) – w północno - wschodniej części Nadleśnictwa; łączy jez. Węgorzyńskie z rzeką Czerwieniec;
 - Dopływ z Olszanowa – z miejscowości Olszanowo do jez. Orzechowo;
 - kanał Pawłówek – w północnej części Nadleśnictwa; łączy jez. Poddębie oraz Szczytno;
 - kanał Wierzchowo – we wschodniej części Nadleśnictwa koło m. Wierzchowo (Człuchowskie), łączy jez. Jęczniki Wielkie oraz Mąkowo;
 - Dopływ z jez. Krętek – wpada do rzeki Brdy;
 - Dopływ spod Jęcznik Wielkich - przez jez. Krępsko wpada do rzeki Pawłówek,
 - Dopływ z Jęcznik Małych - z jez. Jęczniki Wielkie do jez. Mąkowo.

Obszar Nadleśnictwa Człuchów charakteryzuje się bogactwem jezior. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występują 54 jeziora, o łącznej powierzchni 1266,39 ha. Głównie są to jeziora rynnowe, a największe z nich to Krępsko i Rychnowskie.

Do jezior szczególnie cennych pod względem przyrodniczym należą jeziora lobelio-we: Regnickie (Bardze Małe), Sporacz (Sporackie), Linówko (Linowskie) i Kłodzko Małe (Łódzińskie).

Linia brzegowa niektórych jezior stanowi granicę zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, są to jeziora: Krępsko, Krętek, Główna oraz Długie.

Ważnym elementem kształtującym warunki wodne na terenie Nadleśnictwa, są też bagna i torfowiska.

Wykaz jezior, zbiorników wodnych w stanie posiadania Nadleśnictwa Człuchów

Lp.	Oddział, poddz.	Nazwa jeziora, zbiornika wodnego, stawu rybnego	Pow. ha	Rodzaj powierzchni	
				SILP	Ewidencja gruntów
1	2	3	4	5	6
1.	24h	Jez. Karlinek	3,77	Jezioro	Ws
2.	24m	Jez. Mały Karlinek	0,78	Jezioro	Ws
3.	26f	Jez. Mosiny	0,54	Jezioro	Ws
	63c		0,65		
4.	36g	Jez. Sporacz (Sporackie)	10,93	Jezioro	Ws
5.	50d	Jez. Bardze Małe	7,37	Jezioro	Ws
6.	100i	Jez. Linówko (Linowskie)	14,67	Jezioro	Ws
7.	681b	Jez. Staruch	4,10	Jezioro	Ws
8.	90d	bez nazwy	1,76	Zbiornik	Ws
9.	90f	bez nazwy	3,01	Zbiornik	Ws
10.	90j	bez nazwy	0,13	Zbiornik	Ws
11.	160l	bez nazwy	0,27	Zbiornik	Ws
12.	227j	bez nazwy	0,11	Zbiornik	Ws
13.	666a	bez nazwy	7,34	Zbiornik	Ws
14.	766b	bez nazwy	0,42	Zbiornik	Ws
15.	768c	bez nazwy	0,94	Zbiornik	Ws
16.	768x	bez nazwy	1,40	Zbiornik	Ws
17.	851f	bez nazwy	0,22	Zbiornik	Ws
Łączna powierzchnia jezior i zbiorników wodnych w stanie posiadania Nadleśnictwa			58,41		

W stanie posiadania Nadleśnictwa wody (bez rowów i bagien) zajmują łącznie 58,41 ha. Rzeki, jeziora i zbiorniki wodne wpływają na wilgotność gleb tylko w bezpośrednim ich sąsiedztwie. Na obszarze Nadleśnictwa Człuchów przeważają siedliska bez wyraźnego wpływu wód gruntowych, a stosunki wodne kształtowane są przez opady atmosferyczne i zależą od ich intensywności. Dominuje przemysłowy typ gospodarki wodnej.

W zasięgu Nadleśnictwa Człuchów zlokalizowany jest niewielki fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Subzbiornika Złotów – Piła – Strzelce Krajeńskie (nr 127) znajdujący się w południowej części Nadleśnictwa Człuchów.

Więcej informacji na temat wód powierzchniowych i podziemnych znajduje się w programie ochrony przyrody.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew

W załącznikach do opisanego ogólnego oraz w tomie II zamieszczone zostały:

- tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

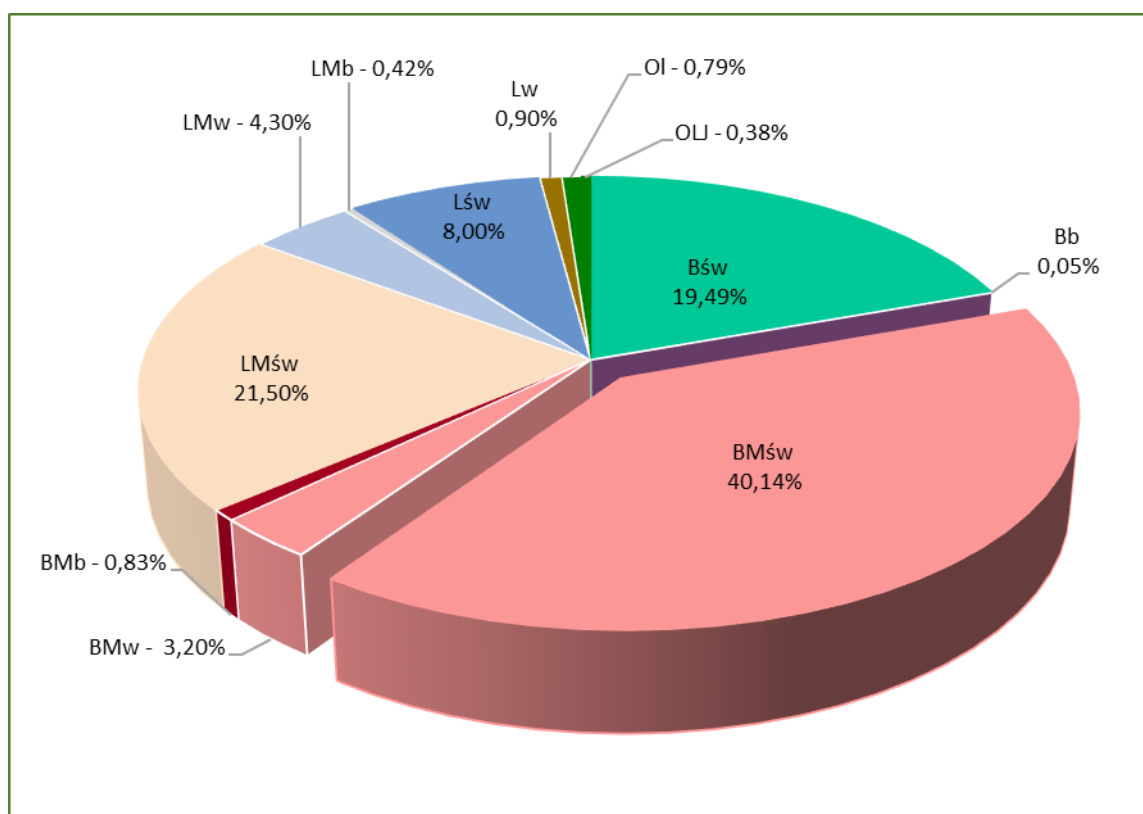
Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie.

Zestawienie powierzchni według typów siedliskowych lasu (grunty zalesione i niezalesione)

Typy siedliskowe lasu	Nadleśnictwo	
	pow. w ha	udział %
1	2	3
Bśw	4097,50	19,49
Bb	10,43	0,05
BMśw	8438,91	40,14
BMw	672,62	3,20
BMb	175,35	0,83
LMśw	4519,50	21,50
LMw	902,91	4,30
LMb	87,89	0,42
Lśw	1682,70	8,00
Lw	190,10	0,90
OI	165,59	0,79
OLJ	79,07	0,38
Ogółem	21022,57	100,00

W porównaniu do poprzedniej rewizji u.l. wzrosła głównie powierzchnia LMśw – o 1014,19 ha, LMw - o 520,97 ha, BMw – o 306,56 ha oraz Lśw – o 292,28 ha, a zmalała powierzchnia Bśw – o 2259,45 ha oraz BMśw – o 1305,39 ha. W pozostałych siedliskach zmiany były niewielkie.

Różnice w powierzchni siedlisk są wynikiem głównie przyjęcia danych z nowego opracowania glebowo – siedliskowego, przekazania leśnictwa Gronowo do Nadleśnictwa Lipka (RDLP Piła), korekty granic wyłączeń, systemowego wyliczenia powierzchni dla większości pododdziałów leśnych, przeklasyfikowania gruntów nieleśnych na leśne oraz zalesienia gruntów porolnych.

Udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Człuchów

W Nadleśnictwie Człuchów wyróżniono na gruntach leśnych 12 typów siedliskowych lasu. Głównymi typami są: BMśw – 8438,91 ha (40,14%), LMśw – 4519,50 ha (21,50%) i Bśw – 4097,50 ha (19,49%). Pozostałe siedliska zajmują w sumie 18,87%, w tym: 8,00% (1682,70 ha) – Lśw; 4,30% (902,91 ha) – LMw i 3,20% (672,62 ha) – BMw . Reszta nie ma w Nadleśnictwie większego znaczenia gospodarczego.

Siedliska borowe zajmują łącznie w Nadleśnictwie 63,71% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych, a siedliska lasowe 36,29%.

Przyjmując za kryterium warunki wilgotnościowe, siedliska świeże zajmują 89,13%, siedliska wilgotne – 8,40%, a siedliska bagienne i zalewowe – 2,47% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych.

Siedliska naturalne i zbliżone do naturalnego zinwentaryzowano na powierzchni 12652,85 ha (60,2% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych), siedliska

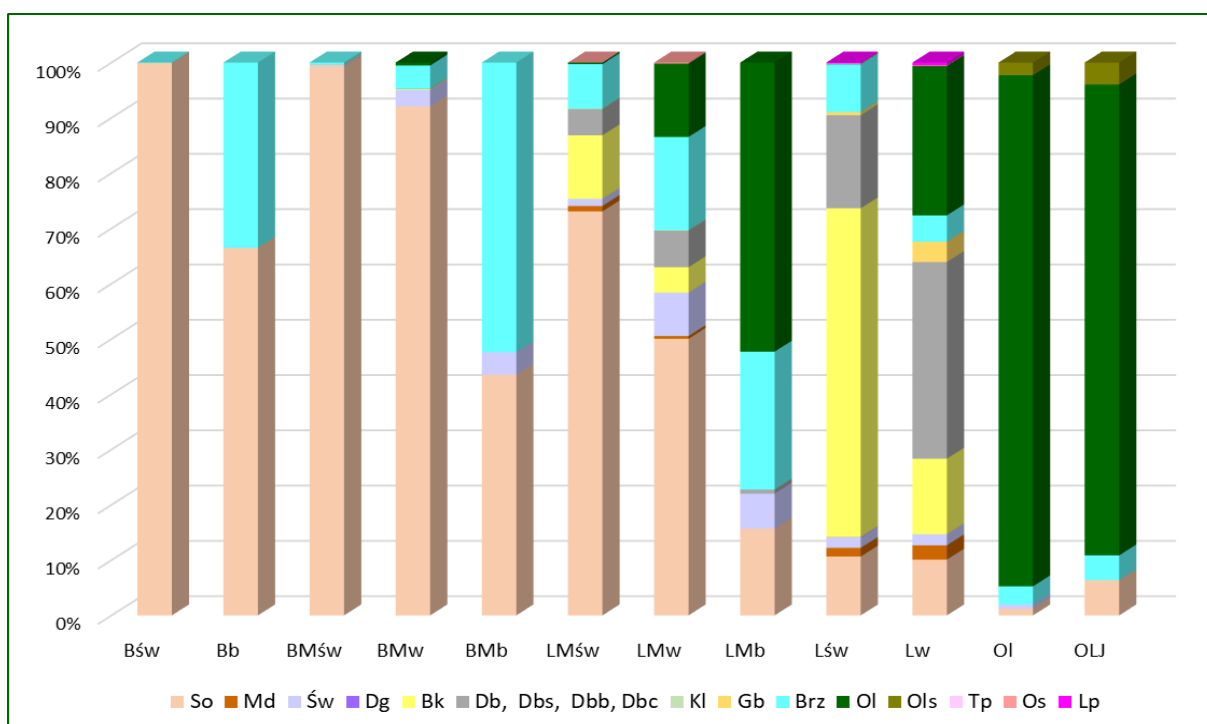
zniekształcone - na powierzchni 8198,45 ha (39,0%), siedliska przekształcone - na powierzchni 171,27 ha (0,8%). Siedliska zdegradowane i zdewastowane nie występują.

Głównym powodem zniekształcenia siedlisk jest porolność gleb, którą wyróżniono na 11638,92 ha (55,4%) gruntów leśnych, w tym w drzewostanach 11378,92 ha.

Zalesienia porolne wyodrębniono na 7449,95 ha, to jest na 36,2% powierzchni gruntów zalesionych.

**Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew
(grunty zalesione)**

TSL	So	Md	Św	Dg	Bk	Db, Dbs, Dbb, Dbc	Kl	Gb	Brz	OI	Ols	Tp	Os	Lp	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Bśw	3992,66								2,96						3995,62
Bb	4,88								2,46						7,34
BMśw	8242,68	0,62	24,44		7,21	6,82			25,57						8307,34
BMw	607,76		19,44		0,91	0,61			27,74	3,55					660,01
BMb	68,91		6,48						82,97						158,36
LMśw	3266,47	43,93	57,63		514,53	213,07		1,89	360,19	12,86			0,25		4470,82
LMw	415,71	4,13	65,23		38,24	55,06		0,39	140,31	110,18			1,56		830,81
LMb	12,67		5,08			0,60			20,11	42,16					80,62
Lśw	177,44	26,11	31,40	0,86	991,15	280,22	0,19	9,19	143,89	0,95		1,56		2,95	1665,91
Lw	17,59	4,49	3,52		23,79	61,96		6,38	8,33	47,06			0,19	0,90	174,21
OI	1,80		1,16						4,93	138,51	3,46				149,86
OLJ	4,97								3,49	66,41	3,10				77,97
Ogółem	16813,54	79,28	214,38	0,86	1575,83	618,34	0,19	17,85	822,95	421,68	6,56	1,56	2,00	3,85	20578,87

Udział powierzchniowy panujących gatunków drzew w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Człuchów

W Nadleśnictwie Człuchów gatunkiem występującym na najszerszym spektrum siedliskowym jest sosna. Dominuje ona na siedliskach Bśw, Bb, BMśw, BMw, LMśw i LMw. Na siedlisku BMb przeważa brzoza, na Lśw dominuje buk, na Lw przeważają dęby, a LMb, Ol, OLJ porośnięte są przeważnie przez olszę.

Głównymi gatunkami panującymi w dominujących typach siedliskowych lasu są:

- Bśw - So (99,93%);
- BMśw - So (99,22%);
- LMśw - So (73,08%), Bk (11,51%), Brz (8,06%), dęby (4,77%);
- Lśw - Bk (59,50%), dęby (16,82%), So (10,65%), Brz (8,64%).

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

TSL	So	So w	Md	Św	Jd	Dg	Bk	Db, Dbb, Dbs, Dbc	Kl	Jw	Wz	Js	Gb	Brz	OI	Ols	Ak	Tp	Os	Lp	Razem
	powierzchnia w ha																				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Bśw	3781,56		0,12	12,29			0,77	2,02		0,17				198,69							3995,62
Bb	5,02													2,32							7,34
BMśw	7493,49		18,38	126,78		0,07	109,52	100,28					1,08	445,68	10,80		0,11		0,49	0,66	8307,34
BMw	489,45		1,06	65,67			11,85	17,75					0,24	64,59	9,18					0,22	660,01
BMb	60,10			11,42			0,16	0,10						78,41	8,17						158,36
LMśw	2716,83	0,40	75,46	128,03	0,35	0,52	653,84	352,34	0,91	1,05	0,23		8,40	487,83	37,68				2,04	4,91	4470,82
LMw	351,86		6,12	81,65		0,03	48,44	78,74				0,05	1,42	143,24	111,84	0,29			5,61	1,52	830,81
LMb	13,07		0,09	10,62			0,33	0,54						22,62	33,11	0,24					80,62
Lśw	146,73		33,79	60,28		1,81	901,82	305,86	0,18	3,68	0,08	0,13	38,42	134,90	19,94	0,19		1,56	1,34	15,20	1665,91
Lw	16,95		3,46	8,91			35,43	44,43	0,31	0,13		0,11	5,83	15,21	40,12	0,11			0,27	2,94	174,21
OI	3,76		0,50	7,71			0,07	0,49						14,89	119,87	2,25			0,32		149,86
OLJ	1,99			1,82			0,50	1,14						4,27	65,42	2,83					77,97
Ogółem	15080,81	0,40	138,98	515,18	0,35	2,43	1762,73	903,69	1,40	5,03	0,31	0,29	55,39	1612,65	456,13	5,91	0,11	1,56	10,07	25,45	20578,87

W porównaniu z tabelą według gatunków panujących mniejsza jest w Nadleśnictwie rzeczywista powierzchnia głównie sosny o 1732,73 ha, a większa głównie brzozy o 789,70 ha, świerka o 300,80 ha i dębów o 285,35ha.

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

W Nadleśnictwie Człuchów nie określano stref uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref. W związku z tym nie sporządzono tabeli klas wieku według stref uszkodzenia (tabela VII).

1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno Gospodarczej przyjęto następujące typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem rozpoznanych siedlisk przyrodniczych.

Przyjęte typy drzewostanu i orientacyjne składy gatunkowe upraw

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
Bs	-	So	Brz		So 90, Brz 10
	91T0	So	Brz		So 90, Brz 10
Bśw	-	So	Brz	Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91T0	So	Brz		So 80-90, Brz i in. 10-20
Bw	-	So	Św, Brz	OI	So 80, Św i in. 20
		ŚwSo	Brz	OI	So 60, Św 30, Brz i in. 10
		ŚwBrz	So	OL	Brz 50, Św 30, So i in. 20
		SoŚw	Brz	OI	Św 40-50, So 40-50, Brz i in. 10
	2180	SoBrz		OI, Jrz, Czm	Brz 70, So 30
Bb	-	So	Brz	OI	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
BMśw	-	So	Bk, Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 80, Bk i in. 20
		Jd So	Db, Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Jd 30, Db i in. 10
		BkSo	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Bk 20-30, Db i in. 10-20
		BkSo #	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 80-90, Db i in. 10-20
		ŚwSo	Db, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Św 30, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Db 20-30, Bk i in. 10-20
	9110	SoBk	Db	Kl, Os, Jrz	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9130	SoBk	Db	Kl, Lp, Jrz, Gb	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9190	Db	So, Brz	Bk, Os	Db 80, So i in. 20
9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30	
BMw	-	ŚwSo	Db, Brz	Kl, Lp, OI	So 50, Św 30, Db i in. 20
		SoŚw	Db, Brz	Kl, Lp, OI	Św 40, So 40, Db i in. 20
		DbSo	Św, Brz	Kl, Lp, OI	So 60-70, Db 20-30, Św i in. 10-20

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
		So	Db, Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 70, Db i in. 30
		BrzSo	Db, Św	Kl, Lp, Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		ŚwBrz	So, Db	Kl, Lp, Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
	9190	SoDb	Brz, Bk	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 50, So 30, Bk i in.20
	9190	Db	So, Brz	Ol, Os	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMb	-	So	Brz, Św	Ol	So 80, Brz 10, Św 10
		SoŚw	Brz, Db	Ol	Św 50, So 30, Brz i in. 20
		ŚwSo	Brz		So 50, Św 30, Brz i in. 20
		BrzSo	Św	Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10	
LMśw	-	Bk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	Bk 80, Db i in. 20
		SoBk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	Bk 50, So 40, Db i in. 10
		BkSo	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	So 60, Bk 30, Db i in. 10
		BkSo #	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	So 90, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	So 60, Db 30, Bk i in. 10
		SoDb	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	Db 50, So 30, Bk i in. 20
		SoJd	Db, Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os	Jd 40, So 30, Db i in.30
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Db 50, Św 30, Bk i in. 20
		BkŚw	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Św 50, Bk 30, Db i in. 20
		ŚwBk	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Bk 50, Św 30, Db i in. 20
	9110	Bk	Db, So, Brz	Kl, Jw., Os	Bk 80, Db i in. 20
	9130	Bk	Db, Lp, Gb, Brz	Kl, Jw, Os	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, So, Lp, Brz, Jw	Kl, Os	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	9160	BkDb	Gb, So, Lp, Brz, Jw	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Bk, So, Gb, Lp, Brz, Jw	Kl, Os	Db 70, Bk i in. 30
9190	Db	Bk, So, Brz, Os	Gb, Lp, Kl	Db 80, So i in. 20	
9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20	
LMw	-	SoDb	Św, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	Db 50, So 30, Św i in. 20
		DbSo	Św, Brz, Bk	Jw, Kl, Lp, Os	So 50, Db 30, Św i in. 20
		BrzOl	Św	Jw, Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Św i in. 10

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
		OIBrz	Św	Jw, Kl, Lp, Os	Brz 50, Oi 30, Św i in. 20
		ŚwSo	Db, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	So 40, Św 30, Db 20, Bk i in.10
		SoŚw	Db, Oi	Jw, Kl, Lp, Os	Św 50, So 30, Db i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Oi, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Db 60, Św 30, So i in. 10
		DbŚw	So, Md, Dg, Brz, Oi, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Św 60, Db 30, So i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Oi	Jw, Kl, Lp	Bk 80, Db i in. 20
	9130	Bk	Db, Gb, Brz, Oi	Jw, Kl, Lp	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Brz, Os	Kl, Gb, Lp, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10
	9160	BkDb	Gb, Lp, Brz, Jw	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Brz, Oi, Os	Lp, Kl	Db 80, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
9190	Db	So, Brz, Oi	Kl, Os	Db 80, So i in. 20	
LMb	-	Oi	Brz, So, Św		Oi 70-80, Brz i in. 20-30
		BrzOi	Św, So	Wb	Oi 50, Brz 30, Św i in. 20
	91D0*	SoBrz	Oi	Oi	Brz 60, So 30, Oi i in. 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10
Lśw	-	Bk	Db, Md, So, Św, Dg	Jw, Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
		Db	Bk, Md, So, Św, Dg	Jw, Lp, Czir, Jb, Gr	Db 80, Bk i in. 20
		DbBk	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czir, Jb, Gr	Bk 60, Db 30, Md i in. 10
		BkJd	Db, Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czir, Jb, Gr	Jd 50, Bk 30, Db i in. 20
		JdBk	Db, Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czir, Jb, Gr	Bk 50, Jd 30, Db i in. 20
		BkDb	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czir, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Md	Jw, Kl, Lp	Bk 90, Db i in. 10
	9110	DbBk	So, Lp, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Bk 70, Db i in.30
	9130	Bk	Db, Gb, Md	Jw, Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 80-90, Db i in. 10-20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Md	Jw, Czir, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Lp, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbBk	Db, Lp, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Bk 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	BkDb	Gb, Lp, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	LpDb	Gb, Bk, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os, Md	Kl, Gb	Db 60, Bk 30, Jw. i in. 10
9190	Db	Bk, So, Brz, Os, Md	Gb, Lp, Kl	Db 80, Bk i in. 20	
9190	DbBk	Gb, Lp, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Bk 50, Db 30, Jw. i in. 20	
Lw	-	JsDb	Św, Wz, Jw	Kl, Lp, Czir, Brz	Db 70, Js 20, Św i in. 10
		Db	Św, Js, Wz, Jw	Kl, Lp, Czir, Brz	Db 80-90, Św i in. 10-20
	9130	Bk	Db, Gb	Jw, Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
	9160	BkDb	Gb, Jw, Lp	Czir, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20

TSL	Kod Natura 2000	TD		Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)		
1	2	3	4	5	6	
	9160	Db	Gb, Bk, Jw	Lp, Czf, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20	
	9160	GbDb	Bk, Lp, Jw	Kl, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20	
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20	
	91E0*	JsOI	Wz, Gb	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10	
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Kl, OI, Tp, Czm	Db 40, Wz 30, Js i in. 30	
	91F0	JsWz	Db, OI	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30	
	91F0	Db	Wz, Js	Kl, Gb, Czm	Db 80, Wz i in. 20	
Lł	-	JsDb	Wz, Gb, Jw, Kl, Lp	Św, OI, Tp, Wb	Db 60, Js 30, Wz i in. 10	
		Db	Js, Wz	Św, Lp, OI	Db 70, Js i in. 30	
	91F0	Db	Js, Wz	Lp, OI	Db 70, Js i in. 30	
	91F0	JsWz	Db, OI	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30	
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	OI, Kl, Tp, Wb	Db 40, Wz 30, Js 20, Lp i in. 10	
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10	
	91E0*	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20	
OI	-	OI	Js, Brz, Wz, Św		OI 90, Js i in. 10	
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10	
	91E0*	OI**	Js	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10	
OIJ	-	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20	
		DbOI	Brz, Św, Js, Wz	Kl, Lp	OI 60, Db 30, Brz i in. 10	
		OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20	
	91E0*	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20	
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10	
	91E0*	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20	

9160 - Grab należy wprowadzić w zmieszaniu grupowym i kępowym.

Dopuszcza się wprowadzenie grabu w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu.

* - siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

** - źródłiskowe lasy olszowe na niżu

- drzewostan sosnowy z dolnym piętrzem bukowym, które przewiduje się wprowadzić gdy sosna osiągnie wiek 30-40 lat (po pierwszej prawidłowo przeprowadzonej TW). Liczba wprowadzanych sadzonek buka 3-5 tys. szt./ha (ZHL 2012). Jeżeli dolne piętro ma w przyszłości ukształtować następną generację drzewostanu należy wprowadzać buk w formie grup i kęp o wielkości odpowiedniej dla gatunku.

W uzasadnionych sytuacjach Nadleśniczy może wybrać, uwzględniając lokalne warunki siedliskowe i doświadczenie terenowe, inny TD niż podany przy opisach taksacyjnych, jednakże mieszczący się w wymienionych wariantach dla danego typu siedliskowego lasu.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. 2015, poz. 1425) w Nadleśnictwie Człuchów zostały przyjęte następujące regiony pochodzenia leśnego materiału podstawowego (LMP):

- dla Md, Św, Jd: dla całego Nadleśnictwa - region 10,
- dla Bk, Dbs, Dbb, Brz, Ol: dla całego Nadleśnictwa - region 30,
- dla So: dla całego Nadleśnictwa - region 31,

W Nadleśnictwie Człuchów bazę nasienną stanowią:

- wyłączone drzewostany nasienne,
- gospodarcze drzewostany nasienne,
- drzewa mateczne,
- źródła nasion.

Wykaz obiektów selekcji nasiennej zamieszczony jest w tomie II.

a) Wyłączone drzewostany nasienne

Nadleśnictwo Człuchów posiada trzy wyłączone drzewostany nasienne sosny w siedmiu pododdziałach o łącznej powierzchni 20,82 ha. Ich lokalizację i krótki opis taksacyjny przedstawiono w tabeli.

Wykaz wyłączonych drzewostanów nasiennych (WDN)

Oddział pododdział	Nr. rej. LMP	Pow. ha	Rok uznania	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)
1	2	3	4	5	6
53h	55399	1,07	2012	BMśw	So110-1,1-35/25-II-1
53i		9,20	2012	Bśw	So110-1,1-35/26-II-1
117b	20805	0,68	1996	BMśw	So115-1,0-38/29-I-1
117c		1,02	1996	BMśw	So115-1,0-38/29-I-1
117d		2,58	1996	BMśw	So135-1,0-39/30-I-1
117f		1,27	1996	BMśw	So135-1,0-39/30-I-1
151l	9454	5,00	1988	Bśw	8So130-1,1-38/26-II-1
Ogółem		20,82			

b) Gospodarcze drzewostany nasienne

Według stanu na 01.01.2023 r. na terenie Nadleśnictwa Człuchów zaewidencjonowano w 35 pododdziałach 24 gospodarcze drzewostany nasienne o łącznej powierzchni 174,84 ha.

Zestawienie powierzchni gospodarczych drzewostanów nasiennych (GDN)

Gatunek	Nadleśnictwo
	Powierzchnia – ha
1	2
So	115,46
Md	1,33
Dbb	13,58
Dbs	13,66
Bk	24,83
Bk, Dbb	4,06
OI	1,92
Ogółem	174,84

Szczegółowa lokalizacja GDN-ów przedstawia się następująco:

- Sosnowe - 19a, 33g, 36k,l, 44b, 45c, 78i, 79f, 98g, 138b,c, 178c, 211h,k,o, 300c,d, 302g, 544h, 574a, 697l, 714c,f;
- Modrzewiowe - 861g;
- Dębowe (Dbb) - 156a;
- Dębowe (Dbs) - 390b, 855b;
- Bukowe - 365d,f,g,h, 400d,f;
- Bukowe i dębowe (Dbb) - 384b;
- Olszowe – 386p.

c) Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa uznano 21 drzew matecznych, w oddz.:

Wykaz drzew matecznych

Oddział pododdział	Gatunek	Sztuk	Nr rejestrowy	
			LMP	IBL
1	2	3	4	5
45c	So	1	50424	10564
53i	So	1	50421	10563
78g	So	1	37612	6526
78h	So	1	50422	10562
79f	So	1	50423	10561
117d	So	4	37608	6522

Oddział pododdział	Gatunek	Sztuk	Nr rejestrowy	
			LMP	IBL
1	2	3	4	5
			37609	6523
			37610	6524
			37611	6525
156a	Dbb	1	50425	10565
383h	Dbc	1	50428	10566
384b	Dbc	1	50427	10568
386p	Brz	1	48423	10240
	Olc	4	48416	10236
			48417	10237
			48418	10238
			48419	10239
393a	Brz	2	48420	10233
			48421	10234
393f	Dbc	1	50426	10567
394a	Brz	1	48422	10235
Razem	So	9		
	Brz	4		
	Olc	4		
	Dbb	1		
	Dbc	3		
Ogółem		21		

d) Źródła nasion

W Nadleśnictwie do źródeł nasion zaliczono drzewa w oddz.:

Wykaz źródeł nasion

Oddział pododdział	Nr. rej. LMP	Gatunek panujący	Sztuk	Powierzchnia zredukowana - ha
1	2	3	4	5
154c	47355	Dg	10	-
366c	43668	Gb	30	-
367g	43669	Ols	2	-
373c	47579	Cz.pt	12	-
373h				-
374k				-
392d	43670	Lpd	3	-
	43671	Jw	2	-
Ogółem			59	-

e) Uprawy pochodne

Na terenie Nadleśnictwa zatwierdzono do realizacji 2 bloki upraw pochodnych o łącznej powierzchni **90,79 ha**, w tym:

Blok I (So) - obejmuje pododdz.: 796h-k, 797c-f, 803a-f,h; - powierzchnia – **47,98 ha**;
- pochodzenie materiału sadzeniowego WDN-So - oddz. 151l, N-ctwo Człuchów;

Blok II (So) - obejmuje pododdz.: 211c-h,k,o, 212a-i; - powierzchnia – **42,81 ha**;
- pochodzenie materiału sadzeniowego WDN-So-oddz. 117b-f N-ctwo Człuchów.

Według stanu na 1.01.2023 r. zinwentaryzowano łącznie **69,63 ha** upraw pochodnych, w tym: 50,96 ha upraw w blokach oraz 18,67 ha poza blokami.

Wykaz upraw pochodnych

Oddz. pododz.	Powierzchnia ha	Gatunek i pochodzenie nasion	Numer bloku
1	2	3	4
796i	4,10	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 151l	I
796j	2,57	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 151l	I
796k	1,79	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 151l	I
803b	5,16	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 151l	I
803c	4,04	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 151l	I
803d	2,96	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 151l	I
803f	3,44	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 151l	I
803h	3,09	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 151l	I
211c	2,61	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 117b-f	II
211d	1,40	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 117b-f	II
211f	1,49	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 117b-f	II
211g	2,62	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 117b-f	II
212c	4,52	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 117b-f	II
212d	3,52	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 117b-f	II
212f	3,81	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 117b-f	II
212g	3,84	So - N-ctwo Człuchów WDN oddz.: 117b-f	II
Razem uprawy w blokach	50,96		
121b	5,48	So - N-ctwo Bytów WDN oddz.: 181b	poza blokiem
418c	1,24	So - N-ctwo Czarne WDN oddz.: 228h	poza blokiem
418f	5,30	So - N-ctwo Bytów WDN oddz.: 181b	poza blokiem
632a	5,19	So - N-ctwo Niedźwiady PN oddz.: 166b, 167f	poza blokiem
633b	1,46	So - N-ctwo Niedźwiady PN oddz.: 166b, 167f	poza blokiem
Razem uprawy poza blokiem	18,67		
Ogółem	69,63		

f) Uprawy testujące

Na terenie Nadleśnictwa zaewidencjonowane zostały uprawy testujące sosny w pododdziałach: 790g, j na powierzchni 4,17 ha.

g) Produkcja szkółkarska

Materiał sadzeniowy na potrzeby Nadleśnictwa dostarczany jest z własnej szkółki leśnej zlokalizowanej w:

Wykaz szkólek

Oddz. pododz.	Na gruntach związanych z gospodarką leśną
	Powierzchnia w ha – manipulacyjna
1	2
301f	1,68
301h	2,96
301j	2,80
301l	3,20
Razem	10,64

Powierzchnia produkcyjna szkółki, przeznaczona bezpośrednio do produkcji materiału sadzeniowego wynosi 6,50 ha.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Człuchów jak i w jego zasięgu terytorialnym występują następujące cenne obiekty przyrodnicze: rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytek ekologiczny, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt, w tym strefy ochrony gatunkowej, siedliska przyrodnicze oraz ostoje różnorodności biologicznej. Wszystkie te cenne obiekty przyrodnicze zostały szczegółowo omówione w programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Człuchów.

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa

Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych

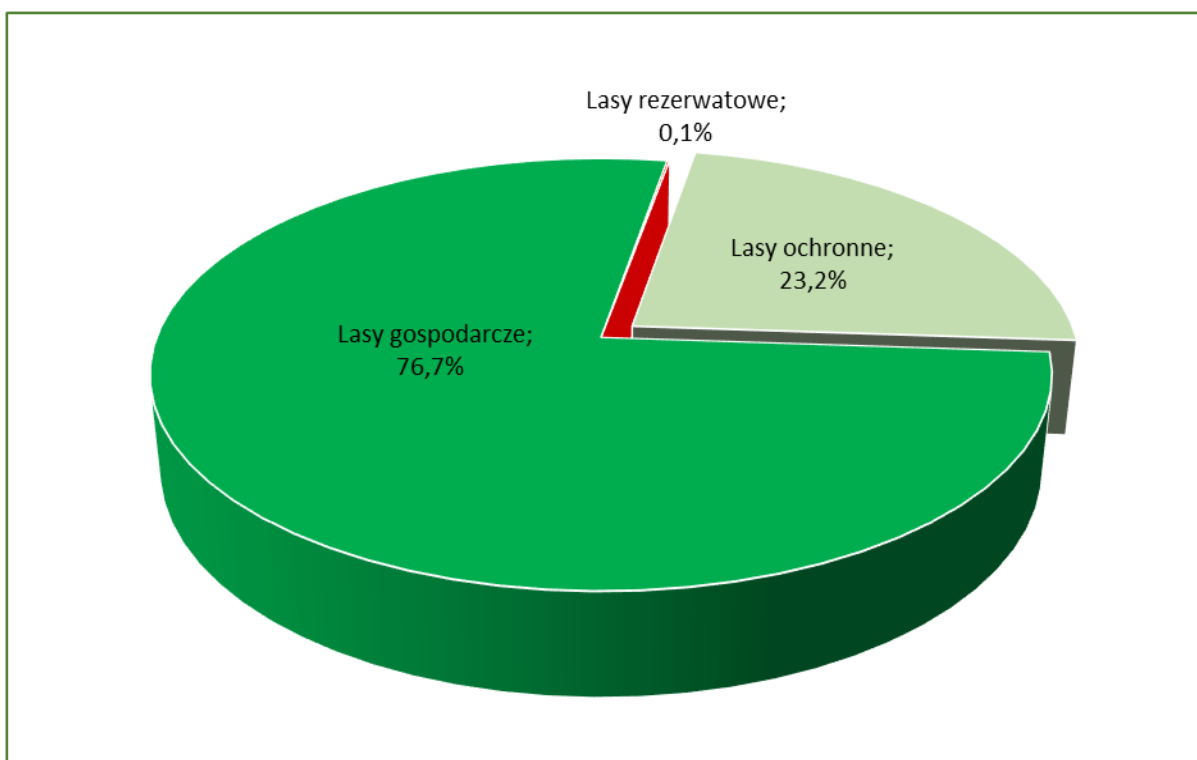
Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia całkowita [ha]	Powierzchnia w zasięgu N-ctwa [ha]	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa					
				lasz [ha]	[%]	grunty nieleśne [ha]	[%]	razem	9/4 [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerваты przyrody	3	27,53	27,53	8,28	30,1	19,25	69,9	27,53	100,0
Obszary Chronionego Krajobrazu	3	14663,45	5787,09	2851,37	95,7	128,74	4,3	2980,11	51,5
Obszary Natura 2000*	5	3566,24	860,19	593,33	74,0	208,19	26,0	801,52	93,2
Użytek ekologiczny	1	2,05	2,05	0,00	0,0	2,05	100,0	2,05	100,0

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia całkowita [ha]	Powierzchnia w zasięgu N-ctwa [ha]	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa					
				lasa [ha]	[%]	grunty nieleśne [ha]	[%]	razem	9/4 [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pomniki przyrody	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Ochrona gatunkowa – strefy ochrony	2	118,68	118,68	117,51	99,0	1,17	1,0	118,68	100,0
Siedliska przyrodnicze	544	1835,96	1835,96	1761,63	95,9	74,33	4,1	1835,96	100,0
Ostoje różnorodności przyrodniczej	168	305,90	305,90	305,90	100,0	-	-	305,90	100,0

1.3.9.2. Dominujące funkcje lasu i kategorie ochronności

Ze względu na główną (dominującą) funkcję, grunty leśne Nadleśnictwa Człuchów (21022,57 ha) podzielono na:

- ⇒ lasy rezerwatowe - 8,28 ha (0,1%),
- ⇒ lasy ochronne - 4885,16 ha (23,2%),
- ⇒ lasy gospodarcze - 16129,13 ha (76,7%).

Udział dominujących funkcji lasu w Nadleśnictwie Człuchów

Szczegółowe zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów Nadleśnictwa według głównych funkcji lasu zawiera tabela III, zamieszczona w załącznikach do elaboratu oraz przy opisach taksacyjnych.

Rezerwy przyrody

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człuchów zlokalizowane są trzy rezerwy przyrody:

Rezerwat „Jezioro Sporackie”

Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie człuchowskim, w gminie Człuchów. Obejmuje grunty o łącznej powierzchni 17,64 ha, położone w leśnictwie Polnica, w oddz.: 36c,d,f,g,~a, 37h,i,~a, ~c, w tym:

- ◆ grunty zalesione i niezalesione - 5,06 ha,
- ◆ grunty związane z gospodarką leśną - 1,65 ha,
- ◆ grunty nieleśne - 10,93 ha.

Rezerwat „Jezioro Bardze Małe”

Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie człuchowskim, w gminie Człuchów. Obejmuje grunty o łącznej powierzchni 8,34 ha, położone w leśnictwie Jeziorno w oddz. 50d,k w tym:

- ◆ grunty zalesione i niezalesione - 0,97 ha,
- ◆ grunty związane z gospodarką leśną - 0,00 ha,
- ◆ grunty nieleśne - 7,37 ha.

Rezerwat „Sosny”

Rezerwat zlokalizowany jest w powiecie człuchowskim, w gminie Człuchów. Obejmuje grunty zalesione i niezalesione o łącznej powierzchni 1,55 ha, położone w leśnictwie Lipie w oddz. 393g (grunty zalesione).

Zestawienie powierzchni rezerwatów w Nadleśnictwie Człuchów

Nazwa rezerwatu	Na gruntach Nadleśnictwa	Poza gruntami LP
	Powierzchnia - ha	
1	2	3
„Jezioro Sporackie”	17,64	-
„Jezioro Bardze Małe”	8,34	-
„Sosny”	1,55	-
Razem	27,53	-

Lasy ochronne

W Nadleśnictwie przyjęto podział lasu na kategorie ochronności zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska nr DL.lp-0233-5/04 z dnia 6 lutego 2004 r.

Lokalizacja lasów ochronnych

Kategoria ochronności	Oddziały i pododdziały	Powierzchnia w ha
1	2	3
Lasy glebochronne	676, 677, 678a-p,t, 679, 680k-n, 681j, 704g,i-m, 724a-g, 727-729, 730a-j,l,n,739a,b,d,f, 859.	278,38
Lasy glebochronne, wodochronne	158a, 191b, 192a,d, 224d, 406b-i,k,l,n, 407, 444b-f, 464a, 465a,c, 466a,b, 853, 856, 860b-f,j, 861a-j,p,r, 862.	192,43
Lasy wodochronne	1, 7, 8, 20-26, 27d, 28, 30, 31, 35, 36a,b,h-n, 37a-g,j-n, 38, 39, 40a,c,d,g-r, 48, 49, 50a-c,f-j, 51-54, 63a,b,d,h,j, 64a,c, 71-74, 87, 88a-g, 89a-g, i-k, 90a,h, i,m,n,r,s, 91-101, 103, 108d-g, j-l, 109-116, 117a,g-k, 118, 119, 125, 126, 150, 151a-c,f,i,j,m,n, 154, 155a,c,d,g-i,l-r, 158b, 167-169, 175, 177, 178, 180a-m, 181c-h, 187, 191a,c-g, 192b,c, 206, 230, 262-264, 284, 285, 297, 298, 307, 308, 318-321, 334, 335, 341, 345, 346, 353a,b, 354-359, 368, 377a,d-k, 389a-m,p, 398, 402, 405, 445, 454, 455a-f,h, 463, 464b-i, 465b,d-i, 466c-i,k,l, 467-471, 489, 535-537, 565a,b, 566a-c, 615-620, 631, 648-653, 665, 680a-i, 681a,c-f, 682-685, 689, 700a-c,f,h,i, 711d,f,h,j, 718, 731, 746a-d, g-j, 766a, 771, 772, 773r-w, 774j-l, 778, 779, 780a-c, 791, 793a-f, 808-811, 815, 832a-i,k-r, 833a-l, 834, 835, 836a-d, 837, 838, 839a-c,f,g,i-k, 841a-n,p, 842, 845, 846a-h, 847a,b,d-h, 851h-j, l-n, 863, 864.	4074,88
Lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne	155b,f.	1,25
Lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne	117b-f, 151l.	10,55
Lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	363-367, 383, 384a,c,h, 385a,c-j, 386, 387, 391a,c,d,h, 392a,b,i,j,m, 393a,f,h-k, 394, 395a-d,g-i.	323,61
Lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, stanowiące drzewostany nasienne	384b.	4,06
Razem Nadleśnictwo		4885,16

Różnica między powierzchnią określoną w Decyzji Ministra Środowiska, a aktualną powierzchnią lasów ochronnych w poszczególnych kategoriach ochronności jest głównie wynikiem przekazania leśnictwa Gronowo dawnego obrębu Lipie do Nadleśnictwa Lipka (RDLP Piła), a także dostosowania granic wyłączeń do ortofotomapy i systemowego obliczania powierzchni wyłączeń. W ten sposób zmniejszyła się powierzchnia kategorii lasów glebochronnych i wodochronnych.

1.3.9.3. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Z grupy zagrożeń **abiotycznych** na omawianym terenie największe znaczenie mają silne, wywalające wiatry, okiśc, przymrozki wczesne i późne oraz okresowo występujące susze. Gwałtowne wiatry wieją przeważnie w okresie wczesnej wiosny i późnej jesieni, a powodowane przez nie uszkodzenia mają w większości charakter pojedynczych złomów i wywrotów; rzadko zniszczeniu ulegają całe drzewostany. Innym zagrożeniem abiotycznym jest okiśc. Uszkodzeniom pod wpływem mokrego, ciężkiego śniegu ulegają przeważnie pojedyncze drzewa i grupy drzew, ale mogą się zdarzyć szkody obejmujące całe pododdziały, szczególnie w drzewostanach niedostatecznie pielęgnowanych w okresie młodnika i drągowiny. W wyniku przymrozków cierpią głównie młode uprawy. Groźne są przymrozki późno-wiosenne, powodujące często zmrażanie pędów buka, dębu i świerka. Mniej groźne są przymrozki wczesno-jesienne. Deficyt wilgoci powodowany długotrwałym brakiem opadów w okresie wczesnowiosennym i letnim, co za tym idzie obniżenie poziomu wód gruntowych jest jedną z głównych przyczyn słabnięcia i obumierania sadzonek w nowo założonych uprawach oraz obniżenia odporności wszystkich drzewostanów. W starszych drzewostanach w czasie suszy cierpi głównie świerk i buk. W okresach tych zdecydowanie zwiększa się również zagrożenie pożarowe.

Spośród czynników **biotycznych** największym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa Człuchów mogą być gradacje pierwotnych i wtórnych szkodników owadzych, występowanie grzybów pasożytniczych oraz zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych. Ze szkodników pierwotnych lasom Nadleśnictwa najczęściej zagrażają: strzygonia choinówka, brudnica mniszka, zwójki, smolik znaczony, a ze szkodników wtórnych: kornik drukarz i przyplaszczek granatek.

W Nadleśnictwie Człuchów na powierzchni 5840,68 ha stwierdzono występowanie ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny.

Z grzybów pasożytniczych najgroźniejszym jest korzeniowiec wieloletni, występujący przeważnie na gruntach porolnych. Z innych patogenów grzybowych wymienić należy: osutki, opieńki, mączniak dębu i grzyby powodujące zamieranie pędów gatunków iglastych i liściastych.

Duże znaczenie mają również ssaki roślinożerne. Uszkodzenia w postaci spałowania i zgryzania upraw i młodników występują dość często i mają bezpośredni wpływ na jakość hodowlaną tych drzewostanów.

Z czynników **antropogenicznych** lasom tutejszym zagrażają: zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, niewłaściwa gospodarka odpadami, pożary oraz zagrożenia wynikające z bezpośredniego negatywnego oddziaływania człowieka na lasy. Uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie przy drogach publicznych, oraz wywożenie śmieci do lasu.

1.4 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH GOSPODARKI LEŚNEJ ORAZ PROGNOZA SPODZIEWANEGO WYNIKU EKONOMICZNEGO

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

Opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych

Wśród czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych wymienić należy:

- udział lasów i olsów w typach siedliskowych lasu, który w Nadleśnictwie wynosi 36,28%,
- powierzchniowy udział gatunków liściastych (jako gatunków panujących), który wynosi 16,87%, powierzchni gruntów zalesionych,
- udział drzewostanów młodszych oraz odnawianych (tj. I i II kl. w. oraz KO i KDO) wynosi 32,28% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych,
- zagrożenie pożarowe oceniono na III kategorię zagrożenia pożarowego,
- kradzież drewna nie stanowi poważnego problemu, w poprzednim okresie gospodarczym ujawniono średniorocznie 1,6 przypadków kradzieży; wartość skradzionego drewna oceniono średnio na kwotę 681 zł,
- lasy innej własności (osób fizycznych, prawnych), które w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człuchów zajmują łącznie powierzchnię 809,19 ha,
- usługi z zakresu gospodarki leśnej w lasach Nadleśnictwa wykonuje zasadniczo 10 lokalnych zakładów usług leśnych, dostosowujących możliwości wykonawcze do bieżącego zapotrzebowania Nadleśnictwa poprzez ewentualne podzlecenie części prac innym podmiotom.

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Charakterystykę warunków ekonomicznych powiatów i gmin leżących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człuchów przedstawiono w tabeli.

Charakterystyka warunków ekonomicznych powiatów i gmin w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człuchów

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna [ha]	Powierzchnia ogólna w zasięgu N-ctwa [ha]	Lesistość w zasięgu N-ctwa [%]	Lasy N-ctwa [ha]	Ludność w zasięgu N-ctwa*	Zaludnienie* w zasięgu N-ctwa [osób/km ²]
1	2	3	4	5	6	7
Powiat chojnicki	136421	957	62,9	582,69	120	13
Gmina Konarzyny	10440	957	62,9	582,69	120	13
Powiat człuchowski	157527	60293	36,7	20974,08	32100	53
Miasto Człuchów	1277	1277	1,0	4,51	13480	1056
Gmina Czarne obszar wiejski	23480	7452	44,7	3134,73	970	13

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna [ha]	Powierzchnia ogólna w zasięgu N-ctwa [ha]	Lesistość w zasięgu N-ctwa [%]	Lasy N-ctwa [ha]	Ludność w zasięgu N-ctwa*	Zaludnienie* w zasięgu N-ctwa [osób/km ²]
1	2	3	4	5	6	7
Gmina Człuchów	36147	33656	39,5	12854,09	10950	33
Miasto Debrzno	752	456	0,4	-	3800	833
Gmina Debrzno obszar wiejski	22417	12174	19,8	2115,16	2300	19
Gmina Przechlewo	24397	2761	52,8	1376,10	280	10
Gmina Rzeczenica	27480	2517	65,0	1489,49	320	13
Razem		61250	37,1	21556,77	32220	53

*źródło: GUS (www.stat.gov.pl)

Nadleśnictwo Człuchów położone jest w południowo-zachodniej części województwa pomorskiego. Grunty będące w zarządzie Nadleśnictwa położone są w 8 gminach należących do 2 powiatów. Jest to region leśno-rolny, charakteryzujący się niskim zaludnieniem. Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 612,50 km². Lasy zajmują 22740,78 ha, w tym lasy w zarządzie Nadleśnictwa – 21556,77 ha. Lesistość na omawianym terenie wynosi 37,1%.

Lokalny rynek drzewny jest stabilny. Obecnie większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych na portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa Nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju. Powszechność dostępu do portalu aukcyjnego powoduje, że w przetargach na zakup drewna pozyskanego w Nadleśnictwie Człuchów uczestniczyć mogą firmy z całej Polski. W ostatnim okresie najważniejszymi odbiorcami drewna były firmy:

- Kronospan Polska sp. z o.o. Szczecinek,
- P.P.D. Poltarex sp. z o.o. Lębork,
- STEICO sp. z o.o. Czarnków,
- Barlinek Inwestycje sp. z o.o. Barlinek,
- MM Kwidzyn sp. z o.o. Kwidzyn,
- PLWD sp. z o.o. Świecie.

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Stopień rozdrobnienia kompleksów leśnych oraz ich przestrzenne usytuowanie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa są podstawowymi czynnikami warunkującymi sposób prowadzenia gospodarki leśnej. Zestawienie liczby i powierzchni kompleksów leśnych przedstawia poniższa tabela. Analizą objęto grunty leśne (zal., niezal., związane z gosp. leśną) będące w zarządzie Nadleśnictwa.

Zestawienie liczby i wielkości kompleksów leśnych

Wielkość kompleksów [ha]	Nadleśnictwo		%
	Liczba	[ha]	
1	2	3	4
do 1,00	23	11,28	0,05
1,01 – 5,00	21	48,75	0,23
5,01 – 20,00	16	174,33	0,81
20,01 – 100,00	5	164,52	0,76
100,01 – 500,00	5	1370,13	6,35
pow. 2000,00	1	19787,76	91,80
OGÓŁEM	71	21556,77	100,0

Grunty leśne Nadleśnictwa Człuchów składają się z 71 kompleksów. W strukturze powierzchniowej zdecydowanie wyróżnia się jeden główny kompleks o wielkości powyżej 2000 ha. Kompleks ten zajmuje 19787,76 ha, czyli 91,80% powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa. Na pozostały areal gruntów leśnych składa się 5 kompleksów średniej wielkości od 100,01 ha do 500,00 ha, których łączna powierzchnia wynosi 1370,13 ha oraz 65 kompleksów o wielkości do 100,00 ha, zajmujących łącznie 1,85% powierzchni. Średnia wielkość kompleksu wynosi 303,62 ha.

Odległość między najdalej położonymi miejscami Nadleśnictwa na kierunku wschód-zachód wynosi 33,9 km, a na kierunku północ-południe 30,9 km.

Dostępność terenu Nadleśnictwa jest dość dobra. Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej, spełniająca funkcje szlaków komunikacyjno-wywozowych oraz dróg asfaltowych i dróg o nawierzchni ulepszonej zapewnia swobodny dojazd do większości kompleksów leśnych.

Zestawienie dróg według rangi oraz ich długość w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa przedstawia się następująco:

- ⇒ drogi krajowe nr 22, 25 – ok. 66,2 km,
- ⇒ drogi wojewódzkie nr 188, 201, 212 – ok. 58,7 km,
- ⇒ drogi powiatowe i gminne – ok. 477,4 km,
- ⇒ drogi leśne o szerokości od 3m – ok. 834 km,
w tym dojazdy pożarowe – ok. 143,1 km (utwardzone - ok. 88,4 km).

Przez teren Nadleśnictwa przebiegają linie kolejowe: Szczecinek – Chojnice, Chojnice – Piła, Człuchów - Przechlewo.

Zagęszczenie docelowej sieci dróg wywozowych Nadleśnictwa jest prawidłowe, zgodne z zalecanymi wskaźnikami (357,8 km; 16,6 m/ha). Warunki transportowe drewna na terenie Nadleśnictwa ocenia się jako dobre. Średnia odległość zrywki według danych Nadleśnictwa dla drewna tartaczego i dla drewna stosowego wynosi 400 m.

Nie wyznaczono składnic do czasowego składowania drewna.

1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia leśna (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - ha		22333,41	21022,57
2.	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³		6215215	5763405
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha		278	274
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic) – tys. zł	910453	857015
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys. zł	82596	77748
		wartość środków trwałych – tys. zł	25767	25767
	Razem	tys. zł	1018816	960530
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	586141	723804
		użytki przedrębne – m ³ netto	666000	555000
		razem użytki główne – m ³ netto	1252141	1278804
		udział użytków przedrębnych - %	53	43
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu (użyteczny)	m ³ brutto	1583774	1347350
		przeciętnie m ³ /ha/rok	7,53	6,41
7.	Wskaźnik gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,40	4,07
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,60	3,30
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśn./rok	7,00	7,37
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	2,5	2,7
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	14,4	11,5
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)		-	1,5
9.	Udział lasów rezerwatowych i ochronnych – % (udział powierzchni leśnej)		22,4	23,3
10.	Powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha		640,24	809,19
	% udział w powierzchni lasów nadleśnictwa		2,79	3,75

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej w porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym wykazują spadek powierzchni gruntów leśnych o 1310,84 ha oraz:

- spadek zasobów drzewnych o 451810 m³,
- spadek przeciętnej zasobności o 4 m³/ha,
- wzrost średniego wieku o 3 lata,
- wzrost etatu użytków głównych o 26663 m³ netto.

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Orientacyjną prognozę przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa przedstawia tabela:

Prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2019-2021)	Według etatu użytkowania głównego proponowanego do realizacji w planie u.l.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem požądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	111522	127880	127880
2.	Koszty administracyjne i inne	zł	2227225	2227225	2227225
3.	Koszty ochrony lasu	zł	724808	724808	724808
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	125791	125791	125791
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	3346	3346	3346
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	193,00	226,17	226,17
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	537	537	537
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	370,75	275,95	275,95
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	46	46	46
Suma kosztów (k)		zł	9052707	9865254	9865254
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	193,24	193,24	193,24
Suma przychodów (p)		zł	21550511	24711531	24711531

1.5. CHARAKTERYSTYKA STANU LASU ORAZ ANALIZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NADLEŚNICTWA

Zestawienie powierzchni wybranych grup drzewostanów, zinwentaryzowanych w trakcie bieżących prac urządzeniowych

Grupa drzewostanów	Nadleśnictwo
	powierzchnia w ha
1	2
Drzewostany w klasie odnowienia (KO)	786,40
Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)	103,22
Drzewostany do przebudowy	227,99
w tym „A” – do pilnej przebudowy pełnej	184,44
„B” – do stopniowej przebudowy pełnej	26,40
„C” – do przebudowy częściowej	17,15

Wynikiem prac inwentaryzacyjnych jest między innymi przydzielenie drzewostanów do grup z określonymi cechami. Przedstawiony wykaz drzewostanów, wg opisanych cech został zaakceptowany przez Nadleśnictwo w trakcie uzgodnień prac terenowych.

Zestawienie opisanych cech drzewostanów

Rodzaj cechy	Nadleśnictwo
	Powierzchnia w ha
1	2
Drzewostan sztuczny	12782,71
Drzewostan naturalny	1617,85
Drzewostan doświadczalny	0,51
Drzewostan obcy	4,99
Drzewostan wyżywicowany	8,09
Uprawa po rębni złożonej	97,31
Młodnik po rębni złożonej	593,02
Drzewostan w otulinie ośrodka wypoczynkowego	13,64
Drzewostan w otulinie rezerwatu	71,97
Drzewostan w otulinie szkółki leśnej	21,24
Drzewostan w otulinie WDN	30,36
Drzewostan na gruntach porolnych	7449,95
Drzewostan nasienny wyłączony	20,82
Drzewostan nasienny gospodarczy	174,84
Drzewostan odroślowy	9,54
Uprawa pochodna	69,63
Uprawa testująca WDN	4,17

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W załącznikach do opisanego ogólnego oraz przy opisach taksacyjnych zostały zamieszczone następujące tabele charakteryzujące stan lasu i zasobów drzewnych oraz możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa:

Tabela nr II	-	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
Tabela nr III	-	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
Tabela nr IV	-	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
Tabela nr Va i Vb	-	Powierzchniowa (Va) i miąższościowa (Vb) tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
Tabela nr VI	-	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności,
Tabela nr VIIa	-	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących.

1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Zestawienie powierzchni drzewostanów ważniejszych gatunków panujących według klas bonitacji

Gatunek panujący	Bonitacja	Nadleśnictwo	
		Pow. - ha	%
1	2	3	4
So	IA	4931,93	29,33
	I	8074,45	48,02
	II	3696,68	21,99
	III	109,41	0,65
	IV	1,07	0,01
	Razem	16813,54	100,00
Św	I	174,39	81,35
	II	35,53	16,57
	III	4,46	2,08
	IV	-	-
	Razem	214,38	100,00
Bk	I	728,06	46,20
	II	815,86	51,77
	III	31,91	2,03
	IV	-	-
	Razem	1575,83	100,00

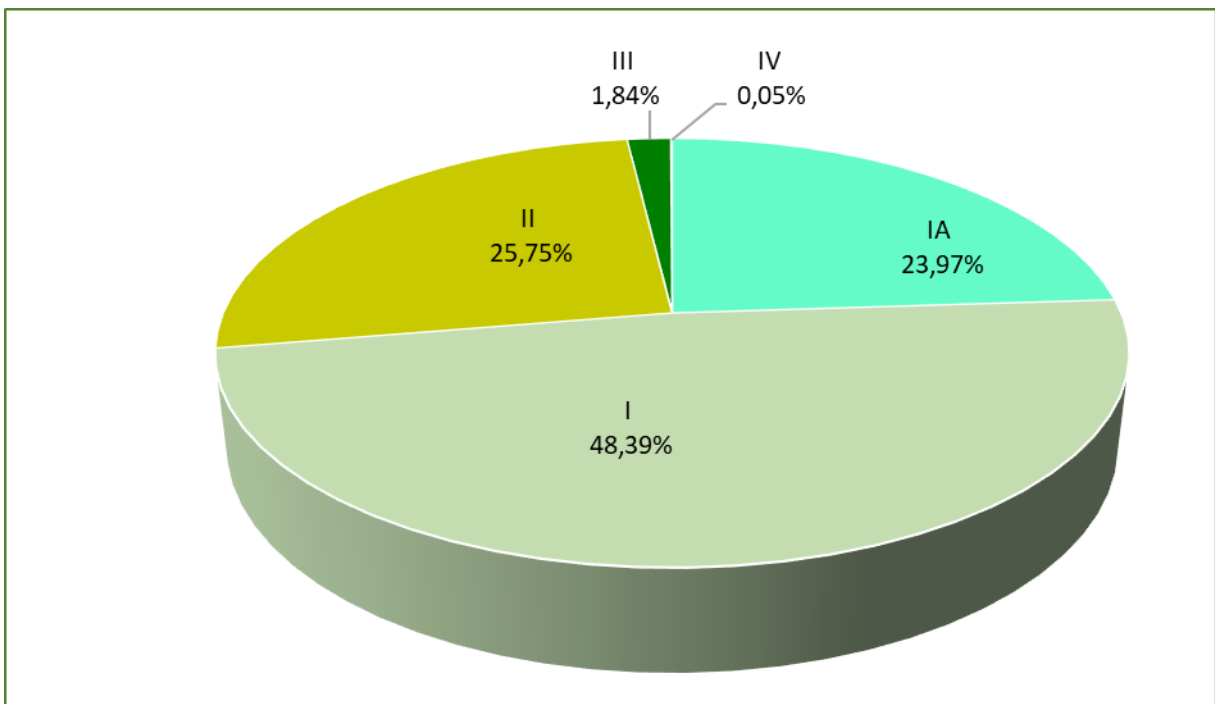
Gatunek panujący	Bonitacja	Nadleśnictwo	
		Pow. - ha	%
1	2	3	4
Db, Dbs, Dbb, Dbc	I	198,19	32,05
	II	325,68	52,67
	III	91,04	14,72
	IV	3,43	0,56
	Razem	618,34	100,00
Brz	I	652,86	79,33
	II	115,46	14,03
	III	51,02	6,20
	IV	3,61	0,44
	Razem	822,95	100,00
Ol	I	49,98	11,85
	II	284,57	67,49
	III	83,59	19,82
	IV	3,54	0,84
	Razem	421,68	100,00

Główne gatunki panujące w warunkach Nadleśnictwa Czuchów osiągnęły następujące przeciętne bonitacje:

- sosna – na Bśw – I,6; na BMśw – IA,9; na LMśw – IA,4; na Lśw – IA,3;
- świerk – na BMśw – I,1; na LMśw – I,1; na LMw – I,3; na Lśw – I,0;
- buk – na LMśw – I,7; na LMw – I,8; na Lśw – I,4; na Lw – I,8;
- dąb – na LMśw – II,0; na LMw – II,1; na Lśw – I,6; na Lw – I,9;
- brzoza – na BMśw – I,5; na LMśw – I,0; na LMw – I,2; na Lśw – I,0;
- olsza – na LMw – II,0; na LMb – II,3; na Ol – II,1; na OlJ – II,0.

Zestawienie powierzchni drzewostanów według bonitacji

Bonitacja	Nadleśnictwo	
	Pow. - ha	%
1	2	3
IA	4931,93	23,97
I	9958,04	48,39
II	5299,47	25,75
III	377,78	1,84
IV	11,65	0,05
Razem	20578,87	100,00

Udział powierzchniowy drzewostanów według bonitacji w Nadleśnictwie Człuchów

W Nadleśnictwie Człuchów dominują drzewostany w I klasie bonitacji. Przeciętna średnioważona bonitacja dla sosny wynosi IA,9, a ogółem I,1. Dominacja tej klasy bonitacji świadczy o dużych potencjalnych możliwościach produkcyjnych drzewostanów Nadleśnictwa.

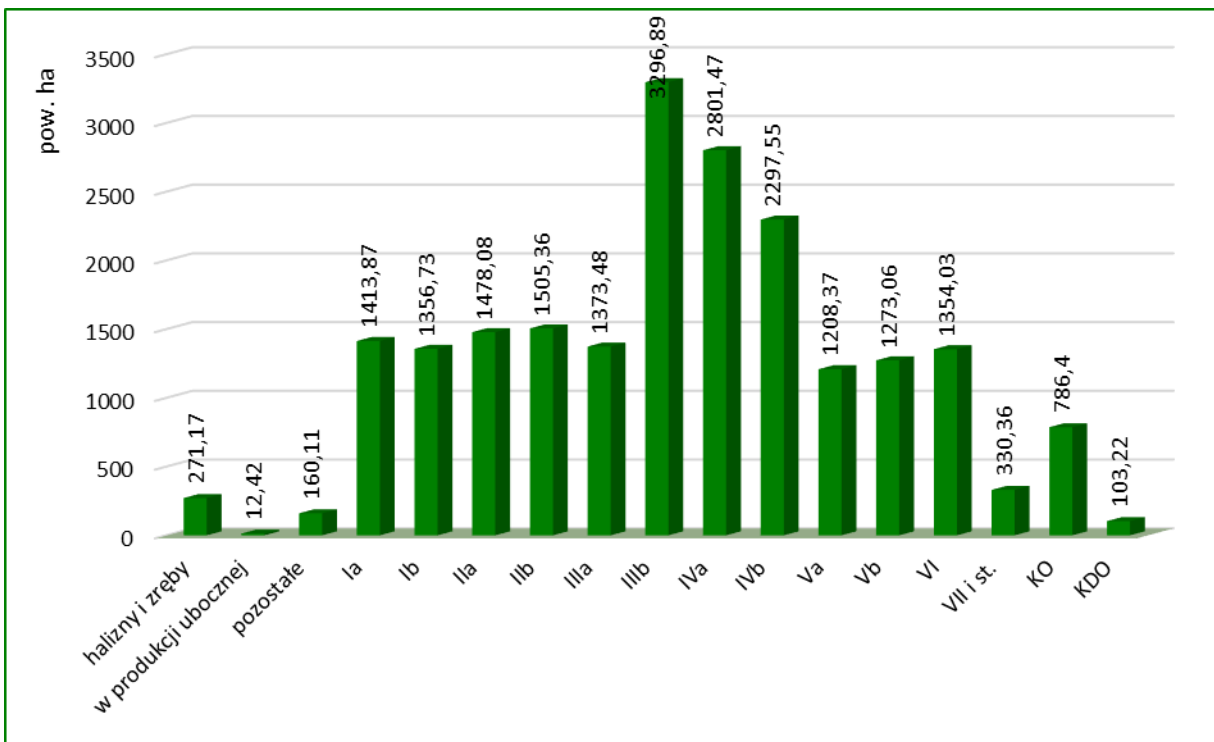
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy klas i podklas wieku

Aktualną powierzchniową i miąższościową strukturę klas wieku dla Nadleśnictwa oraz wyniki poprzedniej rewizji urządzenia lasu przedstawiają tabele:

Zestawienie powierzchni i miąższości zasobów drzewnych na gruntach leśnych w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Nadleśnictwo Człuchów				
	Stan na 1.01.2013 r.		Stan na 1.01.2023 r.		Różnica
	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³
1	2	3	4	5	6
płazowiny	-	-	-	-	-
halizny i zręby	<u>197,61</u> 3559	<u>0,88</u> 0,06	<u>271,17</u> 4179	<u>1,29</u> 0,07	<u>+73,56</u> +620
w produkcji ubocznej	<u>4,58</u> 14	<u>0,02</u> 0,00	<u>12,42</u> 86	<u>0,06</u> 0,00	<u>+7,84</u> +72
pozostałe	<u>18,08</u> 794	<u>0,08</u> 0,01	<u>160,11</u> 4581	<u>0,76</u> 0,08	<u>+142,03</u> +3787
przestoje	22873	0,37	51329	0,89	+28456
la	<u>1164,45</u> 195	<u>5,21</u> 0,00	<u>1413,87</u> 515	<u>6,73</u> 0,01	<u>+249,42</u> +320

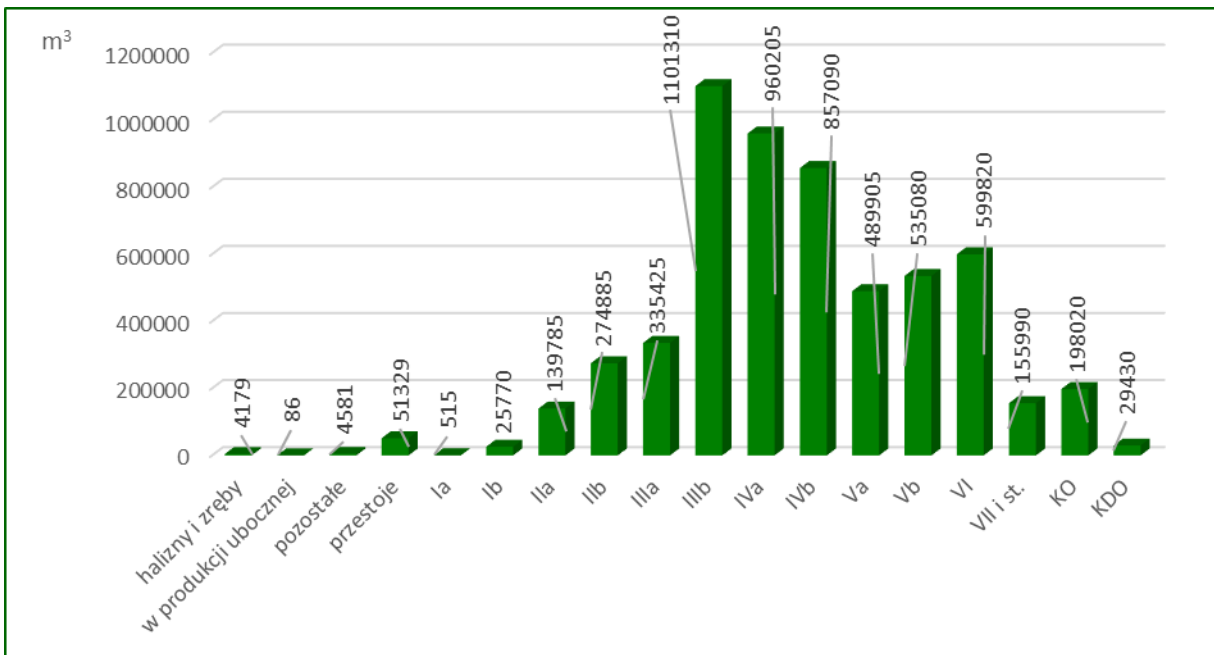
Klasa wieku	Nadleśnictwo Człuchów				
	Stan na 1.01.2013 r.		Stan na 1.01.2023 r.		Różnica
	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³
1	2	3	4	5	6
lb	<u>1328,82</u> 14280	<u>5,95</u> 0,23	<u>1356,73</u> 25770	<u>6,45</u> 0,45	<u>+27,91</u> +11490
IIa	<u>1414,21</u> 154215	<u>6,33</u> 2,48	<u>1478,08</u> 139785	<u>7,03</u> 2,43	<u>+63,87</u> -14430
IIb	<u>1562,67</u> 344335	<u>7,00</u> 5,54	<u>1505,36</u> 274885	<u>7,16</u> 4,77	<u>-57,31</u> -69450
IIIa	<u>3661,66</u> 1109110	<u>16,40</u> 17,85	<u>1373,48</u> 335425	<u>6,53</u> 5,82	<u>-2288,18</u> -773685
IIIb	<u>3326,58</u> 1121080	<u>14,90</u> 18,04	<u>3296,89</u> 1101310	<u>15,68</u> 19,11	<u>-29,69</u> -19770
IVa	<u>2740,19</u> 921130	<u>12,27</u> 14,82	<u>2801,47</u> 960205	<u>13,33</u> 16,66	<u>+61,28</u> +39075
IVb	<u>1381,21</u> 509325	<u>6,18</u> 8,19	<u>2297,55</u> 857090	<u>10,93</u> 14,87	<u>+916,34</u> +347765
Va	<u>1686,15</u> 632600	<u>7,55</u> 10,18	<u>1208,37</u> 489905	<u>5,75</u> 8,50	<u>-477,78</u> -142695
Vb	<u>1320,20</u> 497280	<u>5,91</u> 8,00	<u>1273,06</u> 535080	<u>6,06</u> 9,28	<u>-47,14</u> +37800
VI	<u>1503,67</u> 598150	<u>6,73</u> 9,62	<u>1354,03</u> 599820	<u>6,44</u> 10,41	<u>-149,64</u> +1670
VII i st.	<u>284,35</u> 120700	<u>1,28</u> 1,94	<u>330,36</u> 155990	<u>1,57</u> 2,70	<u>+46,01</u> +35290
KO	<u>731,75</u> 163945	<u>3,28</u> 2,64	<u>786,40</u> 198020	<u>3,74</u> 3,44	<u>+54,65</u> +34075
KDO	<u>7,23</u> 1630	<u>0,03</u> 0,03	<u>103,22</u> 29430	<u>0,49</u> 0,51	<u>+95,99</u> +27800
Razem	<u>22333,41</u> 6215215	<u>100,00</u> 100,00	<u>21022,57</u> 5763405	<u>100,00</u> 100,00	<u>-1310,84</u> -451810

Powierzchnia drzewostanów Nadleśnictwa Człuchów w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2023 r.

W Nadleśnictwie Człuchów największą powierzchnię zajmują drzewostany w podklasach: IIIb (15,68%), IVa (13,33%) i IVb (10,93%), a największy niedobór obserwuje się w klasie Va (5,75%).

Udział gruntów niezalesionych w powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa wynosi 2,11%. Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie to 61lat.

Międzyczność drzewostanów Nadleśnictwa Człuchów w klasach i podklasach wieku – stan na 1.01.2023 r.

W Nadleśnictwie Człuchów największa miąższość zgrupowana jest w drzewostanach IIIb (19,11%), IVa (16,66%) i IVb (14,87%) podklasy wieku.

Przeciętna zasobność na gruntach leśnych Nadleśnictwa wynosi 274 m³/ha i jest niższa o 4 m³/ha od przeciętnej zasobności w ubiegłym okresie (278 m³/ha).

Drzewostanów ponad 100 letnich jest w Nadleśnictwie 2182,89 ha (10,6% gruntów zalesionych).

Zestawienie powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich

Wyszczególnienie	Gatunek panujący	Pow. [ha]	[%]
1	2	3	4
Ogółem Nadleśnictwo	So	1537,92	70,5
	Św	3,51	0,2
	Dg	0,86	0,0
	Bk	370,45	17,0
	Db	255,03	11,7
	Brz	5,24	0,2
	OI	9,69	0,4
	KI	0,19	0,0
OGÓŁEM		2182,89	100,0

Głównymi gatunkiem panującymi w drzewostanach ponad 100-letnich w Nadleśnictwie są: sosna (70,5%), buk (17,0%) i dęby (11,7%). Pozostałe drzewostany ponad 100-letnie w warunkach Nadleśnictwa Człuchów nie mają większego znaczenia.

Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Nadleśnictwo	
	Pow. - ha	%
1	2	3
Jednopiętrowe	19680,88	95,64
Dwupiętrowe	8,37	0,04
Wielopiętrowe	-	-
Klasa odnowienia	786,40	3,82
Klasa do odnowienia	103,22	0,50
Razem	20578,87	100,00

W Nadleśnictwie Człuchów zdecydowanie dominują drzewostany o strukturze jednopiętrowej – 95,64% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują 0,04% powierzchni. Udział powierzchniowy drzewostanów w klasie odnowienia (KO) wynosi – 3,82%, a w klasie do odnowienia (KDO) – 0,50%.

Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna

Kategoria drzewostanu	Nadleśnictwo	
	Pow. - ha	%
1	2	3
Poniżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	15207,82	73,90
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	2913,51	14,16
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	1567,92	7,62
W klasie odnowienia	786,40	3,82
W klasie do odnowienia	103,22	0,50
Razem	20578,87	100,00

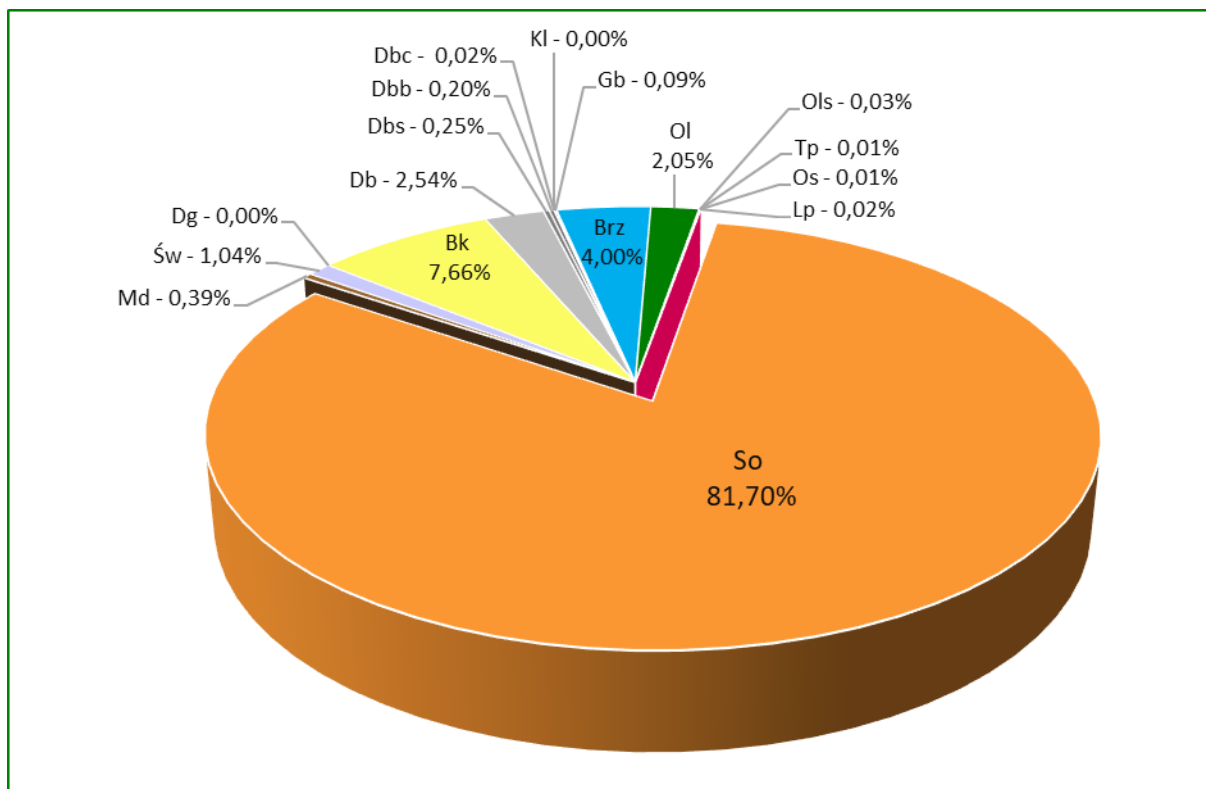
W Nadleśnictwie Człuchów dojrzałość rębna osiągnęło 26,10% drzewostanów.

1.5.1.3. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg panujących gatunków drzew

Gatunek	Nadleśnictwo Człuchów				
	Stan na 1.01.2013 r.		Stan na 1.01.2023 r.		Różnica
	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³
1	2	3	4	5	6
So	<u>18165,12</u> 5238142	<u>82,15</u> 84,34	<u>16813,54</u> 4821181	<u>81,70</u> 83,78	<u>-1351,58</u> -416961
Md	<u>60,36</u> 18160	<u>0,27</u> 0,29	<u>79,28</u> 25545	<u>0,39</u> 0,44	<u>+18,92</u> +7385
Św	<u>304,65</u> 91047	<u>1,38</u> 1,47	<u>214,38</u> 66875	<u>1,04</u> 1,16	<u>-90,27</u> -24172
Dg	<u>0,82</u> 650	<u>0,00</u> 0,01	<u>0,86</u> 935	<u>0,00</u> 0,02	<u>+0,04</u> +285
Bk	<u>1312,31</u> 281644	<u>5,93</u> 4,53	<u>1575,83</u> 314112	<u>7,66</u> 5,46	<u>+263,52</u> +32468
Db	<u>525,89</u> 167577	<u>2,38</u> 2,70	<u>522,38</u> 169549	<u>2,54</u> 2,95	<u>-3,51</u> +1972
Dbś	<u>14,26</u> 7535	<u>0,06</u> 0,12	<u>51,66</u> 9870	<u>0,25</u> 0,17	<u>+37,40</u> +2335
Dbb	<u>17,05</u> 7740	<u>0,08</u> 0,12	<u>40,17</u> 8026	<u>0,20</u> 0,14	<u>+23,12</u> +286
Dbc	<u>6,22</u> 2640	<u>0,03</u> 0,04	<u>4,13</u> 1620	<u>0,02</u> 0,03	<u>-2,09</u> -1020
Kl	-	-	<u>0,19</u> 80	<u>0,00</u> 0,00	<u>+0,19</u> +80
Gb	<u>11,59</u> 3165	<u>0,05</u> 0,05	<u>17,85</u> 3200	<u>0,09</u> 0,05	<u>+6,26</u> +35
Brz	<u>1253,57</u> 284798	<u>5,67</u> 4,59	<u>822,95</u> 206107	<u>4,00</u> 3,58	<u>-430,62</u> -78691

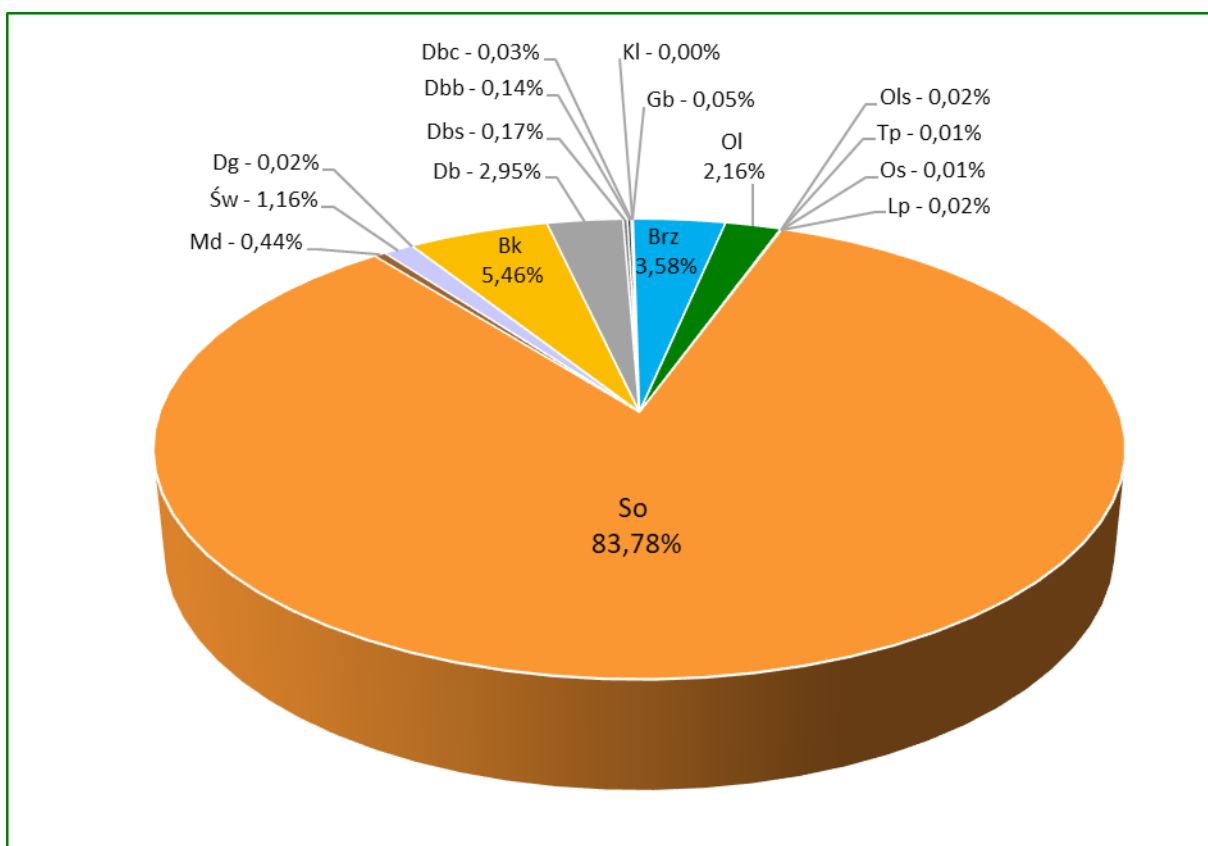
Gatunek	Nadleśnictwo Człuchów				
	Stan na 1.01.2013 r.		Stan na 1.01.2023 r.		Różnica
	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miąższość - m ³
1	2	3	4	5	6
Ol	<u>416,27</u> 102405	<u>1,88</u> 1,65	<u>421,68</u> 124079	<u>2,05</u> 2,16	<u>+5,41</u> +21674
Ols	<u>6,19</u> 638	<u>0,03</u> 0,01	<u>6,56</u> 1065	<u>0,03</u> 0,02	<u>+0,37</u> +427
Tp	<u>1,58</u> 590	<u>0,01</u> 0,01	<u>1,56</u> 570	<u>0,01</u> 0,01	<u>-0,02</u> -20
Os	<u>14,81</u> 3467	<u>0,07</u> 0,06	<u>2,00</u> 595	<u>0,01</u> 0,01	<u>-12,81</u> -2872
Lp	<u>2,45</u> 650	<u>0,01</u> 0,01	<u>3,85</u> 1150	<u>0,02</u> 0,02	<u>+1,40</u> +500
Razem grunty zalesione	<u>22113,14</u> 6210848	<u>100,00</u> 100,00	<u>20578,87</u> 5754559	<u>100,00</u> 100,00	<u>-1534,27</u> -456289
Grunty niezale- sione	<u>220,27</u> 4367	X	<u>443,70</u> 8846	X	<u>+223,43</u> +4479
Ogółem	<u>22333,41</u> 6215215	X	<u>21022,57</u> 5763405	X	<u>-1310,84</u> -451810

Udział powierzchniowy gatunków panujących na gruntach zalesionych Nadleśnictwa Człuchów – stan na 1.01.2023 r.

W drzewostanach Nadleśnictwa Człuchów jako gatunki panujące występuje 16 gatunków drzew. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, panująca na 81,48% powierzchni. Ważniejszymi gatunkami są również: buk – 7,54%, brzoza – 3,98%, dęby – 3,17%, olsza 2,28% i świerk 1,02%. Pozostałe gatunki występują sporadycznie, na niewielkich powierzchniach.

W porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym zwiększyła się powierzchnia głównie drzewostanów bukowych i dębowych, a zmalała głównie drzewostanów sosnowych, brzozy i świerkowych. Powierzchnia gruntów zalesionych zmniejszyła się o 1534,27 ha, a gruntów niezalesionych zwiększyła o 223,43 ha. W sumie powierzchnia gruntów zalesionych i niezalesionych zmalała o 1310,84 ha, to jest o 5,87% w stosunku do okresu początkowego poprzedniego planu u.l.

Udział miąższościowy gatunków panujących na gruntach zalesionych Nadleśnictwa Człuchów – stan na 1.01.2023 r.

Miąższość zasobów drzewnych wynika głównie z udziału powierzchniowego poszczególnych gatunków drzew, stąd największa miąższość (83,74%) skupiona jest w drzewostanach z sosną jako gatunkiem panującym. W ubiegłym 10-leciu miąższość drzewostanów Nadleśnictwa zmniejszyła się o 451810 m³, czyli 7,27%. Wzrost nastąpił głównie w buku, olszy i modrzewiu, a spadek w sośnie, brzozie i świerku.

1.5.1.4. Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków „rzeczywistych”

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów Nadleśnictwa wg rzeczywistego udziału gatunków drzew (bez przestojów)

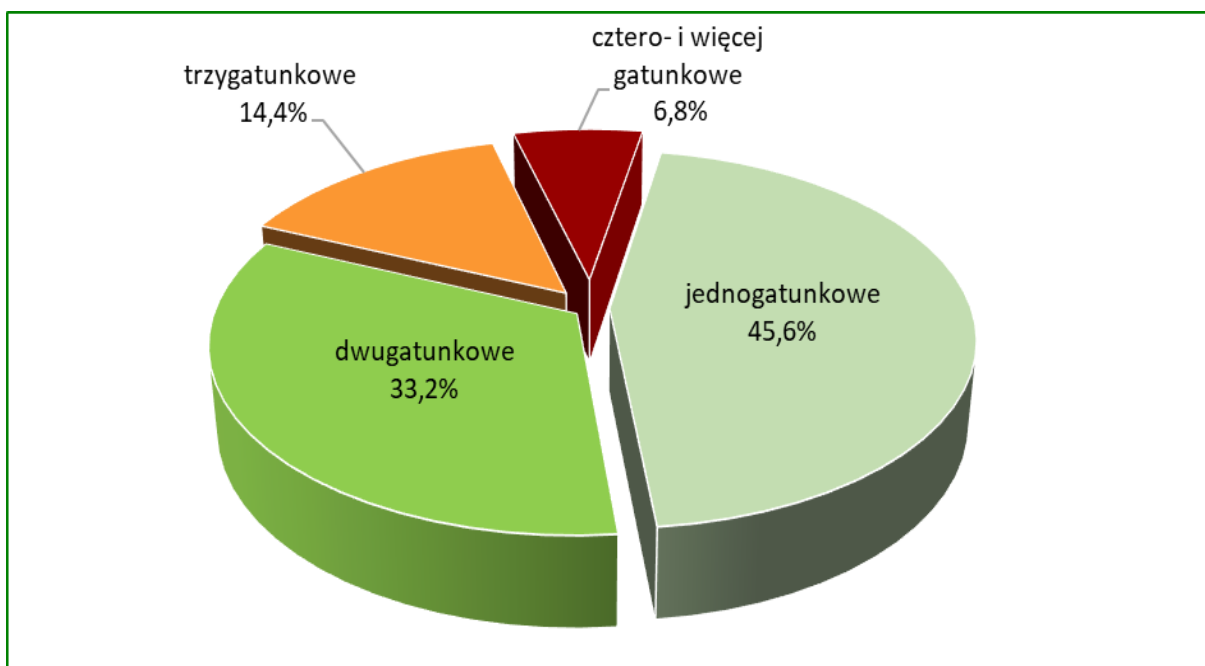
Gatunek	Nadleśnictwo				
	Stan na 1.01.2013 r.		Stan na 1.01.2023 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
So	<u>16654,65</u> 4967695	<u>75,32</u> 80,28	<u>15080,81</u> 4527045	<u>73,28</u> 79,39	<u>-1573,84</u> -440650
So we	<u>0,38</u> 110	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,40</u> 125	<u>0,00</u> 0,00	<u>+0,02</u> +15
Md	<u>153,46</u> 37165	<u>0,69</u> 0,60	<u>138,98</u> 37700	<u>0,68</u> 0,66	<u>-14,48</u> +535
Św	<u>625,05</u> 168100	<u>2,83</u> 2,72	<u>515,18</u> 153610	<u>2,50</u> 2,69	<u>-109,87</u> -14490
Jd	<u>0,51</u> 0	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,35</u> 0	<u>0,00</u> 0,00	<u>-0,16</u> 0
Dg	<u>2,08</u> 1085	<u>0,01</u> 0,02	<u>2,43</u> 1565	<u>0,01</u> 0,03	<u>+0,35</u> +480
Bk	<u>1428,31</u> 277280	<u>6,46</u> 4,48	<u>1762,73</u> 325415	<u>8,57</u> 5,71	<u>+334,42</u> +48135
Db	<u>680,35</u> 156555	<u>3,08</u> 2,53	<u>679,23</u> 164390	<u>3,30</u> 2,88	<u>-1,12</u> +7835
Dbś	<u>11,56</u> 6130	<u>0,05</u> 0,10	<u>105,33</u> 6930	<u>0,51</u> 0,12	<u>+93,77</u> +800
Dbśś	<u>18,90</u> 4560	<u>0,09</u> 0,07	<u>115,22</u> 6675	<u>0,56</u> 0,12	<u>+96,32</u> +2115
Dbśśś	<u>4,91</u> 1510	<u>0,02</u> 0,02	<u>3,91</u> 1305	<u>0,02</u> 0,02	<u>-1,00</u> -205
Kl	<u>1,65</u> 350	<u>0,01</u> 0,01	<u>1,40</u> 320	<u>0,01</u> 0,01	<u>-0,25</u> -30
Jw	<u>5,24</u> 1070	<u>0,02</u> 0,02	<u>5,03</u> 805	<u>0,02</u> 0,01	<u>-0,21</u> -265
Wz	-	-	<u>0,31</u> 60	<u>0,00</u> 0,00	<u>+0,31</u> +60
Js	<u>0,75</u> 190	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,29</u> 95	<u>0,00</u> 0,00	<u>-0,46</u> -95
Gb	<u>43,49</u> 7485	<u>0,20</u> 0,12	<u>55,39</u> 8935	<u>0,27</u> 0,16	<u>+11,90</u> +1450
Brz	<u>1940,15</u> 419970	<u>8,77</u> 6,79	<u>1612,65</u> 320185	<u>7,84</u> 5,61	<u>-327,50</u> -99785
Ol	<u>484,85</u> 125180	<u>2,19</u> 2,02	<u>456,13</u> 138295	<u>2,22</u> 2,42	<u>-28,72</u> +13115
Olś	<u>10,12</u> 1635	<u>0,05</u> 0,03	<u>5,91</u> 1105	<u>0,03</u> 0,02	<u>-4,21</u> -530
Ak	<u>0,09</u> 5	<u>0,00</u> 0,00	<u>0,11</u> 25	<u>0,00</u> 0,00	<u>+0,02</u> +20

Gatunek	Nadleśnictwo				
	Stan na 1.01.2013 r.		Stan na 1.01.2023 r.		Różnica
	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³	Udział %	Pow. ha Miąższość m ³
1	2	3	4	5	6
Tp	<u>1,58</u> 590	<u>0,01</u> 0,01	<u>1,56</u> 570	<u>0,01</u> 0,01	<u>-0,02</u> -20
Os	<u>29,26</u> 7935	<u>0,13</u> 0,13	<u>10,07</u> 3465	<u>0,05</u> 0,06	<u>-19,19</u> -4470
Lp	<u>15,80</u> 3375	<u>0,07</u> 0,05	<u>25,45</u> 4610	<u>0,12</u> 0,08	<u>+9,65</u> +1235
Razem grunty zalesione	<u>22113,14</u> 6187975	<u>100,00</u> 100,00	<u>20578,87</u> 5703230	<u>100,00</u> 100,00	<u>-1534,27</u> -484745

W składach gatunkowych drzewostanów Nadleśnictwa Człuchów zinwentaryzowano w sumie 22 gatunki drzew. W porównaniu z tabelą wg gatunków panujących mniejszy jest rzeczywisty powierzchniowy udział sosny – o 8,20%. Pozostałe gatunki wchodzi częściej w skład drzewostanu jako gatunki współpanujące i domieszkowe, przez co ich rzeczywisty udział w powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa jest większy lub na podobnym poziomie jak udział gatunków panujących. W okresie ostatniego 10-lecia uległa zwiększeniu rzeczywista powierzchnia głównie buka i dębów, a zmalała głównie sosny, brzozy i świerka.

Pod względem bogactwa gatunkowego drzewostany Nadleśnictwa Człuchów można scharakteryzować następująco:

- jednogatunkowe - 45,6%,
- dwugatunkowe - 33,2%,
- trzygatunkowe - 14,4%,
- cztero- i więcej gatunkowe - 6,8%.

Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Człuchów

1.5.1.5. Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości (tablicowy)

Zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących

Gatunek panujący	Nadleśnictwo	
	Bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
So	113355	84,13
Md	645	0,48
Św	2590	1,92
Dg	5	0,00
Bk	8955	6,65
Db	2765	2,05
Dbs	105	0,08
Dbb	90	0,07
Dbc	15	0,01
Kl	-	-
Gb	95	0,07
Brz	3940	2,92
OI	2090	1,55
OIs	45	0,03
Tp	10	0,01
Os	10	0,01
Lp	20	0,02
Razem	134735	100,00

Spodziewany tablicowy bieżący roczny przyrost miąższości określono w wysokości 134735 m³ brutto.

Wielkość przyrostu w poszczególnych gatunkach jest ściśle związana z udziałem danego gatunku w powierzchni Nadleśnictwa, stąd też najwyższego przyrostu należy się spodziewać w drzewostanach sosnowych. Udział sosny w przyroście ogólnym Nadleśnictwa wynosi 84,13%.

Spodziewany tablicowy bieżący roczny przyrost miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny w Nadleśnictwie stanowi około 86% ogólnego spodziewanego przyrostu i wynosi 116230 m³ brutto/1 rok.

Zestawienie spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg klas wieku

Klasa wieku	Nadleśnictwo	
	Bieżący roczny przyrost (tablicowy)	
	m ³ brutto	%
1	2	3
I	7310	5,43
II	26940	19,99
III	39490	29,31
IV	35320	26,21
V	14700	10,91
VI	6775	5,03
VII	1310	0,97
VIII i starsze	115	0,09
KO	2425	1,80
KDO	350	0,26
Razem	134735	100,00

Uwzględniając podział na klasy wieku, najwyższy bieżący roczny przyrost miąższości spodziewany jest w drzewostanach III (39490 m³ – 29,31%) i IV (35320 m³ – 26,21%) klasy wieku. Średnio na 1 ha drzewostanów spodziewany roczny przyrost bieżący określono w wysokości 6,55 m³.

Uzyskany w ostatnim dziesięcioleciu roczny przyrost bieżący użyteczny (brutto) wynosił 158377 m³ (tj. 7,53 m³/ha), a wielkość rocznego spodziewanego tabelarycznego przyrostu miąższości określono na 155480 m³ brutto.

1.5.2. Ocena stanu uszkodzeń drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów

1.5.2.1. Stan uszkodzeń drzewostanów

Podczas prac terenowych zinwentaryzowano następujące uszkodzenia:

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyn i % uszkodzeń

Przyczyna uszkodzenia	% uszkodzenia										Łącznie
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Pow. w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Owady	76,87	37,36	11,29	-	-	-	-	-	-	-	125,52
Grzyby	196,62	71,72	0,69	-	-	-	-	-	-	-	269,03
Zwierzyzna	752,44	394,97	107,76	27,99	4,93	-	-	5,38	2,23	-	1295,70

Przyczyna uszkodzenia	% uszkodzenia										Łącznie
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Pow. w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Klimat	6,46	5,91	-	-	-	-	-	-	-	-	12,37
Wodne	7,01	22,02	13,60	-	0,78	0,88	1,80	-	-	-	46,09
Ogółem	1039,40	531,98	133,34	27,99	5,71	0,88	1,80	5,38	2,23	-	1748,71
% udziału	59,44	30,42	7,62	1,60	0,33	0,05	0,10	0,31	0,13	-	100,00

Drzewostany, w których zinwentaryzowano uszkodzenia (w różnym stopniu) zajmują powierzchnię 1748,71 ha, co stanowi 8,5% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa. Uszkodzenia istotne (powyżej 20%) zinwentaryzowano w drzewostanach na powierzchni 177,33 ha, to jest na 0,9% powierzchni gruntów zalesionych. Najczęstszą, stwierdzoną podczas inwentaryzacji przyczyną uszkodzeń była zwierzyna.

1.5.2.2. Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typami drzewostanów wykonano zgodnie z §40 Instrukcji urządzania lasu w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach (poza uprawami i młodnikami).

a) Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników

Ocenę zgodności upraw i młodników (całej Ia klasy wieku – 1413,87 ha) wykonano w stosunku do orientacyjnych składów gatunkowych upraw, przyjętych w poprzednim planie urządzenia lasu. Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z typem drzewostanu stanowią 99,39% (1405,24 ha) powierzchni Ia klasy wieku. Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 0,61% (8,63 ha) upraw i młodników. W trakcie prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono występowania upraw i młodników niezgodnych z TD.

b) Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów

Zgodność pozostałych drzewostanów ustalono porównując ich składy gatunkowe z przyjętymi przez KZP typami drzewostanów. Drzewostany powyżej 10 - lat, zgodne z TD zajmują powierzchnię 14219,51 ha, to jest 74,19% tej grupy drzewostanów, drzewostany częściowo zgodne – 4687,15 ha – 24,46%, drzewostany niezgodne 258,34 ha – 1,35%.

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu (TD)

Stopień zgodności	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%
1	2	3
Uprawy i młodniki do 10 lat		
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	1405,24	99,39
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	8,63	0,61

Stopień zgodności	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%
1	2	3
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	-	-
Razem	1413,87	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat		
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	14219,12	74,19
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	4687,54	24,46
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	258,34	1,35
Razem	19165,00	100,00
Ogółem drzewostany		
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	15624,36	75,92
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	4696,17	22,82
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	258,34	1,26
Razem powierzchnia gruntów leśnych zalesionych	20578,87	100,00

Zestawienie powierzchni drzewostanów o składzie niezgodnym z TD według typów siedliskowych lasu

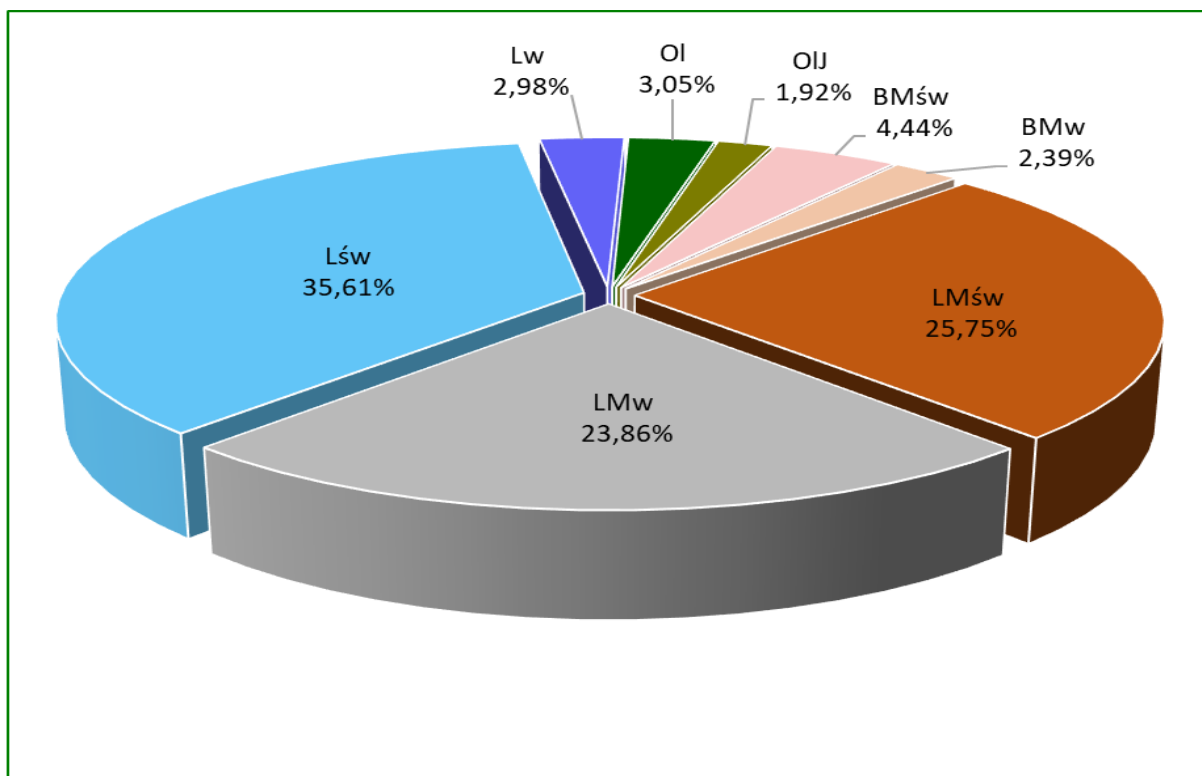
Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo		
	Pow. w ha	%	Gatunki panujące
1	2	3	4
BMśw	11,47	4,44	Św, Brz
BMw	6,17	2,39	Brz
LMśw	66,52	25,75	Św, Brz
LMw	61,64	23,86	Św, Brz
Lśw	91,98	35,61	So, Św, Md, Brz, Tp
Lw	7,70	2,98	So, Św, Brz, OI
OI	7,89	3,05	So, Św, Brz
OIJ	4,97	1,92	So
Razem	258,34	100,00	

W Nadleśnictwie Człuchów drzewostany niezgodne z typem drzewostanu zajmują 258,34 ha, czyli 1,25% powierzchni wszystkich drzewostanów. Najwięcej drzewostanów o składzie niezgodnym jest na Lśw – 91,98 ha, LMśw – 66,52 ha i LMw – 61,64 ha.

Gatunkami panującymi w drzewostanach niezgodnych są:

- So na powierzchni 43,10 ha (16,68%),
- Św na powierzchni 85,96 ha (33,28%),
- Md na powierzchni 1,95 ha (0,76%),

- Brz	na powierzchni	123,72 ha (47,89%),
- Ol	- „ -	2,05 ha (0,79%),
- Tp	- „ -	1,56 ha (0,60%).

Udział powierzchniowy drzewostanów o składzie niezgodnym z TD według typów siedliskowych lasu – Nadleśnictwo Człuchów

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Jakość hodowlaną upraw i młodników w wieku do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, dołączona do opisów taksacyjnych i do elaboratu.

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 1294,27 ha. Uprawy i młodniki zgodne z orientacyjnym składem gatunkowym (przyjętym w poprzednim planie u.l.) stanowią 99,7% tej powierzchni – 1290,97 ha. Uprawy i młodniki częściowo zgodne stanowią 0,3% - 3,30 ha. Uprawy i młodniki niezgodne z orientacyjnym składem gatunkowym nie występują.

Zdecydowana większość upraw (95,2%) stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9. Reszta, to uprawy i młodniki o zadrzewieniu 0,8-0,7. Upraw przepa-

dłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi około 0,94.

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII, dołączonej do opisów taksacyjnych i do elaboratu.

Odnowienia podokapowe w KO i KDO występują na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 830,94 ha, w tym: w KO – 786,40 ha, w KDO – 44,54 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń z panującymi bukiem i dębem. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 52,4%, a w KDO – 29,2%. Jakość młodego pokolenia w KO oceniono na 12, a w KDO na 11.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w pododdziałach o ogólnej powierzchni 690,33 ha. Ich skład gatunkowy jest w większości zgodny z typem drzewostanu, a przeciętny stopień pokrycia wynosi 89,0%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się dobrą jakością hodowlaną, ocenioną przeciętnie na 12.

Zestawienie powierzchni drzewostanów w wieku do 10 lat według jakości hodowlanej

Symbol klasyfikacyjny jakości hodowlanej	Nadleśnictwo	
	Pow. – ha	%
1	2	3
11	976,05	69,04
12	370,77	26,22
21	23,30	1,65
22	43,75	3,09
Razem	1413,87	100,00

Jakość upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych oraz upraw po rębniach złożonych jest wysoka.

Uprawy bardzo dobre zajmują powierzchnię 1346,82 ha (95,26%), a uprawy dobre – 67,05 ha (4,74%).

Składy gatunkowe są dobrze dostosowane do siedlisk i osiągnęły wysoki wskaźnik zadrzewienia. Negatywny wpływ na jakość hodowlaną miały głównie uszkodzenia od zwierzyny płowej.

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Zestawienie powierzchni drzewostanów w wieku powyżej 10 lat według jakości hodowlanej

Symbol klasyfikacyjny jakości hodowlanej	Nadleśnictwo	
	Pow. – ha	%
1	2	3

Symbol klasyfikacyjny jakości hodowlanej	Nadleśnictwo	
	Pow. – ha	%
1	2	3
11	504,20	4,40
12	10011,59	87,31
13	529,39	4,61
22	357,32	3,12
23	38,91	0,34
32	18,07	0,16
33	6,26	0,05
42	0,88	0,01
Razem	11466,62	100,00

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 11466,62 ha. Zdecydowanie przeważają drzewostany z jakością 12, które łącznie z ocenionymi na 11 zajmują 91,71% powierzchni tej grupy drzewostanów. Jakością oznaczoną symbolem 22 charakteryzuje się 3,12% drzewostanów. Jakością oznaczoną symbolem 13 charakteryzuje się 4,61% drzewostanów. Udziały drzewostanów z innymi jakościami wynoszą od 0,01% do 0,34%.

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Szczegółowe zestawienie jakości technicznej drzewostanów przedstawia tabela:

Zestawienie powierzchni drzewostanów według jakości technicznej gatunku panującego

Jakość techniczna	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%
1	2	3
1	31,67	0,41
2	2493,88	32,39
3	5100,05	66,25
4	72,78	0,95
Razem	7698,38	100,00

Drzewostany, dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 7698,38 ha. Sosnę, jako główny gatunek drzewostanów Nadleśnictwa Człuchów oceniano w większości wskaźnikiem 3. Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla So wynosi 2,66. Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew oraz drzewostany zaplanowane do przebudowy intensywniej typu A.

1.5.4. Charakterystyka gruntów leśnych niezalesionych

Na terenie Nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi 443,70 ha, co stanowi 2,11% powierzchni gruntów leśnych.

Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych według grup i rodzajów powierzchni

Lp.	Grupa i rodzaj powierzchni	Nadleśnictwo
		powierzchnia w ha
1	2	3
1	Do odnowienia - razem	271,17
	w tym: zręby (z ubiegłego okresu)	268,58
	halizny	2,59
	plazowiny	-
2	W produkcji ubocznej - razem	12,42
	w tym: plantacje choinek	3,62
	plantacje krzewów	-
	poletka łowieckie	8,80
3	Pozostałe - razem	160,11
	w tym: przewidziane do naturalnej sukcesji	155,32
	objęte szczególnymi formami ochrony	0,12
	przewidziane do małej retencji	4,67
	wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	-
Ogółem		443,70

Wszystkie zręby z ubiegłego okresu gospodarczego 268,58 ha (116 poddz.) przeznaczone zostały do odnowienia. Zgodnie z ustawą o lasach należy je odnowić w ciągu 5 lat.

Ich lokalizacja przedstawia się następująco:

1h, 2d, 4f, 8d, 19c, 41d, 43a,g, 45b, 46d, 52c, 59d, 73a, 84d, 86g, 87t, 91i, 92b, 116f, 132f, 134h, 149k, 152r, 155o, 164d, 172d, 174b, 176b, 180j,n, 181o, 186j, 209h, 217b, 224j, 228b, 234d, 245g, 246b, 253b, 285g, 286b, 287i, 301a, 308b, 315c, 371j, 372o, 375f, 414s, 420b, 453h, 499c, 508c, 521a, 523l, 526a, 528b,i, 530i, 553g, 558d, 560h, 562c, 564f, 567l, 578k, 589m, 590g, 591h, 593b,j, 609f, 612a, 614b, 615f, 624d, 633g, 635a,f,i, 637j, 640b,d, 643a,c, 644b, 645c, 649k, 651k, 658d, 674g, 686c, 687h, 698d, 731d, 736h, 744h, 750d, 756b, 760l, 771b,d,i, 776h, 786b, 798b, 808h, 811d, 817h,n, 822j, 824b,j, 829b, 836h.

Halizny zajmują powierzchnię 2,59 ha (3 poddz.) i występują w oddz.: 152f,i, 181c.

Plantacje choinek zajmują powierzchnię 3,62 ha (4 poddz.) i zlokalizowane są w oddz.: 301d, 391g, 448m,r.

Poletka łowieckie stanowiące wyłączenia gruntów niezalesionych zajmują powierzchnię 8,80 ha (10 poddz.) i występują w oddz.: 90i, 173j, 182h, 406m, 524c, 575h,k, 632k, 650d, 744d.

Na terenie Nadleśnictwa zinwentaryzowano 155,32 ha (138 poddz.) gruntów leśnych niezalesionych przewidzianych do **naturalnej sukcesji**, w oddz.: 1d,l, 7a,b, 22d,g, 25d, 37i, 39c, 40f, 45h, 52f,i, 58d, 60a, 64d, 68b, 87h,x,ax,bx,fx,hx, 88h, 90l, 108i, 118h, 127t, 128f, 151a, 152g, 156d, 160i, 162d, 165g, 186k, 187k, 194c, 198d, 219b, 256m, 279c,h,p, 308k, 331g, 351c, 361a, 378j, 384g, 385b, 389h, 391f, 392f, 410b,c,i, 411a,b,d,h, 416i, 431b,n, 448f,h,k,n,o,p, 457b, 458a,c,d, 468h, 476i, 496f, 501b,d,j, 505i,k,n, 515c, 517c, 518i, 519g,t, 539h,i, 570g,i,j, 581h, 586m, 601g, 602b, 620c, 706c, 709a, 711j, 722l, 727b, 730j, 732b,c, 739c, 740g,i, 765k,l, 768b,w, 773j,l, 787d, 792h, 811m, 832j, 834b, 835h,i,k,m, 836c, 837a, 839d, 841k,m, 842i, 851k,o, 860g,i,l, 861k,m,o.

Grunt leśny **objęty szczególną formą ochrony** zinwentaryzowano na powierzchni 0,12 ha (1 poddz.) w oddz.: 392o.

Grunty leśne **przewidziane do małej retencji** zinwentaryzowano na powierzchni 4,67 ha (3 poddz.) w oddz.: 456a, 474i, 833a.

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów oraz drewno drzew leżących (ściętych i wywróconych) i fragmentów drzew martwych.

Zestawienie miąższości drewna martwego w Nadleśnictwie Człuchów

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		ha	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7	8
BB	7,34	4,17	30,58	6,22	45,63	10,39	76,21
BMB	158,07	2,84	449,21	3,95	624,71	6,79	1073,92
BMŚW	7030,83	4,34	30499,90	3,87	27183,78	8,21	57683,68
BMW	511,69	4,18	2138,90	3,27	1672,41	7,45	3811,31
BŚW	3188,39	3,60	11484,34	2,66	8465,54	6,26	19949,88
LMB	80,62	4,08	328,87	5,56	448,04	9,64	776,91
LMŚW	3917,97	4,64	18176,98	4,81	18833,13	9,45	37010,11
LMW	745,03	4,26	3170,29	4,39	3274,20	8,65	6444,49
LŚW	1357,91	2,18	2959,10	3,70	5027,63	5,88	7986,73

LW	139,48	4,28	596,58	4,67	651,03	8,95	1247,61
OL	141,87	6,01	852,78	6,73	954,55	12,74	1807,33
OIJ	73,00	4,06	296,34	6,07	442,76	10,13	739,10
Ogółem Nadleśnictwo	17352,20	4,09	70983,87	3,90	67623,41	7,99	138607,28

Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższność drewna martwego określono w wysokości 138607,28m³, co stanowi 2,40% ogólnej miąższności wszystkich drzewostanów. Średnia miąższność drzew martwych stojących i leżących w lasach Nadleśnictwa wynosi 7,99 m³/ha.

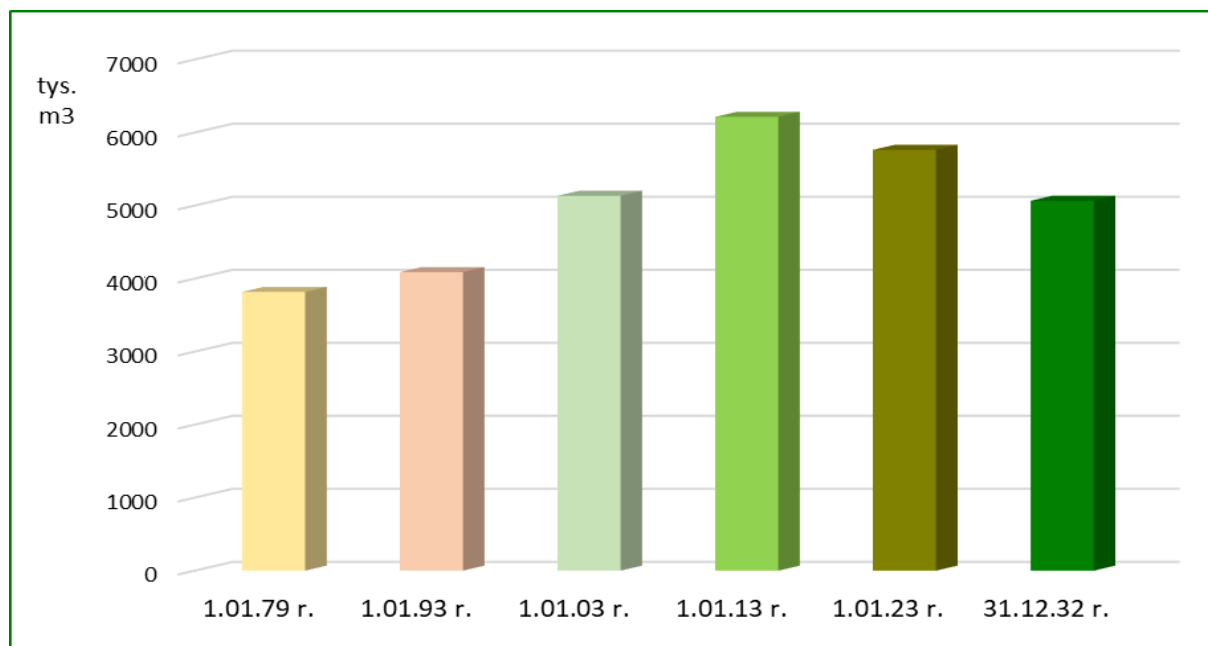
Analizę zmian miąższności zasobów drewna martwego Nadleśnictwo prowadzić będzie w oddz.: 185b,c, 210m, 224d, 389i, 393g, 482g, 673c, 681d, 683o, 837c.

1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię gruntów leśnych i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu przedstawia tabela XIII zamieszczona w załącznikach do elaboratu. Syntetyczny wyciąg z tej tabeli przedstawia się następująco:

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych - Nadleśnictwo Człuchów

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:					
			1.01.79 r. (II rew.)	1.01.93 r. (III rew.)	1.01.03 r. (IV rew.)	1.01.13 r. (V rew.)	1.01.23 r. (VI rew.)	31.12.32 r. (prognoza)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia gruntów leśnych zal. i niezal.	ha	21394	21642	22178	22333	21023	21028
2	Zasoby miąższności – m ³ brutto	tys. m ³	3818	4088	5134	6215	5763	5560
3	Przeciętna zasobność na 1 ha w m ³ (na gruntach zal. i niezal.)	m ³	178	189	231	278	274	264
4	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	45	49	55	58	61	60

Zmiany stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach u.l.

Zmiany stanu zasobów drzewnych według klas i podklas wieku:

Nadleśnictwo Człuchów

Stan na	Pow. niezal.	Przest. na pow. zal.	KLASA I PODKLASA WIEKU								
			I		II		III		IV		
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.01.1979 r.											
pow. ha	178,90		1647,25	4446,68	2660,34	2411,99	1454,16	1820,36	1773,91	1562,28	
miąższość m³	306	3323	3900	73525	333175	488255	346105	484150	499045	500335	
m³/ha					125	202	238	266	281	320	
1.01.1993 r.											
pow. ha	120,99		1225,80	1571,84	3609,14	3401,47	3048,47	1427,25	1723,46	1636,23	
miąższość m³	368	2878	180	12440	369800	537845	664780	362380	462450	463585	
m³/ha					102	158	218	254	268	283	
1.01.2003 r.											
pow. ha	266,99		994,97	1353,52	1591,17	3672,84	3306,84	2817,03	1442,01	1705,73	
miąższość m³	3003	7706	325	13915	151200	769800	843180	789650	435675	524735	
m³/ha					95	210	255	280	302	308	
1.01.2013 r.											
pow. ha	220,27		1164,45	1328,82	1414,21	1562,67	3661,66	3326,58	2740,19	1381,21	
miąższość m³	4367	22873	195	14280	154215	344335	1109110	1121080	921130	509325	
m³/ha					109	220	303	337	336	369	
1.01.2023 r.											
pow. ha	443,70		1413,87	1356,73	1478,08	1505,36	1373,48	3296,89	2801,47	2297,55	
miąższość m³	8846	51329	515	25770	139785	274885	335425	1101310	960205	857090	

m ³ /ha					95	183	244	334	343	373
--------------------	--	--	--	--	----	-----	-----	-----	-----	-----

Stan na	KLASA I PODKLASA WIEKU						R-m gr. leśne zalesione	OGÓŁEM
	V		VI	VII i starsze	K.O.	K.D.O.		
	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
1	12	13	14	15	16	17	18	19
1.01.1979 r.								
pow. ha	1768,02	970,71	221,40	131,61	303,13	43,14	21214,98	21393,88
miąższość m ³	582455	325680	75600	44390	49885	8155	3817978	3818284
m ³ /ha	329	336	341	337	165	189	180	178
1.01.1993 r.								
pow. ha	1534,46	1321,41	723,22	75,74	149,86	72,48	21520,83	21641,82
miąższość m ³	468500	429745	242385	24035	29805	16915	4087723	4088091
m ³ /ha	305	325	335	317	199	233	190	189
1.01.2003 r.								
pow. ha	1540,24	1344,87	1321,77	60,23	759,37	-	21910,59	22177,58
miąższość m ³	493315	449045	454155	20965	177245	-	5130911	5133914
m ³ /ha	320	334	344	348	233	-	234	231
1.01.2013r.								
pow. ha	1686,15	1320,20	1503,67	284,35	731,75	7,23	22113,14	22333,41
miąższość m ³	632600	497280	598150	120700	163945	1630	6210848	6215215
m ³ /ha	375	377	398	424	224	225	281	278
1.01.2023 r.								
pow. ha	1208,37	1273,06	1354,03	330,36	786,40	103,22	20578,87	21022,57

miąższość m ³	489905	535080	599820	155990	198020	29430	5754559	5763405
m ³ /ha	405	420	443	472	252	285	280	274

W porównaniu z poprzednim planem u.l. zmniejszyła się powierzchnia gruntów leśnych Nadleśnictwa o 1310,84 ha. Zasoby Nadleśnictwa zmniejszyły się o 451810 m³, a przeciętna zasobność spadła o 4 m³ /ha. Średni wiek drzewostanów na początku bieżącego 10-letnia wynosi 61 lata i jest wyższy o 3 lat od średniego wieku drzewostanów z początku ubiegłego okresu.

Zgodnie z § 77 Instrukcji urządzania lasu pożądany przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa powinien być zbliżony (w granicach ± 5 lat) do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności, który w przypadku Nadleśnictwa Człuchów wynosi 50 lat. Aktualny średni wiek drzewostanów jest wyższy od połowy średniego wieku rębności o 11 rok. Jest to odstępstwo od pożądanego stanu i dążyć należy do jego zmniejszenia między innymi poprzez odpowiedni poziom użytkowania rębnego. W bieżącym okresie gospodarczym przyjęty etat cięć rębnych (bez gospodarstwa S) kształtować się będzie na poziomie 113,6% etatu wyliczonego według zrównania średniego wieku i w konsekwencji wiek drzewostanów na koniec okresu powinien kształtować się na zbliżonym poziomie. Miąższość grubizny brutto przewidzianej do pozyskania w bieżącym 10-leciu (użytki rębne i przedrębne) wynosi 1550630 m³, co stanowi 115,1% spodziewanego w tym okresie tabelarycznego przyrostu drzewostanów (1347350 m³).

Wnioskować więc można, że na koniec okresu gospodarczego, przy pełnej realizacji zadań gospodarczych, miąższość zasobów drzewnych Nadleśnictwa zmniejszy się o 203280 m³, czyli o 3,5%. Pozyskanie takie gwarantuje trwałość lasu i ciągłość użytkowania w przyszłych okresach gospodarczych.

W Nadleśnictwie Człuchów zdecydowana większość drzewostanów charakteryzuje się dobrym dostosowaniem gatunkowym do siedliska. Drzewostany zgodne z typami drzewostanów zajmują 75,92% powierzchni, częściowo zgodne – 22,82%, a drzewostany niezgodne – 1,26%. Dla utrzymania, czy nawet zwiększenia tej zgodności ważny jest prawidłowy dobór gatunków w nowo zakładanych uprawach oraz właściwe prowadzenie zabiegów hodowlanych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów. W niektórych drzewostanach niezgodnych z siedliskiem zaprojektowano działania zmierzające do zmiany składu gatunkowego, kwalifikując je do przebudowy poprzez rębnie i odnowienie.

Stosowane na siedliskach borowych (63,72%) sposoby zagospodarowania prowadzą z reguły do powstania drzewostanów jednowiekowych, często o ubogim składzie gatunkowym i kępowej formie zmieszania. Na siedliskach żyzniejszych tworzą się drzewostany bardziej zróżnicowane gatunkowo i wiekowo, czasami dwupiętrowe.

Aktualnie w Nadleśnictwie Człuchów drzewostany jednopiętrowe zajmują 95,64%. Pozostałą powierzchnię stanowią drzewostany dwupiętrowe – 0,04% oraz KO i KDO – 4,32%.

W trakcie prac taksacyjnych zaewidencjonowano (o różnym stopniu pokrycia) 221,36 ha drzewostanów z nalotami, 212,43 ha z podsadzeniami oraz 1816,22 ha drzewostanów z podrostami i podrostami o charakterze dolnego piętra.

Na zdrowotność lasów mają wpływ uwarunkowania genetyczne, siedliskowe, zjawiska klęskowe wywołane przez czynniki abiotyczne i biotyczne oraz działalność człowieka.

Zagrożenie lasów od czynników: biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych jest stosunkowo wysokie. Wynika to ze stałego, równoczesnego oddziaływania na środowisko leśne wielu czynników, określanych jako stresowe, powodujących niekorzystne zjawiska i zmiany w stanie zdrowotnym i sanitarnym lasów. Zmiany te zależą z jednej strony od odporności lasów na te czynniki, a z drugiej od nasilenia ich występowania. Stałe oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, niekorzystne warunki pogodowo-klimatyczne, nasilenie występowania klęsk żywiołowych (huragany, gradobicia, susze, pożary) oraz szkodników biotycznych, powodują wzrost podatności drzew na choroby. Zwiększanie w miarę możliwości udziału gatunków liściastych na siedliskach borowych pozwoli uzyskać poprawę odporności drzewostanów na czynniki szkodotwórcze.

Obecny stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Człuchów, mimo zagrożeń, należy ocenić jako dobry, a prowadzony stały monitoring lasu, podejmowanie działań zgodnie z wymogami Instrukcji ochrony lasu oraz zaleceniami Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku i RDLP w Szczecinku, gwarantują stałą jego poprawę.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH W
SZCZECINKU
NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW**

„Analiza gospodarki leśnej
za okres obowiązywania Planu Urządzenia Lasu
dla Nadleśnictwa Człuchów na lata 2013-2022”

Nadleśniczy Nadleśnictwa Człuchów

Człuchów, dn. 16.01.2023 r.

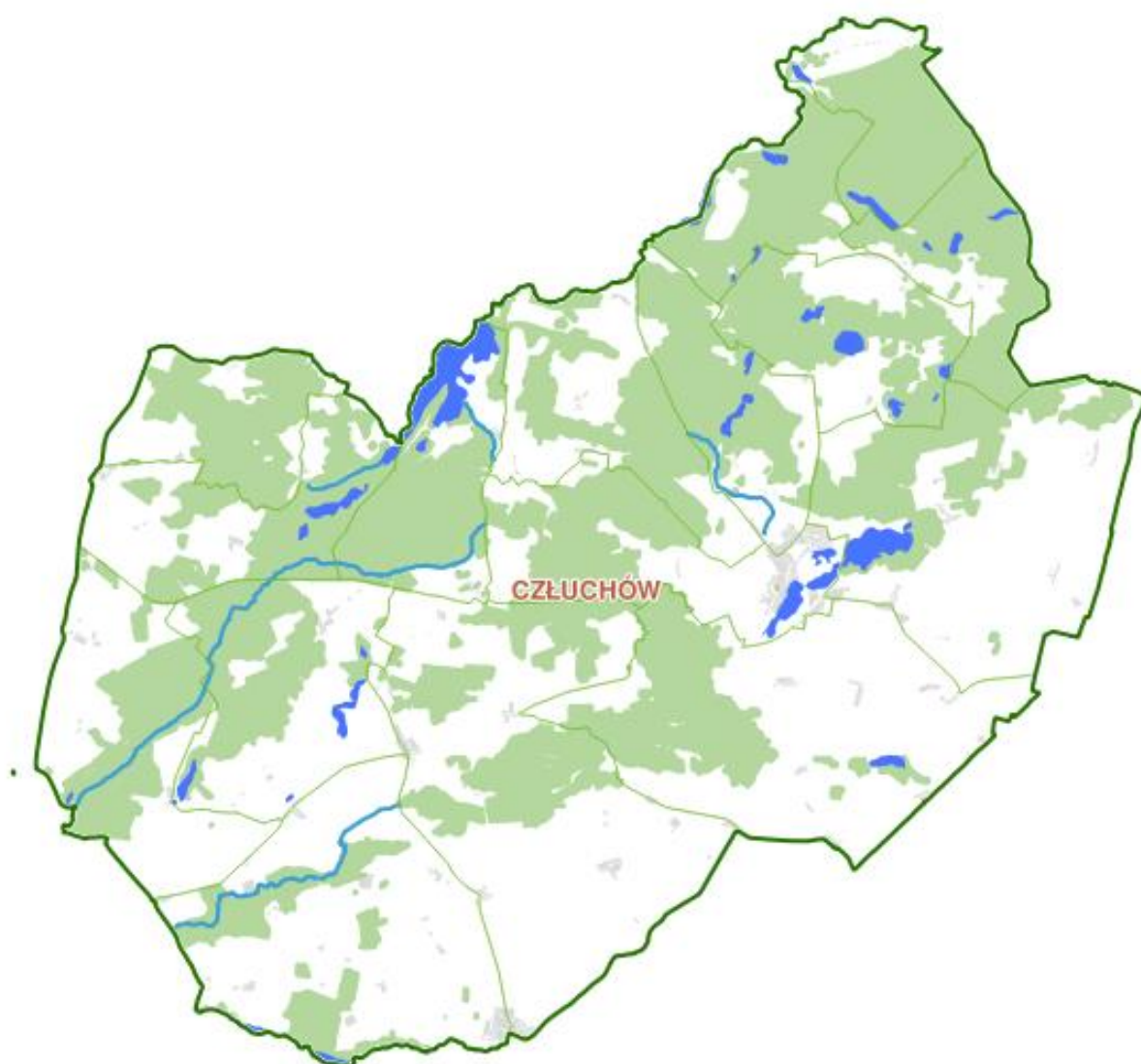
Spis treści

I. Wprowadzenie	100
II. Charakterystyka Nadleśnictwa	101
III. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów	102
IV. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z wykonaniem	104
A. Użytkowanie lasu	104
1. Użytkowanie rębne	112
2. Użytkowanie przedrębne	113
B. Hodowla lasu	115
1. Rozliczenie planowanych zadań z zakresu hodowli lasu	115
2. Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych	121
3. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	121
4. Rozmiar uznanych odnowień naturalnych	122
5. Realizacja zadań z zakresu selekcji i nasiennictwa	123
C. Realizacja zadań z zakresu szkółkarstwa	127
D. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych	127
V. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu	128
A. Wielkość zasobów drzewnych	128
B. Stan zdrowotny i sanitarny lasów	130
VI. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne	131
A. Szkody spowodowane przez zwierzynę oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód	131
B. Szkody spowodowane przez pożary	134
C. Szkody spowodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód	137
D. Szkodniki pierwotne	137
E. Szkodniki wtórne	137
F. Grzyby patogeniczne	138
G. Szkody spowodowane przez zanieczyszczenia środowiska	138
H. Szkody spowodowane przez czynniki klimatyczne	139
VII. Użytkowanie uboczne	139
A. Pozyskanie choinek i stroiszu	139
B. Użytkowanie runa leśnego	139
C. Użytkowanie gruntów związanych z gospodarką rolną	140
D. Wyniki gospodarki łowieckiej	140
VIII. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody i Planów Ochrony	141

A.	Omówienie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody	141
1.	Kształtowanie granicy polno-leśnej.....	141
2.	Formy ochrony – zalecenia ochronne.....	141
3.	Ochrona różnorodności biologicznej.....	143
4.	Promocja i edukacja ekologiczna.....	143
IX.	Sieć dróg leśnych	144

I. Wprowadzenie

Niniejszy referat opracowano celem omówienia analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człuchów na lata 2013-2022, zgodnie z „Instrukcją Urządzenia Lasu”, stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., zmienionego Zarządzeniem nr 21 DGLP z dnia 3 kwietnia 2014 r.

Ryc. Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Człuchów

II. Charakterystyka Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Człuchów wchodzi w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku i zarządza gruntami Skarbu Państwa o łącznej powierzchni 22469,7703 ha, w tym 21375,5773 ha lasów (wg stanu na 31.12.2022 r.).

Zasięg terytorialny nadleśnictwa obejmuje obszar ok. 61250 ha.

Nadleśnictwo graniczy:

- od północy z Nadleśnictwem Niedźwiady i Osusznica (RDLP Szczecinek) i Nadleśnictwem Przymuszewo (RDLP Toruń),
- od wschodu z Nadleśnictwami: Rytel i Lutówko (RDLP Toruń),
- od południa z Nadleśnictwem Lipka (RDLP Piła),
- od zachodu z Nadleśnictwem Czarne Człuchowskie (RDLP Szczecinek).

Aktualnie Nadleśnictwo Człuchów składa się z trzech obrębów leśnych – Domisław, Lipie i Polnica – obejmujących 16 leśnictw oraz gospodarstwo nasienne-szkółkarskie.

Administracyjnie zarządzane grunty położone są w południowo-zachodniej części województwa pomorskiego, w powiatach:

- człuchowskim, w gminach: Miasto Człuchów, Człuchów Obszar Wiejski, Czarne Obszar Wiejski, Debrzno Obszar Wiejski, Rzeczenica i Przechlewo,
- chojnickim, Gmina Konarzyny.

Siedziba nadleśnictwa znajduje się w Człuchowie przy ul. Sobieskiego 3, oddz. 285f Leśnictwa Lipie, obręb leśny Lipie.

III. Zmiany w stanie posiadania według kategorii gruntów

Podsumowanie zmian, jakie dokonały się w stanie posiadania gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Człuchów w okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2022 r. przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie I.

Zmiany w stanie posiadania w okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2022 r. według kategorii gruntów

Przyczyna zmian	Powierzchnia wg grup użytków gruntowych								Bilans powierzchni
	L	R	N	B	Tk	E	W	Tr	[ha]
pow. wg stanu na 01.01.2013	22912,3700	712,4505	513,2505	2,0100	3,1354	2,0500	58,5900	0,0000	24203,8564
Przejęcie gruntów od Agencji Nieruchomości Rolnych	44,6119	22,1576	5,0100		0,1621				71,9416
Przekazywanie nieruchomości na drogi specustawą w trybie art. 38a UoL	-0,0078				-1,0605				-1,0683
zamiana gruntów w trybie art. 38e ust. 1 UoL	0,6874	2,7397	0,1971	-0,0040	0,8631				4,4833
sprzedaż w trybie art. 40a ust. 4 UoL	-0,5945			-0,2489					-0,8434
przekazanie mienia pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych	-1732,8940	-60,0396	-13,6900		-1,5000		-0,1700		-1808,2936
nabycie gruntu w trybie art. 37 ust. 1 UoL				0,2786					0,2786
Wygaszenie trwałego zarządu		-0,2558		-0,1688					-0,4246
Ujawnienie prawa własności							-0,0089		-0,0089
zmiana w klasyfikacji użytków gruntowych, wyrównanie powierzchni przy pomiarach geodezyjnych, zaokrąglenia	169,6724	-155,4400	-12,7835	-0,4479	0,8984	-2,0500	-0,0002		-0,1508
pow. wg stanu na 30.09.2022	21393,8454	521,6124	491,9841	1,4190	2,4985	0,0000	58,4109	0,0000	22469,7703

symbole oznaczające grupy użytków gruntowych: L – grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia, R – użytki rolne, N – Nieużytki, B – grunty zabudowane i zurbanizowane, Tk – tereny komunikacyjne, E – użytki ekologiczne, W – grunty pod wodami, Tr – tereny różne.

Powierzchnia całkowita nadleśnictwa na początku analizowanego okresu, tj. na dzień 01.01.2013 r., wynosiła 24 203,8564 ha. Wg stanu na dzień 31.12.2022 r. powierzchnia wynosi 22 469,7703 ha. Zmiana powierzchni wynikała z następujących zdarzeń:

- przekazania gruntów w ramach specustawy drogowej pod ścieżkę pieszo-rowerową w trybie art. 38 a ustawy o lasach – zmniejszenie powierzchni o 0,0078 ha;
- przekazania gruntów w ramach specustawy drogowej pod poszerzenie DW nr 188 w trybie art. 38 a ustawy o lasach – zmniejszenie powierzchni o 1,0605 ha
- Zamiany gruntów w trybie art. 38e ust. 1 ustawy o lasach (4 transakcje) – zwiększenie powierzchni o 4,4833 ha;
- sprzedaży gruntów w trybie art. 40a ust. 4 ustawy o lasach (5 transakcji) – zmniejszenie powierzchni o 0,8434 ha;
- przekazania mienia pomiędzy jednostkami organizacyjnymi LP (przekazanie Leśnictwa Gronowo do Nadleśnictwa Lipka, RDLP w Pile) - zmniejszenie powierzchni o 1808,3636 ha;
- przekazania mienia pomiędzy jednostkami organizacyjnymi LP (zamiana z Nadleśnictwem Czarne Człuchowskie) - zwiększenie powierzchni o 0,0700 ha;
- przejęcie gruntów od Agencji Nieruchomości Rolnych – zwiększenie powierzchni o 71,9416;
- zmian w klasyfikacji użytków gruntowych, wyrównania powierzchni przy pomiarach geodezyjnych oraz z zaokrągleń – zmniejszenie powierzchni o 0,1508 ha.

W wyniku powyższych zdarzeń nastąpiło zmniejszenie ogólnej powierzchni Nadleśnictwa o 1734,0861 ha.

IV. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych z wykonaniem

A. Użytkowanie lasu

W trakcie obowiązywania PUL na lata 2013-2022 Nadleśnictwo Człuchów w 2015 roku przekazało Leśnictwo Gronowo w zarząd Nadleśnictwa Lipka, w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile, przez co nastąpiło zmniejszenie potencjalnych możliwości realizacji etatu cięć. Opierając się o treść art. 23 Ustawy o lasach, nie było możliwości aneksowania PUL celem zmniejszenia uwzględnionego w nim rozmiaru prac. W związku z powyższym analiza wykonania powierzchniowego i miąższościowego etatu cięć użytków rębnych i przedrębnych z uwzględnieniem zrealizowanego rozmiaru użytków przygodnych została przeprowadzona dwuetapowo. Pierwsza analiza uwzględnia pierwotny rozmiar zadań, wynikający z Planu zatwierdzonego Decyzją Ministra Środowiska oraz druga, która uwzględnia rozmiar prac, pomniejszony o zadania niezrealizowane z terenu przekazanego Leśnictwa Gronowo. Analizy według stanu na dzień 31.12.2022 r., dokonano w oparciu o wykonanie 10 lat PUL.

Zestawienie II. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu, miąższość grubizny netto) **z uwzględnieniem PEŁNEGO ETATU** - Nadleśnictwo Człuchów. (wg stanu na dzień 31.12.2022 r.)

rok kalenda- rzowy	zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem											
	użytki rębne				użytki przedrębne							Ogółem
	pow. manipul. ha	m ³	przygodne m ³	razem rębne m ³	czyszczenia		trzebieże		przygodne m ³	razem		
					ha	m ³	ha	m ³		ha	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2013	288,44	64 856,40	759,30	65 615,70	102,12	158,26	1 339,53	49 039,41	5 556,46	1 441,65	54 754,13	120 369,83
2014	329,22	57 893,96	5 060,61	62 954,57	111,99	643,48	1 283,71	55 084,58	15 244,58	1 395,70	70 972,64	133 927,21
2015	237,94	49 824,64	2 785,56	52 610,20	30,10	187,18	1 332,25	59 611,88	9 371,94	1 362,35	69 171,00	121 781,20
2016	285,90	49 292,51	1 312,47	50 604,98	30,76	214,15	1 432,18	53 144,66	11 934,28	1 462,94	65 293,09	115 898,07
2017	274,66	56 619,41	2 193,61	58 813,02	11,61	107,00	1 538,12	52 208,70	11 322,51	1 549,73	63 638,21	122 451,23
2018	284,23	58 564,81	1 681,66	60 246,47	9,14	91,57	1 382,09	49 048,92	8 135,53	1 391,23	57 276,02	117 522,49
2019	284,72	55 793,69	2 204,96	57 998,65	0	219,39	1 322,87	46 758,24	8 553,08	1 322,87	55 530,71	113 529,36
2020	266,95	54 430,82	1 516,40	55 947,22	0	158,91	1 036,14	45 398,61	9 524,80	1 036,14	55 082,32	111 029,54
2021	263,83	50 991,94	249,55	51 241,49	3,18	36,34	1 214,24	53 821,70	4 907,41	1 217,42	58 765,45	110 006,94
2022	223,46	47 224,81	2 727,15	49 951,96	-	37,64	431,00	22 962,45	36 823,29	431,00	59 826,38	109 778,34
Razem	2 739,35	545 492,99	20 491,27	565 984,26	298,90	1 853,92	12 312,13	487 079,15	121 373,88	12 611,03	610 309,95	1 176 294,21
Etat za okres ubiegły	2 806,82	586 141,00	x	586 141,00	311,83	524,00	15 343,68	665 476,00	x	15 655,51	666 000,00	1 252 141,00
% wykonania	98%	93%	x	97%	96%	354%	80%	73 %	x	81%	92%	94%

Zestawienie III. Analiza wykonania etatu cięć użytkowania rębne (grubizna netto w m³, stan na dzień 31.12.2022 r.) **z uwzględnieniem PEŁNEGO ETATU**

lp.	wyszczególnienie			Razem Nadleśnictwo
1	2			3
1	ogółem użytkowanie rębne	etat na 10 -lecie		m³ 586 141,00
2				ha 2 806,82
3		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³ 565 984,26
4				ha 2 739,35
5		stopień realizacji etatu	miąższościowego	% 96,56
6			powierzchniowego	% 97,60
7		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³ 19 536,02
8				ha 86,35
9		udział cięć poza-planowych	w miąższości	% 3,45
10			w powierzchni	% 3,15
11	w tym:			
12	rębna I ogółem	zadania wg planu UL na 10 lat		m³ 369 513,00
13				ha 1 277,94
14		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³ 359 177,82
15				ha 1 338,99
16		stopień realizacji etatu	miąższościowego	% 97,20
17			powierzchniowego	% 104,78
18		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³ 19 262,86
19				ha 84,97
20		udział cięć poza-planowych	w miąższości	% 5,36
21			w powierzchni	% 6,35
22	rębnie złożone	zadania wg planu UL na 10 lat		m³ 214 926,00
23				ha 1 528,88
24		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³ 178 803,73
25				ha 1 400,36
26		stopień realizacji etatu	miąższościowego	% 83,19
27			powierzchniowego	% 91,59
28		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³ 273,16
29				ha 1,38
30		udział cięć poza-planowych	w miąższości	% 0,15
31			w powierzchni	% 0,10
32	niezalicz. Na etat pow.	zadania wg planu UL na 10 lat		m³ 1 702,00
33		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³ 7 511,44
34		stopień realizacji		% 441,33
35		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³ 4 729,88
36		udział cięć pozaplanowych		% 62,97
37	użytki przygodne rębne			m ³ 20 491,27
38	- w tym CSS			m ³ 7 885,18
39	udział użytków przygodnych rębnych			% 3,62

Zestawienie IV. Analiza wykonania etatu cięć użytkowania przedrębne (grubizna netto w m³, stan na dzień 31.12.2022 r.) **z uwzględnieniem PEŁNEGO ETATU**

Lp.	wyszczególnienie			RAZEM Nadleśnictwo
1	2			3
1	ogółem przedrębne	etat na 10 – lecie	m ³	666 000,00
2			ha	15 655,51
3		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	610 309,95
4			ha	12 611,03
5			m ³ /ha	48,39
6		stopień realizacji etatu pow.	%	80,55
7	w tym:			
8	CP-P	etat na 10 – lecie	m ³	524,00
9			ha	311,83
10		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	1 853,92
11			ha	298,90
12			m ³ /ha	6,20
13		stopień realizacji etatu pow.	%	95,85
14	TW	etat na 10 – lecie	m ³	87 613,00
15			ha	2 390,78
16		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	64 551,24
17			ha	2 320,61
18			m ³ /ha	27,82
19		stopień realizacji etatu pow.	%	97,06
20	TP	etat na 10 – lecie	m ³	577 863,00
21			ha	12 952,90
22		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	422 530,91
23			ha	9 991,52
24			m ³ /ha	42,29
25		stopień realizacji etatu pow.	%	77,14
26	użytki przygodne wyk. w przedrębnych		m ³	121 373,88
27	udział użytków przygodnych w przedrębnych		%	19,89

Zestawienie V. Zmniejszenie etatu Nadleśnictwa Człuchów w związku z przekazaniem Leśnictwa Gronowo.

L.p.	Pozyskanie drewna	Jedn.	Rok planu UL	Etat N-ctwa 2013-2022	Rozmiar L.Gronowo 2013-2022	Wykonano w L. Gronowo latach 2013-2015	Pozostało do wyk. L. Gronowo kol.6-kol.7	Etat N-ctwa po korekcie kol.5-kol.8
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Rębnia I - pow. manipulacyjna	ha	2013	1 277,94	34,96	15,39	19,57	1 258,37
2	Rębnia I - grubizna	m3	2013	369 513,00	9 348,00	2 802,31	6 545,69	362 967,31
3	Rębnia II, III, IV, V - powierzchnia manipulacyjna	ha	2013	1 528,88	104,38	21,91	82,47	1 446,41
4	Rębnia II, III, IV, V - grubizna	m3	2013	214 926,00	9 837,00	1 851,54	7 985,46	206 940,54
5	Przygodne rębne - grubizna	m3	2013	X	X	14,69	X	X
6	CSS - grubizna	m3	2013	X	X	X	X	X
7	Pozostałe rębne - grubizna	m3	2013	1 702,00	32,00	0,00	32,00	1 670,00
8	Razem rębne - grubizna	m3	2013	586 141,00	19 217,00	4 668,54	14 548,46	571 592,54
9	Razem rębne - powierzchnia manipulacyjna	ha	2013	2 806,82	139,34	37,30	102,04	2 704,78
10	CP - powierzchnia manipulacyjna	ha	CP-P*	311,83	13,38	8,64	4,74	307,09
11	TW - powierzchnia manipulacyjna	ha	TW*	2 390,78	142,60	29,96	112,64	2 278,14
12	TP - powierzchnia manipulacyjna	ha	TP*	12 952,90	1 263,78	272,08	991,70	11 961,20
13	Przygodne przedrębne - grubizna	m3	PT*	X	X	2948,01	X	X
14	Razem przedrębne - grubizna	m3	PRB	666 000,00	79 360,00	17 964,66	61 395,34	604 604,66
15	Razem przedrębne - powierzchnia manipulacyjna	ha	2013	15 655,51	1 419,76	310,68	1 109,08	14 546,43
16	OGÓLEM GRUBIZNA	m3	2013	1 252 141,00	98 577,00	22 633,20	75 943,80	1 176 197,20

Zestawienie VI. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć i porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń - nawrotów - w 10-leciu, miąższość grubizny netto) **pomniejszony ETAT** - Nadleśnictwo Człuchów. (wg stanu na dzień 31.12.2022 r.)

rok kalenda- rzowy	zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem											
	użytki rębne				użytki przedrębne							Ogółem
	pow. manipul. ha	m ³	przygodne m ³	razem rębne m ³	czyszczenia		trzebieże		przygodne m ³	razem		
					ha	m ³	ha	m ³		ha	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2013	288,44	64 856,40	759,30	65 615,70	102,12	158,26	1 339,53	49 039,41	5 556,46	1 441,65	54 754,13	120 369,83
2014	329,22	57 893,96	5 060,61	62 954,57	111,99	643,48	1 283,71	55 084,58	15 244,58	1 395,70	70 972,64	133 927,21
2015	237,94	49 824,64	2 785,56	52 610,20	30,10	187,18	1 332,25	59 611,88	9 371,94	1 362,35	69 171,00	121 781,20
2016	285,90	49 292,51	1 312,47	50 604,98	30,76	214,15	1 432,18	53 144,66	11 934,28	1 462,94	65 293,09	115 898,07
2017	274,66	56 619,41	2 193,61	58 813,02	11,61	107,00	1 538,12	52 208,70	11 322,51	1 549,73	63 638,21	122 451,23
2018	284,23	58 564,81	1 681,66	60 246,47	9,14	91,57	1 382,09	49 048,92	8 135,53	1 391,23	57 276,02	117 522,49
2019	284,72	55 793,69	2204,96	57 998,65	0	219,39	1 322,87	46 758,24	8 553,08	1 322,87	55 530,71	113 529,36
2020	266,95	54 430,82	1 516,40	55 947,22	0	158,91	1 036,14	45 398,61	9 524,80	1 036,14	55 082,32	111 029,54
2021	263,83	50 991,94	249,55	51 241,49	3,18	36,34	1 214,24	53 821,70	4 907,41	1 217,42	58 765,45	110 006,94
2022	223,46	47 224,81	2 727,15	49 951,96	-	37,64	431,00	22 962,45	36 823,29	431,00	59 826,38	109 778,34
Razem	2 739,35	545 492,99	20 491,27	565 984,26	298,90	1 853,92	12 312,13	487 079,15	121 373,88	12 611,03	610 309,95	1 176 294,21
Etat za okres ubiegły	2 704,78	571 592,54	X	571 592,54	307,09	482,67	14 239,34	604 121,99	X	14 546,43	604 604,66	1 176 197,20
% wykonania	101%	95%	x	99%	97%	384%	86%	81 %	x	87%	101%	100%

Zestawienie VII. Analiza wykonania etatu cięć użytkowania rębne (grubizna netto w m³, stan na dzień 31.12.2022 r.) **pomniejszony ETAT**

lp.	wyszczególnienie			Razem Nadleśnictwo	
1	2			3	
1	ogółem użytkowanie rębne	etat na 10 -lecie		m³	571 592,54
2				ha	2 704,78
3		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³	565 984,26
4				ha	2 739,35
5		stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	99,02
6			powierzchniowego	%	101,28
7		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³	19 536,02
8				ha	86,35
9		udział cięć poza-planowych	w miąższości	%	3,45
10			w powierzchni	%	3,15
11	w tym:				
12	rębna I ogółem	zadania wg planu UL na 10 lat		m³	362 982,00
13				ha	1 258,37
14		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³	359 177,82
15				ha	1 338,99
16		stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	98,95
17			powierzchniowego	%	106,41
18		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³	19 262,86
19				ha	84,97
20		udział cięć poza-planowych	w miąższości	%	5,36
21			w powierzchni	%	6,35
22	rębnie złożone	zadania wg planu UL na 10 lat		m³	206 940,54
23				ha	1 446,41
24		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³	178 803,73
25				ha	1 400,36
26		stopień realizacji etatu	miąższościowego	%	86,40
27			powierzchniowego	%	96,82
28		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³	273,16
29				ha	1,38
30		udział cięć poza-planowych	w miąższości	%	0,15
31			w powierzchni	%	0,10
32	niezalicz. Na etat pow.	zadania wg planu UL na 10 lat		m³	1 670,00
33		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL		m ³	7 511,44
34		stopień realizacji		%	449,79
35		w tym wykonanie: nieobjęte planem UL		m ³	4 729,88
36		udział cięć pozaplanowych		%	62,97
37	użytki przygodne rębne			m ³	20 491,27
38	- w tym CSS			m ³	7 885,18
39	udział użytków przygodnych rębnych			%	3,62

Zestawienie VIII. Analiza wykonania etatu cięć użytkowania przedrębne (grubizna netto w m³, stan na dzień 31.12.2022 r.) **pomniejszy ETAT**

Lp.	wyszczególnienie			RAZEM Nadleśnictwo
1	2			3
1	ogółem przedrębne	etat na 10 – lecie	m ³	604 604,66
2			ha	14 546,43
3		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	610 309,95
4			ha	12 611,03
5			m ³ /ha	48,39
6		stopień realizacji etatu pow.	%	86,70
7	w tym:			
8	CP-P	etat na 10 – lecie	m ³	482,67
9			ha	307,09
10		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	1 853,92
11			ha	298,90
12			m ³ /ha	6,20
13		stopień realizacji etatu pow.	%	97,33
14	TW	etat na 10 – lecie	m ³	77 813,24
15			ha	2 278,14
16		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	64 551,24
17			ha	2 320,61
18			m ³ /ha	27,82
19		stopień realizacji etatu pow.	%	101,86
20	TP	etat na 10 – lecie	m ³	523 360,74
21			ha	11 961,20
22		wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	m ³	422 530,91
23			ha	9 991,52
24			m ³ /ha	42,29
25		stopień realizacji etatu pow.	%	83,53
26	użytki przygodne wyk. w przedrębnych		m ³	121 373,88
27	udział użytków przygodnych w przedrębnych		%	19,89

1. Użytkowanie rębne.

Opierając się na analizie pomniejszonego etatu stwierdza się, że wykonanie zaplanowanego etatu cięć użytkowania rębego w rębniach zupełnych na dzień 31.12.2022 roku wyniosło w ujęciu miąższościowym 99% oraz powierzchniowym – 106%.

Różnica w wykonaniu etatu miąższościowego oraz powierzchniowego wynika głównie:

- ze zmian rębni IIIA na IB celem dostosowania kategorii cięć do możliwości produkcyjnych oraz hodowlanych drzewostanów na siedliskach BMśw;
- z uruchomienia zrębów sanitarnych celem ograniczenia liczebności szkodliwych owadów oraz konieczności uporządkowania wywrotowisk;
- z wykonania cięć zupełnych w starodrzewach stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa, w szczególności przy szlakach komunikacyjnych.

Wykonanie etatu cięć w rębniach złożonych wyniosło w wymiarze miąższościowym – 86% i powierzchniowym 97%.

Istotna różnica w wykonaniu etatu miąższościowego w stosunku do powierzchni rębni złożonych jest związana z różnicami zasobności, które były wskazane w operatach, a rzeczywistym zapasem grubizny na gruncie w czasie prowadzenia rębni.

Różnica wykonania miąższościowego w użytkach rębnych niezaliczonych na etat powierzchniowy podczas obowiązywania planu UL w latach 2013-2022 związana jest z usuwaniem: przestoi (nasienników pozostawianych do obsiewu), drzew z linii podziału powierzchniowego oraz innych obiektów liniowych.

Udział użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym wynosi 3,62%.

W związku z powyższym wykonanie zaplanowanego etatu cięć użytkowania rębego w 10-leciu zrealizowane zostało w ujęciu miąższościowym na poziomie 99% i powierzchniowym – 101%.

2. Użytkowanie przedrębne

a) Czyszczenia późne z pozyskaniem masy

Wykonanie zaplanowanego etatu powierzchniowego zostało zrealizowane w 97%. Niemniej we wszystkich z planowanych w PUL, zabiegach obligatoryjnych CP-P wykonano zabieg o charakterze hodowlanym, jednak nie w każdym przypadku było możliwe pozyskanie drewna.

b) Trzebieże

Realizacja etatu powierzchniowego TW wynosi 102%, a TP w 84%.

Różnica w realizacji TW jest związana z większymi potrzebami hodowlanymi drzewostanów w ramach tej kategorii cięć.

Realizacja TP na poziomie 84% etatu powierzchniowego, a tym samym nie wykonanie około 1 969,68 ha TP jest spowodowane głównie czynnikami biotycznymi i abiotycznymi, jakie występowały na terenie nadleśnictwa w latach 2013-2022 (intensywne wydzielanie posuszu, szkody od wiatru itp.). Pozyskanie posuszu, wywrótów i złomów w grupie czynności PTP we wskazanym okresie wyniosło ok. 121 tys. m³ grubizny, dodatkowo w wyniku ogłoszonego stanu siły wyższej o zasięgu ponadlokalnym w ramach porządkowania lasu w bieżącym roku pozyskano 30 tys. m³ w ramach gr. czynności PTPK.

c) Użytkowanie przygodne

W mijającym dziesięcioleciu na terenie naszej jednostki zauważalne było ogólne osłabienie drzewostanów, szczególnie z udziałem świerka, spowodowane w głównej mierze utrzymującym się od wielu lat niedoborem wody gruntowej oraz coraz wyższymi temperaturami powietrza. W związku z powyższym licznie inwentaryzowano ogniska gradacyjne szkodników wtórnych, w szczególności kornika drukarza. Dodatkowo niesprzyjające w ostatnich latach silne wiatry prowadziły do jednostkowych, grupowych a nawet powierzchniowych szkód.

Mając na względzie ochronę i zachowanie lasów, w myśl Ustawy o lasach, podjęliśmy działania ochronne związane z wycięciem zrębów sanitarnych, zmierzające do ograniczenia liczebności szkodników i niedopuszczenia do zasiedlenia kolej-

ných drzewostanów, a także uprzątnięcie wywrotowisk oraz ponownego wprowadzenia młodego pokolenia drzew.

Udział użytków przygodnych w użytkach przedrębnych stanowi 20%.

W związku z powyższym wykonanie zaplanowanego etatu cięć użytkowania przedrębnego w 10-leciu zrealizowano na poziomie 87% w ujęciu powierzchniowym.

B. Hodowla lasu

1. Rozliczenie planowanych zadań z zakresu hodowli lasu

Analogicznie do zadań w zakresie użytkowania lasu dokonano w ten sam sposób rozliczenia wskazań w zakresie hodowli lasu. W trakcie obowiązywania PUL na lata 2013-2022 Nadleśnictwo Człuchów w 2015 roku przekazało Leśnictwo Gronowo w zarząd Nadleśnictwa Lipka, w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Pile, przez co nastąpiło zmniejszenie potencjalnych możliwości realizacji zadań hodowlanych. W związku z powyższym analiza wykonania wskazań w zakresie hodowli lasu została również przeprowadzona dwuetapowo. Pierwsza analiza uwzględnia pierwotny rozmiar zadań, wynikający z Planu zatwierdzonego Decyzją Ministra Środowiska, a druga rozmiar, pomniejszony o zadania niezrealizowane z terenu Leśnictwa Gronowo. Analizy według stanu na dzień 31.12.2022 r., dokonano w oparciu o wykonanie za 10 lat PUL.

Zestawienie IX.

Zestawienie wykonanych prac z odnowień i zalesień oraz uznanych odnowień naturalnych za ubiegły okres – Nadleśnictwo Człuchów PEŁNY ROZMIAR

odnowienia, zalesienia, podsadzenia produkcyjne, dolesienia luk [ha]							
okres	otwarte		pod osłoną			razem	%
	halizny, płazowiny, zręby	zalesienia	rębnie złożone	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń	pow. ogółem	procent
1	2	3	4	5	6	7	8
2013-2022	1271,97	154,13	381,06	12,34	12,98	1832,48	85,36%
w tym odnowienia naturalne uznane w latach 2013-2022						155,25	8,47%

Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu z ich wykonaniem przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie X.

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami w ha – Nadleśnictwo Człuchów (stan na dzień 31.12.2022 r.) **PEŁNY ROZMIAR**

rok kalenda- rzowy	odnowienia i zalesienia							pielęgnowanie			melioracje	
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów	upraw		młodników CP	agrotechniczne	wodne
	płazowiny, halizny, zręby	grunty niele- śne i nieużytki	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń			gleby	CW			
						powierzchnia zredukowana [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2013	106,68	0,00	12,46	0,03	0,92	3,35	-	305,41	113,66	241,07	249,47	-
2014	79,27	34,55	25,80	0,00	0,28	2,10	-	161,91	125,50	227,67	219,75	-
2015	224,96	30,29	36,97	0,00	3,25	2,13	-	169,70	113,07	327,52	162,63	-
2016	144,60	26,10	32,29	0,00	1,76	5,41	-	175,12	81,23	336,98	175,08	-
2017	117,31	10,77	28,65	0,00	0,95	5,53	-	137,64	116,51	172,91	106,55	-
2018	91,98	32,60	50,14	0,00	1,69	2,69	-	118,04	87,84	239,43	185,05	-
2019	128,82	11,96	47,96	0,00	0,73	14,62	-	115,05	67,24	252,06	122,36	-
2020	116,02	4,64	45,07	0,00	1,29	15,79	-	129,19	52,09	127,44	172,33	-
2021	126,60	3,22	43,74	7,77	1,56	9,22	-	106,71	156,95	105,51	175,51	-
2022	135,73	0,00	57,98	4,54	0,55	12,45	-	204,89	208,02	115,69	150,57	-
RAZEM	1 271,97	154,13	381,06	12,34	12,98	73,29	-	1 623,66	1 122,11	2 146,28	1 719,30	-
orientacyjne zadania za ubiegły okres	1 347,76	184,64	601,84	12,31	0,25	229,04	-	2 134,24	501,41	1 926,13	1 930,56	-
% wykonania	94,38	83,48	63,32	100,24	5192	32,00	-	76,08	223,79	111,43	89,06	-

W prowadzonych przez Nadleśnictwo Człuchów odnowieniach i zalesieniach wykorzystywano możliwości siedlisk poprzez inicjowanie i uznawanie istniejących odnowień naturalnych.

Zestawienie XI.

Zestawienie wykonanych prac z odnowień i zalesień oraz uznanych odnowień naturalnych za ubiegły okres – Nadleśnictwo Człuchów **POMNIEJSZONY ROZMIAR**

odnowienia, zalesienia, podsadzenia produkcyjne, dolesienia luk [ha]							
okres	otwarte		pod osłoną			razem	%
	halizny, płazowiny, zręby	zalesienia	rębnie złożone	podsadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń	pow. ogółem	procent
1	2	3	4	5	6	7	8
2013-2022	1271,97	154,13	381,06	12,34	12,98	1832,48	89,23%
w tym odnowienia naturalne uznane w latach 2013-2022						155,25	8,47%

Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu z ich wykonaniem w zakresie pomniejszonym o przekazane L-ctwo Gronowo przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie XII.

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami w ha – Nadleśnictwo Człuchów (stan na dzień 31.12.2022 r.) **POMNIEJSZONY ROZMIAR**

rok kalenda- rzowy	odnowienia i zalesienia							pielęgnowanie			melioracje	
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów	upraw		młodników CP	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, ha- lizny, zręby	grunty nieleśne i nieużytki	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przzerzedzeń			gleby	CW			
	powierzchnia zredukowana [ha]											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2013	106,68	0,00	12,46	0,03	0,92	3,35	-	305,41	113,66	241,07	249,47	-
2014	79,27	34,55	25,80	0,00	0,28	2,10	-	161,91	125,50	227,67	219,75	-
2015	224,96	30,29	36,97	0,00	3,25	2,13	-	169,70	113,07	327,52	162,63	-
2016	144,60	26,10	32,29	0,00	1,76	5,41	-	175,12	81,23	336,98	175,08	-
2017	117,31	10,77	28,65	0,00	0,95	5,53	-	137,64	116,51	172,91	106,55	-
2018	91,98	32,60	50,14	0,00	1,69	2,69	-	118,04	87,84	239,43	185,05	-
2019	128,82	11,96	47,96	0,00	0,73	14,62	-	115,05	67,24	252,06	122,36	-
2020	116,02	4,64	45,07	0,00	1,29	15,79	-	129,19	52,09	127,44	172,33	-
2021	126,60	3,22	43,74	7,77	1,56	9,22	-	106,71	156,95	105,51	175,51	-
2022	135,73	0,00	57,98	4,54	0,55	12,45	-	204,89	208,02	115,69	150,57	-
RAZEM	1 271,97	154,13	381,06	12,34	12,98	73,29	-	1 623,66	1 122,11	2 146,28	1 719,30	-
orientacyjne zadania za ubiegły okres	1 321,35	142,52	577,23	12,31	0,25	218,42	-	2 040,88	497,55	1 895,06	1 827,08	-
% wykonania	96,26	108,15	66,02	100,24	5192	33,55	-	79,56	225,53	113,26	94,10	-

a) *Odnowienie halizn i płazowin*

Plan Urządzenia Lasu na lata 2013-2022 nie przewidywał odnowienia halizn.

b) *Odnowienie zrębów zaległych*

Zadania w tym zakresie określono dla powierzchni 197,62 ha i wykonano je w 100% w pierwszych trzech latach obowiązywania PUL.

c) *Odnowienie zrębów bieżących*

Wykonanie wszystkich odnowień na powierzchniach otwartych z minionego okresu wynosi 96,26%. Różnica w wykonaniu planu odnowień związana jest ze stopniem realizacji planowych cięć zupełnych oraz okresem odnowienia zrębów wykonanych w ostatnich dwóch latach PUL. Należy nadmienić, że wykonanie byłoby niższe, jednak z przyczyn sanitarnych zrealizowano dodatkowe pozycje zrębowe. Ponadto na zwiększenie realizacji odnowień po rębniach zupełnych wpłynęły zmiany rębni IIIA na IB, celem dostosowania kategorii cięć do możliwości produkcyjnych oraz hodowlanych drzewostanów na siedliskach BMśw.

d) *Odnowienia w rębniach częściowych i gniazdowych*

Wykonanie tych zadań w ilości 381,06 ha, stanowi 66,02% zakładanego planu. Wynika to ze zmian rębni IIIa na IB (zgodnie z wyjaśnieniem powyżej). Ponadto w roku 2019 wykorzystano urodzaj Bk i przygotowano pod obsiew 77 ha powierzchni. Z uwagi na wysokość nalotu, odnowienie nie nadaje się jeszcze do uznania.

e) *Podsadzenia produkcyjne*

Zaplanowany rozmiar zadań został wykonany w 100,24%.

f) Dolesienia luk i przerzedzeń

Zadania z zakresu dolesienia luk i przerzedzeń wykonano w 5192 %, czyli na plan 0,25 ha zrealizowano na powierzchni 12,98 ha. Różnica wynika z potrzeb hodowlanych lasu.

g) Poprawki i uzupełnienia

Zadania zaplanowane w ilości 218,42 ha wykonano na powierzchni 73,29 ha, czyli 33,55%. W stosunku do powierzchni odnowionej i zalesionej ogółem wynoszącej 1426,10 ha stanowi to 5% powierzchni. Zadania wykonane zgodnie z rzeczywistymi potrzebami na gruncie.

h) Pielęgnowanie upraw – pielęgnowanie gleby

Zadania wykonano w 79,56% zakładanego planu. Zgodnie z potrzebami na gruncie.

i) Pielęgnowanie upraw – czyszczenia wczesne

Całkowity rozmiar zadań z zakresu CW wynosił 497,55 ha, wykonano 1122,11 ha, co stanowi 225,53% zakładanego planu. Poziom wykonania odzwierciedla potrzeby hodowlane upraw.

j) Pielęgnowanie młodników – czyszczenia późne

Całkowity rozmiar zadań z zakresu CP wynosił 1895,06 ha, wykonano 2146,28 ha, co stanowi 113,26% zakładanego planu. Poziom wykonania odzwierciedla potrzeby hodowlane młodników.

k) Melioracje agrotechniczne

Prace w tej grupie czynności obejmują przygotowanie powierzchni do odnowień, zalesień, wprowadzania II piętra, dolesienia luk oraz wycinanie zbędnych podrostów i rozdrabnianie pozostałości zrębowych. Melioracje wykonano w 94,10%. Część prac związanych z uprzątnięciem pozostałości pozrębowych zostało wykonanych bez kosztów, sprzedając pozostałości zrębowe na biomasę.

2. Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych

Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 1294,27 ha. Uprawy i młodniki zgodne z orientacyjnym składem gatunkowym (przyjętym w poprzednim planie u.l.) stanowią 99,7% tej powierzchni – 1290,97 ha. Uprawy i młodniki częściowo zgodne stanowią 0,3% - 3,30 ha. Uprawy i młodniki niezgodne z orientacyjnym składem gatunkowym nie występują.

Zdecydowana większość upraw (95,2%) stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9. Reszta, to uprawy i młodniki o zadrzewieniu 0,8-0,7. Upraw przypadłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi około 0,94.

Uprawy bardzo dobre zajmują powierzchnię 882,00 ha (68,15%), uprawy dobre – 350,47 ha (27,08%), a uprawy zadowolające 61,80 ha (4,77%).

3. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Odnowienia podokapowe w KO i KDO występują na ogólnej powierzchni 830,94 ha, w tym: w KO – 786,40 ha, w KDO – 44,54 ha. Tworzą je warstwy nalotów, podrostów i podsadzeń. Panujące gatunki to buk i dąb. Jakość młodego pokolenia w KO oceniono na dobrą, a w KDO na bardzo dobrą.

Uprawy i młodniki po rębniach złożonych zajmują 690,33 ha. Ich skład gatunkowy jest w większości zgodny z typem drzewostanu, a przeciętny stopień pokrycia wynosi 89,0%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się dobrą jakością hodowlaną.

Jakość upraw i młodników w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych oraz upraw po rębniach złożonych jest wysoka. Składy gatunkowe są dobrze dostosowane do siedlisk, uprawy osiągnęły wysoki wskaźnik zadrzewienia. Negatywny wpływ na jakość hodowlaną miały głównie uszkodzenia od zwierzyny płowej.

Młodniki i młodsze drzewostany zajmują powierzchnię 11466,62 ha. Przeważają drzewostany z jakością dobrą i bardzo dobrą, które łącznie zajmują 91,70% powierzchni tej grupy drzewostanów.

4. Rozmiar uznanych odnowień naturalnych

Wykaz powierzchni, na których w minionym okresie uznano odnowienia naturalne przedstawiają poniższe zestawienia.

Zestawienie XIII.

Wykaz powierzchni uznanych odnowień naturalnych

lata	Nadleśnictwo Człuchów			
	rębnie zu- pełne	rębnie złożone	zalesienia	luki
	pow. zred. [ha]			
1	2	3	4	5
2013	6,43	0	0	0
2014	6,58	2,47	2,66	0
2015	2,44	2,91	0,65	0
2016	1,72	6,9	2,62	0
2017	4,72	3,99	0	0
2018	1,14	1,85	0	0,12
2019	3,24	5,19	0,33	0
2020	14,28	14,25	0	0
2021	13,45	13,45	0	0
2022	25,77	18,09	0	0
RAZEM	79,77	69,10	6,26	0,12

Łączna powierzchnia uznanych odnowień naturalnych wynosi 155,25 ha, co stanowi 8,47% powierzchni całkowitej wykonanych odnowień i zalesień.

5. Realizacja zadań z zakresu selekcji i nasiennictwa

a) Gospodarcze Drzewostany Nasienne

Poniższe zestawienie przedstawia zmiany jakie zaszły w powierzchni GDN.

Zestawienie XIV.

Wykaz zmian w powierzchni GDN

Gatunek	Pow. gospodarczych d-stanów nasiennych	Zmiany w powierzchni GDN 2013-2022 [ha]	Pow. po zmianach [ha]
1	2	3	5
So	288,56	2,02	290,58
Md	1,34	0,00	1,34
Dbb	14,3	0,00	14,30
Dbs	14,26	0,00	14,26
Bk	41,48	-6,72	34,76
Bk, Dbb	4,06	0,00	4,06
Brz	5,42	-5,42	0,00
OI	2,01	0,00	2,01
OGÓŁEM	371,43	-10,12	361,31

Łączna powierzchnia GDN zmniejszyła się o 10,12 ha w następstwie planowych cięć rębnych. Nadleśnictwo utrzymuje poziom Gospodarczych Drzewostanów Nasiennych zgodnie z Programem Zachowania Zasobów Genowych na lata 2011-2035.

b) Wyłączone Drzewostany Nasienne

Poniższe zestawienie przedstawia zmiany jakie zaszły w powierzchni WDN.

Zestawienie XV.**Wykaz powierzchni WDN**

Oddział pododdział	Nr. rej. LMP	Pow. ha	Rok uznania	Typ siedliskowy lasu	Opis drzewostanu (skład, wiek, zadrz., pierśnica/wysokość, bonitacja, jakość)	ZMIANY (ha)
1	2	3	4	5	6	7
90c	20805	1,75	1996	BMśw	So114-1,0-38/29-I-1	0
90d		3,80			So134-0,9-38/30-I-1	0
128n	9454	5,00	1988	Bśw	So129-1,0-38/26-II-1	0
30h	55399	10,27	2012	Bśw	So109-0,8-31/24-II-1	0
RAZEM		20,82				0,00

Łączna powierzchnia WDN nie uległa zmianom.

c) Drzewostany Zachowawcze

Na terenie nadleśnictwa Człuchów nie występują drzewostany zachowawcze.

d) Uprawy pochodne

Poniższe zestawienia przedstawiają zmiany jakie zaszły w powierzchni upraw pochodnych.

Zestawienie XVI.**Bloki upraw pochodnych i ich realizacja**

blok nr	gatunek wg 01.01.2013 r.	pow. upraw wg 01.01.2013 r. [ha]	uprawy założone w latach 2013-2022 [ha]	pow. upraw wg 31.12.2022 r. [ha]	pow. upraw wg 01.01.2023 r. [ha]	docelowa powierzchnia bloku	% realizacji bloku
1	2	3	4	5	6	7	8
I	SO	13,49	14,46	27,95	27,15	47,46	58,89
II	SO	8,51	15,09	23,60	23,81	42,68	55,30
RAZEM		22,00	29,55	51,55	50,96	90,14	-

W minionym okresie kontynuowano realizację bloków nr I oraz II. Pochodzenie upraw pochodnych:

- blok I - WDN 15-128n

- blok II - WDN 14-90cd

Zestawienie XVII.

Uprawy pochodne poza blokami

gatunek	pow. upraw wg stanu na 01.01.2013 r. [ha]	uprawy założone w latach 2013-2022 [ha]	pow. upraw wg stanu na 31.12.2022 r. [ha]
1	2	3	4
SO	19,70	-	19,70
RAZEM	19,70	-	19,70

Uprawy pochodne poza blokami zajmują powierzchnię 19,70 ha.

e) Uprawy zachowawcze

W minionym okresie nie zakładano upraw zachowawczych zgodnie z Programem Zachowania Zasobów Genowych na lata 2011-2035.

f) Uprawy testujące

Na terenie Nadleśnictwa zaewidencjonowano uprawę testującą potomstwo wyłączonych drzewostanów nasiennych z regionu testowania gdańsko-szczecineckiego. Uprawa posiada numer nadany przez IBL: 85/So/P/III/4/WDN1.

g) Drzewa mateczne

Zestawienie XVIII. Wykaz drzew matecznych w Nadleśnictwie Człuchów.

LP	Adres	Gatunek	NR LMP
1	2	3	4
1	90d	So	18645
2	90d	So	18646
3	90d	So	18647
4	90d	So	18648
5	53h	So	18649
6	30h	So	55388
7	53i	So	55387
8	54c	So	55385
9	22a	So	55390
10	134a	Dbb	55392
11	53f	Dbc	55397
12	45b	Dbc	55398
13	44b	Dbc	55395
14	47m	Olc	50631
15	47m	Olc	50632
16	47m	Olc	50633
17	47m	Olc	50634
18	53a	Brz	50635
19	53a	Brz	50636
20	54a	Brz	50637
21	47m	Brz	50638

h) Źródła nasion

Zestawienie XIX.

Wykaz źródeł nasion w Nadleśnictwie Człuchów.

Adres	Gatunek	Sztuk	NR LMP
2	3	4	5
15-132c	Dg	10	47355
07-32c	Gb	30	43668
07-33g	Ols	2	43669
07-37Ac	Cz.pt	12	47579
07-37Aj			
07-38k			
08-52f	Lpd	3	43670
	Jw	2	43671

C. Realizacja zadań z zakresu szkółkarstwa

Gospodarstwo Nasiennie-Szkółkarskie „Marysin” zlokalizowane jest w Leśnictwie Wałdowo i zajmuje powierzchnię 11,13 ha (w tym produkcyjnej – 6,50 ha). Powierzchnia produkcyjna szkółki zabezpiecza potrzeby nadleśnictwa, zapewnia wystarczającą ilość materiału sadzeniowego na potrzeby lasów niepaństwowych oraz na ewentualne uzupełnienie potrzeb innych jednostek LP.

W 2019 roku oddano do użytku nową zautomatyzowaną deszczownię wraz z budynkiem administracyjno-gospodarczym z sortownią i mroźnią do przechowywania sadzonek.

D. Rozmiar wykonanych prac zalesieniowych

Na lata 2013-2022 zaplanowano wykonanie zalesień w ilości 142,52 ha, plan wykonano w 108,15% tj. 154,13 ha. Przekroczenie wynika z zalesień gruntów przejętych w trakcie obowiązywania PUL.

Poniższe zestawienie przedstawia powierzchnię zalesioną w poszczególnych latach.

Zestawienie XX.

Rozmiar wykonanych zalesień w latach 2013 – 2022

Rok wykonania	Nadleśnictwo Człuchów
powierzchnia [ha]	
1	2
2013	0,00
2014	34,55
2015	30,29
2016	26,10
2017	10,77
2018	32,60
2019	11,96
2020	4,64
2021	3,22
2022	0,00
RAZEM	154,13

V. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

A. Wielkość zasobów drzewnych

Porównanie wielkości zasobów drzewnych na przestrzeni dziesięciu lat przedstawia poniższe zestawienie

Zestawienie XXI.

Powierzchnia i miąższość drzewostanów wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Człuchów

Gatunek	Nadleśnictwo Człuchów				
	Stan na 1.01.2013 r.		Stan na 1.01.2023 r.		Różnica
	Pow. - ha Miaższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miaższość - m ³	Udział %	Pow. - ha Miaższość - m ³
1	2	3	4	5	6
So	<u>18165,12</u> 5238142	<u>82,15</u> 84,34	<u>16813,54</u> 4821181	<u>81,70</u> 83,78	<u>-1351,58</u> -416961
Md	<u>60,36</u> 18160	<u>0,27</u> 0,29	<u>79,28</u> 25545	<u>0,39</u> 0,44	<u>+18,92</u> +7385
Św	<u>304,65</u> 91047	<u>1,38</u> 1,47	<u>214,38</u> 66875	<u>1,04</u> 1,16	<u>-90,27</u> -24172
Dg	<u>0,82</u> 650	<u>0,00</u> 0,01	<u>0,86</u> 935	<u>0,00</u> 0,02	<u>+0,04</u> +285
Bk	<u>1312,31</u> 281644	<u>5,93</u> 4,53	<u>1575,83</u> 314112	<u>7,66</u> 5,46	<u>+263,52</u> +32468
Db	<u>525,89</u> 167577	<u>2,38</u> 2,70	<u>522,38</u> 169549	<u>2,54</u> 2,95	<u>-3,51</u> +1972
Dbś	<u>14,26</u> 7535	<u>0,06</u> 0,12	<u>51,66</u> 9870	<u>0,25</u> 0,17	<u>+37,40</u> +2335
Dbb	<u>17,05</u> 7740	<u>0,08</u> 0,12	<u>40,17</u> 8026	<u>0,20</u> 0,14	<u>+23,12</u> +286
Dbc	<u>6,22</u> 2640	<u>0,03</u> 0,04	<u>4,13</u> 1620	<u>0,02</u> 0,03	<u>-2,09</u> -1020
Kl	-	-	<u>0,19</u> 80	<u>0,00</u> 0,00	<u>+0,19</u> +80
Gb	<u>11,59</u> 3165	<u>0,05</u> 0,05	<u>17,85</u> 3200	<u>0,09</u> 0,05	<u>+6,26</u> +35
Brz	<u>1253,57</u> 284798	<u>5,67</u> 4,59	<u>822,95</u> 206107	<u>4,00</u> 3,58	<u>-430,62</u> -78691
OI	<u>416,27</u> 102405	<u>1,88</u> 1,65	<u>421,68</u> 124079	<u>2,05</u> 2,16	<u>+5,41</u> +21674
OIs	<u>6,19</u> 638	<u>0,03</u> 0,01	<u>6,56</u> 1065	<u>0,03</u> 0,02	<u>+0,37</u> +427
Tp	<u>1,58</u> 590	<u>0,01</u> 0,01	<u>1,56</u> 570	<u>0,01</u> 0,01	<u>-0,02</u> -20
Os	<u>14,81</u> 3467	<u>0,07</u> 0,06	<u>2,00</u> 595	<u>0,01</u> 0,01	<u>-12,81</u> -2872
Lp	<u>2,45</u> 650	<u>0,01</u> 0,01	<u>3,85</u> 1150	<u>0,02</u> 0,02	<u>+1,40</u> +500
Razem grunty zalesione	<u>22113,14</u> 6210848	<u>100,00</u> 100,00	<u>20578,87</u> 5754559	<u>100,00</u> 100,00	<u>-1534,27</u> -456289
Grunty niezale- sione	<u>220,27</u> 4367	X	<u>443,70</u> 8846	X	<u>+223,43</u> +4479
Ogółem	<u>22333,41</u> 6215215	X	<u>21022,57</u> 5763405	X	<u>-1310,84</u> -451810

W porównaniu do ubiegłego 10-lecia nastąpił spadek ogólnego zapasu o 451810 m³. Przeciętna zasobność drzewostanów zmniejszyła się o 4 m³/ha, z 278 m³/ha na 274 m³/ha. Należy tu jednak zwrócić uwagę, że w trakcie poprzedniego operatu Nadleśnictwo przekazało prawie 1732 ha gruntów leśnych o przybliżonym zapasie 481 496 m³ do Nadleśnictwa Lipka, co miało bezpośredni wpływ na dane przedstawione w powyższej tabeli.

W porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym zwiększyła się powierzchnia głównie drzewostanów bukowych i dębowych, a zmalała głównie drzewostanów sosnowych brzoźowych i świerkowych.

B. Stan zdrowotny i sanitarny lasów

Obecny stan zdrowotny lasów Nadleśnictwa, mimo licznych zagrożeń, można uznać za dobry, co potwierdzają lustracje i kontrole przeprowadzone przez Zespół Ochrony Lasu w Szczecinku.

Pojawiający się posusz zasiedlony oraz wywroty i złomy zaleca się usuwać na bieżąco. W minionym okresie wystąpiły szkody spowodowane przez szkodniki wtórne (głównie kornika drukarza) o charakterze jednostkowym, grupowym oraz powierzchniowym - wykonano zręby sanitarne. W 2022 r. na całym terenie nadleśnictwa wystąpiły duże szkody spowodowane przez wiatry o łącznej masie około 50 000m³. W chwili obecnej zauważa się ciągły wzrost zagrożenia będący efektem niekorzystnych warunków pogodowych (wieloletnia susza, brak opadów śniegu).

Zestawienie XXII.

Rozmiar pozyskania posuszu, wywrotów i złomów w latach 2013-2022

Rok	posusz (m3)	wywroty i złomy (m3)	Razem
1	2	3	4
2013	3700,44	3220,98	6921,42
2014	2323,78	16965,02	19288,80
2015	6474,68	7270,96	13745,64
2016	15791,48	3773,47	19564,95
2017	8893,81	6598,74	15492,55
2018	7006,63	3561,19	10567,82
2019	8211,92	2968,07	11179,99
2020	9226,90	2532,30	11759,20
2021	6415,83	1161,97	7577,80
2022	2646,79	41321,51	43968,30
Razem	70692,26	89374,21	160066,47

VI. Rozmiar szkód w lasach spowodowanych przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne

A. Szkody spowodowane przez zwierzynę oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód

Uszkodzenia upraw na powierzchniach otwartych, pod okapem drzewostanów i podsadzeń produkcyjnych spowodowane zgryzaniem przez jeleniowate dotyczą w nadleśnictwie przede wszystkim sosny, buka, dębu oraz gatunków biocenotycznych. Zgryzanie powoduje głównie zahamowanie przyrostu na wysokość i praktycznie uniemożliwia wyprowadzenie drzewek na uprawie. Wymaga to zastosowania skutecznych metod ochrony w postaci grodzień i różnych form zabezpieczenia drzewek.

Na terenie nadleśnictwa notuje się szkody powodowane przez bobry. (w 2013 r. na pow. 26,32 ha; w 2014 r. – 28,88 ha, w 2015 r. – 17,13 ha, w 2016 r. – 16,46 ha, w 2017 r. – 17,28 ha, w 2018 r. – 28,54 ha, w 2019 r. – 24,82 ha, w 2020 r. – 25,54 ha, w 2021 r. – 23,20 ha oraz w 2022 r. – 22,21 ha) w postaci uszkodzeń wszystkich stadiów rozwojowych drzewostanu.

Nadleśnictwo podejmuje niżej wymienione działania w celu zapobiegania szkodom powodowanym przez zwierzynę:

- wykładanie drzew zgryzowych,
- grodzenie upraw,
- chemiczne zabezpieczanie upraw,
- palikowanie modrzewia.

W Nadleśnictwie Człuchów najczęściej stosowaną metodą zabezpieczania upraw i młodników przed szkodami od zwierzyny jest zabezpieczanie chemiczne poprzez smarowanie pędów wierzchołkowych lub pni repelentami.

Skuteczną i wykorzystywaną metodą ochrony przed zwierzyną w nadleśnictwie są grodzenia, jednak duża ich liczba powoduje zmniejszenie powierzchni dostępnej dla zwierzyny. Grodzenia głównie niszczone są przez zwierzynę szukającą schronienia lub w wyniku drzew powalonych przez czynniki biotyczne. Dlatego kilka razy w roku przeprowadzana jest kontrola stanu grodzień. Należy zauważyć, iż nadleśnictwo prowadząc właściwą gospodarkę populacją jelenia znacznie ograniczyło rozmiar grodzień upraw leśnych.

Nadleśnictwo opracowało kierunkowe wytyczne dotyczące stosowania poszczególnych metod ochrony przed szkodami od zwierzyny. W pierwszej kolejności grodzone są uprawy pochodne i testujące oraz uprawy i domieszki cennych gatunków, takich jak dąb, buk. Pozostałe metody ochrony stosowane są w zależności od potrzeb wynikających ze stopnia nasilenia występujących szkód wyrządzonych przez zwierzynę.

Zestawienie XXIII.**Wykaz powierzchni zabezpieczonych przed powstawaniem szkód powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach wg metod w latach 2013 – 2022 – Nadleśnictwo Człuchów**

Metoda zabezpieczenia	powierzchnia zabezpieczania w latach [ha]										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Średniorocznie
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
grodzienia nowe	59,23	57,07	57,94	39,44	42,26	41,05	32,78	49,91	31,49	31,80	44,30
zabezpieczanie chemiczne	186,93	167,59	157,28	174,5	182,96	78,3	97,39	136,76	159,08	128,56	146,94
zabezpieczania mechaniczne	35,14	26,32	21,68	28,16	19,36	22,82	18,64	0,10	27,08	0,01	19,93
Wykładanie drzew zgryzowych	552,71	644,49	516,87	616,64	449,81	383,19	400,43	319,42	323,88	1 219,90	542,73
RAZEM	834,01	895,47	753,77	858,74	694,39	525,36	549,24	506,19	541,53	1380,27	753,90

W celu właściwego scharakteryzowania tendencji w zakresie szkód powodowanych przez ssaki wolnożyjące, w kontekście wykonanych zadań hodowlanych i ochronnych na przestrzeni minionego 10-lecia, w poniższej tabeli zestawiono latami inwentaryzację szkód, powierzchnię poprawek i uzupełnień oraz powierzchnie grodzień.

Zestawienie XXIV.

Wykaz powierzchni uszkodzeń, wykonanych poprawek i uzupełnień oraz grodzień w poszczególnych latach minionego okresu

rok okresu minionego	stopnie uszk.	pow. uszkodz. [ha]			pow. wyko- nanych po- prawek i uzupełnień [ha]	pow. wyko- nanych gro- dzień [ha]
		uprawy	młodniki	drzewostany		
1	2	3	4	5	6	7
2013	21-40%	63,34	77,62	24,44	3,35	59,23
	>40%	10,59	1,20	1,85		
2014	21-40%	41,47	61,53	22,48	2,10	57,07
	>40%	10,18	4,15	3,30		
2015	21-40%	29,26	70,95	10,00	2,13	57,94
	>40%	7,65	6,55	3,36		
2016	21-40%	31,08	70,09	11,18	5,41	39,44
	>40%	16,08	8,60	2,08		
2017	21-40%	40,93	62,55	7,90	5,53	42,26
	>40%	14,88	4,97	7,16		
2018	21-40%	44,99	67,37	18,72	2,69	41,05
	>40%	6,79	5,53	7,73		
2019	21-40%	57,80	53,31	13,68	14,62	32,78
	>40%	7,20	7,02	8,83		
2020	21-40%	50,52	43,14	15,58	15,79	49,91
	>40%	8,30	3,05	6,55		
2021	21-40%	59,80	36,68	8,48	9,22	31,49
	>40%	6,35	7,02	12,77		
2022	21-40%	43,34	47,73	7,04	12,45	31,80
	>40%	9,12	7,87	12,83		
Średniorocznie w latach 2013 - 2022	21-40%	46,25	59,10	13,95	7,33	44,30

B. Szkody spowodowane przez pożary

Według kategoryzacji zagrożenia pożarowego lasów obszar Nadleśnictwa Człuchów zakwalifikowany został do II kategorii.

Główne niebezpieczeństwo powstania pożaru związane jest z dużą atrakcyjnością turystyczną terenu Nadleśnictwa Człuchów oraz przewagą siedlisk borowych. Szczególnie niebezpieczna jest wczesna wiosna, z uwagi na częste występowanie długich okresów bezdeszczowych. Groźny jest również okres letni związany z większą penetracją terenów leśnych.

W latach 2013-2022 powstało 26 pożarów na obszarach o łącznej powierzchni 2,26 ha. Przeciętna powierzchnia pożaru wynosiła 0,09 ha. Najwięcej pożarów powstało z przyczyn nieustalonych.

Liczbę pożarów na terenie Nadleśnictwa Człuchów w poszczególnych latach minionego okresu w rozbiciu na przyczyny ich powstania przedstawia poniższe zestawienie.

Zestawienie XXV.

Wykaz pożarów i ich powierzchni odnotowanych w latach 2013 – 2022 wg przyczyn powstania i wielkości.

Rok	Pożary		Przyczyny powstania pożaru (liczba)				
	Liczba	Pow.	Używanie ognia	Podpalenia	Pozostałe	Nieustalone	Energia elektryczna
1	2	3	4	5	6	7	8
2013	6	0,53			0,10 (1)	0,43 (5)	
2014	2	0,11			0,01 (1)	0,10 (1)	
2015	7	0,75	0,26 (2)	0,03 (1)	0,45 (3)	0,01 (1)	
2016	0	0					
2017	0	0					
2018	2	0,07			0,01 (1)	0,06 (1)	
2019	3	0,26				0,26 (3)	
2020	0	0					
2021	1	0,04					0,04 (1)
2022	5	0,51	0,26 (3)		0,22 (1)	0,03 (1)	
Razem	26	2,27	0,52 (5)	0,03 (1)	0,79 (7)	0,89 (12)	0,04 (1)

System monitoringu przeciwpożarowego oparty jest na punkcie alarmowo-dyspozycyjnym (PAD), który zlokalizowany jest w biurze Nadleśnictwa Człuchów oraz na dwóch dostrzegalniach wyposażonych w kamery HD znajdujących się w Leśnictwie Jezioro i Łoża. Punkty obserwacyjne współpracują z podobnymi punktami w Nadleśnictwach: Czarne Człuchowskie, Niedźwiady, Przymuszewo, Osusznica, Rytel, Lutówko, Lipka i Okonek. Nadleśnictwo wyposażone jest w sieć łączności radiowej i telefonicznej.

W celu zapewnienia dojazdu do pożaru nadleśnictwo wyznaczyło 145,95 km dojazdów pożarowych. W celu zabezpieczenia przeciwpożarowego obszarów leśnych

nadleśnictwo utrzymuje trzy bazy sprzętu przeciwpożarowego wyposażone zgodnie z wymogami przewidzianymi dla nadleśnictw II kategorii zagrożenia pożarowego.

Na wyposażeniu znajduje się lekki samochód patrolowo - gaśniczy z modułem gaśniczym i zbiornikiem na wodę o pojemności 400 litrów.

Na terenie nadleśnictwa do celów przeciwpożarowych w roku 2022 r. utrzymywanych było 12 punktów czerpania wody. Z dniem 30.12.2022 r. został zlikwidowany punkt czerpania wody w Leśnictwie Kątki.

Zestawienie XXVI.

Nakłady na budowę dróg w okresie 2013 – 2022 r.

Lp.	rok budowy	nr drogi		nakłady netto [zł]	długość [km]	wartość budowy [zł/1 km]
1	2013	3		266 699,05	1,500	177 799,37
2		4		255 868,33	1,570	162 973,46
3		7		443 953,67	2,500	177 581,47
4		35		270 150,62	1,560	173 173,47
5		40		258 036,99	1,450	177 956,54
6		41		262 478,89	1,590	165 081,06
7		43		325 064,79	2,000	162 532,40
8		321		32 612,60	0,180	203 403,33
9		360		17 612,68	0,060	293 544,67
10		365		107 685,09	0,420	256 393,07
11	2014	10		257 072,41	1,500	171 381,61
12		26		965 492,71	4,135	233 492,80
13		302		152 342,06	1,000	152 342,06
14	2015	18		192 304,60	1,100	174 822,36
15		21		420 464,88	2,000	210 232,44
16	2016	13		430 474,33	2,100	204 987,78
17	2017	335		176 836,79	0,800	221 045,99
18	2021	41	Rozbudowa – II etap	224 573,52	0,800	280 716,90
19		44	Rozbudowa – II etap	476 012,45	1,500	317 341,63
20	2022	43	Rozbudowa – II etap	1 053 697,10	3,200	329 280,34
RAZEM:				6 589 433,56	30,965	-----

C. Szkody spowodowane przez szkodliwe owady i grzyby patogeniczne oraz stosowane metody ograniczenia tych szkód

W drzewostanach Nadleśnictwa Człuchów głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna pospolita (ok. 82% powierzchni), ponadto duży udział gruntów porolnych skutkuje predyspozycją do występowania szkód od owadów, grzybów oraz czynników abiotycznych.

D. Szkodniki pierwotne

Według danych ZOL Szczecinek w Nadleśnictwie Człuchów na powierzchni 5840,68 ha stwierdzono występowanie ognisk gradacyjnych rozrodu pierwotnych szkodników sosny.

W ostatnich latach aktywność pierwotnych szkodników owadzych przedstawiała się następująco:

- brudnica mniszka – w latach 2013, 2015-16 – 0,00 ha; w 2014 r. – 31,74 ha; w 2017 r. – 119,83 ha; w 2018 r. – 69,44 ha; w 2019 – 34,28 ha; w 2020 r. – 40,37 ha ; w 2021 r. – 34,87 ha, w 2022 r. – 190,59 ha.
- strzygonia choinówka – w latach 2013-2015; 2018-2021 – 0,00 ha, w 2016 r. – 124,41 ha; w 2017 r. – 671,95 ha.

Mimo tego nie notuje się szkód zagrażających trwałości drzewostanów.

E. Szkodniki wtórne

Przez cały miniony okres odnotowuje się wzrost szkód powodowanych przez szkodniki wtórne w głównej mierze kornika drukarza i przyplaszczka granatka. Na wielu pozycjach zaszła potrzeba wykonania zrębów sanitarnych. Nadleśnictwo prowadzi odpowiednią rotację drewna, wyznacza drzewa zasiedlone, usuwa posusz czynny, zbiera i niszczy korę, która odpadła z pozyskanego posuszu oraz utylizuje pozostałości pozrębowe.

W latach 2018-2020 odnotowano zwiększone szkody od smolika znaczonego na łącznej powierzchni 84,95 ha. Został przeprowadzony zabieg zwalczający polegający na wyrwaniu i paleniu zaatakowanych drzewek.

F. Grzyby patogeniczne

W związku z dużym udziałem gruntów porolnych na terenie nadleśnictwa zinwentaryzowano szkody od huby korzeni na pow. 1437,59 ha.

Od 2018 r. notowano występowanie osutki sosny na uprawach: w 2018 r. – 18,81 ha; 2019 r. – 0,35 ha; 2020 r. – 1,00 ha; 2021 r. – 18,01 ha; 2022 r. – 4,12 ha.

Zestawienie XXVII.

Zestawienie występowania abiotycznych czynników szkodliwych, szkodliwych owadów i chorób lasu w Gospodarstwie Szkółkarskim w latach 2013-2022

Lata	Abiotyczne	Pasoż. zgorzel siewek	Osutki sosny	Osutki innych gat.	Szara pleśń	Plamistość liści	Rdze na igłach/liściach	Zamieranie pędów bk., św	Mączniak dębu	Pędraki i rolnice			Skoczogonki	
										wyst.	wyst.	zwal.	wyst.	zwal.
2013	0,30	2,47	0,81				0,76		0,47	0,13				
2014	0,11	1,10	1,07				0,35		0,58	0				
2015	0,07	1,18	1,14	0,52				0,32	0,71	0,16				
2016	0,31	0,32		0,01				0,36	1,07	0,30				
2017	1,27	1,24	0,83				0,49	0,17	1,33	0,42				
2018	0,17	1,78	1,38				0,20		1,10	0,52				
2019	1,24	1,41	1,38	0,20		0,07	0,33		0,81	0,24	0,66	0,66		
2020	0,54	1,78	0,95			0,83	0,35		0,57	0	0,95	0,95		
2021	0,25	1,19	0,63		0,13	0,80	0,40		0,66	0,27	0,57	0,57		
2022	0,42	0,41									0,66	0,66		

G. Szkody spowodowane przez zanieczyszczenia środowiska

W Nadleśnictwie Człuchów nie występują szkody przemysłowe. Niestety stale utrzymuje się problem zaśmiecania obszarów leśnych.

H. Szkody spowodowane przez czynniki klimatyczne

Głównym sprawcą szkód spowodowanych przez czynniki klimatyczne są zaburzenia w stosunkach wodnych – obniżenie poziomu wód gruntowych i długotrwałe susze. Od 2018 r. corocznie notowane są znaczne szkody spowodowane zakłóceniami stosunków wodnych. Największe szkody w postaci zgorzeli słonecznej upraw wystąpiły w 2018 r. na powierzchni 19,83 ha.

Negatywny wpływ na stan upraw mają także przymrozki późne. Najdotkliwsze szkody od przymrozków wystąpiły w 2019 roku, gdzie odnotowano uszkodzenia upraw i młodników na pow. 51,40 ha.

W ostatnich latach coraz częstszym zjawiskiem są porywiste wiatry. Największe szkody od wiatrów w mijającym dziesięcioleciu wystąpiły w 2022 r. Łączne szkody powierzchniowe na dzień 31.12.2022 r. odnotowano na pow. 224,06 ha.

VII. Użytkowanie uboczne

A. Pozyskanie choinek i stroiszu

Nadleśnictwo Człuchów nie prowadzi intensywnego użytkowania ubocznego lasu. Działania w tym kierunku ograniczały się do pozyskiwania i sprzedaży choinek w ilości ok. 340 szt. rocznie. W 2017 roku nadleśnictwo przeznaczyło 1,50 ha szkółki leśnej na założenie plantacji choinkowej, z której w większości będą pozyskiwane choinki.

Incydentalnie, na wnioski zainteresowanych wyrażano zgodę na pozyskiwanie stroiszu świerkowego kosztem nabywcy.

B. Użytkowanie runa leśnego

Drzewostany nadleśnictwa są zasobne w grzyby i jagody, stąd duża penetracja terenu w okresie ich urodzaju. Zbiory dokonywane są przez miejscową ludność oraz turystów. W celu ochrony drzewostanów Nadleśnictwo Człuchów zorganizowało 12 miejsc postoju pojazdów oraz udostępniło sieć dróg do ruchu.

C. Użytkowanie gruntów związanych z gospodarką rolną

Grunty rolne wg stanu na 31.12.2022 r. zajmują powierzchnię 521,61 ha, z czego 338,58 ha objęte jest dzierżawami, w deputatach pozostaje 45,25 ha. Pozostałe grunty pozostają w użytkowaniu nadleśnictwa. Znaczna część z nich - około 100 ha, wskutek sukcesji naturalnej w PUL na lata 2023-2032 zostanie opisana jako grunty leśne (Ls).

D. Wyniki gospodarki łowieckiej

Gospodarka łowiecka na terenie Nadleśnictwa Człuchów prowadzona jest na obszarze dwunastu obwodów dzierżawionych przez 6 kół łowieckich oraz 2 obwody łowieckie, które występują w granicach zasięgu terytorialnego ale nadzorowane są przez sąsiednie nadleśnictwa. W 2015 roku przekazano jeden obwód łowiecki do Nadleśnictwa Lipka.

W mijającym okresie nadleśnictwo koncentrowało się między innymi na następujących działaniach:

- ograniczaniu szkód istotnych w uprawach i młodnikach,
- poprawianiu dostępności bazy żerowej dla zwierzyny łownej w celu poprawienia ich ogólnej kondycji oraz minimalizacji szkód w uprawach rolnych,
- zagospodarowaniu łowisk poprzez uprawę gruntów rolnych, poletek łowieckich i łąk,
- tworzeniu właściwej infrastruktury łowieckiej,
- wykładaniu drzew zgryzowych w okresie zimowego i wiosennego spałowania,
- wprowadzaniu na uprawach gatunków drzew dostarczających zwierzynie owoców i nasion,
- poprawie współpracy pomiędzy dzierżawcami, rolnikami i nadleśnictwem poprzez organizację wspólnych spotkań.

Zestawienie XXVIII.

Plan i wykonanie odstrzału zwierzyny łownej

Sezon	jeleń		sarna		daniel		dzik	
	P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012/2013	462	454	480	464	41	39	1065	967
2013/2014	526	494	546	548	42	41	1147	993
2014/2015	492	491	589	583	51	44	1294	1222
2015/2016	599	586	630	646	7	6	1521	1392
2016/2017	637	566	820	814	9	6	1585	1184
2017/2018	505	630	646	629	11	7	1100	1228
2018/2019	630	560	624	515	13	5	571	1078
2019/2020	573	502	550	528	13	4	1176	1201
2020/2021	512	497	552	519	9	5	1136	1108
2021/2022	534	495	530	505	13	3	1161	340
Średniorocznie	547	528	597	575	21	16	1176	1071

VII. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody i Planów Ochrony

A. Omówienie zadań wynikających z Programu Ochrony Przyrody

1. Kształtowanie granicy polno-leśnej

Kształtowanie granicy polno-leśnej jest realizowane w zależności od potrzeb terenowych w ramach prac odnowieniowych i zalesieniowych.

2. Formy ochrony – zalecenia ochronne

W zasięgu Nadleśnictwa Człuchów znajdują się:

a) obszary chronionego krajobrazu:

- „Okolice jezior Krępsko i Szczytno” o powierzchni na terenie nadleśnictwa 2495,15 ha.
- „Jezior Człuchowskich” o powierzchni na terenie nadleśnictwa 163,33 ha.
- „Doliny Rzeki Debrzynki” o powierzchni na terenie nadleśnictwa 337,84 ha.

b) obszary NATURA 2000:

- Obszary specjalnej ochrony siedlisk (SOO):
 - „Czerwona Woda Pod Babilonem” o powierzchni na terenie nadleśnictwa 548,18 ha.
 - „Doliny Brdy i Chociny” o powierzchni na terenie nadleśnictwa 4,85 ha.
 - „Duży Okoń” o powierzchni na terenie nadleśnictwa 8,47 ha.
 - „Dolina Szczyry” o powierzchni na terenie nadleśnictwa 140,03 ha.
- Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):
 - „Wielki Sandr Brdy” o powierzchni na terenie nadleśnictwa 21,64 ha.

c) rezerваты przyrody:

- „Sosny” o powierzchni 1,55 ha.
- „Jezioro Sporackie” o powierzchni 17,64 ha. Rezerwat posiada otulinę o powierzchni: 51,49 ha.
- „Jezioro Bardze Małe” o powierzchni 8,34 ha. Rezerwat posiada otulinę o powierzchni: 21,90 ha.

d) pomniki przyrody

W Nadleśnictwie Człuchów występuje 7 pomników przyrody. Wszystkie stanowią pojedyncze drzewa Dęby szypułkowe – 7 szt.:

- w leśnictwie Stołczno - 2 szt.,
- w leśnictwie Lipie - 2 szt.,
- w leśnictwie Kątki - 3 szt.

e) użytek ekologiczny

- „Mokradła żurawie” o powierzchni 2,05 ha.

f) strefy ochrony całorocznej i okresowej:

- Bielik – 1 strefa w Leśnictwie Leszczenica,
- Bocian czarny - 1 strefa w Leśnictwie Łoża.

3. Ochrona różnorodności biologicznej

Nadleśnictwo wyłączyło z użytkowania gospodarczego najcenniejsze fragmenty obszarów na powierzchni 284,65 ha. Możliwość wycinania drzew na tych obszarach może zaistnieć jedynie w wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach (np. z przyczyn bezpieczeństwa, ochrony lasu i ochrony przeciwpożarowej, przejezdności dróg itp.), lecz charakter prowadzonych w nich cięć nie może w żaden sposób naruszać charakteru ostoi (zasada ściąć i pozostawić).

4. Promocja i edukacja ekologiczna

Edukację leśną społeczeństwa w Nadleśnictwie Człuchów prowadzi się na podstawie Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 57 z dnia 09.05.2003 r. Prowadzona jest ona w oparciu o naturalne walory przyrodnicze terenu i bazę edukacyjną, na którą składają się:

- bogactwo fauny i flory,
- atrakcyjnie ukształtowane tereny,
- ścieżka edukacyjna w Marysinie oraz wiata edukacyjna w Gozdnicy wraz ze ścieżką edukacyjną.

Partnerami nadleśnictwa w edukacji leśnej społeczeństwa są lokalne przedszkola, szkoły podstawowe oraz szkoły średnie, a także samorządy, organizacje i stowarzyszenia pozarządowe. Podstawową formą edukacji leśnej są zajęcia terenowe prowadzone z dziećmi i młodzieżą. Leśnicy uczestniczą również w imprezach organizowanych przez szkoły i przedszkola oraz współuczestniczą w organizacji wielu konkursów podnoszących świadomość przyrodniczą i ekologiczną społeczeństwa. W ostatnim czasie wzrosło zainteresowanie społeczeństwa tematami leśnymi, prowadzonymi akcjami edukacyjnymi, a także spotkaniami z leśnikami w szkołach, przedszkolach oraz podczas imprez masowych, na których nadleśnictwo prezentuje swoje stoisko.

Edukację leśną prowadzi się w oparciu o wiedzę i doświadczenie pracowników nadleśnictwa z wykorzystaniem materiałów promocyjnych, tablic i innych materiałów edukacyjnych. Średniorocznie w zajęciach i spotkaniach edukacyjnych w minionym okresie brało udział około 2000 osób.

Przez teren nadleśnictwa przebiegają piesze i rowerowe szlaki turystyczne. Nadleśnictwo na podstawie ustawy o lasach udostępnia swoje tereny dla ruchu turystycznego.

IX. Sieć dróg leśnych

Zestawienie XXIX.

Długość dróg sieciowych z podziałem na kategorie wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

Kategoria drogi	Długość całkowita [km]	W tym zbudowane (stan na dzień 31.12.2022 r.)	Zagęszczenie [m/ha]
Dojazdy pożarowe	145,033	57,081	16,70
Drogi leśne pozostałe	113,171	23,193	
Drogi publiczne	93,759	_____	
Drogi innej własności	5,794	_____	
Ogółem	357 756	_____	_____

Obecna łączna długość dróg leśnych w sieci ok. 258 204 km. Docelowy stan techniczny dróg leśnych w sieci przy obecnych nakładach inwestycyjnych na drogi leśne jest bardzo trudny do osiągnięcia. Budowy wymaga ok. 36,4 km dróg głównych. Pozostała część (102,6 km) wymaga remontu, uzupełnienia ubytków lub utrzymania bieżącego. Dlatego też ważne jest odpowiednie zaplanowanie harmonogramu remontów w sieci dróg. Nadrzędnym celem prac jest dostosowanie dróg (stanowiących generalnie dojazdy pożarowe) do wymogów obowiązujących przepisów prawnych.

Ogólnie wszystkie istniejące dojazdy pożarowe są przejezdne, jednakże nie wszystkie odcinki spełniają wymagania techniczne wynikające z instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu. Wymagania te spełniają w większości drogi, które zostały wybudowane lub zmodernizowane w latach 2013 - 2022.

Zestawienie XXX.

Charakterystyka nawierzchni leśnych dróg sieciowych

Rodzaj drogi	Materiał nawierzchni	Długość [km]	Udział [%]
STRATEGICZNA	Płyty betonowe	0,201	5,74%
	Profilowana	3,303	94,26%
Suma:		3,504	100,00 %
GŁÓWNA	Naturalna nieprofilowana	9,810	6,89%
	Pospółka	15,556	10,92%
	Bruk kamienny	0,302	0,21%
	Destrukt budowlany	18,067	12,68%
	Płyty betonowe	53,306	37,43%
	Profilowana	43,276	30,38%
	Żwir	1,764	1,24%
	Żużel	0,363	0,25%
Suma:		142,444	100,00 %
BOCZNA I DOJAZDOWA	Naturalna nieprofilowana	30,966	27,58%
	Pospółka	6,221	5,54%
	Destrukt budowlany	10,781	9,60%
	Profilowana	36,591	32,60%
	Płyty betonowe	26,665	23,75%
	Bitumiczna	0,102	0,09%
	Żużel	0,930	0,83%
Suma:		112,256	100,00 %
Łącznie:		258,204	-----

Zestawienie XXXI.**Dojazdy pożarowe**

Nr dojazdu	Oddziały leśne - przebieg	Długość drogi (Ls) w km
1	2	4
1	311-319	1,14
2	312-321	4,15
3	12-77	5,61
4	29-62	5,35
5	8-44	2,41
6	21-79	4,37
7	62-144	6,45
8	150-208	2,05
9	153-158	1,68
10	133-165	2,29
11	183-207	3,42
12	18-293	9,68
13	235-269	5,53
14	126-153	3,35
15	180-195	1,71
16	212-218	2,85
17	14-59	5,56
18	10A-25	3,00
19	4-6	2,58
20	69-86	3,66
21	68-111	4,46
22	118A-120	1,31
23	181-187	2,74
24	189-211	4,30
25	137-141	3,35
26	126-161	5,34
27	178-179	0,56
33	123-141	4,38
35	107-117	2,06
36	124-140	2,24
37	146-154	2,20
38	22-26	2,29
39	33-57	3,12

Nr dojazdu	Oddziały leśne - przebieg	Długość drogi (Ls) w km
1	2	4
40	33-97	4,94
41	97-183	2,58
42	182-199	2,58
43	206-234	7,31
44	173-216	2,32
45	268-282	3,50
46	251-263	3,49
47	293-297	1,77
48	306-312	2,28
RAZEM		145,95

Dane z raportu DSDL - wykaz dojazdów pożarowych na drogach leśnych.

**Sławomir
Kmiecik**

Elektronicznie podpisany przez
Sławomir Kmiecik
Data: 2023.01.16 14:32:51
+01'00'

Człuchów, 16.01.2023 r.

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	54297.141410.150551
Nazwa dokumentu	Analiza gospodarki przeszłej - ostateczna - podpisana.pdf
Tytuł dokumentu	Analiza gospodarki przeszłej - ostateczna - podpisana
Sygnatura dokumentu	
Data dokumentu	2023-01-16
Skrót dokumentu	1A157F9C8800758C2D5DBCA396745D673FAD3D4F
Wersja dokumentu	1.0
Data podpisu	2023-01-16 14:32:51
Podpisane przez	Sawomir Kmiecik
Rodzaj certyfikatu	

EZD 3.108.84.84.

Data wydruku: 2023-01-17

Autor wydruku: Godlewski Jacek (Specjalista Służby Leśnej ds. stanu posiadania)

KOREFERAT

**wykonawcy projektu planu urządzenia lasu
do analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego
opracowanej przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Człuchów
na posiedzenie Narady Techniczno Gospodarczej**

Szczecinek 2022 r.

SPIS TREŚCI

1. Porównanie danych zawartych w referacie Nadleśniczego z wynikami inwentaryzacji lasu.....	152
1.1. ZMIANY W STANIE POSIADANIA	152
1.2. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH NA UBIEGŁE 10 - LECIE Z ICH WYKONANIEM...	153
1.2.1. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania rębego	153
1.2.2. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania przedrębego	154
1.2.3. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.....	154
1.3. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY.....	156
2. Analiza ZMIAN stanu zasobów drzewnych.....	156
2.1. ZMIANY W TYPACH SIEDLISKOWYCH LASU	156
2.2. CHARAKTERYSTYKA DRZEWOSTANÓW.....	157
2.2.1. Zmiany powierzchni wg gatunków panujących.....	157
2.2.2. Zmiany miąższości drzewostanów wg gatunków panujących.....	158
2.2.3. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych i wielkości zasobów drzewnych w kolejnych okresach gospodarczych.....	160
2.2.4. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych.....	162
3. Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu.	163

Podstawą analizy gospodarki leśnej za ubiegły okres gospodarczy jest plan urządzenia lasu (V rewizji) wykonany wg stanu na 1.01.2013 r. dla **Nadleśnictwa Człuchów**, zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska DLP-Ipn-611-16/14616/13/JŁ z dnia 15 kwietnia 2013 r.

1. Porównanie danych zawartych w referacie Nadleśniczego z wynikami inwentaryzacji lasu

1.1. Zmiany w stanie posiadania

Zmiany powierzchniowe w Nadleśnictwie przedstawiają się następująco:

Stan na:	NADLEŚNICTWO
	powierzchnia – ha ze współwłasnością
1	2
1.01.2013 r.	24202,8564
1.01.2023 r.	22469,7703
Różnica	-1733,0861

Powyższe zmiany nastąpiły między innymi wskutek:

- nabycie gruntów w trybie art. 37 Ustawy o lasach,
- przekazanie gruntów w trybie art. 38a Ustawy o lasach,
- nabycie i zbycie – zamiana gruntów w trybie art. 38e Ustawy o lasach,
- sprzedaży gruntów w trybie art. 40a Ustawy o lasach,
- przekazanie gruntów pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Lasów Państwowych,
- przejęcie gruntów od Agencji Nieruchomości Rolnych,
- wyrównanie powierzchni przy pomiarach geodezyjnych.

1.2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10 - lecie z ich wykonaniem

1.2.1. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania rębego

Ogólnie stwierdza się, że Nadleśnictwo właściwie stosowało nawroty i następstwa cięć – wymagane przy przestrzeganiu ładu czasowego i przestrzennego, a wykonana powierzchnia poszczególnych zrębów była z reguły zgodna z planem urządzenia lasu. Niektóre zmiany lokalizacji cięć rębnych wynikały głównie z przyczyn sanitarnych. Wykonanie w ubiegłym okresie gospodarczym zaprojektowanych użytków rębnych wg rodzajów rębni przedstawia się następująco:

Użytki	Nadleśnictwo		% wykonania
	Plan	Wykonanie	
	miąższość netto – m ³ powierzchnia -ha		
Rębnia zupełna	<u>369513</u> 1277,94	<u>359178</u> 1338,99	<u>97,20</u> 104,78
Rębnie złożone	<u>214926</u> 1528,88	<u>178804</u> 1400,36	<u>83,19</u> 91,59
Przygodne rębne		<u>20491</u>	
Razem zaliczone na etat	<u>584439</u> 2806,82	<u>558473</u> 2739,35	<u>95,56</u> 97,60
Niezaliczone na etat pow.	<u>1702</u> 2,64	<u>7511</u> 8,85	<u>441,30</u> 335,23
Ogółem użytki rębne	<u>586141</u> 2809,46	<u>565984</u> 2748,20	<u>96,56</u> 97,82

Użytki rębne zaliczone na etat wykonano: pod względem powierzchniowym w 97,60%, pod względem miąższościowym (z użytkami przygodnymi) – w 95,56%.

Uzyskano wydajność 206 m³/ha, przy planowanej 209 m³/ha.

Wykonano 100,7% planowanych cięć uprzętających w rębniach złożonych.

Użytki przygodne stanowiły 3,62% miąższości pozyskanej w użytkowaniu rębnym obliczonym na etat.

Zrealizowany miąższościowy rozmiar użytków rębnych niezaliczonych na etat powierzchniowy (441,30% miąższości planowanej) był wynikiem głównie, usuwania przestoi (nasienników pozostawianych do obsiewu), drzew z linii podziału powierzchniowego oraz innych obiektów liniowych.

1.2.2. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie użytkowania przedrębnego

Wykonane cięcia pielęgnacyjne w drzewostanach Nadleśnictwa Człuchów miały na celu utrzymanie lub poprawę stabilności mechanicznej drzewostanów (sanitarne porządkowanie lasu) i sprawności siedliska, uzyskanie możliwie najwyższej produkcji surowca drzewnego dobrej jakości, przy zachowaniu naturalnej różnorodności biologicznej lasu i jego pozaprodukcyjnych funkcji, a w lasach ochronnych cięcia pielęgnacyjne uwzględniały ponadto zadania wynikające z roli pełnionej przez poszczególne lasy.

Nie stwierdzono w czasie inwentaryzacji istotnych zaniedbań pielęgnacyjnych.

Rozmiar powierzchniowy użytków przedrębnych został zrealizowany w 80,55%. Pozyskano 610310 m³ grubizny, na planowane 666000 m³ (91,6%). Intensywność cięć wynosiła 48,39 m³/ha, przy planowanej 42,54 m³/ha.

Użytki przygodne stanowiły 19,89% miąższości pozyskanej w użytkowaniu przedrębnym.

Ogółem etat miąższościowy w użytkowaniu rębny i przedrębny wykonano w 93,9%.

W okresie między omawianymi rewizjami w Nadleśnictwie wystąpił spadek zasobów drzewnych o 451810 m³ (ujęto masę przekazanego leśnictwa Gronowo – 565217 m³). W tym czasie na terenie Nadleśnictwa pozyskano 1176294 m³ netto. Przeliczając pozyskanie na miąższość brutto, przy zastosowaniu wskaźnika 1,25, uzyskujemy pozyskanie brutto w wysokości 1470367 m³. Łącznie więc w Nadleśnictwie można mówić o przyroście bieżącym użytecznym w całym 10-leciu w wysokości 1583774 m³ (113407 m³ + 1470367 m³), tj. o przyroście rocznym na 1 ha w wysokości 7,53 m³/ha.

1.2.3. Wykonanie zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu

Wykonanie czynności gospodarczych z zakresu hodowli lasu w porównaniu z planem:

Rodzaj czynności	Nadleśnictwo		
	Plan	Wyk.	% planu
	powierzchnia - ha		
Odnowienie płazowin, halizn i zrębów z ubiegłego okresu	197,61	197,61	100,0
Odnowienie zrębów projektowanych	1150,15	1074,36	93,4
Zalesienia	184,64	154,13	83,5
Odnowienia po rębniach złożonych	601,84	381,06	63,3
Podsadzenia	12,31	12,34	100,2
Dolesienia luk	0,25	12,98	5192,0

Rodzaj czynności	Nadleśnictwo		
	Plan	Wyk.	% planu
	powierzchnia - ha		
Poprawki i uzupełnienia	229,04	73,29	32,0
Wprowadzanie podszytów	-	-	
Pielęgnacja gleby	2317,71	1623,66	70,1
Pielęgnacja upraw - CW	1267,41	1122,11	88,5
Pielęgnacja młodników CP	2237,96	2146,28	95,9
Melioracje agrotechniczne	1930,56	1719,30	89,1

Odnowienie halizn i zrębów z ubiegłego 10-lecia zostało wykonane w całości.

Mniejsze wykonanie planu odnowień zrębów bieżących (93,4%) spowodowane zostało nie pełną realizacją planu rębni zupełnych.

Zalesienia gruntów nieleśnych wykonano w 83,5%.

Zadania w zakresie pielęgnacji gleby zrealizowano w 70,1% zgodnie z potrzebami na gruncie.

Zadania w zakresie czyszczeń wczesnych zrealizowano w 88,5% i rozmiar ten wynikał między innymi z braku potrzeby pielęgnowania części nowych upraw lub wykonania w późniejszym okresie zabiegu pielęgnacyjnego CP. W pełni wykonano obligatoryjne CW w uprawach zinwentaryzowanych.

Plan poprawek i uzupełnień zrealizowano w 32,0%. Potwierdzeniem, że nie było potrzeby wykonywania większej ilości poprawek i uzupełnień, jest dobry stan upraw.

Zinwentaryzowano 1294,27 ha upraw i młodników Ia klasy wieku na powierzchniach otwartych. 99,7% tej powierzchni charakteryzuje się zgodnością z orientacyjnym składem gatunkowym przyjętym w poprzednim planie dla danego siedliska. Uprawy i młodniki częściowo zgodne stanowią 0,3%, a uprawy i młodniki niezgodne z orientacyjnym składem gatunkowym nie występują.

Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników Ia kl.w. na powierzchniach otwartych wynosi 0,94. W porównaniu z okresem ubiegłym wzrósł o 3,4% udział upraw zgodnych.

Średni stopień pokrycia upraw i młodników po rębniach złożonych wynosi 89,0%, jakość 12. Pokrycie młodego pokolenia w KO określono na 52,4%, jakość na 12, a w KDO pokrycie na 29,2%, jakość na 11.

Ogólnie w Nadleśnictwie drzewostany o składach gatunkowych zgodnych z typami drzewostanów przyjętymi przez KZP występują na 75,9%, częściowo zgodnych na 22,8%, niezgodnych na 1,3% powierzchni gruntów zalesionych.

Obecny stan lasu, w tym wzrost zasobów drzewnych, zadowalający stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów oraz dobra jakość upraw i młodników, wskazują na prawidłowo prowadzoną gospodarkę leśną w ubiegłym okresie gospodarczym.

1.3. Ocena realizacji programu ochrony przyrody

W minionym 10-leciu Nadleśnictwo realizując wytyczne programu ochrony przyrody zadbało o zachowanie łągów, olsów i innych naturalnych zbiorowisk, jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Pozostawiono w stanie nienaruszonym śródleśne polany, utrzymywano śródleśne zbiorniki wodne. W celu ochrony i zachowania różnorodności biologicznej pozostawiano drzewa martwe i dziuplaste. Ochronie podlegały stanowiska roślin gatunków chronionych oraz prowadzona była ich ewidencja. Na powierzchniach przeznaczonych do cięć odnowieniowych pozostawiano w kępach około 5% starodrzewu.

2. Analiza zmian stanu zasobów drzewnych

2.1. Zmiany w typach siedliskowych lasu

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych wg siedliskowych typów lasu dla Nadleśnictwa w porównaniu V i VI rewizji przedstawia się następująco:

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo Człuchów				
	V rewizja		VI rewizja		Wzrost/Spadek ha
	Pow. ha	Udział %	Pow. ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
Bśw	6356,95	28,5	4097,50	19,49	-2259,45
Bw	1,13	0,0	-	0,00	-1,13
Bb	34,95	0,2	10,43	0,05	-24,52
BMśw	9744,30	43,6	8438,91	40,14	-1305,39
BMw	366,06	1,6	672,62	3,20	+306,56
BMb	137,35	0,6	175,35	0,83	+38,00
LMśw	3505,31	15,7	4519,50	21,50	+1014,19
LMw	381,94	1,7	902,91	4,30	+520,97
LMb	168,27	0,8	87,89	0,42	-80,38
Lśw	1390,42	6,2	1682,70	8,00	+292,28
Lw	40,02	0,2	190,10	0,90	+150,08
OI	204,33	0,9	165,59	0,79	-38,74
OLJ	2,38	0,0	79,07	0,38	+76,69
Ogółem	22333,41	100,00	21022,57	100,00	-1310,84

W porównaniu do poprzedniej rewizji u.l. wzrosła głównie powierzchnia LMśw – o 1014,19 ha, LMw - o 520,97 ha oraz BMw – o 306,56 ha, a zmalała powierzchnia Bśw – o 2259,45 ha oraz BMśw – o 1305,39 ha. W sumie powierzchnia gruntów leśnych zmniejszyła się

o 1310,84 ha. Różnice powierzchniowe są wynikiem m.in. przyjęciem danych z nowego opracowania glebowo – siedliskowego, przekazania leśnictwa Gronowo do Nadleśnictwa Lipka (RDLP Piła), przeklasyfikowania części gruntów nieleśnych na las, zalesienia gruntów nieleśnych, korekty granic wyłączeń i systemowego określania powierzchni.

2.2. Charakterystyka drzewostanów

2.2.1 Zmiany powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących

W Nadleśnictwie Człuchów gatunkiem występującym na najszerszym spektrum siedliskowym była i jest sosna. Dominuje ona na siedliskach borowych oraz na lesie mieszanym świeżym. Na siedlisku lasu świeżego przeważa dąb, a siedliska lasu wilgotnego oraz lasu mieszanego wilgotnego i bagiennego, a także olsu porośnięte są w większości przez olszę.

Zestawienie powierzchni wg panujących gatunków drzew w V i VI rewizji planu ul.

Gatunek	Nadleśnictwo Człuchów				
	V rewizja		VI rewizja		Wzrost/Spadek ha
	Pow. - ha	Udział %	Pow. - ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
So	18165,12	82,15	16813,54	81,48	-1351,58
Md	60,36	0,27	79,28	0,38	+18,92
Św	304,65	1,38	214,38	1,02	-90,27
Dg	0,82	0,00	0,86	0,00	+0,04
Bk	1312,31	5,93	1575,83	7,54	+263,52
Db	525,89	2,38	522,38	2,71	-3,51
Dbs	14,26	0,06	51,66	0,25	+37,40
Dbb	17,05	0,08	40,17	0,19	+23,12
Dbc	6,22	0,03	4,13	0,02	-2,09
Kl	-	-	0,19	0,00	+0,19
Gb	11,59	0,05	17,85	0,08	+6,26
Brz	1253,57	5,67	822,95	3,98	-430,62
OI	416,27	1,88	421,68	2,28	+5,41
Ols	6,19	0,03	6,56	0,03	+0,37
Tp	1,58	0,01	1,56	0,01	-0,02
Os	14,81	0,07	2,00	0,01	-12,81
Lp	2,45	0,01	3,85	0,02	+1,40
Razem grunty zalesione	22113,14	100,00	20578,87	100,00	-1534,27
Grunty niezalesione	220,27	X	443,70	X	+223,43
Ogółem	22333,41	X	21022,57	X	-1310,84

W ostatnim dziesięcioleciu nastąpił głównie spadek powierzchni drzewostanów sosnowych i brzozowych, a wzrost nastąpił przede wszystkim w drzewostanach bukowych i dębowych. Duży spadek powierzchni drzewostanów sosnowych spowodowany był przekazaniem leśnictwa Gronowo, a brzozowych ich przebudową. W sumie powierzchnia gruntów zalesionych spadła o 1534,27 ha, a gruntów niezalesionych wzrosła o 223,43 ha.

Zmiany powierzchniowe panujących gatunków drzew w V i VI rewizji planu ul. dla Nadleśnictwa Człuchów

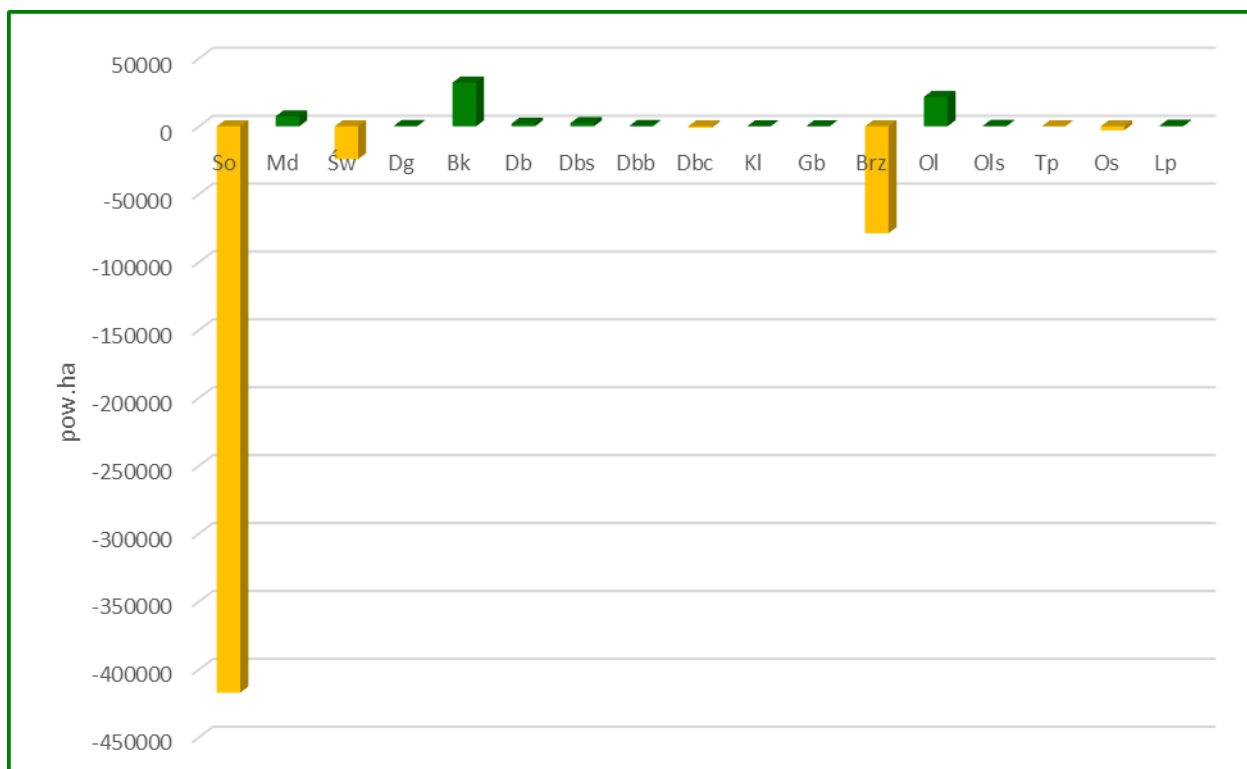
2.2.2 Zmiany miąższości drzewostanów wg gatunków panujących

Zestawienie miąższości drzewostanów wg panujących gatunków drzew w V i VI rewizji planu ul.

Gatunek	Nadleśnictwo Człuchów				
	V rewizja		VI rewizja		Wzrost/Spadek ha
	Pow. - ha	Udział %	Pow. - ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
So	5238142	84,34	4821181	83,74	-416961
Md	18160	0,29	25545	0,44	+7385
Św	91047	1,47	66875	1,16	-24172
Dg	650	0,01	935	0,02	+285
Bk	281644	4,53	314112	5,45	+32468
Db	167577	2,70	169549	2,96	+1972
Dbs	7535	0,12	9870	0,17	+2335
Dbb	7740	0,12	8026	0,14	+286
Dbc	2640	0,04	1620	0,03	-1020

Gatunek	Nadleśnictwo Człuchów				
	V rewizja		VI rewizja		Wzrost/Spadek ha
	Pow. - ha	Udział %	Pow. - ha	Udział %	
1	2	3	4	5	6
Kl	-	-	80	0,00	+80
Gb	3165	0,05	3200	0,06	+35
Brz	284798	4,59	206107	3,58	-78691
OI	102405	1,65	124079	2,19	+21674
Ols	638	0,01	1065	0,02	+427
Tp	590	0,01	570	0,01	-20
Os	3467	0,06	595	0,01	-2872
Lp	650	0,01	1150	0,02	+500
Razem grunty zalesione	6210848	100,00	5754559	100,00	-456289
Grunty niezalesione	4367	X	8846	X	+4479
Ogółem	6215215	X	5763405	X	-451810

W stosunku do stanu wyjściowego poprzedniego planu urządzenia lasu miąższość zasobów drzewnych Nadleśnictwa zmniejszyła się o 451810 m³, czyli o 7,28%. Wzrost miąższości nastąpił głównie w buku, olszy i dębie. Spadek odnotowano głównie w sośnie, brzozie i świerku.

**Zmiany miąższości panujących gatunków drzew w V i VI rewizji planu ul.
dla Nadleśnictwa Człuchów**

**2.2.3 Zestawienie powierzchni gruntów leśnych i wielkości zasobów
drzewnych w kolejnych okresach gospodarczych**

**Zestawienie powierzchni i zapasu oraz przeciętnej zasobności na 1 ha według klas
i podklas wieku:**

Nadleśnictwo Człuchów

Stan na	Pow. niezala	Przełst. na pow. zal.	KLASA I PODKLASA WIEKU								
			I		II		III		IV		
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.01.1979 r.											
pow. ha	178,90		1647,25	4446,68	2660,34	2411,99	1454,16	1820,36	1773,91	1562,28	
miąższność m ³	306	3323	3900	73525	333175	488255	346105	484150	499045	500335	
m ³ /ha					125	202	238	266	281	320	
1.01.1993 r.											
pow. ha	120,99		1225,80	1571,84	3609,14	3401,47	3048,47	1427,25	1723,46	1636,23	
miąższność m ³	368	2878	180	12440	369800	537845	664780	362380	462450	463585	
m ³ /ha					102	158	218	254	268	283	
1.01.2003 r.											
pow. ha	266,99		994,97	1353,52	1591,17	3672,84	3306,84	2817,03	1442,01	1705,73	
miąższność m ³	3003	7706	325	13915	151200	769800	843180	789650	435675	524735	
m ³ /ha					95	210	255	280	302	308	
1.01.2013 r.											
pow. ha	220,27		1164,45	1328,82	1414,21	1562,67	3661,66	3326,58	2740,19	1381,21	
miąższność m ³	4367	22873	195	14280	154215	344335	1109110	1121080	921130	509325	
m ³ /ha					109	220	303	337	336	369	
1.01.2023 r.											
pow. ha	443,70		1413,87	1356,73	1478,08	1505,36	1373,48	3296,89	2801,47	2297,55	
miąższność m ³	8846	51329	515	25770	139785	274885	335425	1101310	960205	857090	
m ³ /ha					95	183	244	334	343	373	

Stan na	KLASA I PODKLASA WIEKU						R-m gr. leśne zalesione	OGÓŁEM
	V		VI	VII i starsze	K.O.	K.D.O.		
	81-90	91-100	101-120	121 i wyż.				
1	12	13	14	15	16	17	18	19
1.01.1979 r.								
pow. ha	1768,02	970,71	221,40	131,61	303,13	43,14	21214,98	21393,88
miąższość m ³	582455	325680	75600	44390	49885	8155	3817978	3818284
m ³ /ha	329	336	341	337	165	189	180	178
1.01.1993 r.								
pow. ha	1534,46	1321,41	723,22	75,74	149,86	72,48	21520,83	21641,82
miąższość m ³	468500	429745	242385	24035	29805	16915	4087723	4088091
m ³ /ha	305	325	335	317	199	233	190	189
1.01.2003 r.								
pow. ha	1540,24	1344,87	1321,77	60,23	759,37	-	21910,59	22177,58
miąższość m ³	493315	449045	454155	20965	177245	-	5130911	5133914
m ³ /ha	320	334	344	348	233	-	234	231
1.01.2013r.								
pow. ha	1686,15	1320,20	1503,67	284,35	731,75	7,23	22113,14	22333,41
miąższość m ³	632600	497280	598150	120700	163945	1630	6210848	6215215
m ³ /ha	375	377	398	424	224	225	281	278
1.01.2023 r.								
pow. ha	1208,37	1273,06	1354,03	330,36	786,40	103,22	20578,87	21022,57
miąższość m ³	489905	535080	599820	155990	198020	29430	5754559	5763405
m ³ /ha	405	420	443	472	252	285	280	274

Porównanie powierzchni gruntów leśnych, zapasu na gruntach leśnych i przeciętnej zasobności na gruntach leśnych według stanu na 1.01.2013 r. ze stanem na 1.01.2023 r.

Wyszczególnienie	Stan na 1.01.2013 r.	Stan na 1.01.2023 r.
Nadleśnictwo		
Powierzchnia gruntów leśnych – ha	22333,41	21022,57
Zapas na gruntach leśnych - m ³	6215215	5763405
Przeciętna zasobność – m ³ /ha	278	274

W stosunku do stanu na 1.01.2013 r. nastąpił:

- spadek powierzchni gruntów leśnych o 1310,84 ha,
- spadek zapasu o 451810 m³,
- spadek przeciętnej zasobności o 4 m³/ha.

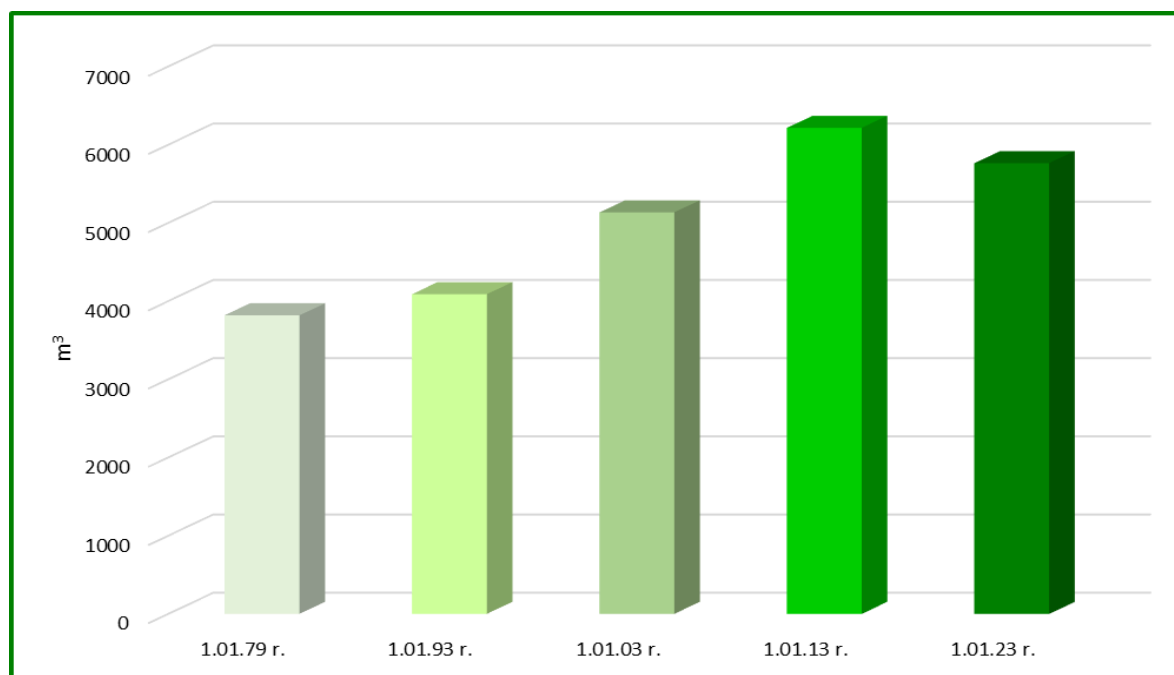
Przeciętny wiek drzewostanów Nadleśnictwa w poprzednim planie wynosił 58 lat, a obecnie 61 lat.

2.2.4 Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych

Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Nadleśnictwo Człuchów

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na:				
			1.01.79 r.	1.01.93 r.	1.01.03 r.	1.01.13 r.	1.01.23 r.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Powierzchnia gruntów leśnych zal. i niezal.	ha	21394	21642	22178	22333	21023
2	Zasoby miąższności – m ³ brutto	tys. m ³	3818	4088	5134	6215	5763
3	Przeciętna zasobność na 1 ha w m ³ (na gruntach zal. i niezal.)	m ³	178	189	231	278	274
4	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	45	49	55	58	61
5	Przeciętna miąższność użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,66	1,59	1,08	3,40	4,07
6	Przeciętna miąższność użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,08	1,97	2,06	3,60	3,30

Zmiany stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach u.l.

3. Ocena oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzenia lasu

Głównym zasobem naturalnym, na jaki wpływ ma realizacja *Planu*, są zasoby drzewne. Z danych przedstawionych we wcześniejszych rozdziałach wynika, że w ubiegłym okresie gospodarczym zasoby drzewne Nadleśnictwa zmniejszyły się o 451810 m³ (przekazanie leśnictwa Gronowo do Nadleśnictwa Lipka – RDLP Piła), można wnioskować, że realizacja planu nie wpłynęła negatywnie na wielkość zasobów drzewnych. Nie zaobserwowano też negatywnego wpływu wykonanych czynności gospodarczych na występujące w Nadleśnictwie formy ochrony przyrody oraz na przedmioty ochrony w obszarach Natura 2000. Z niektórych czynności zrezygnowano lub zmieniono ich charakter na zadania ochronne.

Na rozpoznanych siedliskach przyrodniczych, a zwłaszcza na siedliskach priorytetowych, wykonywano zadania gospodarcze skierowane na poprawienie ich aktualnego stanu.

Podsumowując, nie odnotowano wypadków negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Opracował:
Kierownik pracowni u.l.
Mariusz Zawiaślak

*REFERAT KIEROWNIKA
ZESPOŁU OCHRONY LASU W SZCZECINKU
Z ZAKRESU OCHRONY LASU
NA NARADĘ TECHNICZNO-GOSPODARCZĄ
DLA NADLEŚNICTWA CZŁUCHÓW*

Człuchów, 26 października 2022 roku

Wstęp

Nadleśnictwo Człuchów jest Nadleśnictwem jednoobróbowym. Powierzchnia leśna wynosi 21 556,77 ha i podzielona jest na 15 leśnictw. Drzewostany porolne występują na powierzchni 11 638,92 ha, co stanowi 55,4% gruntów leśnych. Głównymi typami są: BMśw – 8 439,94 ha (40,15%), LMśw – 4 518,47 ha (21,49%) i Bśw – 4 097,50 ha (19,49%). Pozostałe siedliska zajmują w sumie 18,87%, w tym: 8,00% (1 682,70 ha) – Lśw; 4,30% (902,91 ha) – LMw i 3,20% (672,62 ha) – BMw. Reszta nie ma w Nadleśnictwie większego znaczenia gospodarczego. Siedliska borowe zajmują w Nadleśnictwie 63,73% powierzchni gruntów zalesionych i niezalesionych, a siedliska lasowe 36,27%. Z tego tytułu gatunkiem dominującym jest sosna, która zajmuje 16 814,57 ha (81,48%) powierzchni, następnie buk – 1 574,80 ha (7,54%), brzoza – 822,95 ha (3,98%), dęby – 618,34 ha (3,17%). Pozostałe gatunki występują sporadycznie, na niewielkich powierzchniach. W porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym zwiększyła się powierzchnia drzewostanów bukowych i dębowych, a zmalała głównie drzewostanów sosnowych, świerkowych i brzozowych.

I. Ocena rozmiaru powstałych szkód i zagrożeń stwierdzonych we wszystkich fazach rozwojowych drzewostanów przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne w minionej gospodarce leśnej za lata 2013-2022

A. Czynniki abiotyczne

1. Zakłócenie stosunków wodnych

W ostatnim dziesięcioleciu miały miejsce ekstremalne zjawiska meteorologiczne od ulewnych deszczy wywołujące podtopienia i zalania do susz glebowych połączonych z obniżeniem poziomu wód. Największe szkody spowodowane przez podtopienia i zalania wystąpiły w latach 2018-2020 w przedziale 6-17 ha. Największe powierzchnie uszkodzeń wynikające z obniżenia poziomu wód (suszy) odnotowane zostały w latach 2019-2021 i wahały się w przedziale 55-100 ha.

2. Niskie i wysokie temperatury

Oparzenia, zgorzel słoneczna (wiednięcie) odnotowano 2018 r. na pow. około 20 ha. Zmrożenia i zważenia odnotowano w latach 2019-2020 na powierzchni odpowiednio: 16,77 ha i 51,95 ha.

3. Wiatry

Początek 2022 roku rozpoczął się od dużych szkód od wiatrów na terenie całej RDLP w Szczecinku. W ujęciu wszystkich nadleśnictw, szacunkowa łączna ilość drewna dotychczas pozyskanych i znajdujących się jeszcze na gruncie na 01.07.2022 r. wynosiła ok. 1,9 mln m³. Obecnie wszystkie

nadleśnictwa są w trakcie porządkowania powierzchni po huraganowych wiatrach. W okresie 01.01.2022 - 24.10.2022 w Nadleśnictwie Człuchów pozyskano 37 142 m³ wywrotów i złomów. Od początku obowiązującego pul (od 2013 r.) Nadleśnictwo pozyskało w sumie ok. 85 194,70 m³ złomów i wywrotów, co stanowi ok. 55% całkowitej masy drewna pochodzącej z sanitarnego porządkowania drzewostanów, natomiast posuszu było 70 692 m³ - 45 % (stan na: 24.10.2022 r.). Największa powierzchnia szkód spowodowanych przez wiatry (bez 2022 r.) została odnotowana w 2018 r. i wyniosła 20,74 ha.

B. Czynniki biotyczne

1. Owady – szkodniki pierwotne

W minionym dziesięcioleciu wystąpiło zagrożenie od foliofagów drzewostanów iglastych i liściastych. Zagrożenie od brudnicy mniszki wystąpiło na niewielkiej powierzchni w następujących latach: 2014 r. – 31,74 ha, 2017 r. – 119,83 ha, 2018 r. – 69,44 ha, 2019 r. – 34,28 ha, 2020 r. – 40,37 ha, 2021 r. – 34,87 ha. Zagrożenie od strzygoni choinówki wystąpiło w latach 2016-2017 r. na pow. 124-672 ha. Boreczniki sosnowe wystąpiły na niewielkiej powierzchni w roku: 2013 – 33 ha i 2019 – 34,28 ha. Zabiegów ograniczających powyższe gatunki nie przeprowadzano.

W przypadku foliofagów gatunków liściastych (zwójki i miernikowce) zagrożenie wystąpiło w roku 2013 na pow. 9,75 oraz w 2014 r. na pow. 25,51 ha. Zabieg zwalczający przeprowadzono w 2014 r. na pow. 20 ha.

2. Owady – chrabąszcze

W minionym dziesięcioleciu zabiegów przeciwko imago chrabąszczy nie wykonywano. Nie stwierdza się powierzchni o charakterze uporczywych pędraczysk na terenie Nadleśnictwa.

3. Owady – szkodniki upraw, szkodniki wtórne

W latach 2018-2020 odnotowano zagrożenie wraz z zwalczaniem smolika znaczonego na powierzchni w przedziale 14-41 ha. W 2021 r. powierzchnia występowania i zwalczania smolika drągowinowca wyniosła 17 ha. Od roku 2015 r. stwierdza się coroczne występowanie i zwalczanie przyplaszczka granatka na pow. w przedziale 14-162 ha. Corocznie (od 2013 r.) odnotowano powierzchnie występowania i zwalczania kornika drukarza na pow. w przedziale 4-157 ha. W usuwaniu posuszu największy udział stanowił posusz sosnowy – 48% i posusz świerkowy – 46%, reszta gatunków to: dąb – 3%, brzoza – 2%, buk -1%.

Ogólna masa drewna tj. 155 887,17 m³ (posusz oraz wywroty i złomy) przekracza średni roczny etat pozyskania grubizny. Roczny średni procent pozyskania posuszu w odniesieniu do pozyskaniu grubizny drewna nie przekracza 7 % (stan na 24.10.2022 r.).

4. Grzybowe choroby infekcyjne

W mijającym dziesięcioleciu z istotnych chorób infekcyjnych odnotowano wystąpienie osutki igieł sosny na pow. nieprzekraczającej 20 ha (2018 i 2021 r.). Corocznie raportuje się bardzo dużą powierzchnie uszkodzenia od huby korzeniowej w przedziale około 1320-1410 ha. Jest to spowodowane głównie dużym udziałem gruntów porolnych. Największe występowanie opieńkowej zgnilizny korzeni odnotowano w latach 2013-2014 na pow. ok. 70 ha. W późniejszych latach występowanie nie przekraczało 7 ha.

5. Szkody wyrządzone przez zwierzynę

Szkody od jeleniowatych w całym dziesięcioleciu utrzymywały się na poziomie 100-150 ha a szkody od bobra w przedziale 16-29 ha.

II. Prognoza zagrożeń oraz kierunkowe zadania z ochrony lasu w następnym PUL na lata 2023-2032

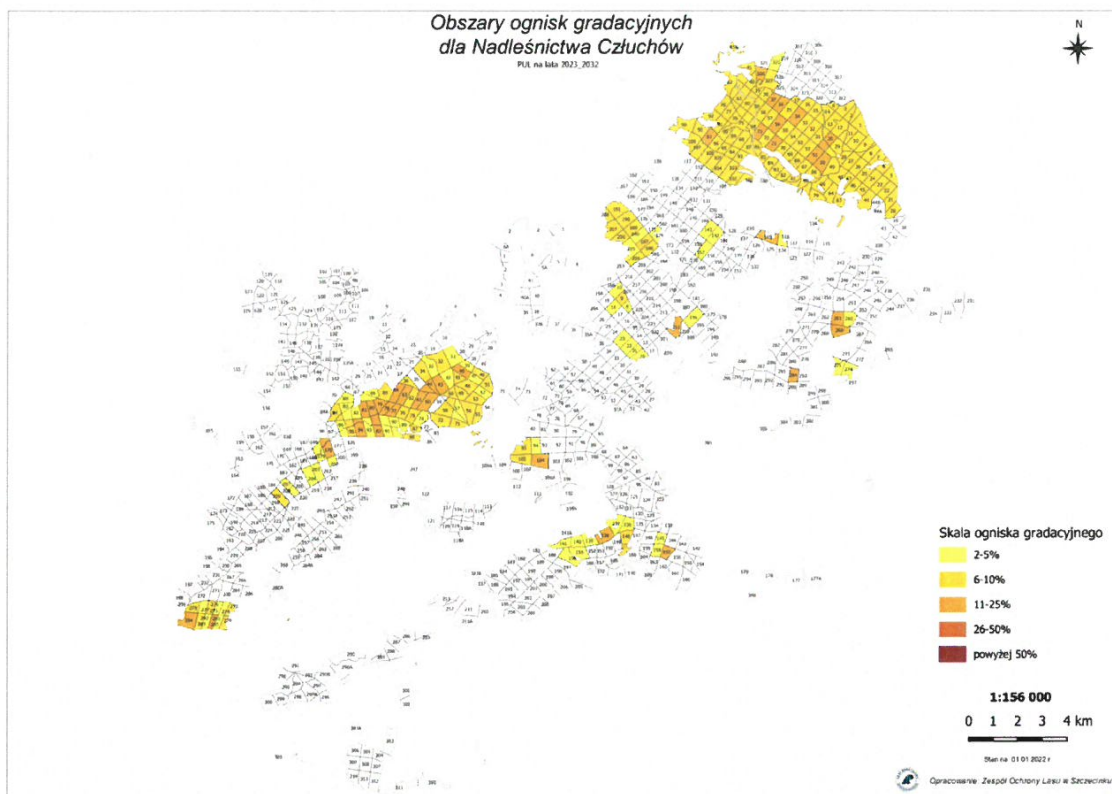
Na podstawie wnikliwej analizy zebranych materiałów z gospodarki przeszłej, ostatniego dziesięciolecia oraz licznych lustracji terenowych drzewostanów, można prognozować zagrożenia, jakich można spodziewać się w drzewostanach, na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Człuchów.

Do najistotniejszych zagrożeń przyszłego dziesięciolecia należy wymienić:

- Występowanie foliofagów drzewostanów iglastych i liściastych
- Szkodniki wtórne (kambio- i ksylofagi)
- Choroby infekcyjne drzew leśnych
- Czynniki abiotyczne (szkody od wiatrów, zaburzenia gospodarki wodnej)
- Szkody od ssaków roślinożernych (m.in. jeleniowate, bóbr, gryznie)

W celu powstrzymania lub ograniczania szkód powstających w wyniku oddziaływania czynników szkodliwych należy na bieżąco monitorować stan lasu, a w razie potrzeby opracować dla każdego sprawcy uszkodzeń oddzielny program postępowania. Program należy sporządzać w terminach możliwie najkrótszych, ze szczególnym uwzględnieniem występującego stopnia uszkodzeń oraz wynikających z tego tytułu zadań.

Na terenie Nadleśnictwa Człuchów wyznaczono obszary ognisk gradacyjnych na powierzchni 5 840,68 ha (27,1% pow. leśnej). Dokonano aktualizacji liczby partii kontrolnych (PK) do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, która wynosi dla całego obszaru nadleśnictwa 201 szt. (117 – szt. w obszarach ognisk gradacyjnych i 84 – szt. poza obszarem).

Zadania ochronne należy realizować między innymi poprzez:

1. Monitorowanie zagrożeń od szkodników liściożernych.
2. Ograniczanie do minimum poziomu posuszu czynnego (drzew zasiedlonych) w obszarach zagrożonych oraz opanowanych przez patogeniczne grzyby systemu korzeniowego oraz w obszarach z notorycznie pojawiającym się posuszem.
3. Prawidłowe ewidencjonowanie szkód spowodowanych przez grzyby korzeniowe, co pozwoli na szybkie wychwycenie powierzchni zagrożonych i podjęcie odpowiednich działań opartych na aktualnej wiedzy leśnej.
5. W miarę możliwości wprowadzanie gatunków drzew i krzewów leśnych zatrzymujących lub spowalniających procesy rozpadu drzewostanów na gruntach porolnych, jeśli zajdzie taka potrzeba.
6. Utrzymanie szkód od jeleniowatych na poziomie umożliwiającym wprowadzenie upraw i młodników.
7. Monitorowanie zwiększania zasobów tzw. martwego drewna, aby nie dopuścić do pogorszenia się stanu sanitarnego drzewostanów, prowadzącego do zakłóceń w zachowaniu ciągłości lasu.

Z poważaniem,
Rafał Perz
Kierownik Zespołu
Ochrony Lasu w
Szczecinku
/podpisano
elektronicznie/

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	590398.1263723.835408
Nazwa dokumentu	Referat Kierownika ZOL_ NTG_ Człuchów_2022.pdf
Tytuł dokumentu	Referat Kierownika ZOL_ NTG_ Człuchów_2022
Sygnatura dokumentu	
Data dokumentu	2022-11-02
Skrót dokumentu	4E400E00EDC65F60B72FC29B329AD379E01FC56D
Wersja dokumentu	1.10
Data podpisu	2022-11-02 14:30:26
Podpisane przez	Rafał Perz Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.108.84.84.

Data wydruku: 2022-11-02

Autor wydruku: Perz Rafał (Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Szczecinku)

Szczecinek, dnia 20.01.2023

Zn.spr.: ZS.6004.1.1.2023.CK

Końcowa ocena realizacji dotychczasowego planu urządzenia lasu

Końcową ocenę gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego za lata 2013 -2022 w **Człuchów** opieram na wynikach inwentaryzacji stanu lasu na dzień 01 stycznia 2023 r., analizie gospodarki przeszłej sporządzonej przez Nadleśniczego, koreferacie wykonawcy projektu planu urządzenia lasu, referacie kierownika ZOL w Szczecinku oraz dyskusji na Naradzie Techniczno-Gospodarczej.

Na podstawie ww. dokumentów i dyskusji na NTG stwierdzam, że zadania określone planem urządzenia lasu za ubiegłe dziesięciolecie w zasadzie zostały wykonane. Przy ocenie końcowej uwzględniono fakt przekazania w 2015 roku do Nadleśnictwa Lipka (RDLP Piła) całego Leśnictwa Gronowo o pow. 1808 ha.

Z uwagi na powstałe w 2022 roku (ostatni rok PUL) szkody z powodu huraganowych wiatrów, nadleśnictwo musiało uprzętnąć około 41 tys. m³ wywrotów i złomów, co ograniczyło wykonanie planowych trzebieży w ilości 896 ha. Skutkiem tego powierzchniowe wykonanie TW zrealizowane zostało na poziomie 100 % i TP w wysokości 84 %.

Łącznie w dziesięcioleciu pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów wyniosło około 13 % grubizny ogółem.

Wykonanie zadań z hodowli lasu i ochrony lasu oceniono pozytywnie.

Zadania z hodowli lasu realizowane były w ścisłym związku z potrzebami hodowlanymi drzewostanów ze szczególnym uwzględnieniem stanu lasu.

Fakt ten potwierdza inwentaryzacja stanu lasu na podstawie której nie stwierdzono zaniedbań pielęgnacyjnych, a stan sanitarny lasu określono jako dobry.

Biorąc powyższe pod uwagę, gospodarkę leśną ubiegłego okresu gospodarczego w Nadleśnictwie Człuchów oceniam pozytywnie.

*Tomasz Skowronek
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Podpisano elektronicznie*

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	116359.298999.326692
Nazwa dokumentu	Końcowa ocena realizacji PUL N.Człuchów (2013-2022).pdf
Tytuł dokumentu	Końcowa ocena realizacji PUL N.Człuchów (2013-2022)
Sygnatura dokumentu	ZS.6004.1.1.2023
Data dokumentu	2023-01-20
Skrót dokumentu	58705DDCC0DB2E3944D95AD033C2CB179F45D94A
Wersja dokumentu	1.13
Data podpisu	2023-01-20 13:43:17
Podpisane przez	Tomasz Skowronek Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.108.84.84.

Data wydruku: 2023-01-20

Autor wydruku: Kosierkiewicz Cezary (St. specjalista SL ds. urządzania lasu)

Główny specjalista Służby Leśnej
w RDLP w Szczecinku
Cezary Kosierkiewicz

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. OGÓLNE ZASADY OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH

Określenie zadań gospodarczych dokonane zostało na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Człuchów najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i starszych,
- 2) obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa,
- 3) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego,
- 4) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów,
- 5) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych i starszych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikroźródnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stosowanie w odnawianiu chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków właściwych dla typów drzewostanów o kierunku ochronnym,
- prawidłowe wykonywanie cięć pielęgnacyjnych, zapewniające poprawę stanu sanitarnego drzewostanów oraz ich jakości,
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- prowadzenie czynności gospodarczych z uwzględnieniem ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności i szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1. Ogólne cele i zasady prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie *„działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i w tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”*.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i niedrzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;

- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:
 - a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,
 - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:
 - a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas Narady Techniczno-Gospodarczej),
 - b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
 - c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
 - d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urzędniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie Nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmocnienia zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczone dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- ustaleniu pożądanego składu gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 - 1) optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego – dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
 - 2) dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
- wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
 - a) zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - b) zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
 - c) kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - d) potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
 - e) kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu według pełnionych funkcji i kategorii ochronności

Podział gruntów leśnych Nadleśnictwa Człuchów według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Funkcje lasów i kategorie ochronności	Nadleśnictwo	
	Pow. ha	%
1	2	3
I. Lasy rezerwatowe	8,28	0,1
II. Lasy ochronne	4885,16	23,2
1) Lasy glebochronne	278,38	1,3
2) Lasy glebochronne, wodochronne	192,43	0,9
3) Lasy wodochronne	4074,88	19,4
4) Lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne	1,25	0,0
5) Lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne	10,55	0,1
6) Lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	323,61	1,5
7) Lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, stanowiące drzewostany nasienne	4,06	0,0
III. Lasy gospodarcze	16129,13	76,7
Ogółem	21022,57	100,0

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Podział gruntów zalesionych i niezalesionych Nadleśnictwa na gospodarstwa dokonany został na podstawie decyzji KZP oraz obowiązujących zasad hodowli lasu i instrukcji urządzania lasu.

Utworzono następujące gospodarstwa (*grunty zalesione i niezalesione*):

Gospodarstwo specjalne (S) – o powierzchni – **1459,88 ha**, do którego zaliczono:

- lasy w rezerwach przyrody wraz z ich otuliną w oddz.: 34a,c,d, 36a-c,f,h,j-n, 37a,b,f-j, 50a,c,f-h, k, 51d,h, 393g – 80,25 ha;
- lasy glebochronne na stokach o nachyleniu powyżej 45° oraz na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz w oddz.: 158a, 191b, 192a,d, 224d, 406c,g, 407a-c,f, 410h,j, 444d, 465a,c, 859a,d, 860b,d, 861d – 78,05 ha;
- lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne w oddz.: 53h,i, 117b-f, 151l – 20,82 ha;
- lasy w strefach ochronnych wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt gatunków chronionych w oddz.: 182g,h, 183g,h, 184g, 214a-d, 215a-g,i,j, 216a,b,d-g, 421l-p, 433c,d, 434a-f, 435h-j,l – 114,63 ha;

- lasy na gruntach wpisanych do rejestru zabytków i ze stanowiskami archeologicznymi w strefie W-I, W-II, p.W1 w oddz.: 20a,b, 87b, 108l, 158b, 261d,i, 278p, 367l, 372g,h, 380i, 383i, 404f,j, 406b,d,f, 440r, 444f, 467d, 497l,n, 512b,c, 513b, 536k-m, 537d,f, 559f, 568j, 573f,h, 579j, 580c,d, 612f,h,i, 642d,f,i, 679h, 682m, 694k, 696h-j, 697h,k,l, 698g,l, 700h, 701g, 706a,g, 707h, 713b, 714a-f, 715a-f, 716a, 721g,i, 722c,f,g, 726c, 727a,f, 730p, 736i,j, 738a,g,l, 740b, 790a,b,j,k, 791h,n, 793i,k, 832b,c,f,g, 833h, 837b,d,h, 841d,g,h,n, 842c,g,h,k,l, 848g,k, 852b, 859f, 863a
– 252,67 ha;
- lasy na terenie ośrodków wypoczynkowych i w ich najbliższym otoczeniu w oddz.: 51i, 52d,j, 359b – 13,64 ha;
- lasy, na których zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze Natura 2000 o znaczeniu priorytetowym (nieujęte wcześniej) w oddz.: 7a,g,o,p, 8h, 20c, 21g-i, 22b,g, 24s, 25k, 37l,m, 38f,i-k, 39a-c, 40j, 45h, 49d,j, 52f, 54f, 63h, 68b, 88a, 99f, 113c, 115a, 118d,f,l, 125a, 126a, 130c, 131h, 132d, 139h, 151b, 153o, 154m,n, 168c-f, 175b, 177a,c,d, 181n, 185c,f, 186a,c,k, 187k, 198d,p, 214h, 215h, 219b, 233d, 234a, 236c,d, 265a, 281c,d, 288b,i,m, 289l, 303c, 364g, 365c, 366i,j, 367k, 370g, 386c, 387i,j, 388j, 389o, 395f,g, 396d, 411n, 415b,d, 423j, 427j,o,p, 436d, 437i,j, 438f, 455h, 457m, 461d,j, 462i, 463g, 468a, 469a, 470a, 471b, 476a,f, 477g, 478g,t, 482g, 522j, 585d, 673a-c, 682g, 683i,o, 727b, 759a, 791i,k,p, 819l, 835n, 841b, 860f, 861r, 862h, 863g
– 232,21 ha;
- lasy ze źródłiskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym, w szczególności na gruntach przyległych do rzek, (nieujęte wcześniej) w oddz.: 24i, 26d, 70d, 111a, 112a, 155i, 175a, 263d, 264d, 284f, 297c, 298a, 308l, 392o, 405a-c,g, 406i,k,l,n, 407d, 410l, 416a, 425c, 444b,c, 466a,b, 489g, 543a, 565b, 617f, 652i, 664c, 678f,g,l, 679b, 680g, 682f, 683k,p, 727k, 730d,g-i, 740d, 746a, 767g, 792a, 853c, 855c, 858g, 859b,c, 860a,c,j, 861a-c,f-j, 862b,d – 131,53 ha;
- lasy stanowiące ostoje różnorodności biologicznej (nieujęte wcześniej) w oddz.: 1b, 21j, 22j, 23r, 143d, 155f, 162d, 167k, 175c, 177f, 185b, 210m, 279l,p,r, 280a, 330a, 341d, 361a, 383j, 389i, 405d, 409a, 414b, 417a,c, 421d, 423i, 427r, 438k,l, 447i,j, 450b,g, 455a,b,g, 463b,f, 464a, 467a, 468c, 469b, 477c, 478f,h, 482b, 515i, 597j, 619f, 649b, 650c,f, 651d,g, 652g, 659f,g, 660g, 678h,i, 679a,f, 680h,i,l, 681d, 727c, 731g, 740f,h, 744c, 765c, 766a, 813a, 815l, 837c, 838b, 839j, 841l, 842a, 861p, 863i – 145,58 ha;
- lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych (nieujęte wcześniej) w oddz.: 155b, 363-367, 383a-f,h,l, 384a-c,h, 385a,c-j, 386a,f-j,j,m, 387a-c,f-h, 391a,c,d,h, 392a,b,i,j,m, 393a,f,h-k, 394, 395a-d,h,i, 790g – 316,93 ha;

- lasy na siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb, nieujęte wcześniej)
w oddz.: 22d,k, 23i, 24k,y, 28c, 37n, 38l, 39d, 40a,d,f,h,i, 53f, 58d, 62c, 69g, 73i,
113g, 143b, 156b, 177b, 396i, 399f, 413c,f, 414f, 416c,i, 431m,n, 438m, 456a, 478j,m,
509d, 514g, 682a, 837f, 843a,c – 73,57 ha;

W gospodarstwie tym część wyłączeń charakteryzuje się kilkakrotną desygnacją.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) - o powierzchni – **3930,76 ha.**

Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych zaliczono lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

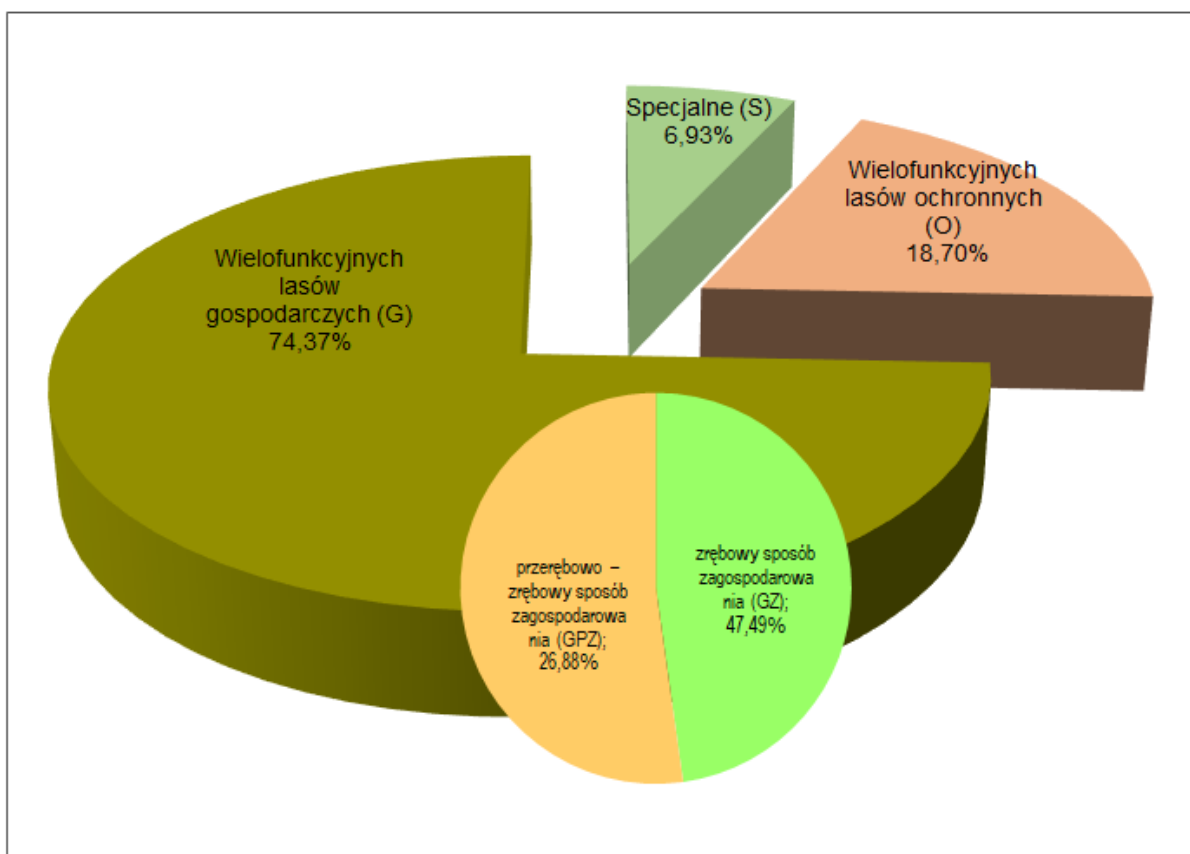
Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) - o powierzchni – **15631,93 ha,** obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ) – 9988,36 ha,
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) – 5643,57 ha.

Powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku według gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności - tabelę nr VI – zamieszczono w załącznikach do elaboratu i przy opisach taksacyjnych.

Zestawienie powierzchni gruntów zalesionych i miąższości wg gospodarstw (bez przestojów)

Lp	Gospodarstwo	Nadleśnictwo	
		powierzchnia – ha miąższość – m ³ brutto	%
1	2	3	4
1	Specjalne (S)	<u>1426,96</u> 437670	<u>6,93</u> 7,68
2	Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	<u>3847,44</u> 1052925	<u>18,70</u> 18,46
3	Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	<u>15304,47</u> 4212635	<u>74,37</u> 73,86
	w tym: zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	<u>9773,05</u> 2668005	<u>47,49</u> 46,78
	przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	<u>5531,42</u> 1544630	<u>26,88</u> 27,08
Ogółem grunty zalesione		<u>20578,87</u> 5703230	<u>100,00</u> 100,00

Udział powierzchniowy drzewostanów według gospodarstw – Nadleśnictwo Człuchów

3.1.2.3. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Komisja Założeń Planu dla Nadleśnictwa Człuchów przyjęła następujące przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew:

Gatunek	Przeciętny wiek rębności
Db, Js	140
Bk	110
So, Md, Dg	100
Św, Brz, Gb, Ol, Jw, Kl, Lp	80
Os, Ols, Ol odros	60
Tp, Wb	40

Dla sosny, świerka, dębu i buka wieki rębności odpowiadają zakresom wieków rębności określonym dla Nadleśnictwa w wykazie zamieszczonym w rozdziale VIII instrukcji u.l. Dla wszystkich gatunków drzew przyjęte wieki rębności są zgodne z poprzednim planem urządzenia lasu. Jedynie w stosunku do So w byłym obrębie Polnica obniżono wiek ze 110 do 100 lat.

Wiek rębności określają przeciętne wieki osiągnięcia przyjętego celu gospodarowania i służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwach lasów ochronnych, zrębowym

i przerębowo-zrębowym, lecz nie muszą być zgodne z wiekiem dojrzałości rębnej konkretnego drzewostanu.

3.1.2.4. Podział lasu na ostępy

Podział lasu na ostępy przyjęty został zasadniczo z poprzedniego cyklu urzędniowego. W uzasadnionych przypadkach dokonano niezbędnej korekty, szczególnie ze względu na połączenie obrębów leśnych. Lasy podzielono na 522 ostępy stałe. Granicami ostępów są linie gospodarcze i oddziałowe, wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z jednego lub trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano na skrajach bądź w odosobnionych kompleksach leśnych. Średnia długość ostępów waha się w granicach 700 - 800 m. Zasadniczy kierunek cięć w Nadleśnictwie przebiega z północnego wschodu na południowy zachód z większymi bądź mniejszymi odchyleniami.

Dodatkowo w celu przyspieszenia procesów odnowienia w blokach drzewostanów rębnych i starszych zastosowano ostępy przejściowe. Są to oddziały: 10, 12, 25, 42, 44, 80, 84, 86, 93, 321, 323, 327, 649. Z tych samych powodów zastosowano wręby w oddziałach: 14, 205, 228, 257.

Ostępy stałe na mapach cięć zostały oznaczone kolorem czerwonym, ostępy przejściowe - niebieskim.

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.3.1 Etat użytkowania rębnego

W ramach użytkowania rębnego wyodrębniono:

- użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego),
- użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu.

3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

W celu wyliczenia etatu użytkowania rębnego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych sporządzono następujące tabele i wykazy:

- Tabela nr VI – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Wykaz drzewostanów do przebudowy;
- Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia;
- Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wymienione wykazy zamieszczono w tomie III, a tabelę VI w części tabelarycznej opisów taksacyjnych (tom II) i w załącznikach do elaboratu.

Podstawą wyliczenia etatów użytkowania rębnego były przyjęte dla poszczególnych gatunków wieki rębności oraz podział na gospodarstwa.

Dla gospodarstwa specjalnego (S), zgodnie z § 89 Instrukcji u.l. etatu nie obliczano, a wielkość planowanego użytkowania rębnego wynika z sumy stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono (zgodnie z § 90, 91) etaty wg dojrzałości drzewostanów (z ostatniej i dwóch ostatnich klas wieku) oraz etaty wg zrównania średniego wieku. Dla gospodarstw tych obliczone zostały również etaty z potrzeb przebudowy.

Zestawienie obliczonych i przyjętych w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębnego przedstawia tabela nr XIV.

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich kl. wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Nadleśnictwo Człuchów								
Specjalne (S)	x	x	x	x	238	2170	20210	20210
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	14820	15196	13755	14820	509	2726	144612	144612
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	<u>47035</u> 113,79	<u>45720</u> 119,56	<u>34293</u> 80,94	<u>45720</u> 113,79	<u>2278</u> 5,57	x	x	<u>451371</u> 1146,17
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	17476	23071	21776	21776	3685	19859	x	197418
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GP)	x	x	x	x	x	0	0	0
Razem wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	64511	68791	56069	67496	5963	19859	0	648789
Razem	79331	83987	69824	82316	6710	24755	164822	813611

Przyjęte etaty są:

- ⇒ w gospodarstwie specjalnym (S) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych, stanowiącym 97,6% miąższościowego etatu optymalnego,

- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etatem stanowiącym 98,7% miąższościowego i 100,7% powierzchniowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etatem stanowiącym 99,4% etatu wynikającego z potrzeb cięć uprzątających i odsłaniających w KO i KDO, co stanowi 90,7% etatu optymalnego.

Razem etat przyjęty w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych wynosi 648789 m³ brutto, co stanowi 96,1% etatu optymalnego (674960 m³). Łączny etat w gospodarstwach wielofunkcyjnych lasów ochronnych i wielofunkcyjnych lasów gospodarczych, przyjęty na okres obowiązywania planu, wynosi 793401 m³ brutto i stanowi – 96,4% sumy etatów optymalnych w tych gospodarstwach. Jest on wyższy od sumy etatów według zrównania średniego wieku (698240 m³) o 95161 m³, czyli o 13,6%. Etat dla całego Nadleśnictwa przyjęty na przyszłe 10-lecie wynosi 813611 m³, co oznacza wzrost w stosunku do poprzedniego planu o 112700 m³ czyli o 16,1%.

Można więc wnioskować, że na koniec okresu gospodarczego średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa ulegnie nieznacznemu obniżeniu. Aktualnie średni wiek drzewostanów wynosi 61 lat i jest wyższy od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów Nadleśnictwa o około 11 lat (odstępstwo od pożądanego stanu). Różnica ta nie powinna być pogłębianą.

Przyjęty etat należy traktować jako orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa. Nie zagraża on trwałości i stabilności lasów Nadleśnictwa.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych, oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych i sztucznych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany rębne i starsze.

Analizując lokalizację użytkowania rębego w poszczególnych grupach drzewostanów uzyskano następujące dane:

Zestawienie grup drzewostanów i zaplanowanego w nich użytkowania rębego

Grupa drzewostanów	Ogółem w Nadleśnictwie	Zaprojektowano do cięć w 10-leciu		Pozostaje	
	ha m ³		% %	ha m ³	% %
1	2	3	4	5	6
Poniżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	15207,82	-	-	15207,82	100,0
	3623655	-	-	3623655	100,0
W wieku dojrzałości rębnej	2913,51	1254,40	43,1	1659,11	56,9
	1174595	422598	36,0	751997	64,0
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	1567,92	668,72	42,7	899,20	57,3
	677530	234594	34,6	442936	65,4
W klasie odnowienia	786,40	752,87	95,7	33,53	4,3
	198020	147542	74,5	50478	25,5
W klasie do odnowienia	103,22	71,19	69,0	32,03	31,0
	29430	8877	30,2	20553	69,8
Razem	20578,87	2747,18	13,3	17831,69	86,7
	5703230	813611	14,3	4889619	85,7

Drzewostany potencjalnie nadające się do użytkowania rębego (rębne i starsze oraz KO i KDO) zajmują w Nadleśnictwie 26,10% powierzchni gruntów zalesionych, to jest 5371,05 ha. Użytkowaniem rębnym objęto 51,1% tych drzewostanów. Drzewostany w klasie odnowienia zaprojektowano do cięć na powierzchni 752,87 ha (95,7% powierzchni), w tym 568,61 ha cięciami uprzątającymi. Nie planowano cięć w KO na powierzchni 33,53 ha, ze względu na zbyt młode pokolenie w warstwie podsadzeń i podrostu oraz kolejność cięć w ostępie. Drzewostany w klasie do odnowienia zaprojektowano do cięcia na powierzchni 71,19 ha (69,0% powierzchni), w tym 4,22 ha cięciami uprzątającymi. Nie planowano cięć rębnych w KDO na powierzchni 32,03 ha. Są to drzewostany, w których zaplanowano tylko odnowienie istniejących gniazd.

Ze względów ochronnych i z konieczności zachowania ładu przestrzennego i czasowego, nie objęto planem cięć części drzewostanów starszych (powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej) – 899,20 ha. Ich powierzchnia w poszczególnych gospodarstwach przedstawia się następująco:

Gospodarstwo	Pozostawiono bez cięć ze względu na:		Razem
	cel ochronny	ład przestrzenny	
1	2	3	4
Specjalne (S)	292,96	-	292,96
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	86,73	58,32	145,05
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GZ)	63,80	308,67	372,47
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	37,74	50,98	88,72
Ogółem	481,23	417,97	899,20

3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet przyjętego etatu

W bieżącym okresie gospodarczym w ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu przewidziano uprzątnięcie nasienników i przestojów oraz uprzątnięcie zadrzewień na gruntach związanych z gospodarką leśną i nieleśnych. Uprzątnięcie przestojów i nasienników projektowano tylko w niezbędnej ilości, biorąc pod uwagę aspekty ekologiczne. W ramach uprzątnięcia zadrzewień, przewiduje się głównie oczyszczenie linii podziału powierzchniowego.

Zestawienie użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet etatu

Lp.	Kategoria cięć	Nadleśnictwo Człuchów	
		powierzchnia w ha	$\frac{m^3 \text{ brutto}}{m^3 \text{ netto}}$
1	2	3	4
1	Uprzątnięcie płazowin	-	-
2	Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	$\frac{2302}{2070}$
3	Poszerzenie linii podziału powierzchniowego i uprzątnięcie zadrzewień na gruntach nieleśnych	1,73	$\frac{286}{241}$
Razem		1,73	$\frac{2588}{2311}$

3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębnego

Zestawienie łączne netto użytkowania rębnego przyjętego na okres realizacji planu

Lp.	Wyszczególnienie	Nadleśnictwo
		$m^3 \text{ netto}$
1	2	3
1	Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	687141
2	Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	34352
3	Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu	2311
Razem przyjęty rozmiar użytkowania rębnego		723804

Porównanie przyjętego dla Nadleśnictwa etatu użytkowania rębnego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawia się następująco:

Porównanie etatu V i VI rewizji urzędzenia lasu

Etat w ubiegłym okresie gospodarczym	Wykonanie użytkowania rębnego w ubiegłym okresie gospodarczym			Etat przyjęty na bieżące 10-lecie (z 5% przyrostem)	Różnica	
	Cięcia rębne	Przygodne rębne	Razem		5 - 1	5 : 1
$m^3 \text{ grubizny netto}$						%
1	2	3	4	5	6	7
586141	545493	20491	565984	723804	137663	123,5

W stosunku do etatu z ubiegłego okresu gospodarczego etat na bieżące 10-lecie jest wyższy o 23,5%, a w stosunku do wykonania – o 27,9%. Pozwoli on obniżyć średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa i gwarantuje ciągłość użytkowania w kolejnych okresach gospodarczych.

3.1.3.2. Rozmiar użytkowania przedrębego

Obliczenia rozmiaru cięć użytkowania przedrębego dokonano zgodnie z §94 Instrukcji u.l. Powierzchniowy rozmiar cięć ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar miąższościowy, jako rozmiar orientacyjny w m³ grubizny netto na 10 lecie, przyjęto na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości (Tabela VIIIa),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego w miarę potrzeb, TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształceniowych, wspierających przebudowę drzewostanów. Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie przedstawia tabela.

Zestawienie przyjętego rozmiaru powierzchniowego użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa Człuchów na okres realizacji planu

CPP	Trzebieże			OGÓŁEM
	TW	TP	Razem	
Powierzchnia w ha				
1	2	3	4	5
-	2940,55	9403,34	12343,89	12343,89

W ramach użytkowania przedrębego zrezygnowano z planowania czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CPP). Drzewostany w przejściowej fazie rozwojowej, gdzie w trakcie wykonywania zabiegu pielęgnacyjnego może zaistnieć potrzeba poboru grubizny, zaplanowano do TW, a drzewostany na słabych siedliskach do zabiegu hodowlanego CP.

Wskazania dotyczące użytkowania przedrębego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego.

Użytkowaniem przedrębnym nie objęto 2437,01 ha drzewostanów w wieku powyżej 20 lat, tj. 13,7% powierzchni tej grupy drzewostanów. Są to przeważnie drzewostany rębne i starsze, w których ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie planowano cięć rębnych oraz drzewostany młodsze, zdrowe, o niskim i równomiernym zwarcium, gdzie trzebież wykonano w ostatnich latach ubiegłego 10-lecia i w trakcie taksacji nie stwierdzono w nich potrzeby prowadzenia zabiegu w bieżącym okresie gospodarczym.

Orientacyjny miąższościowy rozmiar użytkowania przedrębnego ustalono sumarycznie, bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Intensywność użytkowania w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Orientacyjny rozmiar grubizny planowanej do pozyskania w ramach cięć przedrębnych przyjęto po analizie następujących danych:

Wskaźniki użytkowania przedrębnego

Nadleśnictwo Człuchów	Wykonanie w poprzednim 10-leciu (razem z użytkami przygodnymi)		Wykonanie w poprzednim 10-leciu wg wykonania w okresie ostatnich 5 lat		Orientacyjny rozmiar przyjęty na 10-lecie	
	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7
Razem	610310	48,39	572962	53,06	555000	44,96

Zestawienie danych, na podstawie których przyjęto orientacyjny rozmiar grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębnego

Lp.	Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Człuchów		
		m ³ netto	%	objaśnienie
1	2	3	4	5
1	Rozmiar planowanego użytkowania przedrębnego w ubiegłym okresie	666000	-	-
2	Rozmiar użytkowania przedrębnego na 10-lecie według wykonania w okresie ostatnich 5 lat	572962	-	-
3	Spodziewany w bieżącym 10-leciu tabelaryczny przyrost miąższości	1077880	-	-
4	Spodziewany w bieżącym 10-leciu przyrost miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym (tablicowy)	929840	-	-
5	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny	1267019	-	-
6	Przyjęty orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębnego	555000	83	6:1
			97	6:2
			51	6:3
			60	6:4
			44	6:5

Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o przyjęciu orientacyjnego rozmiaru grubizny planowanej do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 555000 m³ netto. Przyjęta wielkość stanowi około 60% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nieobjętych użytkowaniem rębny w 10-leciu.

Przyjęty rozmiar miąższościowy jest wielkością orientacyjną, natomiast ustalony i przyjęty rozmiar powierzchniowy (12343,89 ha) stanowi zadania obligatoryjne, do wykonania w okresie obowiązywania nowego planu u.l.

3.1.3.3. Łączny rozmiar miąższościowy użytków głównych

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2023-2032 dla Nadleśnictwa Człuchów oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanymi przyrostami przedstawia się następująco:

Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

Lp.	Wyszczególnienie	Grubizna		%	objaśnienie
		m ³ netto	m ³ brutto		
1	2	3	4	5	6
1	Wielkość zasobów miąższości ogółem	-	5763405	x	x
2	Wielkość spodziewanego tabelarycznego bieżącego przyrostu miąższości	-	1347350	x	x
3	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny	1267019	1583774	x	x
4	Przyjęty rozmiar użytkowania rębnego (łącznie z 5% przyrostem)	723804	856880	14,9	4:1
				63,6	4:2
				54,1	4:3
				55,3	4:6
5	Przyjęty orientacyjny rozmiar użytkowania przedrębnego	555000	693750	12,0	5:1
				51,5	5:2
				43,8	5:3
				44,7	5:6
6	Ogółem przyjęty rozmiar użytków głównych	1278804	1550630	26,9	6:1
				115,1	6:2
				97,9	6:3

Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębnego i przedrębnego miąższość grubizny, po doliczeniu 5% przyrostu w użytkach rębnych zaliczonych na etat, wynosić będzie: netto – 1278804 m³, brutto – 1550630 m³. Stanowi to około 115,1% spodziewanego tabelarycznego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów oraz około 26,9% wielkości zasobów miąższości Nadleśnictwa. Rozmiar ten należy traktować jako maksymalny.

W stosunku do planu z ubiegłego okresu (1252141 m³ netto), aktualnie planowany rozmiar netto użytkowania głównego jest większy o 26663 m³, czyli o 2,1%.

Planowany rozmiar stanowi 97,9% uzyskanego w ubiegłym okresie przyrostu bieżącego użytecznego.

3.2. ZADANIA GOSPODARCZE WYNIKAJĄCE Z PLANU URZĄDZENIA LASU DLA NADLEŚNICTWA

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Realizacja cięć rębnych odbywać się będzie na podstawie wskazań gospodarczych zawartych w opisach taksacyjnych, wykazu projektowanych cięć rębnych oraz wykazów drzewostanów w KO, KDO, drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu, z wykorzystaniem wytycznych określonych w Zasadach hodowli lasu z roku 2012.

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw.

W celu osiągnięcia pożądaných docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień zastosowano sposoby zagospodarowania lasu i rodzaje rębni zgodne z ustaleniami KZP, NTG i Zasadami hodowli lasu.

Wykaz projektowanych cięć rębnych opracowano w kolejności oddziałów i pododdziałów, z podziałem na działki zrębowe, bez przydziału na lata gospodarcze. Lokalizację cięć uzgodniono protokolarnie z Nadleśnictwem Człuchów i RDLP.

Przyjęto następujące rodzaje rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu:

Rodzaje planowanych rębni w typach siedliskowych lasu

TSL	TD	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
1	2	3	4
Bśw	So	I	II
Bb	nie planowano użytkowania rębnego II / III / IV		
BMśw	So, BkSo, ŚwSo, DbSo, JdSo	I	II, III
BMw	ŚwSo, SoŚw, DbSo, So, BrzSo, ŚwBrz	I	II, III
BMb	nie planowano użytkowania rębnego II / III / IV		
LMśw	BkSo, DbSo, BkŚw, SoDb, ŚwDb	III	I, II
	Bk, SoBk, ŚwBk, SoJd	II	I, III
LMw	DbSo, DbŚw, SoDb, ŚwDb	III	I, II
	BrzOI, OIBrz, ŚwSo, SoŚw	I	II, III

L Mb	nie planowano użytkowania rębnego II / III / IV		
L św	Bk, Db, DbBk, BkDb, BkJd, JdBk	II	I, III
L w	JsDb, Db	II	I, III
O I	O I	I	II, III
O IJ	O I, DbO I	I	II, III
	O IJs	II	I, III

Rodzaje rębni na siedliskach przyrodniczych

LSP	Nazwa siedliska	Sposób zagospodarowania
1	2	3
9110	Kwaśne buczyny	II / III / IV
9130	Żyzne buczyny	II / III / IV
9160	Grąd subatlantycki	II / III / IV
9190	Kwaśne dąbrowy	II / III / IV
91D0	Bory i lasy bagienne	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu (II / III / IV).
91E0	Łęgi wierzbowo- topolowo- olszowo- jesionowe	II / III / IV
	Źródlikowe lasy olszowe na niżu	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu (II / III / IV).

Przy projektowaniu działek zrębowych wykorzystano naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp. w celu urozmaicenia przebiegu działek. Bezpośrednio przy ciekach, zbiornikach wodnych i torfowiskach, w drzewostanach na żyzniejszych siedliskach planowano rębnie złożone, a na siedliskach słabszych – rębnię zupełną z pozostawieniem pasów lasu o szerokości 20 – 40 m. Pasy ochronne pozostawiono również w przypadku stosowania w takich warunkach rębni IIIa. Na pasach tych kształtowane winny być strefy ekotonowe i do tego powinny zmierzać wykonywane na nich czynności gospodarcze.

Do pozyskania planowano z reguły 95% miąższości (w blokach upraw pochodnych, w pododdziałach do 1ha i w drzewostanach świerkowych – 100%). Resztę planuje się pozostawić w formie kęp starodrzewu wraz z występującymi w nim dolnymi warstwami oraz drewnem martwym. Pozostawiane powinny być także drzewa dziuplaste oraz drzewa o cechach pomnikowych lub o szczególnych walorach estetyczno-krajobrazowych i biocenotycznych, takie jak: wiąz, cis, czereśnia ptasia, dzika jabłoń, grusza itp.

Nawrót cięć przy rębni zupełnej winien wynosić od 4 do 5 lat, przy rębni gniazdowej od 5 do 15 lat, przy rębni częściowej od 3 do 10 lat.

Dla poszczególnych gospodarstw i rębni przyjęto następujące średnie okresy odnowienia:

Średnie okresy odnowienia

Gospodarstwo	Rodzaj rębni		
	IIIa	IV	Pozostałe rębnie złożone
1	2	3	4
Specjalne (S)	10	40	30
Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	10	40	30
Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (GPZ)	10	30	20

Zaprojektowany przebieg działek oraz zastosowany rodzaj rębni należy rozumieć jako zalecenia kierunkowe, niewiążące dla realizatorów planu. Nadleśniczy może zdecydować o ewentualnej modyfikacji rębni, w tym także o zastosowaniu na jednym pasie manipulacyjnym różnych form rębni. Nadrzędnym celem winno być przy tym stworzenie optymalnych warunków odnowienia, umożliwiających uzyskanie projektowanego składu gatunkowego i budowy drzewostanu docelowego.

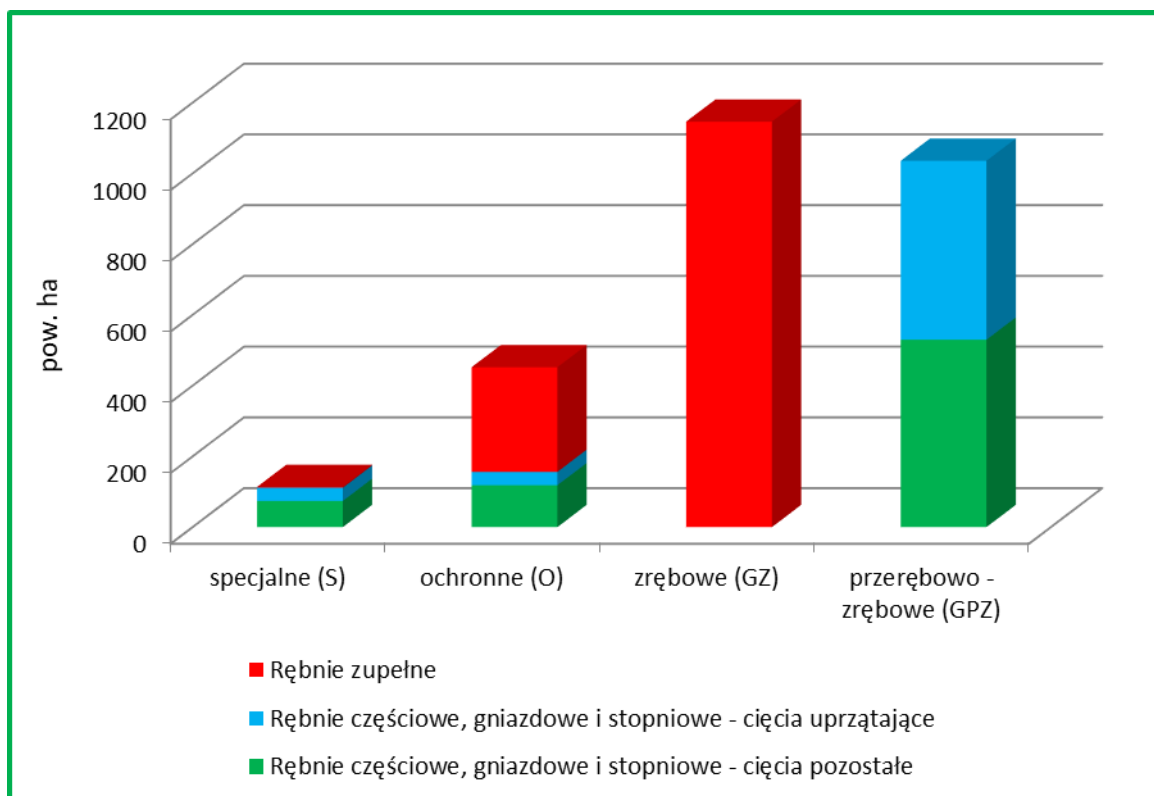
Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
	ha					
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo						
Specjalne (S)	2,19	37,32	74,02	111,34		113,53
Lasów ochronnych (O)	295,91	37,65	118,41	156,06		451,97
Lasów gospodarczych (GZ)	1146,17					1146,17
Lasów gospodarczych (GPZ)		505,81	529,70	1035,51		1035,51
Lasów gospodarczych (GP)						
Razem gospodarstwo (G)	1146,17	505,81	529,70	1035,51		2181,68
Ogółem Nadleśnictwo Człuchów	1444,27	580,78	722,13	1302,91		2747,18
%	52,6	21,1	26,3	47,4		100,0

Największa powierzchnia manipulacyjna użytków rębnych zlokalizowana jest w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ) – 41,7%.

Reszta użytków rębnych zlokalizowana jest w:

- gospodarstwie specjalnym (S) - 4,1%,
- gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) - 16,5%,
- gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ) - 37,7%.

Powierzchnia manipulacyjna użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg form rębni

Lp.	Rodzaj rębni	Nadleśnictwo Człuchów
		Pow. man. - ha
1	2	3
1	IA	50,17
2	IB	1394,10
3	IIA	229,57
4	IIAU	228,21
5	IIB	0,92
6	IIBU	6,02
7	IIIA	305,41
8	IIIAU	256,80
9	IIIB	186,23
10	IIIBU	89,75
Razem		2747,18

Dla Nadleśnictwa opracowano mapę przeglądową cięć rębnych w skali 1:25000, na którą naniesiono:

- ostępy stałe i przejściowe z zaznaczonym kierunkiem cięć,
- kontury obejmujące powierzchnie projektowanych cięć rębnych,
- informację o rodzaju rębni i procencie poboru miąższności grubizny,

- inne szczegóły, zgodne z instrukcją u.l.

Działki zrębowe wniesione zostały również na mapy gospodarcze w skali 1:5000 oraz mapy gospodarczo-przeładowe cięć dla leśnictw w skali 1:10000.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Wykaz cięć użytków przedrębnych opracowano z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa i RDLP. Wykaz sporządzono kolejno według oddziałów i pododdziałów. W wykazie dla poszczególnych pododdziałów określona jest jedynie powierzchnia zabiegu, natomiast globalny rozmiar miąższościowy, jako wielkość orientacyjna, podany jest na końcu wykazu i w tabeli XVII.

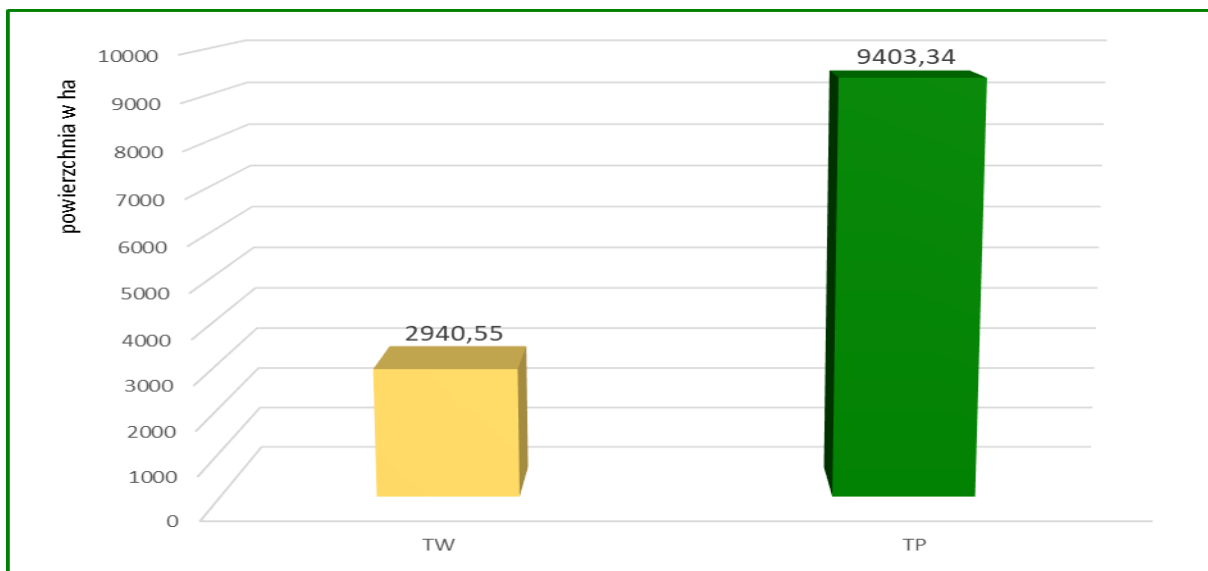
W trakcie realizacji cięć pielęgnacyjnych Nadleśnictwo powinno dążyć do ciągłego dostosowywania składów gatunkowych drzewostanów do typów drzewostanu i popierania gatunków rodzimego pochodzenia. Na chronionych siedliskach przyrodniczych należy ponadto ograniczać występowanie gatunków obcych geograficznie i ekologicznie.

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne w wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć oraz klas i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem	
	I		II		III		IV		V		VI	VII		
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Nadleśnictwo Człuchów														
Czyszczenia późne (CPP)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trzebieże wczesne (TW)	13,33	755,80	1369,42	802,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2940,55
Trzebieże późne (TP)	-	0,44	-	616,34	1287,69	3029,62	2596,91	1750,85	26,59	25,06	69,84	-	-	9403,34
Razem trzebieże	13,33	756,24	1369,42	1418,34	1287,69	3029,62	2596,91	1750,85	26,59	25,06	69,84	-	-	12343,89
Ogółem	13,33	756,24	1369,42	1418,34	1287,69	3029,62	2596,91	1750,85	26,59	25,06	69,84	-	-	12343,89

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Pełna wersja tabeli XVI (uzupełniona o gatunek panujący) zamieszczona jest w załącznikach do opisanego ogólnego i w tomie III.

Powierzchnia cięć przedrębnych wg rodzajów zabiegów

Największą powierzchnię cięć przedrębnych stanowią drzewostany z planowanymi trzebieżami późnymi - 76,2%; planowane trzebieże wczesne obejmują 23,8% powierzchni całego użytkowania przedrębnego. Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny nie planowano.

3.2.1.3. Łącznie użytki główne

Zestawienie łączne rozmiaru użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
Nadleśnictwo Człuchów				
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2747,18	2000,67	813611	687141
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			40681	34352
Łącznie użytki rębne ze spodziewanym przyrostem	2747,18	2000,67	854292	721493
B. Niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. Uprzątnięcie płazowin				
2. Uprzątnięcie nasienników i przestojów			2302	2070
3. Pozostałe	1,73		286	241
Razem niezaliczone	1,73		2588	2311
Razem użytki rębne	2748,91	2000,67	856880	723804

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyj- na)	do odnowie- nia	brutto	netto
1	2	3	4	5
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia				
B. Trzebieże	12343,89		693750	555000
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjętego rozmiaru)	12343,89		693750	555000
Ogółem użytki główne (I+II)	15092,80	2000,67	1550630	1278804

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

W Nadleśnictwie Człuchów zlokalizowano do przebudowy 227,99 ha drzewostanów. Do pilnej przebudowy pełnej zakwalifikowano 184,44 ha, z czego dla 175,39 ha zaplanowano użytkowanie rębne w pierwszym 10-leciu, a w pozostałych drzewostanach (częściach pododdziałów) kontynuacja przebudowy realizowana będzie w II 10-leciu. Stopniową przebudowę pełną zaprojektowano na 26,40 ha. Przebudowę częściową zaprojektowano na 17,15 ha. Sumaryczne zestawienie powierzchni według sposobów przebudowy przedstawia tabela.

Zestawienie powierzchni drzewostanów według sposobów przebudowy

Planowane zabiegi gospodarcze	Gospodarstwo					
	Specjalne	Lasów ochronnych	Zrębowe w lasach gosp.	Przerębowo- zrębowe w lasach gosp.	Przerębowe w lasach gosp.	Razem
1	2	3	4	5	6	7
Nadleśnictwo Człuchów						
Rębnia	3,11	14,17	50,70	107,41	-	175,39
TP, odn. złoż.	-		-	26,40	-	26,40
TP, odn. IIp	-	2,54	-	14,61	-	17,15
Brak wskazań	-	-	5,01	4,04	-	9,05
Ogółem	3,11	16,71	55,71	152,46	-	227,99

3.2.1.4. Zadania z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa (siedziba)	Zadania na 10-lecie									Ogółem użytko- wanie główne m ³ netto
		Użytkowanie rębne			Razem rębne	Użytkowanie przedrębne			Razem przedrębne		
		Zaliczo- ne na etat	Spodz. 5% przyro- stu	Niezal. na etat		C P P	TW	TP			
		m ³ netto			ha/m ³ netto						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Nadleśnictwo Człuchów											
1	POLNICA	76897	3844	-	80741	-	<u>171,29</u> 3474	<u>447,01</u> 21957	<u>618,30</u> 25431	106172	
2	JEZIORNO	60565	3028	189	63782	-	<u>138,54</u> 3508	<u>666,86</u> 35261	<u>805,40</u> 38769	102551	
3	CZŁUCHÓW	51013	2550	124	53687	-	<u>146,61</u> 3447	<u>810,38</u> 45164	<u>956,99</u> 48611	102298	
4	LESZCZENICA	57400	2870	-	60270	-	<u>88,98</u> 2107	<u>577,34</u> 30558	<u>666,32</u> 32665	92935	
5	KĄTKI	50060	2503	-	52563	-	<u>89,94</u> 1774	<u>768,86</u> 39573	<u>858,80</u> 41347	93910	
6	WAŁDOWO	60721	3036	334	64091	-	<u>182,05</u> 3972	<u>581,53</u> 29789	<u>763,58</u> 33761	97852	
7	JAROMIERZ	37419	1871	-	39290	-	<u>224,89</u> 6013	<u>780,33</u> 43408	<u>1005,22</u> 49421	88711	
8	LIPIE	40284	2014	127	42425	-	<u>181,92</u> 3284	<u>543,34</u> 29471	<u>725,26</u> 32755	75180	
9	BISKUPNICA	28774	1438	53	30265	-	<u>206,88</u> 3404	<u>741,50</u> 35172	<u>948,38</u> 38576	68841	
10	BARKOWO	25127	1256	60	26443	-	<u>235,38</u> 6480	<u>864,69</u> 50378	<u>1100,07</u> 56858	83301	
11	BIERNATKA	44585	2229	33	46847	-	<u>277,14</u> 5386	<u>533,34</u> 25259	<u>810,48</u> 30645	77492	
12	ŁOŻA	38638	1932	937	41507	-	<u>172,13</u> 2624	<u>631,66</u> 31127	<u>803,79</u> 33751	75258	
13	DEBRZNO	19730	986	22	20738	-	<u>253,95</u> 4884	<u>607,40</u> 35303	<u>861,35</u> 40187	60925	
14	BIŃCZE	47597	2379	52	50028	-	<u>284,21</u> 5581	<u>451,41</u> 20307	<u>735,62</u> 25888	75916	
15	DOMISŁAW	48331	2416	380	51127	-	<u>286,64</u> 5264	<u>397,69</u> 21071	<u>684,33</u> 26335	77462	
Ogółem Nadleśnictwo		687141	34352	2311	723804	-	<u>2940,55</u> 61202	<u>9403,34</u> 493798	<u>12343,89</u> 555000	1278804	

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu u.l. perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako doraźnych celów hodowlanych krótkookresowych. Tak określone wskazania posłużyły do opracowania wykazu zadań z zakresu hodowli lasu. Wykaz został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów, z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa i RDLP.

Przyjęte typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw zostały przedstawione w rozdziale 1.3.7.

3.2.2.1. Zadania na bieżące 10-lecie

Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisanie ogólnego i do tomu III.

Rozmiar prac odnowieniowych i pielęgnacyjnych na bieżący okres gospodarczy dla Nadleśnictwa przedstawia się następująco (w ha):

Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu przyjętych na okres realizacji planu

Zadania gospodarcze z zakresu hodowli lasu	Nadleśnictwo Człuchów	
	Zadania wg tabeli XVIII	Zadania przyjęte na 10-lecie
	powierzchnia w ha	
1	2	3
1. Odnowienia i zalesienia otwarte	1720,47	1431,62
w tym:		
halizn, płazowin i zrębów	271,17	271,17
gruntów nieleśnych	5,03	5,03
zrębów projektowanych (80% wg tabeli XVIII)	1444,27	1155,42
2. Odnowienia pod osłoną	618,82	618,82
w tym:		
przy rębniach złożonych	607,52	607,52
posadzenia (wprowadzanie dolnego piętra)	8,30	8,30
dolesianie luk i przerzedzeń	3,00	3,00

Zadania gospodarcze z zakresu hodowli lasu	Nadleśnictwo Człuchów	
	Zadania wg tabeli XVIII	Zadania przyjęte na 10-lecie
	powierzchnia w ha	
1	2	3
3. Poprawki i uzupełnienia	211,24	211,24
w tym:		
w uprawach i młodnikach	6,20	6,20
w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (10%)	205,04	205,04
4. Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00
5. Pielęgnowanie	2759,51	2759,51
w tym:		
pielęgnowanie upraw (PU)	1150,68	1150,68
w tym: pielęgnowanie gleby	542,72	542,72
czyszczenia wczesne (CW)	607,96	607,96
pielęgnowanie młodników (CP)	1608,83	1608,83
6. Melioracje	2213,09	2213,09
w tym:		
- wodne	0,00	0,00
- agrotechniczne	2213,09	2213,09

W bieżącym 10-leciu przewiduje się wykonanie 1431,62 ha odnowień i zalesień otwartych. Realizując powyższe zadania należy pamiętać o wykorzystywaniu istniejących odnowień naturalnych (w grupach i kępach), których jakość, wzrost i rozwój zapewniają dalszy sukces hodowlany.

Odnowienia pod osłoną drzewostanów, związane z rębnią częściową i gniazdową, zaplanowano na powierzchni 607,52 ha. W drzewostanach użytkowanych rębniami złożonymi (II i IIIb) w miarę możliwości winno się dążyć do uzyskania odnowienia naturalnego. Tam, gdzie nie powstanie młode pokolenie z obsiewu naturalnego należy wykonać podsadzenia lub podsiew, np. przy przebudowie drzewostanów. W drzewostanach użytkowanych i przewidzianych do użytkowania rębnią IIIa planuje się odnowienie sztuczne na powierzchni 284,67 ha.

Podsadzenia produkcyjne (wprowadzanie dolnego piętra) zaprojektowano na powierzchni 8,30 ha na siedlisku LMśw i LMw w drzewostanach głównie IIb - IIIa kl. wieku.

Poprawki i uzupełnienia przewidywane są w wysokości 211,24 ha, w tym w uprawach projektowanych 205,04 ha (zgodnie z zaleceniem KZP - 10%).

Pielęgnowaniem gleby planuje się objąć powierzchnię 542,72 ha. Jest to powierzchnia manipulacyjna, nieobejmująca wielokrotności zabiegów.

Czyszczenia wczesne w uprawach istniejących zaprojektowano na powierzchni 607,96 ha. Łączna obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw wynosić będzie 1150,68 ha.

Zgodnie z wytycznymi KZP nie planowano pielęgnowania gleby i CW w uprawach projektowanych. Potrzeba wykonania tych zabiegów określona będzie na bieżąco w ciągu całego okresu gospodarczego przez personel Nadleśnictwa.

Czyszczenia późne – bez pozyskania grubizny (CP) zaplanowano na powierzchni 1608,83 ha. Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny (CP-P) nie planowano.

Zabiegi agrotechniczne przewiduje się wykonać na powierzchni 2213,09 ha.

Wykonując prace hodowlane należy zwrócić uwagę, ażeby na granicy pole - las, woda - las oraz wzdłuż szlaków komunikacyjnych wprowadzane były gatunki liściaste, tak w formie podsadzeń i podszytów, jak i - zwłaszcza na uboższych siedliskach - przy odnawianiu zrębów. Pozwoli to we właściwy sposób kształtować strefę ekotonową, a ponadto wpłynie korzystnie na zabezpieczenie przeciwpożarowe obszarów leśnych. Należy pamiętać również, ażeby na każdym etapie prac hodowlanych popierać w składach drzewostanów gatunki rodzime, zgodne z warunkami siedliskowymi.

3.2.2.2. Zadania z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa	Zadania na 10-lecie									
		Prace odnowieniowe					Pielęgnowanie lasu				Mel. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup.	Piel. gleby	CW	CP	
		Hal. zręby do zal.	Zręby proj.	Przy Rb złoż.	Pod sadzenia	Dol. luk					
		Powierzchnia w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nadleśnictwo Człuchów											
1	POLNICA	15,70	186,10	2,24	-	-	20,40	22,42	67,15	69,22	242,04
2	JEZIORNO	34,48	87,31	61,70	-	-	18,60	66,79	44,12	87,24	183,89
3	CZŁUCHÓW	8,61	113,02	14,02	-	0,25	13,59	28,41	49,65	80,00	157,71
4	LESZCZENICA	37,55	105,09	53,31	-	-	19,60	70,41	39,94	82,84	203,99
5	KĄTKI	17,95	96,52	38,61	-	0,20	15,58	39,93	38,52	93,29	165,14
6	WAŁDOWO	9,52	88,79	66,27	-	0,25	16,48	29,20	42,81	127,55	171,76
7	JAROMIERZ	23,85	85,56	10,69	-	-	17,46	59,68	76,67	107,84	123,20
8	LIPIE	2,91	16,24	80,98	-	-	10,26	22,77	17,14	141,03	109,80
9	BISKUPNICA	16,64	42,35	34,44	0,50	0,10	9,40	23,04	37,48	128,62	99,04
10	BARKOWO	12,07	32,49	33,97	4,40	1,64	8,46	36,75	8,33	99,14	87,23

Numer leśnictwa	Nazwa leśnictwa	Zadania na 10-lecie									
		Prace odnowieniowe					Pielęgnowanie lasu				Mel. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup.	Piel. gleby	CW	CP	
		Hal. zręby do zal.	Zręby proj.	Przy Rb złoż.	Pod sadzenia	Dol. luk					
		Powierzchnia w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
11	BIERNATKA	27,68	86,66	23,10	-	-	13,74	27,68	50,06	127,11	147,01
12	ŁOŻA	6,06	34,44	71,65	-	0,56	11,27	17,12	14,92	124,75	124,71
13	DEBRZNO	7,26	11,77	43,16	3,40	-	6,56	20,21	26,83	70,09	66,66
14	BIŃCZE	22,98	72,46	51,55	-	-	14,70	30,37	37,86	158,62	161,86
15	DOMISŁAW	32,94	96,62	21,83	-	-	15,14	47,94	56,48	111,49	169,05
Ogółem Nadleśnictwo		276,20	1155,42	607,52	8,30	3,00	211,24	542,72	607,96	1608,83	2213,09

3.2.2.3. Nasiennictwo i selekcja

Informacje dotyczące:

- wyłączonych drzewostanów nasiennych,
- gospodarczych drzewostanów nasiennych,
- drzew matecznych,
- źródeł nasion,
- bloków upraw pochodnych,
- upraw pochodnych,
- upraw testujących,
- szkółek leśnych,

zawarte są w rozdziale 1.3.8. - „Ocena walorów genetycznych lasu”.

Użytkowanie rębne planowane w bieżącym 10-leciu w gospodarczych drzewostanach nasiennych

Gatunek	Powierzchnia gospodarczych drzewostanów nasiennych	Użytki rębne zaplanowane na I 10-lecie		Pozostaje
		pow. manipulacyjna	pow. zredukowana	
		powierzchnia - ha		
1	2	3	4	5
So	115,46	67,75	67,75	47,71
Md	1,33	-	-	1,33
Dbb	13,58	-	-	13,58
DBS	13,66	13,66	6,83	6,83
Bk	24,83	15,13	6,38	18,45

Gatunek	Powierzchnia gospodarczych drzewostanów nasiennych	Użytki rębne zaplanowane na I 10-lecie		Pozostaje
		pow. manipulacyjna	pow. zredukowana	
powierzchnia - ha				
1	2	3	4	5
Bk, Dbb	4,06	-	-	4,06
OI	1,92	-	-	1,92
Ogółem Nadleśnictwo Człuchów	174,84	96,54	80,96	93,88

Powierzchnia zredukowana cięć rębnych planowanych w bieżącym 10-leciu w gospodarczych drzewostanach nasiennych wynosi 80,96 ha, co stanowi 46,3% powierzchni tych drzewostanów. Cięcia w drzewostanach sosnowych realizowane będą rębnią zupełną (I) i gniazdową zupełną (IIIAU), pozostałe GDN-y użytkowane będą rębniami złożonymi.

Użytkowanie rębne planowane w bieżącym 10-leciu w blokach upraw pochodnych

Nr bloku	Powierzchnia projektowanych bloków upraw pochodnych	Uprawy założone w ubiegłych okresach	Zręby do odn. z ub. okresu lub grunty do zal.	Użytki rębne zaplanowane na I 10-lecie	
				pow. manipulacyjna	pow. do odnowienia
powierzchnia - ha					
1	2	3	4	5	6
I	47,98	27,15	-	6,24	6,24
II	42,81	23,81	-	10,91	10,91
Ogółem Nadleśnictwo Człuchów	90,79	50,96	-	17,15	17,15

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu określono na podstawie danych Nadleśnictwa i ZOL oraz danych z inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzonej w trakcie prac nad projektem planu u.l., w szczególności wynikających z oceny jakości hodowlanej lub technicznej i stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności ich składu gatunkowego z TD. Przeanalizowano stan zdrowotny i sanitarny lasu oraz aktualne i potencjalne oddziaływanie zespołu niekorzystnych czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych.

Do głównych czynników mających wpływ na powstawanie zagrożeń dla lasów Nadleśnictwa należą:

- udział drzewostanów na gruntach porolnych (36,2% - zalesień porolnych);
- udział monokultur gatunków iglastych;
- warunki meteorologiczne;
- stan zwierzyny płowej.

Zestawienie powierzchni zalesień porolnych wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo
	ha
1	2
So	6633,24
Md	31,84
Św	58,87
Bk	115,32
Db	63,99
Dbb	8,95
Dbs	16,16
Brz	475,52
Gb	7,89
Lp	1,85
OI	34,32
Os	2,00
Razem	7449,95

Obecny stan sanitarny lasów jest dobry, posusz występuje pojedynczo i nie wpływa znacząco na obniżenie odporności drzewostanów.

Przy podejmowaniu decyzji dotyczących ochrony lasu należy kierować się następującymi zasadami:

- profilaktyką działania,
- stosowaniem zintegrowanych metod ochrony lasu, obejmujących działania modyfikujące środowisko w kierunku zmian niekorzystnych dla sprawców szkód, a korzystnych dla ich wrogów naturalnych,
- indywidualizacją rozwiązań – elastyczność przy podejmowaniu decyzji,
- minimalizacją szkód ekologicznych, jakie mogą wystąpić w efekcie wykonywania zabiegów,
- oceną prognozy ekonomicznej szkodliwości choroby lub szkodnika.

a) Ochrona przed owadami

W ubiegłym okresie gospodarczym w lasach Nadleśnictwa Człuchów ze szkodników pierwotnych lasom Nadleśnictwa zagrażała głównie brudnica mniszka, a ze szkodników wtórnych – kornik drukarz i przyplaszczek granatek.

Zestawienie powierzchni występowania i zwalczania szkodników owadzych

Gatunek szkodliwego owada	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Powierzchnia występowania / zwalczania w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kornik drukarz	4/4	7/7	26/26	74/74	65/65	59/59	59/59	48/48	157/157
Strzygonia choinówka				124	672				
Smolik znaczony						41/41	30/30	14/14	
Cetyniec większy						2/2			
Borecznik sosnowy	33								
Borecznik rudy							34		
Smolik dragowinowiec									17/17
Brudnica mniszka		32			120	69	34	40	35
Zwójki, miernikowce dębu	10	26/20							
Pędraki i rolnice						1			
Przyplaszczek			4/4	137/137	159/159	162/162	4/4	2/2	26/26

Źródło: ZOL Szczecinek

Określona w trakcie prac taksacyjnych ogólna powierzchnia drzewostanów z zinventaryzowanymi uszkodzeniami od owadów wynosi 125,52 ha, w tym: w 10% - 76,87 ha, w 20% - 37,36 ha, w 30% – 11,29 ha.

Szkodniki upraw i młodników

Zabiegi profilaktyczne oraz ochrona upraw i młodników przed szkodliwymi owadami powinny polegać na:

- kontroli występowania szkodników korzeni i zalesianiu gruntów po stwierdzeniu braku zagrożenia,
- preferowaniu zintegrowanej ochrony upraw i młodników przed szkodnikami korzeni,
- stosowaniu zasady przelegiwania zrębów,
- stosowaniu dołków chwytnych i pułapek feromonowych,
- ciągłej obserwacji występowania i rozwoju szkodników oraz bieżącej rejestracji stwierdzonych ognisk zagrożeń.

Szkodniki pierwotne

Według danych ZOL Szczecinek w Nadleśnictwie Człuchów na powierzchni 5840,68 ha występują ogniska gradacyjne rozrodu pierwotnych szkodników sosny.

Obszar ognisk obejmuje oddz.: 15, 17-20, 25-40, 43-64, 69-103, 105-126, 128-135, 148, 149, 182, 183, 214, 226, 227, 237, 244, 253, 254, 267-272, 274, 283, 291-295, 297, 324-326, 337, 342-345, 483-486, 488, 491-495, 497-500, 506-508, 525-528, 530-536, 538, 552-556, 558-568, 579, 580, 583-592, 616, 617, 645, 647, 648, 651, 653, 691, 692, 708-711, 747-758, 770, 773, 778, 779, 799, 800.

W ramach zabiegów profilaktycznych winno się dążyć do zwiększenia odporności drzewostanów na działanie szkodników pierwotnych poprzez:

- wprowadzanie gatunków biocenotycznych i fitomelioracyjnych,
- prawidłowe i terminowe wykonywanie cięć pielęgnacyjnych,
- ochronę mrowisk,
- zakładanie budek lęgowych i karmników dla ptaków,
- szersze stosowanie udoskonalonej ogniskowo-kompleksowej metody ochrony lasu,
- zakładanie małych remiz dla entomofauny i awifauny.

Działania profilaktyczne powinny być widoczne nie tylko w zabiegach typowo ochronnych, ale również w użytkowaniu lasu i zabiegach hodowlanych.

Ochrona przed szkodnikami pierwotnymi powinna polegać na:

- rozpoznaniu zagrożenia poprzez:
 - dokładne prowadzenie jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny,
 - obserwację ilości samicy brudnicy mniszki, siedzącej na strzałach drzew,
 - rejestrację uszkodzeń;
- przy wykonywaniu zabiegów ratowniczych, stosować biologiczne i biotechniczne metody ochrony lasu, rozrzedzające populację szkodników; zabiegi chemiczne wykonywać w sytuacjach niezbędnych, uwzględniając aspekt przyrodniczy i ekonomiczny działań ochronnych.

Szkodniki wtórne

Występowanie szkodników wtórnych, głównie przyplaszczka granatka i kornika drukarza, zauważalne jest przeważnie na gruntach porolnych, w drzewostanach przerzedzonych i osłabionych przez patogeny korzeniowe oraz w drzewostanach świerkowych i z dużym udziałem świerka.

Zapobieganie rozmnoży szkodników wtórnych winno obejmować następujące działania:

- przestrzeganie zasad higieny lasu w drzewostanach zagrożonych,
- odpowiednią rotację drewna,
- wyznaczanie i usuwanie z lasu drzew zasiedlonych przed wylotem imago szkodników,
- wykładanie drzew i stosów pułapkowych.

W razie potrzeby należy dodatkowo:

- korować surowiec drzewny,
- zatapiać i zraszać drewno,
- zabezpieczać drewno chemicznie.

b) Ochrona przed grzybami patogenicznymi

Najgroźniejszym dla lasów patogenem grzybowym jest korzeniowiec wieloletni (*Heterobasidion annosum*), powodujący hubę korzeni, występujący zwłaszcza na gruntach porolnych. W Nadleśnictwie Człuchów jest 7449,95 ha zalesień na gruntach porolnych. Drzewostany te są z reguły w mniejszym lub większym stopniu opanowane przez hubę korzeniową. Dość często korzeniowcowi wieloletniemu towarzyszy opieńka miodowa (*Armillaria mellea*), powodująca opieńkową zgniliznę korzeni.

Zestawienie powierzchni występowania ważniejszych chorób grzybowych w minionym 10-leciu na terenie Nadleśnictwa Człuchów

Nazwa choroby	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	występowanie (ha)								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Huba korzeni (d-stany)	1320,24	1 334,68	1 153,26	1 313,77	1 337,62	1 323,76	1 358,65	1 373,39	1 410,72
Osutki sosny (upr, młód)	-	-	-	-	-	19,16	0,35	1,00	18,01
Opieńkowa zgnilizna korzeni (d-stany)	69,16	71,29	8,65	6,52	6,52	6,52	6,52	6,52	-

Źródło: ZOL Szczecinek

Określona w trakcie taksacji ogólna powierzchnia drzewostanów z wyraźnie widocznymi zinwentaryzowanymi uszkodzeniami od grzybów wynosi 269,03 ha, w tym: w 10% - 196,62 ha, w 20% - 71,72 ha, w 30% - 0,69 ha.

Zapobieganie rozmnoży patogenów grzybowych winno obejmować następujące zabiegi profilaktyczne:

- przestrzeganie zasad higieny lasu w drzewostanach zagrożonych,
- bieżącą identyfikację zjawisk chorobowych, z określeniem ich nasilenia i występowania,
- monitorowanie zjawisk chorobowych rozpoznanych w latach ubiegłych,
- koncentrowanie zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych na gruntach porolnych w okresie zimowym, a maksymalne ograniczenie w okresie zarodnikowania grzybów,
- zapobieganie rozprzestrzenianiu się patogenów korzeni poprzez stosowanie preparatów biologicznych,
- staranne i terminowe wykonywanie profilaktycznych zabiegów ochronnych,
- zakładanie i kształtowanie stref ekotonowych.

c) Ochrona przed zwierzyną

Zwierzęta łowne zagrażają uprawom i młodnikom głównie poprzez zgryzanie i spałowanie. Uszkodzenia te w warunkach Nadleśnictwa mają duże znaczenie, występują w różnym nasileniu i w różnych stopniach uszkodzeń.

Określoną w trakcie taksacji powierzchnię ogólną drzewostanów z zinwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny płowej, w rozbiciu na podklasy wieku i procentowe przedziały uszkodzeń, ilustruje tabela:

Zestawienie powierzchni drzewostanów uszkodzonych przez zwierzynę płową

Klasy i podklasy wieku	Przedział uszkodzeń w %			Razem
	10-20%	30-40%	powyżej 40%	
	powierzchnia drzewostanów - ha			
1	2	3	4	5
Ia	354,50	52,53	-	407,03
Ib	537,51	40,89	-	578,40
IIa	194,58	2,79	-	197,37
IIb	37,29	14,96	4,93	57,18
IIIa i starsze	23,53	24,58	7,61	55,72
OGÓŁEM	1147,41	135,75	12,54	1295,70

Drzewostany ze stwierdzonymi uszkodzeniami od zwierzyny zajmują łącznie 1295,70 ha, czyli około 6,3% powierzchni gruntów zalesionych Nadleśnictwa, w tym z uszkodzeniami powyżej 20% - 148,29 ha. Wśród drzewostanów pierwszej klasy wieku, najbardziej wrażliwych na uszkodzenia, uprawy i młodniki uszkodzone powyżej 20% zajmują powierzchnię 93,42 ha (ok. 3,4% pow. I kl.w.). Uszkodzenia w starszych klasach wieku, to w zasadzie zablizniające się już ślady po spałowaniu. Około 88,5% wszystkich uszkodzeń od zwierzyny przypada na przedział „10 - 20%”, 10,5% na przedział „30 - 40%”, a 1,0% na uszkodzenia „powyżej 40%”.

Celem minimalizacji szkód należy:

- utrzymywać stan zwierzyny na poziomie niezagrażającym celom hodowli lasu,
- kształtować optymalną strukturę płci i wieku populacji jeleniowatych,
- stosować środki odstrasżające,
- egzekwować prawidłowe zagospodarowanie łowisk (np. koszenie łąk),
- udostępniać żer włóknisty jeleniowatym w okresie niedoborów pokarmowych,
- wzbogacać naturalną bazę żerową,
- grodzić najbardziej zagrożone powierzchnie.

d) Ochrona przed czynnikami klimatycznymi (abiotycznymi)

Z czynników abiotycznych lasom Nadleśnictwa Człuchów najbardziej zagrażają :

- silne wiatry wywalające,
- okiść,
- przymrozki wczesne i późne oraz zastoiska mrozowe,
- okresowe susze.

Ochrona lasu przed czynnikami abiotycznymi powinna polegać na:

- przestrzeganiu kolejności i nawrotów cięć,
- nienaruszaniu naturalnych ścian ochronnych przy wykonywaniu cięć,
- właściwym i terminowym wykonywaniu cięć pielęgnacyjnych,
- wprowadzaniu gatunków silnie krzewiących się na obrzeżach drzewostanów narażonych na wiatry,
- terminowym odnawianiu i zalesianiu,
- zwiększaniu udziału gatunków iglastych przy odnawianiu zrębów zupełnych na udokumentowanych zmrozowiskach,
- utrzymywaniu w sprawności sieć rowów i urządzeń melioracyjnych,
- zakładaniu i kształtowaniu stref ekotonowych.

W ostatnich latach coraz częstszym zjawiskiem są porywiste wiatry. Największe szkody od wiatrów w mijającym dziesięcioleciu wystąpiły w 2022 r. Łączne szkody powierzchniowe oszacowano na około 150 ha (łączna masa około 50 tys. m³).

e) Emisja zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego

Na terenie Nadleśnictwa Człuchów nie zaobserwowano istotnych szkód wywołanych ujemnym oddziaływaniem przemysłu. Nie ustalano stref uszkodzeń lasu, z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń.

f) Zakłócenia stosunków wodnych i inne uszkodzenia

Na terenie Nadleśnictwa występują niewielkie szkody powodowane przez bobry. Ślady ich bytowania widoczne są na kilku zbiornikach i ciekach wodnych. Powodują szkody polegające na zgryzaniu i obalaniu drzew oraz podtapianiu drzewostanów w wyniku budowy tam.

g) Ochrona trwałości ekosystemów leśnych

W celu ochrony trwałości ekosystemów leśnych Nadleśnictwo powinno:

- wykorzystywać w walce ze szkodnikami lasu naturalny opór środowiska,
- ograniczać zabiegi chemiczne do sytuacji niezbędnych, w maksymalnym stopniu stosując wysoce selektywne preparaty,

- realizować zadania w trakcie produkcji leśnej (zręby, zalesienia, zabiegi pielęgnacyjne) tak, by w minimalnym stopniu destabilizować funkcjonowanie ekosystemów leśnych,
- w sprzyjających warunkach inicjować odnowienia naturalne,
- dbać o stan gleb leśnych z jej entomofauną,
- dokładnie i systematycznie prowadzić dokumentację dotyczącą ochrony lasu w celu rejestracji wszystkich zjawisk i zmian zachodzących w ekosystemach leśnych.

W Nadleśnictwie Człuchów w oddz.: 85g, 376f, 603a, 641g zostały założone stałe powierzchniowe obserwacyjne punkty monitoringu biologicznego zintegrowane z wielkoobszarową inwentaryzacją stanu lasu, na których dokonuje się okresowych rejestracji zmian zachodzących w koronach i na pniach drzew.

Nadleśnictwo wyznaczyło 11 wyłączeń do corocznych rejestracji zmian miąższości martwego drewna. Zlokalizowane są w oddz.: 185b,c, 210m, 224d, 389i, 393g, 482g, 673c, 681d, 683o, 837c.

h) Mapa ochrony lasu

Została sporządzona mapa przeglądowa ochrony lasu, na którą naniesiono podstawowe informacje z zakresu ochrony lasu, w tym:

- stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- stałe powierzchnie próbne do rejestracji zmian miąższości martwego drewna,
- stałe miejsca wykładania pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę,
- stałe ogniska gradacyjne rozrodu pierwotnych szkodników sosny,
- drzewostany na gruntach porolnych,
- położenie punktów monitoringu lasu,
- obszary wykazujące uszkodzenia od owadów,
- obszary wykazujące uszkodzenia od grzybów,
- obszary wykazujące uszkodzenia od zwierzyny (istotne),
- obszary wykazujące uszkodzenia od klimatu,
- obszary wykazujące uszkodzenia wodne,
- remizy.

3.2.3.2. Ochrona przeciwpożarowa

Akty prawne cytowane w opracowaniu:

- ✓ Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 869 ze zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 672 ze zm.);
- ✓ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz.1098 ze zm.);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasu (Dz.U z 2006 r. nr 58 poz. 405);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 roku, zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. z 2010 r. nr 137 poz. 923);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U z 2015 r. poz. 1070);
- ✓ Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U z 2022 r. poz. 1065);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów i terenów (Dz. U. z 2010 nr 109 poz. 719 ze zm.);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych; (Dz. U. z 2009 r. nr 124 poz. 1030);
- ✓ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1065 ze zm.);
- ✓ Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu 2020;
- ✓ Polska Norma PN-B-02857: 2017-04 - Ochrona przeciwpożarowa budynków - Przeciwożarowe zbiorniki wodne - Wymagania ogólne;
- ✓ Porozumienie Ministra Obrony Narodowej i Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie warunków użytkowania lasów na potrzeby związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa z dnia 25 września 2019 r.

Dane z ochrony przeciwpożarowej i mapę tematyczną uzgodniono z: Nadleśnictwem Człuchów i RDLP Szczecinek.

Nadleśnictwo Człuchów w ubiegłym okresie gospodarczym zaliczone było do II kategorii zagrożenia pożarowego. Aktualne wyliczenia, dokonane zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia pożarowego lasu, wskazują na III kategorię zagrożenia pożarowego.

A. OCENA POTENCJALNEGO ZAGROŻENIA LASÓW NADLEŚNICTWA CZŁUCHÓW

1. Możliwość pojawienia się zarzewia ognia

Pod względem możliwości pojawienia się zarzewia ognia, Nadleśnictwo Człuchów należy do średnio zagrożonych.

Do głównych czynników sprzyjających powstaniu i rozwojowi pożarów zaliczyć należy:

- warunki meteorologiczne, w tym przede wszystkim: występujące okresy suszy,
- przewagę siedlisk borowych,
- intensywną penetrację obszarów leśnych w celu zbioru runa leśnego,
- penetrowanie okolic rzek i jezior przez turystów i wędkarzy,
- duże natężenie ruchu pojazdów na szlakach drogowych (droga krajowa Bydgoszcz - Bobolice, Kostrzyń - Elbląg) oraz na drogach wojewódzkich i powiatowych, a także udo-
stępionych do ruchu,
- linię kolejową Szczecinek – Chojnice,
- występowanie nieuprawianych pól, pastwisk i łąk, zwłaszcza na styku z lasem, w enklawach i półenklawach.

Czynnikami osłabiającymi zagrożenie pożarowe są występujące na terenie Nadleśnictwa naturalne przeszkody wodne: rzeki (w tym najważniejsza Brda), liczne jeziora oraz wzrost udziału gatunków liściastych (przebudowa drzewostanów).

2. Położenie i rzeźba terenu

Grunty administrowane przez Nadleśnictwo położone są w województwie pomorskim (22469,7703 ha) w powiatach człuchowskim i chojnickim, w gminach: Człuchów, Czarne, Debrzno, Przechlewo, Rzeczenica i Konarzyny. Nadleśnictwo graniczy z następującymi jednostkami LP:

- RDLP Szczecinek – Osusznica, Czarne Człuchowskie, Niedźwiady,
- RDLP Piła – Lipka,
- RDLP Toruń – Lutówko, Rytel, Przymuszewo.

Sieć dróg publicznych jest dość gęsta. Teren Nadleśnictwa jest średnio zróżnicowany, przeważnie równy i falisty. Wysokość bezwzględna zawiera się w przedziale od 122,7 m n.p.m.– dolina rzeki Chrzastowa w okolicy wsi Cierznie do 222,8 m n.p.m. – wzgórze położone w okolicach wsi Grodzisko. Różnica wzniesień wynosi 100,1 m.

Zasoby wodne na terenie Nadleśnictwa to:

- rzeki: Brda, Szczyra, Chrzastowa, Debrzynka, Silnica, Czerwieniec, Czerwonka oraz wiele innych cieków wodnych bez nazwy (dopływów i kanałów);
- jeziora: Krępsko, Korby, Orzechowo, Olszanowskie, Olszanowskie Małe (Trzcinieckie), Wielządź (Biały Zdrój), Staruch, Wielkie (Czarnowo, Skowarnki), Małe, Krzemie-

niewo, Główna (Trudna), Kwieckie (Dolne, Długie), Szczytno Wielkie, Jęczniki Wielkie, Mąkowo (Wierzchowo), Człuchowskie (Miejskie Duże, Łazienkowskie), Miejskie Małe (Jeziorno), Urzędowe (Człuchowskie, Szpitalne), Sosnowe (Czosnowo), Mosiny, Karlinek, Płask (Płaszczycyckie), Linówko (Linowskie), Gostudno (Gostyńskie), Sporacz (Sporackie), Regnickie (Bardze Małe), Bardze (Duży Okoń), Barkowo Małe, Węgorzyn (Węgorzyńskie), Krętek (Gwiazda), Polnickie, Kłodzko (Łódzińskie) Duże, Kłodzko Małe, Polne (Wandzińskie), Tuczo (Marysińskie), Duży Okoń (Grodzińskie), Przechlewskie (Kiełpińskie), Rychnowskie i wiele innych mniejszych jezior i zbiorników wodnych.

Znaczącymi rezerwuarami wody są również różnego rodzaju torfowiska i bagna.

3. Charakterystyka drzewostanów

Udziały siedlisk, klas wieku, gatunków panujących i typów pokrywy gleby przedstawiają się następująco:

Typy siedliskowe lasu

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
Bśw, BMśw, BMw	13209,03	62,83
Pozostałe typy siedliskowe lasu	7813,54	37,17
Razem	21022,57	100,00

Klasy wieku

Klasy wieku	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
grunty leśne niezalesione	443,70	2,11
I klasa wieku	2770,60	13,18
II klasa wieku	2983,44	14,19
III klasa wieku	4670,37	22,21
IV i starsze klasy wieku	10154,46	48,31
Razem	21022,57	100,00

Gatunki panujące

Gatunki panujące	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
So, Md	16892,82	81,86
Św, Dg	215,24	1,02
Razem gatunki iglaste	17108,06	82,88

Gatunki panujące	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
Bk	1575,83	7,54
Db, Dbs, Dbb, Dbc	618,34	3,17
Brz, Gb, Kl Ol, Ols, Tp, Os, Lp	1276,64	6,41
Razem gatunki liściaste	3470,81	17,12
OGÓŁEM	20578,87	100,00

Dominujący jest udział sosny, ale w młodszych drzewostanach wzrasta udział gatunków liściastych.

Pokrywa gleby

Rodzaj pokrywy	Powierzchnia - ha	%
1	2	3
naga	53,46	0,26
ściółka	611,57	2,91
zielna	1394,12	6,63
mszysta	1335,56	6,35
mszysto- czernicowa	4296,10	20,44
zadarniona	11755,69	55,92
silnie zadarniona	1524,89	7,25
silnie zachwaszczona	51,18	0,24
Razem	21022,57	100,00

Stan pokrywy gleby jest zależny od żyzności siedliska oraz od dostępu światła do dna lasu. Bogatsze pokrywy dłużej akumulują wilgoć, ale przy dłuższych okresach suszy niż miesiąc, stają się źródłem łatwo palnego materiału.

Klasy palności drzewostanów w zależności od STL i rodzaju pokrywy gleby

Typ siedliskowy lasu	Klasy palności drzewostanów		
	A - duża	B - średnia	C - mała
	Powierzchnia - ha		
1	2	3	4
Bśw	4097,50		
Bb		10,43	
BMśw	283,58	8156,36	

Typ siedliskowy lasu	Klasy palności drzewostanów		
	A - duża	B - średnia	C - mała
	Powierzchnia - ha		
1	2	3	4
BMw	672,62		
BMb		175,35	
LMśw		4518,47	
LMw		902,91	
LMb			87,89
Lśw		146,15	1536,55
Lw		43,12	146,98
OI			165,59
OIJ			79,07
Ogółem	5053,70	13952,79	2016,08
%	24,04	66,37	9,59

Klasa palności drzewostanów odzwierciedla ich podatność na pożar i ustalana jest na podstawie siedliskowego typu lasu i rodzaju pokrywy gleby.

Klasy palności drzewostanów w zależności od STL i rodzaju pokrywy gleby dla oddziałów

Klasa palności	Numery oddziałów
1	2
A	2-5, 7-13, 18, 21,23, 25, 33, 34, 36, 37, 53-55, 57-62, 76, 80-86, 97-103, 106, 114-116, 121-124, 179, 196, 234, 246, 251, 257, 260, 261, 270, 271, 274, 275, 282-284, 286, 287, 293, 294, 302, 303, 308, 324, 331, 332, 334-336, 344, 345, 356, 371, 483, 485, 491-495, 497-500, 516-518, 520, 521, 525-534, 536, 542, 543, 546, 548-552, 556, 559-566, 571, 573, 579, 580, 582, 585, 589-591, 610, 614-617, 622, 632-635, 639, 642, 644-648, 653, 654, 666, 667, 675, 689, 690, 699, 702, 714, 716, 720, 748-752, 754-758, 771, 774, 788, 798-801, 804, 807, 813, 829.
B	1, 6, 14-17, 19, 20, 22, 24, 26-32, 35, 38-52, 56, 63-75, 77-79, 87-96, 104, 105, 107-113, 117-120, 125-143, 145-178, 180-195, 198-233, 235-245, 247-250, 252-256, 258, 259, 262-269, 272, 273, 276-281, 285, 288-292, 295-301, 304-307, 309-323, 325-330, 333, 337-343, 346-355, 357-359, 369, 370, 372-380, 382, 403-412, 414-416, 418, 419, 422-425, 427-432, 434-453, 456-476, 479-482, 484, 486-490, 496, 501-515, 519, 522-524, 535, 537-539, 541, 544, 545, 547, 553, 555, 557, 558, 567-570, 572, 574-578, 581, 583, 584, 586-588, 592-594, 599-603, 608, 609, 611-613, 618-621, 623-631, 636-638, 640, 641, 643, 649-652, 655-665, 668-671, 673, 674, 676-679, 682-688, 691-698, 700, 701, 703, 704, 708-713, 715, 717-719, 721-726, 730-736, 738-747, 753, 759-765, 767-770, 772, 773, 775-787, 789-797, 802, 803, 805, 806, 808-812, 814-828, 830-849, 859.
C	144, 197, 361-368, 381, 383-402, 413, 417, 420, 421, 426, 433, 454, 455, 477, 478, 540, 595-598, 604-607, 672, 680, 681, 705-707, 727-729, 737, 766, 851-858, 860-864.

Klasy palności drzewostanów w zależności od STL i rodzaju pokrywy gleby dla leśnictw

Numer i nazwa leśnictwa	Wartość średnio ważona	Klasa palności
1	2	3
1. POLNICA	2,53	A
2. JEZIORNO	2,07	B
3. CZŁUCHÓW	2,19	B
4. LESZCZENICA	2,08	B
5. KĄTKI	2,31	B
6. WAŁDOWO	2,26	B
7. JAROMIERZ	2,31	B
8. LIPIE	1,61	B
9. BISKUPNICA	2,36	B
10. BARKOWO	2,26	B
11. BIERNATKA	2,32	B
12. ŁOŻA	1,80	B
13. DEBRZNO	1,78	B
14. BIŃCZE	2,08	B
15. DOMISŁAW	2,02	B

4. Warunki meteorologiczne

W regionalizacji ekoklimatycznej Polski obszar Nadleśnictwa leży w w strefie B – Środkowoeuropejskiej, makroregionu 1 – Pojezierza Pomorskiego Południowego. Występuje tu klimat umiarkowany, na przejściu między łagodnym klimatem bałtyckim ze stosunkowo wyższymi opadami, a surowszym, z mniejszymi opadami klimatem pojeziernym.

W celu scharakteryzowania klimatu przytoczono wybrane wieloletnie dane meteorologiczne ze stacji w Niedźwiadach (2010-2020):

- średnia temperatura roczna - 7,8°C,
- roczna suma opadów - ok. 600-700 mm,
- długość okresu wegetacyjnego - ok. 200 dni,
- średnia temperatura w okresie wegetacyjnym - 12,6°C,
- średnie miesięczne opady w okresie wegetacyjnym - ok. 65 mm,
- średnia wilgotność powietrza (o godz. 9⁰⁰) - 76,1%.

Na omawianym terenie przeważają wiatry z kierunków zachodnich i północno-zachodnich. Największe nasilenie wiatrów występuje na przedwiośniu i późną jesienią. Wiatry wiejące w tym czasie mają zdecydowane odchylenie z kierunku północnego. Przynoszą

one zmienną pogodę i odwilże w okresie zimowym. Wczesną wiosną występują często wysuszające kontynentalne wiatry południowo-wschodnie i wschodnie.

Jest to okres wysokiego zagrożenia pożarowego. Latem przeważają wiatry zachodnie, przynoszące na ogół opady.

5. Sytuacja pożarowa w okresie ostatnich 10 lat

W okresie ostatnich 10 lat na terenie Nadleśnictwa Człuchów miało miejsce 26 pożarów. Ich występowanie według lat i przyczyn powstania przedstawia tabela.

Zestawienie pożarów

Rok	Pożary		Przyczyny powstania pożaru (liczba)				
	Liczba	Pow.	Używanie ognia	Podpalenia	Pozostałe	Nieustalone	Energia elektryczna
1	2	3	4	5	6	7	8
2013	6	0,53			0,10 (1)	0,43 (5)	
2014	2	0,11			0,01 (1)	0,10 (1)	
2015	7	0,75	0,26 (2)	0,03 (1)	0,45 (3)	0,01 (1)	
2016	0	0,00					
2017	0	0,00					
2018	2	0,07			0,01 (1)	0,06 (1)	
2019	3	0,26				0,26 (3)	
2020	0	0,00					
2021	1	0,04					0,04 (1)
2022	5	0,51	0,26 (3)		0,22 (1)	0,03 (1)	
Razem	26	2,27	0,52 (5)	0,03 (1)	0,79 (7)	0,89 (12)	0,04 (1)

Największa liczba pożarów powstała z przyczyn nieustalonych. Średnioroczna liczba pożarów z okresu 10 lat w Nadleśnictwie Człuchów wynosiła 2,6, a średnia powierzchnia jednego pożaru – 0,09 ha.

6. Kategoria zagrożenia pożarowego

Kategorię zagrożenia pożarowego lasów określono na podstawie załącznika do Obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Według Zarządzenia nr 3 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 stycznia 2021 r. Nadleśnictwo Człuchów zostało zaliczone do strefy prognostycznej nr 11 D.

Wyliczenie kategorii zagrożenia pożarowego dla Nadleśnictwa Człuchów

Lp.	Wskaźnik	Dane	Wzór		Liczba punktów	
					wyliczona	przyjęta
1	2	3	4		5	6
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² (Pp) Pp = 12,5 x log(11,2 x Gp + 0,725) + 1,5 gdzie: Gp = Lp / PI x 10	Średnia roczna liczba pożarów w okresie 10 lat (Lp)	2,50	Pp = 12,5 x log(11,2 x 0,1206 + 0,725) + 1,5 gdzie: Gp = 2,6 / 215,57 x 10 = 0,1206	5,5	5
		Powierzchnia leśna w km² (PI)¹	215,57			
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Pd) Pd = 0,1 x Us	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Us)	62,84	Pd = 0,1 x 62,84	6,3	6
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9⁰⁰ (Pk)² Pk = 0,221 x Uds - 0,59 x Wp + 45,1	Średnia wilgotność względna powietrza o godz. 9⁰⁰ (Wp)	76,07	Pk = 0,221 x 10,10 - 0,59 x 76,07 + 45,1	2,5	2
		Udział procentowy dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9⁰⁰ (Uds)	10,10			
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km² (Pa) Pa = 2,46 x log(0,0461 x Gz) + 5,16 gdzie: Gz = Lm / PI / 100	Liczba mieszkańców (Lm)³	32220	Pa = 2,46 x log(0,0461 x 1,4946) + 5,16 gdzie: Gz = 32220 / 215,57 / 100 = 1,4946	2,3	2
Określenie kategorii zagrożenia pożarowego na podstawie sumy punktów:					Suma punktów	15
1) ≥ 25 punktów - las zalicza się do I kategorii zagrożenia pożarowego, 2) 16-24 punktów - las zalicza się do II kategorii zagrożenia pożarowego, 3) ≤ 15 punktów - las zalicza się do III kategorii zagrożenia pożarowego.					Kategoria zagrożenia pożarowego	III

Do obliczeń przyjęto:

¹PI - powierzchnia leśna Nadleśnictwa Człuchów

² Pk - średnia wilgotność względna powietrza (Wp) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9⁰⁰ (Uds) wg danych – strefa prognostyczna 11_D (dane IBL)

Lm - liczba mieszkańców w zasięgu Nadleśnictwa Człuchów wg danych - <http://gdansk.stat.gov.pl>

Suma punktów dla obszaru Nadleśnictwa Człuchów wynosi 15, co kwalifikuje je do **III kategorii** zagrożenia pożarowego lasu.

7. Zagrożenie drzewostanów

a) Palność dna lasu

Dominujące na terenie Nadleśnictwa drzewostany iglaste, z panującą sosną, charakteryzują się mało zróżnicowaną pokrywą. Na znacznych powierzchniach łąkowo występuje borówka czernica, brusznica, śmiałek i mchy, które umożliwiają szybkie rozprzestrzenianie się ognia, ale w normalnych warunkach temperatura palącego się runa jest na tyle niska, że nie zagraża drzewostanom. Natomiast duże zagrożenie pożarowe stwarza trzcinnik oraz runo z dużą ilością traw. Część drzewostanów ma w składzie gatunki liściaste oraz warstwy podrostów i podszytów, co w dużej mierze ogranicza dostęp światła do dna lasu i możliwość rozwoju łatwo palnych traw.

b) Stopień penetracji lasu

Penetracja lasów Nadleśnictwa Człuchów przez ludność jest duża, a jej nasilenie występuje głównie w okresie wiosny, lata i wczesnej jesieni. Związane jest to ze zbiorem jagód, grzybów i zrzutów poroża jeleni, a także ruchem turystycznym.

Lasy Nadleśnictwa wyróżniają się dużą atrakcyjnością z uwagi na ich położenie, bliskość miast, dużą liczbę jezior, jeziorek i rzek penetrowanych przez wędkarzy. Najsilniej penetrowany jest teren wokół jezior: Krępsko i Rychnowskie.

c) Ocena sezonowości występowania zagrożenia pożarowego

Podatność na zapalenie występuje sezonowo. Pierwszym okresem większego zagrożenia jest wczesna wiosna, z dużą ilością suchych, łatwo palnych traw. Drugim okresem, nie zawsze występującym, jest upalne lato, kiedy wilgotność ścioly leśnej spada do bardzo niskich wartości. W okresie jesieni dodatkowe zagrożenie pożarowe związane jest głównie z większą penetracją lasu przez grzybiarzy.

Zapalność roślinności dna lasu na przestrzeni roku charakteryzują liczby dni w poszczególnych stopniach zagrożenia pożarowego, ustalane o godzinie 9⁰⁰ i 13⁰⁰. Zgodnie z opracowaną metodą prognozowania IBL, ustalono cztery stopnie zagrożenia pożarowego: 0 – brak zagrożenia, 1 – zagrożenie małe, 2 – zagrożenie średnie, 3 – zagrożenie duże.

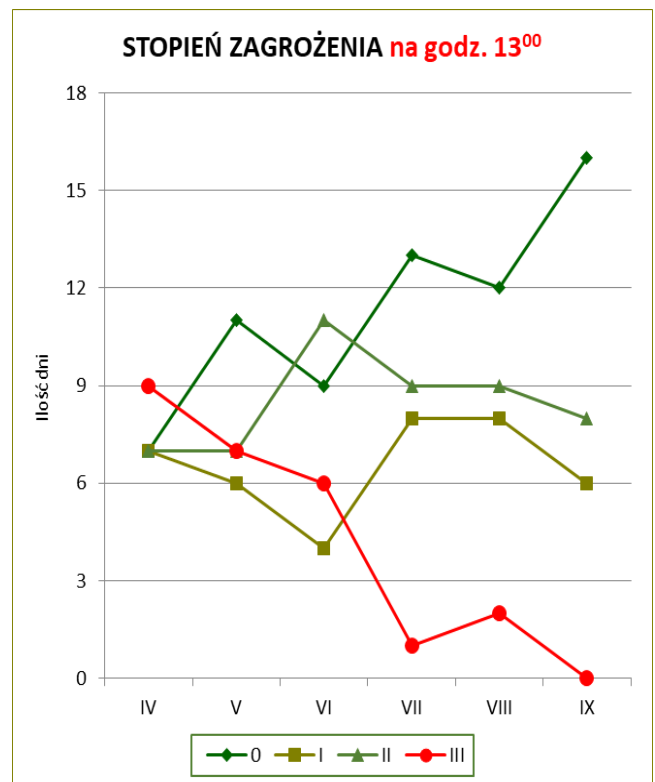
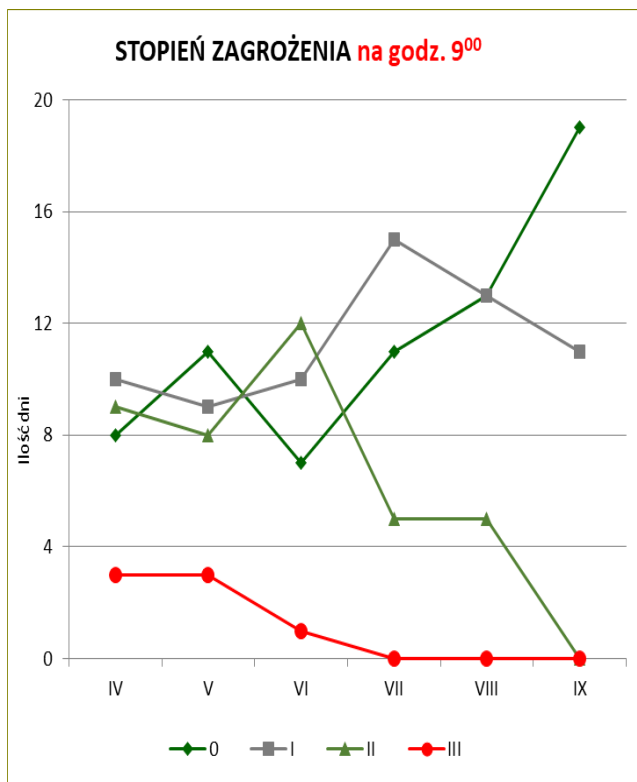
Przedmiotem analizy są miesiące od kwietnia do września z lat 2017-2021.

Zamieszczona tabela przedstawia średnie liczby dni w poszczególnych stopniach zagrożenia i w miesiącach.

Mies.	Stopień zagrożenia na godz. 9 ⁰⁰				Razem dni	Stopień zagrożenia na godz. 13 ⁰⁰			
	0	I	II	III		0	I	II	III
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
IV	8	10	9	3	30	7	7	7	9
V	11	9	8	3	31	11	6	7	7
VI	7	10	12	1	30	9	4	11	6

Mies.	Stopień zagrożenia na godz. 9 ⁰⁰				Razem dni	Stopień zagrożenia na godz. 13 ⁰⁰			
	0	I	II	III		0	I	II	III
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
VII	11	15	5	0	31	13	8	9	1
VIII	13	13	5	0	31	12	8	9	2
IX	19	11	0	0	30	16	6	8	0
Razem	69	68	39	7	183	68	39	51	25
%	37,7	37,2	21,3	3,8	100	37,1	21,3	27,9	13,7

Zapalność roślinności dna lasu na przestrzeni roku przedstawiono ponadto w formie wykresów liczby dni w stopniach zagrożenia pożarowego i miesiącach o godz. 9⁰⁰ i 13⁰⁰.

Najwięcej dni w III stopniu zagrożenia pożarowego występuje w okresie wiosennym. Zagrożenie pożarowe o godz. 13⁰⁰ jest większe od zagrożenia o godz. 9⁰⁰.

d) Przebieg szlaków komunikacyjnych

Na terenie Nadleśnictwa sieć dojazdów pożarowych i dojazdów do punktów czerpania wody oparta jest na sieci dróg publicznych.

Do głównych szlaków komunikacyjnych na terenie Nadleśnictwa zaliczyć należy drogi asfaltowe:

- dr. krajowa nr: 25 – Koszalin – Człuchów – Bydgoszcz,
- 22 – Grzechotki – Człuchów – Kostrzyń;

- dr. wojewódzka nr: 188 – Debrzno – Człuchów,
201 – Czarne – Barkowo,
212 – Bytów – Chojnice;
- dr. powiatowa nr: 2500 – Grodzisko – Biernatka,
2542 – Skowarnki – Uniechów,
2548 – Cierznie – Debrzno,
2547 – Uniechów – Debrzno,
2546 – Barkowo – Debrzno,
2534 – Stołczno – Chrzastowo,
2544 – Strieczona – Słupia,
2505 – Kołdowo – Przechlewo,
2521 – Człuchów – Polnica – Czarnoszyce.

Przez teren Nadleśnictwa przebiegają linie kolejowe: Szczecinek – Chojnice, Człuchów - Przechlewo i Chojnice - Piła.

Docelowa sieć dróg w Nadleśnictwie ma długość 357,8 km, w tym: drogi publiczne – 99,7 km, drogi leśne – 258,1 km. Z sieci dróg leśnych 143,1 km Nadleśnictwo utrzymuje jako dojazdy pożarowe oraz dojazdy do punktów czerpania wody. Część tych dojazdów (88,4 km) ma nawierzchnię twardą lub ulepszoną. Pozostałe (54,7 km) to drogi naturalne profilowane (gruntowe) spełniające wymogi dotyczące szerokości, nośności, łuków pionowych i poziomych.

f) Ocena dostępności terenów leśnych

Wszystkie kompleksy leśne Nadleśnictwa dostępne są dzięki publicznej sieci dróg twardych, umożliwiającym przejazd ciężkiego sprzętu gaśniczego. Drogi leśne, znajdujące się wewnątrz kompleksów leśnych, są w większości drogami gruntowymi o nośności zmiennej, zależnej od opadów atmosferycznych i nadają się ogólnie do przejazdu pojazdami średniotonażowymi. Przy pokonywaniu przeszkód wodnych należy korzystać z mostów znajdujących się na drogach publicznych.

W celu poprawy dostępności terenów leśnych należy:

- w przypadku modernizacji istniejących dojazdów pożarowych, dostosować ich parametry do zwiększonych wymagań nośności, skrajni drogowej (dodatkowe mijanki), łuków pionowych i poziomych, zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z 22.03.2006 r.;
- dla punktów czerpania wody zapewnić parametry zgodne z obowiązującymi przepisami pożarowymi (w zakresie: dojazdu, stanowiska czerpania wody i placu manewrowego);
- remontować istniejące dojazdy pożarowe po obfitych opadach deszczu, topnieniu śniegu, po zakończeniu prac wywozowych, po akcjach ratowniczych;
- konserwować i odnawiać oznakowanie dojazdów pożarowych i dojazdów do punktów czerpania wody oraz oznaczenie nośności mostów i przepustów.

B. OCENA SPRAWNOŚCI SYSTEMU OBSERWACYJNO-ALARMOWEGO I INTERWENCYJNEGO

Teren Nadleśnictwa znajduje się w zasięgu alarmowania Komendy Powiatowej PSP w Człuchowie i Chojnicach (niewielka część obejmująca północno – wschodni fragment Nadleśnictwa – 2,75%).

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Człuchów według jednostek podziału administracyjnego kraju

Powiat	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%
1	2	3
Powiat chojnicki (2)	618,7689	2,75
Powiat człuchowski (3)	21851,0014	97,25
Ogółem województwo pomorskie (22)	22469,7703	100,00
OGÓŁEM Nadleśnictwo	22469,7703	100,00

a) Jednostki państwowych i ochotniczych straży pożarnych

Wykaz jednostek straży pożarnej

Lp	Nazwa jednostki	Teren PSP	Sposób alarmowania
1	2	3	4
1	JRG Człuchów	Człuchów	Za pośrednictwem telefonu 998 lub 112
2	Bińcze KRSG		
3	Czarne * KRSG		
4	Debrzno KRSG		
5	Biskupnica KRSG		
6	Mosiny * KRSG		
7	Polnica		
8	Przechlewo * KRSG		
9	Rzeczenica * KRSG		
10	Wandzin		
11	WSP JW 4220 Czarne *		

- - poza zasięgiem terytorialnym Nadleśnictwa

Adres Stanowiska Kierowania Komendanta Wojewódzkiego

(w sytuacji zagrożenia)

ul. Sosnowa 2 80 – 251 Gdańsk tel. +48 47 743 01 80

Adres Komendy Wojewódzkiej PSP w Gdańsku

ul. Sosnowa 2 80 – 251 Gdańsk tel. +48 47 743 01 00

Adres Komendy Powiatowej PSP w Człuchowie

ul. Batorego 10 77 – 300 Człuchów tel. +48 47 741 82 00

Adres Komendy Powiatowej PSP w Chojnicach

ul. Gdańska 51 89 – 600 Chojnice tel. 52 395 64 00

b) Analiza przypuszczalnego okresu swobodnego rozwoju pożaru

Na okres swobodnego rozwoju pożaru wpływa:

- czas jaki upłynął od jego powstania do zauważenia; z analizy istniejącego stanu i systemu obserwacji wynika, że pożar powinien być zauważony z wieży obserwacyjnej lub ze śmigłowca (samolotu) rozpoznawczego w ciągu - do 5 min;
- czas powiadomienia przez PAD Nadleśnictwa Stanowiska Kierowania Komendanta Powiatowego (SKKP) - do 1 min;
- czas od otrzymania meldunku przez Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego do wyjazdu wozów bojowych:
 - PSP – do 1 min., (noc do 3 min.);
 - OSP w KSRG – do 5 min.;
 - pozostałe OSP – do 10 min.;
- czas dojazdu wozów bojowych na miejsce pożaru – do 20 min.;
- łączny czas od powstania pożaru do przyjazdu wozów bojowych
 - do 27 min dla PSP,
 - do 31 min dla OSP w KSRG,
 - do 36 min dla pozostałych OSP;
- lokalizacja jednostek straży pożarnych i ich wyposażenie w środki szybkiej interwencji, rozmieszczenie sprzętu przeciwpożarowego, zaopatrzenie w wodę, istniejący stan sieci naturalnych i sztucznych przerw ograniczających i osłabiających rozszerzenie się pożaru nie wpływają w istotny sposób na zmianę czasów;
- pora doby – nocą wzrasta okres swobodnego rozwoju pożaru;
- użycie samolotu lub śmigłowca, tak do rozpoznania, jak i gaszenia pożaru, może w niektórych przypadkach znacznie skrócić okres swobodnego rozwoju pożaru.

C. ZABEZPIECZENIE PRZECIWOŻAROWE

a) Pasy przeciwpożarowe

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów i terenów (Dz. U. z 2010 nr 109 poz. 719 ze zm.), obowiązek urządzania i utrzymywania pasów przeciwpożarowych położonych przy drogach publicznych i parkingach nie dotyczy drzewostanów starszych niż 30 lat, drzewostanów położonych przy drogach o nawierzchni nieutwardzonej, z wyjątkiem dróg poligonowych i między poligonowych oraz lasów o szerokości mniejszej niż 200 m.

Rodzaj wykonywanego pasa przeciwpożarowego reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów. Na terenie Nadleśnictwa Człuchów mogą wystąpić następujące rodzaje pasów:

Pas przeciwpożarowy typu A – czyli oddzielający las od dróg publicznych, dróg dojazdowych (niebędących drogami publicznymi) do zakładu przemysłowego lub magazynowego, obiektów magazynowych i użyteczności publicznej pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy pasa drogowego albo obiektu, pozbawiony martwych drzew, leżących gałęzi i nieokrzesanych ściętych lub powalonych drzew.

Pas przeciwpożarowy typu B – czyli oddzielający las od parkingów, zakładów przemysłowych i dróg poligonowych pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy obiektu albo drogi, spełniający wymogi pasa typu A, z tym że w odległości od 2 do 5 m od granicy obiektu albo drogi zakłada się bruzdę o szerokości 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej (bruzdę może stanowić inna powierzchnia pozbawiona materiałów palnych).

Ze względu na III kategorię zagrożenia pożarowego, Nadleśnictwo nie ma obowiązku utrzymania pasów przeciwpożarowych.

Ponadto należy zwrócić uwagę na właściwe kształtowanie stref ekotonowych wzdłuż ważniejszych szlaków komunikacyjnych oraz na granicy pole-las i woda-las. Strefa taka powinna korzystnie wpływać również na zabezpieczenie przeciwpożarowe obszarów leśnych.

b) Obserwacja

Obserwacja ppoż. prowadzona jest w formie całodziennych dyżurów w okresie od 15 marca do 15 października oraz dodatkowych patroli terenowych w okresie szczególnego zagrożenia. Obserwacja p.poż. prowadzona jest z punktu obserwacyjnego (wieża p.poż o konstrukcji stalowej z kamerą) w leśnictwie Biernatka, oddz. 410j (o współrzędnych geograficznych: długość – 17°08'12.8"E, szerokość – N:53°42'46"N) oraz z punktu obserwacyjnego (wieża p.poż o konstrukcji stalowej z kamerą) w leśnictwie Jeziorno, oddz. 127f (o współrzędnych geograficznych: długość – 17°23'17"E, szerokość – 53°45'24"N). Te punkty wraz z wieżami sąsiednich nadleśnictw (Osusznica, Niedźwiady, Czarne - RDLP Szczecinek, Przymuszewo, Rytel, Lutówko – RDLP Gdańsk oraz Okonek, Lipka – RDLP Piła) w sposób wystarczający zabezpieczają obserwację lasów Nadleśnictwa.

Punkty obserwacyjne

L.p.	Nadleśnictwo (nazwa)	Adres leśny	Współrzędne geograficzne	Opis wieży
1	2	3	4	5
1	N-ctwo Przymuszewo Nazwa: Chociński Młyn	12-12-1-03-342-c-00	53°49'59.3"N 17°26'35.1"E	kamera
2	N-ctwo: Rytel Nazwa: Klosnowo	12-15-1-05-153-b-00	53°45'36.4"N 17°36'11.2"E	kamera
3	N-ctwo: Lutówko Nazwa: Witkowo	13-23-1-10-81 –t -00	53°31'38.6"N 17°27'34.2"E	kamera

L.p.	Nadleśnictwo (nazwa)	Adres leśny	Współrzędne geograficzne	Opis wieży
1	2	3	4	5
4	N-ctwo: Lipka Nazwa: Lipka	08-18-1-02-134-h-00	53°28'52.1"N 17°15'19.7"E	kamera
5	N-ctwo Lipka Nazwa: Krzywa Wieś	08-18-1-05-325-f-00	53°28'46.9"N 17°00'23.0"E	kamera
6	N-ctwo: Osusznica Nazwa: Osusznica	11-15-2-09-227-h-00	53°58'11"N 17°23'40"E	dostrzegalnia
7	N-ctwo: Niedźwiady Nazwa: Niedźwiady	11-14-1-05-215-c-00	53°53'20.0"N 17°08'44.6"E	kamera
8	N-ctwo: Niedźwiady Nazwa: Suszka	11-14-3-15-360-h-00	53°49'37.6"N 17°08'29.9"E	kamera
9	N-ctwo Czarne Nazwa: Międzybórz	11-05-2-08-169-r-00	53°46'29.1"N 17°08'49"E	kamera
10	N-ctwo Czarne Nazwa: Grabowiec	11-05-2-11-341-j-00	53°41'10.0"N 16°57'58.2"E	kamera
11	Nadleśnictwo: Okonek Nazwa: Okonek	08-05-2-11-83-c-00	53°33'11.8"N 16°49'56.7"E	kamera

c) Zabezpieczenie przeciwpożarowe Nadleśnictwa

Punkt alarmowo-dyspozycyjny (PAD) znajduje się w oddz. 360a (siedziba Nadleśnictwa).

Wyposażony jest w:

- środki łączności – telefon i radiotelefon,
- system monitoringu przeciwpożarowego lasów - komputer z monitorami i oprzyrządowaniem do obsługi kamer w punktach obserwacyjnych (na wieżach p.poż) oraz oprogramowaniem do obsługi systemu i automatycznej detekcji dymu/pożaru lasu,
- mapę topograficzną terenu Nadleśnictwa oraz terenów przyległych, w układzie współrzędnych obowiązującym w LP (w skali 1:25 000 lub 1:50 000), z siatką koordynatów lotniczych, przystosowaną do lokalizacji miejsc pożaru na podstawie namiarów z punktów obserwacyjnych,
- sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu,
- wykaz kryptonimów, numery telefonów i adresy e-mailowe osób funkcyjnych i jednostek nadrzędnych, podległych i współpracujących,
- instrukcję i dziennik pracy dyspozytora,
- komputer pracujący w sieci LP z dostępem do internetu i kolorowej drukarki formatu A3,
- oprogramowanie komputera (poczta elektroniczna z wydzielonym kontem pocztowym dla PAD; dostęp do internetowych i intranetowych map pożarowych w programach funkcjonujących w LP; aplikacja typu desktop dedykowana dla stanowiska PAD

w Nadleśnictwie; program umożliwiający prognozowanie rozprzestrzeniania się pożarów lasu).

Bazy sprzętu przeciwpożarowego

Miejsce składowania	Wyszczególnienie sprzętu
1	2
Przy PAD w siedzibie Nadleśnictwa oddz. 360a	Samochód patrolowo - gaśniczy z modułem gaśniczym
Leśnictwo Jeziorno oddz. 127k	Tłumice - 10 szt. Szpadle i łopaty -24 szt.
Leśnictwo Barkowo oddz. 544g I baza pomocnicza	Hydronetki - 10 szt. Tłumice - 5 szt. Szpadle i łopaty -25 szt. Środek pianotwórczy (dm ³) - 50 Tablice – kierunkowskazy – 10 szt.
Leśnictwo Bińcze oddz. 675m	Tłumice - 10 szt. Szpadle i łopaty -40 szt.

Nadleśnictwo posiada samochód patrolowo – gaśniczy Nissan Navara, wyposażony w moduł gaśniczy Fireco typ 5040B wraz ze zbiornikiem na ciecz o poj. 400 l.

Do celów przeciwpożarowych zagwarantowane jest także wykorzystanie sprzętu używanego w Zakładach Usług Leśnych (ZUL), są to w szczególności: pługi do wyorywania bruzd, ciągniki, pilarki łańcuchowe i siekiery.

Rodzaj i ilość sprzętu zgodna jest z normą dla Nadleśnictwa w III kat. zagrożenia pożarowego, określoną w Rozporządzeniu MŚ z dnia 22.03.2006 r.

W systemie ochrony przeciwpożarowej RDLP w Szczecinku bardzo ważną rolę spełniają samoloty i śmigłowce.

Lokalizację najbliższych leśnych baz lotniczych przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa LBL/Lądowiska operacyjnego	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Adres leśny	Lokalizacja LBL w WGS'84	Lokalizacja LBL w PUVG 1992	Kierownik bazy	Kryptonim r/t
1	LBL Kołacz	Połczyn	Popielewo	562 k	16°09'11.76 53°46'15.70	X: 312455.5 Y: 660018.9	pilot	1-103 2-103
2	LBL Trzebielino	Trzebielino	Bąkowo	197a	17°04'25,30" 54°12'30,10"	X:706630,43 Y:374415,85	pilot	1-102 2-102
3	LBL Wilcze Laski	Okonek	Wilcze Laski	22a	16°43'14.93 53°35'38.31	X:349207.42 Y:638980.80	pilot	1-101 2-101

Dysponowanie samolotami odbywa się przez Regionalny Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny. Rola samolotów i śmigłowców polega głównie na wykonywaniu lotów patrolowych nad zagrożonymi terenami i gaszeniu pożarów leśnych.

d) Łączność radiowa i telefoniczna

W systemie łączności w Nadleśnictwie wykorzystywana jest telefonia stacjonarna, komórkowa (GSM) i radiowa. W telefony wyposażone są wszystkie leśnictwa i siedziba Nadleśnictwa.

Wykaz alarmowych telefonów i radiotelefonów

Lp.	Jednostka funkcyjna	Telefon domowy/zakładu	Telefon komórkowy	Radiotelefon kryptonim	Inne
1	2	3	4	5	6
Telefony Alarmowe					
1	PAD RDLP Szczecinek	94 37 26325	795 473 492	Szczecinek1-001 (kan.8)	
2	PAD N-ctwo Człuchów	59 83 475 56	784 040 975	Szczecinek 1-6	
3	Sam. patrolowo-gaśniczy	-	-	1-6-16	Wg wykazu osób pełniących dyżur w danym roku.
4	Ciągnik z pługiem	-	-	-	Usługodawca
5	Straż Pożarna	998	-	-	
6	Policja	997	-	-	
7	Pogotowie Ratunkowe	999	-	-	
8	Pogotowie Energetyczne	991	-	-	
Biuro Nadleśnictwa					
1	Nadleśniczy	59 83-475-51	784-040-945	-	
2	Z-ca N-czego	59 83-475-57	784-040-947	Szczecinek 1-6-17 1-6-20	
3	Inż. Nadzoru Jarosław Tański	59 83-475-52	784-040-944	Szczecinek 1-6-18 1-6-20	
4	Inż. Nadzoru Daniel Knut	59 83-475-53	784-040-940	Szczecinek 1-6-19 1-6-20	
5	Specjalista SL Tomasz Pazda	59 83-475-59	728-447-902	Szczecinek 1-6-20	
6	Specjalista SL Karol Bieliński	59 83-475-61	784-040-931	Szczecinek 1-6-20	
7	Specjalista SL Jacek Godlewski	59 83-475-58	784-040-946	Szczecinek 1-6-20	
8	Kom. Straży Leśnej	59 83-475-55	784-040-941	Szczecinek 1-6-21	
9	Strażnik Leśny	59 83-475-50	784-040-943	Szczecinek 1-6-21	
Leśnictwa					
1	L-ctwo Polnica	-	784-040-957	Szczecinek 1-6-01	

Lp.	Jednostka funkcyjna	Telefon domowy/zakładu	Telefon komórkowy	Radiotelefon kryptonim	Inne
1	2	3	4	5	6
2	L-ctwo Jeziorno	-	784-040-922	Szczecinek 1-6-02	
3	L-ctwo Człuchów	-	784-040-963	Szczecinek 1-6-03	
4	L-ctwo Leszczenica	-	784-040-925	Szczecinek 1-6-04	
5	L-ctwo Kątki	-	784-040-930	Szczecinek 1-6-05	
6	L-ctwo Waldowo	-	784-040-956	Szczecinek 1-6-06	
7	L-ctwo Jaromierz	-	784-040-962	Szczecinek 1-6-07	
8	L-ctwo Lipie	-	784-040-959	Szczecinek 1-6-08	
9	L-ctwo Biskupnica	-	784-040-932	Szczecinek 1-6-09	
10	L-ctwo Barkowo	-	784-040-928	Szczecinek 1-6-10	
11	L-ctwo Biernatka	-	784-040-933	Szczecinek 1-6-11	
12	L-ctwo Łoża	-	784-040-936	Szczecinek 1-6-12	
13	L-ctwo Debrzno	-	784-040-955	Szczecinek 1-6-13	
14	L-ctwo Bińcze	-	784-040-935	Szczecinek 1-6-14	
15	L-ctwo Domisław	-	784-040-937	Szczecinek 1-6-15	
16	Gospodarstwo Nasiennie -Szkółkarskie	-	784-040-929	-	
Podleśniczowie					
1	L-ctwo Polnica		784-040-961	-	
2	L-ctwo Jeziorno	-	605-506-677	-	
3	L-ctwo Człuchów	-	784-040-938	-	
4	L-ctwo Leszczenica	-	784-040-926	-	
5	L-ctwo Kątki	-	784-040-924	-	
6	L-ctwo Waldowo	-	882-945-111	-	
7	L-ctwo Jaromierz	-	784-040-921	-	
8	L-ctwo Lipie	-	784-040-927	-	
9	L-ctwo Biskupnica	-	667-056-688	-	
10	L-ctwo Barkowo	-	784-040-953	-	
11	L-ctwo Biernatka	-	784-040-958	-	
12	L-ctwo Łoża	-	784-040-971	-	
13	L-ctwo Debrzno	-	667-452-535	-	
14	L-ctwo Bińcze	-	784-040-934	-	
15	L-ctwo Domisław	-	784-040-954	-	

e) Przeciwpowozarowe zaopatwienie w wodę

Szczegółowe zasady przystosowania źródeł wody do celów przeciwpowozarowych w lasach określone są w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. oraz Instrukcji ochrony przeciwpowozarowej lasu z 2020 r.

W myśl Rozporządzenia MSWiA z 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpowozarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, przystosowanie zasobów wodnych do celów gaśniczych polega na zbudowaniu dojazdów do punktów czerpania wody, zapewnieniu możliwości poboru wody oraz zapewnieniu dostępu do istniejącej sieci hydrantowej. Źródło wody do celów przeciwpowozarowych w lasach powinno zapewnić możliwość pobierania wody z głębokości nie większej niż 4m, licząc między lustrem wody, a poziomem stanowiska czerpania wody i być wyposażone w stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem. Wykorzystując dogodne rozmieszczenie rzek i zbiorników wodnych na swoim obszarze działania, Nadleśnictwo wyznaczyło następujące punkty czerpania wody:

Wykaz punktów czerpania wody

Lp	Leśnictwo	Oddział pododdział	Źródła wody Z – zbiornik C – ciek wodny	Stanowisko poboru wody A – autopompa M – motopompa	Lokalizacja
1	2	3	4	5	6
1	Jeziorno	90k	Z	AM	Zbiornik
2	Leszczenica	154f	Z	AM	Jezioro Polnickie
3	Leszczenica	181g	Z	M	Jezioro Łódzińskie Małe
4	Waldowo	298a	Z	A	Jezioro Marysińskie
5	Człuchów	308l	Z	A	Jezioro Rychnowskie
6	Biernatka	566a	Z	AM	Jezioro Olszanowskie Małe
7	Domisław	681d	Z	AM	Jezioro
8	Jaromierz	768z	Z	AM	Zbiornik
9	Debrzno	839a	C	AM	Rzeka Chrzęstowa
10	Bińcze	przy 719	Z	AM	Jezioro Biały Źród (Wielządź)
11	Domisław	przy 746	C	AM	Rzeka Szczyra

W akcjach gaśniczych korzystać można również z punktów czerpania wody sąsiednich nadleśnictw: Przymuszewo – w oddz. 352, Rytel - 255 (p.cz.w. nr 1), 281 (p.cz.w. nr 3), Lipka 544 (p.cz.w. nr 12). Położone są one w bezpośrednim sąsiedztwie Nadleśnictwa Człuchów. System zaopatwienia wodnego spełnia wymogi prawa w tym zakresie, zgodny jest m. in. z Instrukcją ochrony przeciwpowozarowej lasu z 2020 roku oraz z § 39 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpowozarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

f) Dojazdy pożarowe

Zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 22.03.2006 r. § 8. Nadleśnictwo wykorzystuje część dróg leśnych jako dojazdy pożarowe oraz dojazdy do punktów czerpania wody. Są to w większości drogi ulepszone i utwardzone, okresowo (według potrzeb) profilowane, spełniające wymogi dotyczące szerokości, skrajni, nośności, łuków pionowych i poziomych. Drogi powinny być ponumerowane i oznakowane w terenie na całej trasie przebiegu. Lokalizacja dojazdów pożarowych uwidoczniła została na mapie ochrony przeciwpożarowej.

Wykaz dojazdów pożarowych

Nr dojazdu	Oddz. od – do	Nawierzchnia	Długość drogi (Ls) w km	Długość drogi (inne) w km
1	2	3	4	5
1	6, 14	Gruntowa w cz. inny utw.	1,13	0,09
2	7, 8, 21-27	Gruntowa w cz. płyty bet.	4,46	1,98
3	36-39, 56, 57, 80, 81, 97-101, 117, 118	Gruntowa w cz. płyty bet.	5,58	-
4	52, 75-87	Gruntowa w cz. płyty bet., inny utw.	4,93	1,75
5	32, 47-49, 69, 70	Gruntowa	2,41	0,92
6	44-48, 71-73, 89, 106	Gruntowa w cz. płyty bet., inny utw.	4,36	-
7	87, 102, 103, 117, 118, 122, 123, 132, 139, 155, 184-187	Utwardzona (płyty bet.) w cz. gruntowa	6,44	1,26
8	191, 223, 272, 295	Gruntowa w cz. inny utw.	2,05	3,20
9	210-215	Gruntowa w cz. płyty bet., inny utw.	1,66	1,32
10	155, 156, 188, 189, 221, 222	Utwardzona (płyty bet.) w cz. gruntowa	2,29	-
11	233-236, 264, 267-269, 292-294	Gruntowa w cz. inny utw.	3,36	0,35
12	41, 42, 66, 104, 143, 160, 161, 172, 173, 204, 205, 228, 246, 250, 251, 257, 275, 312, 313	Utwardzona (płyty bet.) w cz. inny utw.	9,65	0,54
13	197-199, 170, 201, 202, 225, 243-245	Utwardzona (płyty bet.) w cz. gruntowa, inny utw.	5,48	-
14	148, 149, 166-169, 179, 210	Gruntowa w cz. płyty bet.	3,35	1,95
15	261, 262, 282, 283	Gruntowa w cz. płyty bet., inny utw.	1,70	2,80

Nr dojazdu	Oddz. od – do	Nawierzchnia	Długość drogi (Ls) w km	Długość drogi (inne) w km
1	2	3	4	5
16	298-304	Gruntowa w cz. płyty bet.	0,52	2,08
17	333, 334, 344, 345, 367, 368, 387-389, 397, 398, 399-401	Utwardzona (płyty bet.) w cz. inny utw.	5,56	1,13
18	327, 336-339, 347-349	Utwardzona (płyty bet.) w cz. gruntowa	3,00	-
19	329, 340, 350, 351	Gruntowa cz. inny utw.	2,57	-
20	511-516, 544-546	Utwardzona (płyty bet.) w cz. gruntowa	3,66	-
21	513, 514, 520, 521, 550, 577, 578, 637, 638, 670	Utwardzona (płyty bet.) w cz. gruntowa	4,44	-
22	714-716	Gruntowa	1,30	1,13
23	759-765	Gruntowa	2,74	0,93
24	781, 782, 818, 819, 827, 822, 823, 787-789,	Utwardzona (płyty bet.) w cz. gruntowa	4,18	1,27
25	691, 692, 710, 711, 774-778	Gruntowa w cz. inny utw.	3,34	1,10
26	634, 635, 668, 690-692, 771-773, 799-801, 804, 805	Utwardzona (płyty bet.) w cz. inny utw.	5,33	-
27	794, 795	Gruntowa	0,55	1,60
28	427, 429, 430, 439-441, 453, 462, 479, 540	Gruntowa w cz. płyty bet.	6,57	-
29	415, 416, 420, 422, 423, 424, 425, 438, 439, 452	Utwardzona (płyty bet.)	4,28	-
30	467-471	Utwardzona (płyty bet.) w cz. gruntowa	2,28	-
31	484, 485, 493, 494, 500, 527, 528	Gruntowa w cz. płyty bet.	3,11	1,10
32	465, 485-488, 534, 562, 563, 588-594, 616-621, 650-656, 680-687, 746	Gruntowa w cz. płyty bet.	14,97	0,18
33	619, 620, 643-648	Gruntowa w cz. płyty bet.	2,57	-
34	611, 628, 659, 660	Gruntowa w cz. płyty bet.	2,31	1,27
35	741-744, 750, 756	Gruntowa w cz. płyty bet.	3,50	0,15
36	704, 720-726, 738	Gruntowa w cz. płyty bet.	3,48	-

Nr dojazdu	Oddz. od – do	Nawierzchnia	Długość drogi (Ls) w km	Długość drogi (inne) w km
1	2	3	4	5
37	837, 838, 843-845	Gruntowa	1,75	-
38	855, 858, 862-864	Utwardzona (płyty bet.) w cz. gruntowa	2,28	-
Razem			143,14	28,10

Wymienione drogi, a także dojazdy do punktów czerpania wody podlegają szczególnej dbałości o ich stan i oznakowanie ułatwiające sprawne poruszanie się po nich wozów bojowych straży pożarnej.

Aktualnie w Nadleśnictwie Człuchów jako dojazdy pożarowe zainwentaryzowano 38 dróg o łącznej długości 171,2 km, w tym poza gruntami Nadleśnictwa 28,1 km. Gęstość dróg w docelowej sieci dróg jest wystarczająca i wynosi 357,8 km. W bieżącym 10-leciu Nadleśnictwo planuje budowę odcinków dróg: dojazd pożarowy nr. 14, 25 oraz dojazd do punktu czerpania wody w Leśnictwie Człuchów.

W akcjach gaśniczych korzystać można również z dojazdów pożarowych sąsiednich nadleśnictw: Rytel (RDLP w Gdańsku) – nr dojazdu pożarowego 1 (oddz. 255) oraz 3 (oddz.281). Położone są one w bezpośrednim sąsiedztwie Nadleśnictwa Człuchów.

g) Inne zagrożenia

1. Gazociąg – średniego ciśnienia.
 2. Linie energetyczne:
 - niskiego, średniego i wysokiego napięcia.
- Linie energetyczne oznaczone są na mapach.

D. WYTYCZNE NA LATA 2023-2032 ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWOŻAROWEGO NADLEŚNICTWA

1. Utrzymywać w stałej sprawności istniejące pasy przeciwpożarowe, zgodnie z:
 - a) Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 r.,
 - b) Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r.,
 - c) Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2020 r.
2. Utrzymywać w stałej sprawności dojazdy pożarowe i remontować w pierwszej kolejności te, które prowadzą do punktów czerpania wody, baz sprzętu przeciwpożarowego i miejsc najbardziej narażonych na powstawanie i rozprzestrzenianie się pożaru.
Dostosowywać sukcesywnie drogi do wymagań Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r.
3. Punkty czerpania wody dla celów gaśniczych powinny być budowane zgodnie

z Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych, a także normą PN-B-02857:2017-04.

W punktach czerpania wody utrzymywać poziom wody zapewniający wydajny jej pobór oraz uzupełniać ich oznakowanie, zgodnie z zapisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r.

4. Utrzymywać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. i w uzgodnieniu z KP (KM) PSP bazy sprzętu pożarniczego.
5. Systematycznie usprawniać organizację systemu łączności i alarmowania.
6. Umieszczać przy wjazdach do lasów oraz przy parkingach leśnych, w uzgodnieniu z właściwym komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej tablice informacyjne i ostrzegawcze dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu.
7. Na bieżąco sprawdzać stan i w razie potrzeby remontować przewody kominowe, instalację elektryczną i odgromową we wszystkich osadach leśnych, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
8. Systematycznie szkolić załogę i ludzi pracujących w lesie w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa pożarowego.
9. Ściśle współpracować z właściwymi terenowymi organami administracji, takimi jak: Urzędy Gmin, Policja, Komendy PSP/MSP.
10. Propagować na bieżąco zagadnienia ochrony przeciwpożarowej, tak wśród okolicznej ludności, jak i wśród turystów i wczasowiczów.
11. Realizować zarządzenia dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego wydane przez MŚ, DGLP i RDLP.
12. W miarę wzrostu powierzchni lasów i zagrożeń pożarowych może zajść potrzeba budowy nowych dojazdów pożarowych, punktów czerpania wody i innych urządzeń przeciwpożarowych.
13. Wyznaczając czasowe miejsca na posługiwanie się ogniem otwartym w lesie, Nadleśnictwo obowiązane jest do pisemnego określenia lokalizacji i warunków bezpiecznego posługiwania się ogniem oraz do sprawowania nadzoru nad ich przestrzeganiem.
14. Zmodernizować dojazdy pożarowe nr 14, 25 oraz dojazd do punktu czerpania wody w Leśnictwie Człuchów.

Administratorom gospodarstw skarbowych oraz dzierżawcom i innym użytkownikom nieruchomości rolnych Skarbu Państwa graniczących z lasami należy przypominać o obowiązku przestrzegania przepisów:

– ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, która stanowi, iż każda osoba fizyczna i prawna, organizacja lub instytucja korzystająca ze środowiska przyrodniczego, budynku, obiektu lub terenu, obowiązana jest zabezpieczyć użytkowane środowi-

ska, budynek lub teren przed zagrożeniem pożarowym, ponosząc pełną odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych,

– ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a w szczególności art. 131, pkt. 12), który mówi, że kto wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwary, podlega karze aresztu lub grzywny,

– ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, a w szczególności art. 30, ust. 3, który zabrania podejmowania na terenach śródleśnych jak również w odległości do 100 m od granicy lasu wszelkich działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru.

Dane dotyczące ochrony przeciwpożarowej lasu uwidoczniono na mapie ochrony przeciwpożarowej, na którą naniesiono:

- ciek i zbiorniki wodne,
- przeciwpożarowe punkty obserwacyjne z podziałką azymutalną,
- punkty łączności alarmowej,
- bazy sprzętu p.poż.,
- punkty czerpania wody,
- parkingi, miejsca postoju, miejsca wypoczynku i miejsca biwakowania,
- siedziby straży pożarnych,
- drogi publiczne,
- dojazdy pożarowe (zanumerowane),
- współrzędne geograficzne,
- linie energetyczne i inne instalacje techniczne,
- punkty telefoniczne w jednostkach LP.

Uzgodniono z:

RDLP w Szczecinku

Specjalista Służby Leśnej
ds. ochrony przeciwpożarowej
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Szczecinku

Małgorzata Kupczak

Nadleśnictwem Człuchów

NADLEŚNICZY
Nadleśnictwa Człuchów

Sławomir Kulek

3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej

3.2.4.1. Użytkowanie uboczne

Obecne uwarunkowania ekonomiczne nie sprzyjają pozyskiwaniu w lasach Nadleśnictwa Człuchów żywicy, karpiny przemysłowej, kory garbarskiej i roślin przemysłowych. Zgodnie z ustaleniami KZP i NTG pozyskiwane będą jedynie choinki, w ilości uzależnionej od lokalnego zapotrzebowania ludności i możliwości Nadleśnictwa. Przewiduje się pozyskiwanie choinek na poziomie dotychczasowym, czyli około 340 szt. rocznie.

3.2.4.2. Gospodarka łowiecka

Gałęzią gospodarki ubocznej o dużo większym znaczeniu dla Nadleśnictwa Człuchów jest łowiectwo. Nadleśnictwo należy do V Rejonu Hodowlanego. Celem gospodarki łowieckiej w Nadleśnictwie jest utrzymanie możliwie najliczniejszego stada zwierzyny w odpowiedniej strukturze wiekowej i płciowej przy znośnych gospodarczo szkodach w drzewostanach. Gospodarka łowiecka w lasach musi być integralną częścią gospodarki leśnej, a zwierzyna składową częścią ekosystemu leśnego. Zachowanie lasu i jego wielofunkcyjnego charakteru traktować należy jako priorytetowe zadanie hodowli. Nadmiar szkód w uprawach i młodnikach, który uniemożliwia dostosowanie ich składu gatunkowego do potencjału siedliska oraz osiągnięcie właściwej jakości, musi być sygnałem do ograniczenia stanu pogłowia zwierzyny.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człuchów gospodarka łowiecka prowadzona jest w 14 obwodach łowieckich dzierżawionych przez 7 kół łowieckich.

Nadleśnictwo Człuchów nadzoruje gospodarkę łowiecką w 12 obwodach łowieckich:

- obwód nr 289 - K.Ł. „Bazant” Człuchów,
- obwód nr 290 - K.Ł. „Orzeł” Człuchów,
- obwód nr 302 - K.Ł. „Dzik” Człuchów,
- obwód nr 303 - K.Ł. „Darzbór” Człuchów,
- obwód nr 304 - K.Ł. „Dzik” Człuchów,
- obwód nr 305 - K.Ł. „Jeleń” Czarne,
- obwód nr 309 - K.Ł. „Szarak” Człuchów,
- obwód nr 310 - K.Ł. „Szarak” Człuchów,
- obwód nr 311 - K.Ł. „Jeleń” Czarne,
- obwód nr 312 - K.Ł. „Jeleń” Czarne,
- obwód nr 315 - K.Ł. „Dzik” Człuchów,
- obwód nr 316 - K.Ł. „Orzeł” Człuchów.

Obwody łowieckie występujące w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa lecz nie będące w nadzorze to:

- obwód nr 288 – K.Ł. „Daniel” Warszawa,
- obwód nr 291 – K.Ł. „Darzbór” Człuchów.

Są to obwody skrajne, nadzorowane przez sąsiednie nadleśnictwa: Rytel – obwód nr 288 oraz Niedźwiady – obwód nr 291.

Charakterystyka przyrodnicza obwodów łowieckich w Nadleśnictwie Człuchów

Nr obwodu	Koło łowieckie	Powierzchnia - ha						
		w zarządzie Nadleśnictwa					pozostała	Ogółem
		zalesiona	niezalesiona	gr. zw. z gosp. leśną	nieleśna	razem		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obwody nadzorowane								
289	Bażant Człuchów	3812,84	74,53	103,42	167,41	4158,20	2388,42	6546,62
290	Orzeł Człuchów	3402,35	71,28	110,60	113,48	3697,71	2996,93	6694,64
302	Dzik Człuchów	167,65	1,46	4,85	12,55	186,51	3794,45	3980,96
303	Darzbór Człuchów	2624,95	40,48	61,33	109,73	2836,49	3137,16	5973,65
304	Dzik Człuchów	2585,27	54,80	61,61	49,00	2750,68	3416,42	6167,10
305	Jeleń Czarne	1493,40	42,64	31,67	60,46	1628,17	1296,54	2924,71
309	Szarak Człuchów	167,85	0,38	2,54	12,10	182,87	3769,61	3952,48
310	Szarak Człuchów	1968,69	38,57	42,60	103,09	2152,95	3967,54	6120,49
311	Jeleń Czarne	1013,43	23,33	26,94	72,44	1136,14	2943,63	4079,77
312	Jeleń Czarne	1515,29	47,50	45,23	114,82	1722,84	2623,56	4346,40
315	Dzik Człuchów						2050,97	2050,97
316	Orzeł Człuchów	860,08	24,58	20,45	61,34	966,45	5109,54	6075,99
Obwody pozostałe								
288	Daniel Warszawa	548,33	19,71	14,65	36,07	618,76	346,76	965,52
291	Darzbór Człuchów	418,74	4,44	8,31	1,28	432,77	937,50	1370,27
OGÓŁEM		20578,87	443,70	534,20	913,77	22470,54	38779,03	61249,57

Stany zwierzyny na dzień 1.04.2022 roku w nadzorowanych przez Nadleśnictwo obwodach łowieckich kształtowały się następująco:

Obwód	289	290	302	303	304	305	309	310	311	312	315	316	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Jelenie	48	49	0	56	186	77	38	40	52	55	7	106	714
Sarny	165	143	90	202	260	63	210	250	75	78	80	201	1817
Dziki	15	12	5	31	20	9	34	26	20	26	5	27	230
Daniele lub muflony	0	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	3	24
stan docelowy – szt.													
Jelenie	13	7	0	10	15	14	4	5	15	12	6	9	110
Sarny	4	3	3	4	5	5	3,5	4,5	5	3	4	3	47
Dziki	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	60
Daniele lub muflony	0	0	0	0	0	0	1,5	0	0	0	0	0	1,5

Zgodnie z inwentaryzacją zwierzyny w stosunku do stanu docelowego:

- stan jeleni wskazuje na przekroczenie 604 szt.,
- stan saren wskazuje na przekroczenie 1770 szt.,
- stan dzików wskazuje na przekroczenie 170 szt.,
- stan danieli i muflonów wskazuje na przekroczenie 22 szt.

Średnioroczny rozmiar uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach określony przez Nadleśnictwo w minionym dziesięcioleciu przedstawia tabela.

Średnioroczna powierzchnia upraw i młodników z zinwentaryzowanymi uszkodzeniami od zwierzyny płowej wg przedziałów uszkodzeń w Nadleśnictwie Człuchów

Kategoria powierzchni	Przedział uszkodzeń w %		Razem
	21-40%	powyżej 40%	
	powierzchnia - ha		
1	2	3	4
Uprawy	46,25	9,72	55,97
Młodniki	59,10	5,59	64,69
OGÓLEM	105,35	15,31	120,66

W ubiegłym okresie Nadleśnictwo wykonało średniorocznie następujący rozmiar prac profilaktycznych przed szkodami od zwierzyny:

- grodzenie upraw – 44,21 ha,
- zabezpieczanie chemiczne – 147,03 ha,
- zabezpieczanie mechaniczne – 19,93ha,
- wykładanie drzew zgryzowych – 447,92 ha.

Na terenie nadleśnictwa notuje się szkody powodowane przez bobry w postaci uszkodzeń wszystkich stadiów rozwojowych drzewostanu.

Na cele łowieckie Nadleśnictwo przeznaczyło następujące grunty:

Zestawienie powierzchni związanej z gospodarką łowiecką w Nadleśnictwie Człuchów

Poletka łowieckie na gruntach leśnych niezalesionych	Poletka łowieckie na gruntach nieleśnych (PL-ŁOW-R,Ł,PS)	Poletka łowieckie niestanowiące wyłączeń (PNSW)	Grunty nieleśne w użytkowaniu kół łowieckich i OHZ
1	2	3	4
8,80	5,14	1,11	46,12

W Nadleśnictwie zinwentaryzowano na gruntach leśnych 16 poletek łowieckich o łącznej powierzchni 9,91 ha, w tym sześć niestanowi wyłączeń. Lokalizacja poletek łowieckich na gruntach niezalesionych przedstawiona jest w punkcie 1.5.4. elaboratu.

Poletka niestanowiąca wyłączeń (1,11 ha) położone są w oddz.: 54a (dwa), 134j, 468g, 484g, 531b. Ponadto na cele łowieckie koła dzierżawią 46,12 ha gruntów nieleśnych.

Głównym zadaniem Nadleśnictwa w ramach gospodarki łowieckiej bieżącego 10-lecia będzie współpraca z kołami łowieckimi w zakresie:

- dokonywania ścisłej inwentaryzacji zwierząt łownych,
- utrzymywania odpowiedniej ich liczebności oraz struktury wiekowej i płciowej,
- opiniowania i zatwierdzania rocznych planów łowieckich,
- nadzorowania budowy i utrzymywania w należyтым stanie urządzeń łowieckich,
- poprawiania warunków bytowania zwierzyny poprzez ograniczanie niepokoju w biotopie, ochronę ostoi oraz zapewnienie bazy pokarmowej w postaci odpowiedniej ilości poletek łowieckich, wprowadzanie do drzewostanów gatunków drzew i krzewów takich jak: wierzby, drzewa i krzewy owocowe.

Została sporządzona mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej, na którą naniesiono:

- granice obwodów łowieckich z określeniem numeru obwodu,
- uszkodzenia przez zwierzynę upraw i młodników (istotne),
- poletka łowieckie,
- grunty nieleśne przeznaczone na cele łowieckie,
- łąki śródleśne, bagna, zbiorniki wodne.

3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji

Prace z zakresu infrastruktury technicznej realizowane będą na bieżąco, zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa.

3.2.5.1. Budowa i remonty dróg

Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Człuchów sieć dróg publicznych o nawierzchni asfaltowej pozwala na dojazd do większości kompleksów. Wystarczająco gęsta jest sieć dróg leśnych. W trakcie prac urządzeniowych zinwentaryzowano na terenie Nadleśnictwa około 834 km dróg o szerokości od 3 m. Wśród dróg leśnych 143,1 km stanowią dojazdy pożarowe. Zagęszczenie, docelowej sieci dróg wywozowych jest zgodne z zalecanymi wskaźnikami i wynosi 357,8 km – 16,6 m/ha .

W bieżącym 10-leciu Nadleśnictwo planuje modernizację i przebudowę odcinków dróg: dojazd pożarowy nr. 14, 25, dojazd do punktu czerpania wody, dojazd do Gospodarstwa Nasiennie-Szkółkarskiego na łącznej długości około 6,3 km.

3.2.5.2. Budownictwo ogólne

W stanie posiadania Nadleśnictwa znajduje się:

- 15 budynków mieszkalnych,
- 36 budynków gospodarczych,
- 1 budynek wielorodzinny,
- 2 budynki administracyjne,
- 3 inne budynki.

Budynki mieszkalne pełnią głównie rolę mieszkań funkcyjnych dla pracowników służby leśnej, część jest wynajmowana przez obecnych lub byłych pracowników LP.

Osady dla służby leśnej są w dobrym stanie technicznym i są, według potrzeb i możliwości finansowych remontowane i modernizowane.

W zamierzeniach inwestycyjnych na najbliższe 10-lecie Nadleśnictwo planuje: budowę budynku biurowego Nadleśnictwa Człuchów wraz z infrastrukturą towarzyszącą, budowę kancelarii dla leśnictw Jaromierz, Barkowo, Kątki i Wałdowo oraz wykonywanie niezbędnych remontów bieżących i modernizację innych budynków istniejących.

3.2.5.3. Melioracje wodne

Zlokalizowane na gruntach Nadleśnictwa rowy, cieki i zbiorniki wodne są niezbędnym elementem do prowadzenia właściwej gospodarki leśnej oraz zabezpieczają potrzeby Nadleśnictwa w zakresie zaopatrzenia w wodę dla celów przeciwpożarowych. Na gruntach Nadleśnictwa zinwentaryzowano około 296 km rowów, w tym podstawowych 24 km. Resztę, to jest 272 km stanowią rowy szczegółowe o szerokości 1-2 m. W obecnym 10-leciu Nadleśnictwo winno przeprowadzać ich odmulanie i konserwację, a nawet odbudowę w zależności od pojawiających się potrzeb.

Na najbliższe 10-lecie Nadleśnictwo Człuchów nie planuje prac związanych z budową, przebudową lub adaptacją obiektów melioracyjnych oraz punktów czerpania wody.

3.2.5.4. Mała retencja

Lasy wpływają korzystnie na stabilność układu hydrograficznego. Powodują zatrzymanie wód opadowych w ściółce i próchnicy nawet na długie okresy. W trosce o ochronę wód i stabilność bilansu wodnego uznano lasy wodochronne o łącznej powierzchni 4279,11 ha. Obejmują one ciągi mokradeł (siedlisk bagiennych i podmokłych), tereny w sąsiedztwie cieków, źródeł wodnych oraz naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych. Gospodarka leśna na tych terenach powinna być przyporządkowana celowi ochronnemu. Należy zwrócić uwagę na zachowanie cieków wodnych w ich naturalnych korytach, ochronę śródleśnych bagien, drobnych zbiorników wodnych, utrzymywanie sprawności przepustów pod drogami. Sposobem gospodarczym można wykonać małe zbiorniki zasilane wodami gruntowymi w bezodpływowych zagłębieniach i obniżeniach terenu, położone poza istniejącą siecią hydrograficzną oraz instalować urządzenia melioracji wodnych niezwiązane z poborem wody (np. odpływ regulowany). Wykonanie innych urządzeń małej retencji wymaga sporządzenia dokumentacji technicznej obejmującej m. in. operat wodnoprawny.

Na gruntach Nadleśnictwa opisano 3 pododdziały stanowiące retencję, o powierzchni 4,67 ha, w oddziałach: 456a, 474i, 833a.

3.2.5.5. Turystyka i rekreacja

Lasy Nadleśnictwa Człuchów położone są w większości na obszarze o wysokich walorach przyrodniczych, krajobrazowych i rekreacyjno-wypoczynkowych. Tereny leśne, są znakomitą bazą dla amatorów czynnego wypoczynku na łonie przyrody, a obszary porośnięte płatanami czernicy i brusznicy oraz dobre urodzaje grzybów powodują, że lasy te są często odwiedzane przez ludność miejscową i przyjezdną. Kompleksy leśne, w których występuje dużo zwierzyny łownej, stanowią atrakcyjne tereny łowieckie. Dość duże znaczenie mają także zlokalizowane tu rzeki oraz czyste i zasobne w ryby jeziora. Do największych jezior zagospodarowanych turystycznie należy jezioro Krępsko, a z rzek rzeka Brda lubiana przez miłośników spływów kajakowych. Tak jeziora, jak i rzeki cieszą się ogromnym zainteresowaniem zarówno wśród turystów jak i amatorów wędkowania.

W celu ukierunkowania ruchu turystycznego przez najciekawsze tereny Nadleśnictwa wyznaczono różnego rodzaju szlaki turystyczne: piesze, nordic walking, rowerowe oraz kajakowe.

Szlaki piesze

1. **Szlak Zielony „Południowy”** (długość 15,0 km) – od oddz. 32 (przystanek PKS) – Dębica–Kielpin–Zielątkowo–Jez. Duży Okoń (Grodzińskie) – Rychnowy– oddz.: 354 – 359 – Człuchów–Słupia–Myślizoszcz–Debrzno– przez oddz. 855, 858, 864 –Rozwory–Cierznie.
2. **Szlak Granatowy „Szlak Brdy”** (długość 1,6 km) – po granicy Nadleśnictwa Rytel – od oddz. 1 do Konarzynek;

3. **Szlak Czerwony** (długość 12,0 km) – od oddz. 20 – przez oddz. 107 – Polnica–Płaszczycza–Jemielno;
4. **Szlak Pomarańczowy „Józefa Bruskiego”** (długość 7,7 km) – od oddz. 20 – Czarnoszyce –Wzgórze Wolność (206 m n.p.m.) Charzykowy;
5. **Szlak Żółty** (długość 12,6 km) – od oddz. 118 – przez oddz.: 123, 132, 139, 155, 184-187, 216 –Murzynowo–Nowosiółki–Człuchów.

Szlaki rowerowe

1. **Trasa rowerowa nr 1 „Szlakiem komturów człuchowskich”** (długość 25,8 km) – Człuchów–Skórzewo–Biskupnica–Chrzastowo–Chrzastówko–Słupia–Myśligoszcz–Debrzno;
2. **Trasa rowerowa nr 2 „Szlak margrabiów”** (długość 31,0 km) –Debrzno– Gniewno–Rozwory–Cierznie–Skowarnki–Domisław–Czarne;
3. **Trasa rowerowa nr 5 „Chrobotkowa”** (długość 20,3 km) –Przechlewo– Jemielno – Płaszczycza–Polnica–Człuchów;
4. **Trasa rowerowa nr 6 „Szlakiem głazów narzutowych”** (długość 37,2 km) – Przechlewo–Dolinka–Rzeczénica–Grodzisko–Olszanowo–Biskupnica–Skórzewo–Człuchów;
5. **Trasa rowerowa nr 8 „Dwóch Serc”** (długość 24,0 km) –Człuchów–Skórzewo–Biskupnica–Chrzastowo–Chrzastówko–Człuchów;
6. **Trasa rowerowa nr 9 „Niedzielnia”** (długość 36,8 km) –Człuchów–Polnica–Czarnoszyce - Charzykowo–Nieżywieć–Krzyżanki–Człuchów;
7. **Trasa rowerowa nr 10 „Szlak Jagodowy”** (długość 41,4 km) –Człuchów–Skórzewo–Nowosiółki–Marysin–Wandzin–Płaszczycza–Lisewo–Dobrzyń–Rybakówka –Krępsk–Skórzewo–Człuchów;
8. **Trasa rowerowa nr 11 „Wokół jezior”** (długość 51,2 km) –Człuchów–Skórzewo – Krępsk–Rybakówka–Szczytno–Dolinka–Koprzywnica–Rzewnica–Gwieździn–Garsk–Krępsk–Człuchów;
9. **Trasa rowerowa nr 13 „Trasa hetmana Koniecpolskiego”** (długość 40,0 km) – Człuchów–Skórzewo–Krępsk–Olszanowo–Łoża–Raciniewo–Domisław–Czarne;
10. **Trasa rowerowa nr 14 „Trasa morenowa”** (długość 11,6 km) –Breńsk–Gockowo–Grodzisko–Gwieździn;
11. **Trasa rowerowa „Greenway Naszyjnik Północy”** (długość 35,0 km) –Debrzno–Boboszewo–Myśligoszcz–Stare Gronowo–Buka Drozdowo–Debrzno.
12. **Przechlewo wschód „Runda trzech dużych jezior”** (długość 23,1 km) –Sąpolno –Czosnowo– przez oddz.: 87, 102, 103, 117, 118, 124, 125 –Płaszczycza.
13. **Przechlewo południe „Architektoniczny szlak”** (długość 1,2 km) –Płaszczycza– przy oddz. 126 – przy jeziorze Krętek–Lisewo.

Spływ kajakowy:

Rzeka Brda (górnny bieg) – jest to szlak o średnim stopniu trudności liczący ok. 13 km, rozpoczyna się od oddz. 1 i prowadzi poniżej miejscowości Konarzyny i Sapolno, a kończy przy oddz. 119.

Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna : w leśnictwie Wałdowo - oddz. 298a,b, 299a,f,g, 300c,d,f,g,k,m, 301i.

Do uprawiania różnych form turystyki wodnej (żeglarstwo, sporty wodne, windsurfing) nadaje się także jezioro Krępsko i Rychnowskie.

W celu odpowiedniego udostępniania lasów dla potrzeb turystyki i wypoczynku Nadleśnictwo Człuchów wyznaczyło i przygotowało następujące miejsca i urządzenia.

Lokalizacja miejsc związanych z turystyką i rekreacją

Lp.	Rodzaj miejsca	Oddz., poddz.	Uwagi
1	2	3	4
1.	Miejsce postoju	30a	przy jez. Bardze
2.	Miejsce postoju	31a	przy jez. Bardze
3.	Miejsce postoju	36d	przy jez. Sporacz
4.	Miejsce postoju	108a	przy jez. Gostudno (Gostyńskie)
5.	Miejsce postoju	151b	przy jez. Kłodzko Małe
6.	Miejsce postoju	154c	przy jez. Polnickie
7.	Miejsce postoju	181h	śródleśne
8.	Miejsce postoju	215k	śródleśne
9.	Miejsce postoju	309i	śródleśne
10.	Miejsce postoju	334a	śródleśne
11.	Miejsce postoju	346j	śródleśne
12.	Miejsce postoju	537a	przy jez. Olszanowskie
13.	Miejsce postoju	543f	śródleśne
14.	Miejsce postoju	566a	przy jez. Olszanowskie Małe
15.	Miejsce postoju	593b	śródleśne
16.	Miejsce postoju	718a	śródleśne
17.	Miejsce biwakowe	95h	przy jez. Gostudno (Gostyńskie)
18.	Miejsce biwakowe	489g	przy jez. Olszanowskie
19.	Miejsce obozowe	30g	przy jez. Bardze
20.	Miejsce obozowe	94d	przy jez. Gostudno (Gostyńskie)
21.	Miejsce obozowe	94i	przy jez. Gostudno (Gostyńskie)
22.	Miejsce obozowe	535d	przy jez. Olszanowskie
23.	Miejsce obozowe	535f	przy jez. Olszanowskie
24.	Miejsce obozowe	535g	przy jez. Olszanowskie
25.	Miejsce obozowe	535l	przy jez. Olszanowskie

Lp.	Rodzaj miejsca	Oddz., poddz.	Uwagi
1	2	3	4
26.	Miejsce odpoczynku	297i	przy jez. Tuczno (Marysińskie – Tuczno)
27.	Miejsce edukacyjne	544f	śródleśne
28.	Miejsce turystyczne	28d	przy jez. Czosnowo (Sosnowe)
29.	Miejsce turystyczne	355f	przy jez. Rychnowskie
30.	Miejsce turystyczne	358f	przy jez. Rychnowskie
31.	Miejsce turystyczne	700g	przy jez. Barkowo Małe
32.	Miejsce turystyczne	746f	przy jez. Krzemieniewo

Bieżące wypełnianie przez lasy funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej Nadleśnictwo wino realizować poprzez:

- udostępnianie wstępu do lasu z zachowaniem zasad w zakresie ochrony przyrody i ochrony przeciwpożarowej,
- współpracę z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, Konserwatorem Zabytków oraz z władzami samorządowymi w zakresie: organizacji ruchu turystycznego, ochrony przyrody i zabytków,
- oznaczenie osobliwości przyrodniczych i miejsc historycznych, jeżeli nie zagraża to dewastacją obiektów chronionych,
- pozostawianie otulin wokół zbiorników wodnych i tras turystycznych,
- śledzenie rozwoju ruchu turystycznego oraz dostosowywanie liczby i rodzaju urządzeń turystycznych do aktualnych potrzeb,
- ukierunkowanie miłośników nocowania w lesie, poprzez wyznaczenie specjalnych obszarów leśnych według programu pod nazwą „Zanocuj w lesie”.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla Nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w Nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy. Sporządzony program ochrony przyrody składa się z części opisowej i kartograficznej.

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Człuchów, zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu, stanowi odrębnie opracowane opracowanie, do którego załączono mapy przeglądowe w skali 1:25000:

- walorów przyrodniczo-kulturowych,
- siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Spodziewaną na koniec bieżącego okresu gospodarczego ogólną wielkość miąższości grubizny brutto drzewostanów Nadleśnictwa Człuchów obliczono poprzez odjęcie miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie ul. od sumy miąższości grubizny na początku okresu i spodziewanego przyrostu miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu u.l.

Dane te przedstawione są w poniższej tabeli.

Stan zasobów drzewnych na 31.12.2032 r. Nadleśnictwa Człuchów

Miąższość grubizny na początku okresu na gruntach zalesionych i niezalesionych	Spodziewany przyrost miąższości w okresie obowiązywania planu <u>tabelaryczny</u>	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąższość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu na gruntach zalesionych i niezalesionych
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
5763405	1347350	1550630	5560125	264

Na koniec okresu gospodarczego, przy pełnej realizacji zadań gospodarczych, można się spodziewać spadku miąższości zasobów Nadleśnictwa o 203280 m³, to jest o około 3,5%.

Wielkość ta jest szacunkowa.

Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha gruntów leśnych na koniec okresu gospodarczego będzie niższa o 10 m³ od zasobność na początku okresu.

Miąższość grubizny brutto przewidziana do pozyskania w bieżącym 10-leciu stanowi 115,1% spodziewanego w tym okresie tabelarycznego przyrostu bieżącego.

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

6.1. PRACE PRZYGOTOWAWCZE

6.1.1. Prace geodezyjne

Dokumentacja geodezyjna przekazana wykonawcy prac urządzeniowych została przygotowana przez firmę Taxus UL sp. z o.o. z Warszawy. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) były wyjaśniane na bieżąco i zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie u.l., bądź zlecał na bieżąco do opracowania geodezyjnego. Podstawowym materiałem geodezyjnym dla prac urządzeniowych był podkład leśnej mapy numerycznej, na którym uwzględniono wszystkie zmiany w stanie posiadania.

Do planu urządzenia lasu przyjęto stan na 1.01.2023 r.

6.1.2. Prace siedliskowe

Typ siedliska i elementy gleb określono na podstawie operatu siedliskowego, opracowanego w roku 2019 przez firmę Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Gleby opisano zgodnie z aktualną „Klasyfikacją gleb leśnych Polski” z 2000 r. (CILP 2000).

6.2. PRACE URZĄDZENIOWE

Szósta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Człuchów została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku na podstawie umowy nr ZI.271.1.2021 z dnia 5 lutego 2021 r., zawartej pomiędzy wykonawcą, a Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Szczecinku.

Prace urządzeniowe terenowe i kameralne wykonała pracownia U-1 i U-2:

Kierownik pracowni U-1	-	Mariusz Zawisłak,
Wykonawcy	-	Andrzej Skobiej,
	-	Włodzimierz Szydywar,
	-	Jacek Cholewiński,
	-	Mariusz Zamorowski,
	-	Michał Skurczak,
	-	Rafał Matysiak.

Kierownik pracowni U-2	-	Dariusz Ber,
Wykonawcy	-	Andrzej Gruszka,
	-	Jerzy Potępa,
	-	Jacek Słupikowski,
	-	Tomasz Duda,
	-	Artur Borecki,
	-	Magdalena Kilian,
	-	Karol Kilian.

Prace wykonano zgodnie z:

- Ustawą z dn. 28.09.1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672),
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczególnych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r. poz. 1302),
- Instrukcją urządzania lasu z 2011 r.,
- Zasadami hodowli lasu z 2011 r.,
- Instrukcją ochrony lasu z 2011 r.,
- Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu z 2020 r.,
- wytycznymi i ustaleniami Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej.

Prace terenowe (taksacyjne) wykonano w 2021 r. Po zakończeniu taksacji w danym leśnictwie wykonawca uzgadniał w formie protokołu opisy taksacyjne i zaplanowane wskazania gospodarcze lub ich brak z leśniczym i przedstawicielami kierownictwa Nadleśnictwa. Kopie protokołów uzgodnień znajdują się w archiwum Nadleśnictwa Człuchów. Taksacją objęto 22470,54 ha.

Końcowego odbioru prac taksacyjnych Komisja Odbioru Robót dokonała w dniu 09.11.2021. Sprawdzono prawidłowość uzgodnień pomiędzy Nadleśnictwem Człuchów i wykonawcą oraz jakość prac terenowych. Komisja stwierdziła, że przedstawione materiały nadają się do dalszego opracowania kameralnego. Następnie po skompletowaniu bazy i uaktualnieniu leśnej mapy numerycznej dokonano procedury losowania próbnych powierzchni kołowych. Kolejnym etapem było założenie wylosowanych powierzchni w terenie (2022 r.) z wykorzystaniem do ich lokalizacji odbiorników GPS.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona została w trzech etapach:

Etap pierwszy – szacunek miąższości grubizny poszczególnych drzewostanów (*podczas sporządzania opisu taksacyjnego*), z wykorzystaniem powierzchni próbnych relaskopowych, określenie bonitacji i zadrzewienia na podstawie „*Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów*”, opracowanych przez Bolesława Szymkiewicza (Wydanie V. PWRiL. Warszawa 1986).

Etap drugi – inwentaryzacja zasobów miąższości Nadleśnictwa statystyczną metodą reprezentacyjną, z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych na uaktualnionej bazie opisów taksacyjnych. W tym celu założono 1556 szt. powierzchni próbnych w 38 warstwach gatunkowo-wiekowych wskazanych przez program „Taksator”.

Etap trzeci – wyrównanie miąższości grubizny oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w wyniku pomiaru miąższości – statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo – wiekowych, z zastosowaniem równań regresji.

Komisyjna kontrola pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych odbyła się w dniach 24-27 maja 2022 r. Kontrolą objęto 50 powierzchni wylosowanych w programie „Taksator”. Komisja przyjęła całość pomiarów.

Wyniki kontroli powierzchni próbnych

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
4	1,14	1,13	22,5	22,0	4,00	4,00	
35	1,54	1,54	26,0	26,5	5,00	5,00	
66	1,51	1,50	27,0	27,0	5,00	5,00	
97	1,48	1,52	29,5	29,5	4,00	4,00	
128	1,05	1,09	16,0	16,0	2,00	2,00	
159	1,12	1,13	25,5	25,0	4,00	4,00	
190	0,79	0,79	23,5	23,5	3,00	3,00	
221	1,21	1,23	26,0	26,0	3,00	3,00	
252	1,07	1,07	26,0	25,0	5,00	5,00	
283	0,81	0,77	27,0	27,0	3,00	3,00	
314	1,67	1,78	30,5	31,0	5,00	5,00	
345	1,82	1,70	29,0	29,5	5,00	5,00	
376	2,04	2,05	31,0	29,0	5,00	5,00	
407	1,52	1,54	24,5	24,5	4,00	4,00	
438	1,38	1,43	18,0	18,0	5,00	5,00	
469	0,44	0,46	25,0	25,5	2,00	2,00	
500	0,74	0,74	22,5	22,0	3,00	3,00	
531	1,11	1,11	25,5	26,0	3,00	3,00	
562	0,75	0,75	29,0	28,5	5,00	5,00	
593	2,14	2,13	30,0	30,0	5,00	5,00	
624	0,51	0,50	20,0	20,0	2,00	2,00	
655	2,93	2,91	28,0	29,0	5,00	5,00	
686	1,82	1,81	12,0	12,0	5,00	5,00	
717	0,78	0,72	25,5	25,0	3,00	3,00	
748	0,82	0,82	18,0	17,0	3,00	3,00	
779	0,46	0,47	21,5	22,0	2,00	2,00	
810	0,10	0,09	13,0	13,0	1,00	1,00	
841	0,20	0,21	14,0	14,0	1,00	1,00	
872	1,18	1,22	9,0	9,0	5,00	5,00	
903	0,39	0,39	21,0	21,0	2,00	2,00	

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
934	1,13	1,15	26,0	26,0	3,00	3,00	
965	1,34	1,36	25,5	25,5	4,00	4,00	
996	3,24	3,24	26,0	27,0	5,00	5,00	
1027	0,23	0,23	14,0	13,7	1,00	1,00	
1058	0,60	0,61	20,0	20,0	2,00	2,00	
1089	0,82	0,85	22,5	23,0	2,00	2,00	
1120	0,68	0,68	22,0	21,5	2,00	2,00	
1151	0,67	0,71	25,5	25,5	2,00	2,00	
1182	0,93	0,96	26,0	26,0	3,00	3,00	
1213	1,45	1,50	23,5	23,5	4,00	4,00	
1244	0,24	0,24	17,0	17,0	1,00	1,00	
1275	0,95	0,96	27,5	27,0	3,00	3,00	
1306	0,95	1,00	33,0	33,0	5,00	5,00	
1337	1,74	1,79	25,0	25,0	5,00	5,00	
1368	1,85	1,89	22,0	23,0	4,00	4,00	
1399	1,04	1,07	29,0	29,0	3,00	3,00	
1430	1,13	1,14	29,0	28,0	5,00	5,00	
1461	0,78	0,79	23,5	23,0	3,00	3,00	
1492	0,64	0,65	24,5	24,5	2,00	2,00	
1523	1,63	1,66	31,0	30,0	5,00	5,00	

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,081

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,072

Błąd procentowy określenia miąższości dla obrębu (Nadleśnictwa) Człuchów wyniósł – 0,83%.

Zgodnie z wytycznymi w sprawie organizacji prac urzędzeniowych, zawartymi w protokole ustaleń KZP, wykonano dodatkowe pomiary związane z określeniem miąższości drewna martwego. Na podstawie pomiarów można stwierdzić, że na terenie Nadleśnictwa Człuchów zaewidencjonowano 138607,28 m³ drewna martwego (7,99 m³/ha), w tym: 70983,87 m³ (4,09 m³/ha) drewna martwych drzew stojących i złomów oraz 67623,41 m³ (3,90 m³/ha) drewna drzew leżących i fragmentów drzew martwych.

Prace kameralne rozpoczęto w listopadzie 2021 r., a zakończono w dniu podpisania niniejszego elaboratu. Do wprowadzenia i przetworzenia danych taksacyjnych posłużono się programem komputerowym „Taksator”.

Mapy numeryczne, zgodne ze standardem LMN, wykonano za pomocą aplikacji „LEMAN”, z wykorzystaniem 25358 współrzędnych punktów granicznych, pozyskanych z opracowania geodezyjnego.

6.3. ZESTAWIENIE PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan urządzenia lasu składa się z następujących części:

➤ **Egzemplarz dla Nadleśnictwa i RDLP:**

- elaborat z tabelami i zestawieniami oraz opracionym oddzielnie programem ochrony przyrody,
- opisy taksacyjne z zamieszczonymi na końcu tabelami i wykazami,
- wykazy cięć rębnych, przedrębnych i zadań z zakresu hodowli lasu,
- mapy gospodarcze w skali 1:5000 w formacie A-1, z naniesionymi działkami zrębowymi oraz mapa przeglądowa podziału na arkusze,
- mapy przeglądowe w skali 1 : 25 000:
 - a) cięć rębnych (foliowana, podklejona na płótnie),
 - b) drzewostanów (foliowana, podklejona na płótnie),
 - c) siedlisk leśnych – typów siedliskowych lasu,
 - d) ochrony lasu,
 - e) ochrony przeciwpożarowej,
 - f) funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego,
 - g) gospodarki łowieckiej,
 - h) nasiennictwa i selekcji,
- mapa sytuacyjno-przeglądowa w skali 1 : 50 000:
 - a) obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa;

➤ **Egzemplarz dla DGLP (na nośniku cyfrowym):**

- elaborat z tabelami i zestawieniami oraz opracionym oddzielnie programem ochrony przyrody,
- wykaz cięć wraz z tabelami;
- mapy przeglądowe w skali 1:25 000:
 - a) cięć rębnych,
 - b) drzewostanów,
 - c) siedlisk leśnych - typów siedliskowych lasu,
 - d) funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego;
- mapa sytuacyjno-przeglądowa w skali 1:50 000:
 - a) obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa;

➤ **Operat dla leśniczych:**

- opisy taksacyjne łącznie z wykazami cięć rębnych, przedrębnych i zadań z zakresu hodowli lasu,
- mapy gospodarczo-przeładowe obszaru leśnictwa w skali 1 : 10 000:
 - a) cięć rębnych (foliowana, podklejona na płótnie, w futerale),
 - b) drzewostanów,
 - c) czysta.

➤ Do „**Programu ochrony przyrody**” dołączone zostały następujące mapy tematyczne w skali 1:25000:

- walorów przyrodniczo-kulturowych,
- siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000.

Dane inwentaryzacyjne oraz mapy numeryczne, zamieszczone na nośniku cyfrowym, przekazano do RDLP w Szczecinku i do Zarządu BULiGL w Sękocinie Starym. Ponadto na potrzeby DGLP przekazano na nośniku cyfrowym: opisanie ogólne, program ochrony przyrody, dane inwentaryzacyjne i mapę numeryczną.

Niniejszy elaborat opracował Mariusz Zawisłak. Skontrolował i sprawdził rachunkowo inspektor urządzania Józef Sawicki.

Program ochrony przyrody skontrolował Z-ca Dyrektora Oddziału BULiGL w Szczecinku Tomasz Babiak.

Kierownik pracowni u.l.

Kontrola i nadzór

DYREKTOR ODDZIAŁU

Szczecinek, 19.01.2023 r.

7. ZAŁĄCZNIKI

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Założeń Planu

zwołanej w celu omówienia wytycznych w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ustalenia i sformułowania założeń do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary NATURA 2000
w **NADLEŚNICTWIE CZŁUCHÓW**

Posiedzenie Komisji Założeń Planu, zwołanej przez Dyrektora RDLP w Szczecinku, odbyło się w dniu **25.06.2020 r.** w siedzibie RDLP w Szczecinku.

Komisja pod przewodnictwem Tomasza Skowronka – Zastępcy Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Szczecinku, w składzie **9 osób**, zgodnie z załączoną listą uczestników, po wysłuchaniu referatu Nadleśniczego, koreferatu Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi, oraz po przeprowadzonej dyskusji podjęła następujące założenia dotyczące wykonania projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania tego planu na środowisko:

Plan urządzenia lasu dla **Nadleśnictwa Człuchów** zostanie opracowany według stanu na dzień 01 stycznia 2023 r., zgodnie z „Instrukcją urządzania lasu” stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., która odwołuje się również do aktualnych (na stan opracowywanego projektu planu u.l.) wymogów w tym zakresie, zawartych w podstawowych aktach prawnych (ustawy, rozporządzenia) i aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (zarządzenia, zasady, instrukcje itp.).

Część A – WYTYCZNE W SPRAWIE ORGANIZACJI PRAC URZĄDZENIOWYCH.

1. Prace siedliskowe.

Nadleśnictwo posiada operat siedliskowy opracowany wg stanu na 01.01.2019 r., przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Opracowanie wykonawca wykorzysta przy tworzeniu projektu PUL. Opis siedliska i elementy gleb należy przedstawić w klasyfikacji CILP 2000, zgodnie ze słownikiem programu TAKSATOR.

Dane przestrzenne LMN charakteryzujące siedliska i gleby, tj. warstwę wydzielen siedliskowych należy uzupełnić i dostosować do obowiązującego standardu leśnej mapy numerycznej (SLMN).

2. Prace przygotowawcze.

2.1. Zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcjach lasu, z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Nadleśnictwo posiada zebrane i zestawione informacje na temat obszarów chronionych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo oraz w swym zasięgu terytorialnym.

Wykonawca projektu planu u.l. winien ostatecznie zweryfikować i zaktualizować dane o obszarach chronionych, na podstawie danych zawartych na stronie Ministerstwa

Środowiska, danych właściwych RDOŚ, decyzji i uchwał jednostek samorządowych, uzgodnień z RDLP i nadleśnictwem oraz ustaleń i materiałów własnych. Dodatkowo, w uzgodnieniu z nadleśnictwem, wykonawca winien wskazać obiekty i obszary o cennych walorach przyrodniczych (dotychczas nierozpoznane), zasługujące na objęcie ich formą ochrony przyrody.

Siedliska przyrodnicze (wyszczególnione w ramach inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe w 2007 r., tzw. baza „INWENT”), zostały zweryfikowane wg stanu na 01.01.2018 r.

Jako drzewostany wyłączone z użytkowania głównego na okres obowiązywania planu u.l. na skutek odpowiednich decyzji zarządzającego lub odpowiednich organów, uznaje się drzewostany w ostojach różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych.

Lasy ochronne należy przyjąć zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska [DL.lp-0233-5/04](#) z dnia 06.02.2004 r. Kopię Decyzji wraz z odpowiednim komentarzem i wyjaśnieniem ew. zmian wykonawca zamieści w elaboracie.

2.2. Zebranie informacji dotyczących podstawowych założeń polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Wykonawca sporządzający projekt planu urządzenia lasu w referacie na NTG winien powołać się na zapisy i ustalenia wynikające z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” i zaktualizować je stosownie do nowych okoliczności. Aktualizację przeprowadzić należy na podstawie informacji uzyskanych od służb zajmujących się planowaniem przestrzennym i strategią rozwoju w gminach, powiatach i województwach właściwych dla zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

W opisanii ogólnym nadleśnictwa, w rozdziale „Ogólna charakterystyka lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów i nieruchomości będących w zarządzie nadleśnictwa” należy zamieścić podrozdział „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

2.3. Sprawdzenie kompletności i poprawności danych z zakresu ewidencji gruntów, przekazywanych przez nadleśniczego wykonawcy projektu planu urządzenia lasu.

Pracami urządzeniowymi zostaną objęte wszystkie grunty nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2023 r.

Nadleśnictwo prowadzi ewidencję lasów, gruntów przeznaczonych do zalesienia oraz pozostałych gruntów znajdujących się w zarządzie nadleśnictwa, zgodnie z zarządzeniem nr 2 DGLP z dnia 10 stycznia 2019 r. o ewidencji gruntów w LP.

W związku z przekształceniem baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w formę elektroniczną nadleśnictwo zleci dodatkowe prace przygotowawcze mające na celu weryfikację i doprowadzenie do zgodności:

- ⇒ konturów oraz powierzchni działek ewidencyjnych, jak też użytków gruntowych z zasobem znajdującym się w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez starostę,
- ⇒ współrzędnych punktów granicznych z zasobem znajdującym się w ośrodkach.

Efektom tych prac będą zweryfikowane dane ewidencyjne (m.in. warstwa działek, warstwa użytków, rejestr powierzchniowy gruntów), jako wyjściowych do opracowania nowego projektu planu u.l. Ze względu na przewidywany zakres i specyfikę zmian, zgłoszenie zmian ewidencyjnych do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego winno nastąpić dopiero po zakończeniu prac terenowych (tj. po ostatecznej weryfikacji terenowej) w terminie umożliwiającym ich formalne przyjęcie przed dniem obowiązywania nowego planu u.l. Dodatkowo, o zaistniałe zmiany ewidencyjne oraz o tzw. „zaszłości” winny zostać zaktualizowane wpisy w księgach wieczystych.

Nadleśnictwo prześle wykonawcy wykazy: gruntów spornych, gruntów stanowiących współwłasność, gruntów przeznaczonych do zalesienia, gruntów objętych ograniczeniami w użytkowaniu lub wyłączonych z użytkowania jako lasy o szczególnych walorach przyrodniczych HCWF.

3. Przekazanie bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami.

Nadleśniczy prześle **protokolarnie** (zgodnie z Zarządzeniem nr 13 DGLP z dnia 20 marca 2007 r.) wykonawcy prac w uzgodnionym z wykonawcą terminie dane, na które składać się będą:

- ⇒ baza SILP zaimportowana do programu Taksator wraz z danymi geometrycznymi (przekazanie danych w porozumieniu z RDLP). Wydruki raportów z kontroli logicznych SILP oraz kontroli LMN powinny stanowić załącznik do protokołu przekazania powyższych materiałów;
- ⇒ ortofotomapa wraz z numerycznym modelem terenu obejmująca zasięg terytorialny nadleśnictwa w celu wykorzystania do prac taksacyjnych;
- ⇒ zweryfikowana (po pracach przygotowawczych) mapa ewidencyjna gruntów (warstwa działek, użytków, punktów granicznych, zasięgu terytorialnego) w formie elektronicznej;
- ⇒ zweryfikowany (po pracach przygotowawczych) rejestr gruntów w formie elektronicznej dla nadleśnictwa wg stanu na 1 stycznia 2021 r. oraz w wydruku podpisany przez nadleśniczego. Wydruki należy przekazać w podziale na gminy i obręby ewidencyjne osobno dla gruntów bez współwłasności i dla gruntów stanowiących współwłasność nadleśnictwa.

Powyższe materiały należy przekazać **protokołem zdawczo-odbiorczym**.

W razie zmian danych ewidencyjnych w trakcie sporządzania projektu PUL nadleśnictwo dostarczy dokumentację wykonawcy. **Wszelkiego rodzaju zmiany ewidencyjne (przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiany klasyfikacji i rodzaju użytków) należy zakończyć do końca 2021 r.** Po tym terminie nadleśnictwo wstrzyma się ze zmianami w rejestrze gruntów do czasu zakończenia opracowywania projektu planu urządzenia lasu. Zapobiegnie to ewentualnym różnicom między danymi zawartymi w planie a ewidencją gruntów i budynków oraz pozwoli wykonawcy planu na uwzględnienie zmian. Wszystkie zmiany ewidencyjne przeprowadzone po przekazaniu danych wykonawcy, powinny zawierać dokumentację geodezyjną (wykazy zmian danych ewidencyjnych, decyzje, protokoły zdawczo-odbiorcze, mapy ewidencyjne) w formie cyfrowej i analogowej. Klasyfikację gruntów rolnych należy przyjąć zgodnie z ewidencją gruntów i budynków. Ewentualne niezgodności użytków lub klasyfikacji gruntów ze stanem faktycznym na gruncie (zmiana rodzaju użytków, zmiana konturów)

zostaną przedstawione – w formie pisemnej – przez wykonawcę prac nadleśniczemu przed przekazaniem prac terenowych, w celu podjęcia – również w formie pisemnej – decyzji przez nadleśniczego o sposobie ujęcia w projekcie planu urządzenia lasu.

Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie prac przygotowawczych weryfikujących dane ewidencyjne i zaakceptowany przez nadleśniczego. Zmiany ewidencyjne zaistniałe po przekazaniu wykonawcy danych wyjściowych należy również przekazywać i dokumentować właściwymi protokołami.

Niezgodności stwierdzone w trakcie terenowych prac taksacyjnych zostaną protokołarnie uzgodnione i spisane jako dodatkowe elementy korygujące stan posiadania – w formie protokołu rozbieżności.

4. Korekty podziału powierzchniowego oraz oznaczanie granic oddziałów.

W związku z połączeniem obrębów leśnych, wprowadzona zostanie zgodnie z propozycją nadleśnictwa nowa numeracja oddziałów.

Podział powierzchniowy nie wymaga zasadniczej zmiany. Niezbędne korekty, wykonawca uzgodni z nadleśnictwem i przedłoży do akceptacji komisji odbioru prac terenowych oraz do zatwierdzenia podczas NTG.

Granice wyłączeń taksacyjnych należy zaktualizować wykorzystując ortofotomapę i pomiary uzupełniające. Wyłączenia leśne tworzące obiekty selekcyjne i rezerwy, zasadniczo powinny pozostać pod tym samym adresem i z tą samą powierzchnią. Jeśli zachowanie tych parametrów nie będzie możliwe (z różnych względów), pozycje takie wymagają zgłoszenia i konsultacji z nadleśnictwem.

Należy wyszczególnić linie podziału przestrzennego lasu (tzw. linie oddziałowe) wymagające poszerzenia lub oczyszczenia. Prace z zakresu uzupełnienia i konserwacji znaków oddziałowych, jak również prace dotyczące ewentualnego poszerzenia i oczyszczenia linii podziału przestrzennego lasu nadleśnictwo winno zrealizować po zakończeniu prac nad projektem planu u.l.

5. Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu, gruntów stanowiących współwłasność.

Niewyraźne i trudne do identyfikacji w terenie granice pododdziałów należy oznaczać na wyłotach i skrzyżowaniach „obrączkami na czerwono”, wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi „na czerwono”. Na drzewach o cienkiej korze oznaczenia można wykonywać w inny sposób, np. farbą (spray) lub kredą (lubryka).

Grunty stanowiące współwłasność nie są elementem planowania urządzeniowego. Dla celów ewidencyjnych należy je ująć dodatkowo, po podsumowaniu danych inwentaryzacyjnych i zestawień projektu planu u.l.

6. Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu.

W pracach urządzeniowych wykorzystana zostanie ortofotomapa pozyskana z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego (PZGiK). Zobrazowanie wykonano na podstawie zdjęć lotniczych z 2019 r., rozdzielczość terenowa piksela wynosi 25 cm, układ współrzędnych PL-1992.

Opracowanie wpłynie na lepsze uszczegółowienie danych opisowych oraz dokładniejsze aktualizowanie i uzupełnianie treści map.

7. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu.

Niektóre cechy drzewostanów należy opisać (w zakresie i na zasadach określonych w § 26 instrukcji u.l.) poprzez weryfikację opracowań i dokumentów glebowo-siedliskowych, poprzednich planów u.l. oraz konkretnych ustaleń widocznych cech drzewostanów na gruncie.

Nadleśnictwo dodatkowo przygotuje i przekaze wykonawcy projektu planu u.l. specyficzne, udokumentowane wykazy drzewostanów celem ujawnienia ich cech.

8. Wykonanie inwentaryzacji zasobów drzewnych, w tym decyzja w sprawie inwentaryzacji miąższości podrostu.

Zgodnie z IUL, inwentaryzacja zasobów drzewnych przeprowadzona zostanie statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału kołowych powierzchni próbnych. Warstwy stratyfikacyjne ustalone zostaną na nowej, aktualnej bazie nadleśnictwa, po przeprowadzeniu taksacji. Miąższość podrostu nie będzie rejestrowana.

9. Zastosowanie jednostek kontrolnych.

Nie zachodzi potrzeba stosowania jednostek kontrolnych.

10. Szacowanie uszkodzeń w uprawach i młodnikach.

W związku ze specyfiką nadleśnictwa, zgodnie z § 39 pkt 7 IUL orientacyjne główne przyczyny uszkodzeń OWADY oraz GRZYBY będą, dodatkowo kodowane wg rodzaju czynnika sprawczego (do 3 rodzajów szkodnika lub patogena).

11. Pomiar drewna martwego.

Obliczenia i zestawienia drewna martwego w całym nadleśnictwie należy wykonać w oparciu o § 62 IUL, na podstawie pomiarów przeprowadzanych na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej dla celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Wyniki inwentaryzacji drewna martwego, a także wytyczne i wskazania w tym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych należy opisać w Programie Ochrony Przyrody.

12. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa.

KZP akceptuje propozycję utworzenia jednego obrębu leśnego o nazwie Człuchów, w tym celu Nadleśnictwo wystąpi z wnioskiem do dyrektora RDLP o połączenie obrębów leśnych: Domisław, Lipie, Polnica.

Podział na leśnictwa należy przyjąć zgodnie z zarządzeniem nadleśniczego. Nadleśnictwo udostępni wykonawcy zarządzenie w terminie do końca 2021 r.

13. Zdefiniowanie obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód.

Na podstawie danych z ZOL i ustaleń własnych, nadleśnictwo przygotowuje materiały definiujące obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód. Obszary te winny być zdefiniowane poprzez naniesienie ich konkretnych granic na mapach przeglądowych oraz opracowanie ich wykazów z zestawieniem powierzchni.

Granice obszarów zagrożonych winny być zaktualizowane w uzgodnieniu z nadleśnictwem i właściwym ZOL na podstawie analizy przestrzennego rozkładu zainwentaryzowanych podczas taksacji uszkodzeń drzewostanów. Ostateczne granice tych obszarów należy zamieścić w projekcie nowego planu u.l. na mapie przeglądowej ochrony lasu. Opis taksacyjny drzewostanów w pierwotnych ogniskach gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny należy uzupełnić odpowiednią adnotacją w informacjach dodatkowych.

14. Terminy i sposoby kontroli prac urządzeniowych.

Zobowiązuje się wykonawcę projektu planu u.l. do kontroli wewnętrznej potwierdzonej stosowną dokumentacją.

Ze strony zamawiającego, kontrole i odbiory robót urządzeniowych zostaną przeprowadzone zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, tj. zgodnie (m.in.) z Zarządzeniem nr 63 DGLP z dnia 13.08.2002 r. Kontrole formalnie udokumentowane protokołami, będą realizowane sukcesywnie – jako potwierdzenie zaawansowania prac oraz etapowo – jako odbierające poszczególne ich części. W imieniu Dyrektora RDLP w Szczecinku obowiązek ten będzie realizowany przez osoby i zespoły do tego powołane, i tak:

- ⇒ przedstawiciele RDLP w Szczecinku z możliwym udziałem przedstawicieli nadleśnictwa, będą prowadzić bieżące kontrole zaawansowania prac w toku całego okresu realizacji projektu planu u.l.
- ⇒ zespół zadaniowy do kontroli i odbioru robót urządzeniowych, przeprowadzi końcowe kontrole i odbiory prac taksacyjnych, opracowanych i zestawionych oraz ocenią ich przydatność do opracowań kameralnych, w terminie do **31 grudnia 2021 r.**
- ⇒ zespół kontroli pomiaru miąższości, przeprowadzi test kontroli pomiarów na powierzchniach próbnych kołowych, w terminie do **30 czerwca 2022 r.**
- ⇒ zespół zadaniowy do kontroli i odbioru robót urządzeniowych, przeprowadzi końcową kontrolę i odbiór całości projektu planu u.l. oceniając jego kompletność i merytoryczną zgodność z umową, przepisami prawa oraz wytycznymi i ustaleniami w tym zakresie.

15. Docelowa sieć drogowa nadleśnictwa.

Nadleśnictwo udostępni wykonawcy projektu planu u.l. opracowanie docelowej sieci drogowej nadleśnictwa, celem uwzględnienia w nowym projekcie planu u.l. parametrów dróg określonych podczas inwentaryzacji. Stwierdzone rozbieżności pomiędzy przedmiotowym opracowaniem a stanem na gruncie wykonawcy projektu planu u.l. winien zgłosić nadleśnictwu w formie wykazu rozbieżności docelowej sieci drogowej nadleśnictwa.

16. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania PUL na środowisko i na obszary Natura 2000.

Zgodnie z § 129 instrukcji u.l. (oraz z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Dz. U. z 2020 poz. 283 późn. zm.) postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000, powinno obejmować:

- 1) Uzgodnienie pomiędzy Dyrektorem RDLP a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska (RDOŚ) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (PWIS), zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 2) Sporządzenie prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,

- 3) Wystąpienie do RDOŚ oraz PWIS z wnioskiem i uzyskanie opinii dotyczących projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,
- 4) Zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez:
 - ⇒ ogłoszenia w BIP i prasie lokalnej,
 - ⇒ możliwość składania uwag i wniosków do założeń planu urządzenia lasu,
 - ⇒ możliwość zapoznania się z projektem planu u.l. i składanie uwag.

17. Sprawy organizacyjne.

W toku całego okresu prac nad projektem planu u.l. zobowiązuje się nadleśnictwo oraz wykonawcę projektu planu u.l. do szerokiej i aktywnej współpracy merytorycznej, zarówno między sobą, jak i z przedstawicielami urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych oraz organizacjami zainteresowanymi gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictwa, czego efektem winny być bieżące ustalenia i wyjaśnianie aspektów problemowych.

Zobowiązuje się wykonawcę projektu planu u.l., aby przed rozpoczęciem prac zgłosił ten fakt nadleśnictwu celem uzgodnienia (w formie „narady roboczej”) dogodnych form komunikacji oraz wzajemnego udostępniania danych i materiałów, które posłużą etapowym uzgodnieniom wyników prac.

Część B – ZAŁOŻENIA DO PLANU URZĄDZENIA LASU.

1. Obszary chronione i funkcje lasu.

1.1 Wytyczne dla obszarów chronionych w nadleśnictwie.

- ⇒ **rezerwaty przyrody** – uwzględnić w planie u.l. plany ochrony (ew. zadania ochronne); uwzględnić projekty planów ochrony wskazane przez właściwe RDOŚ; **uzgodnić z RDOŚ** projekt planu u.l. w części dotyczącej otuliny rezerwatu w zakresie ustaleń planu, mogących negatywnie wpłynąć na ochronę przyrody rezerwatu;
- ⇒ **obszary chronionego krajobrazu** – przestrzegać w planie urzędzenia lasu zakazów wprowadzonych uchwałą sejmiku województwa w sprawie utworzenia obszarów chronionego krajobrazu, zgodnie z art. 24, ust.1 ustawy o ochronie przyrody;
- ⇒ **obszary Natura 2000** – uwzględnić w planie u.l. ustalenia planów zadań ochronnych lub planów ochrony dla obszaru Natura 2000; uwzględnić projekty planów zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wskazane przez RDOŚ;
- ⇒ **użytki ekologiczne** – przestrzegać zakazów wprowadzonych uchwałą rady gminy w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych, zgodnie z zapisami art. 45, ust.1 ustawy o ochronie przyrody;
- ⇒ **pomniki przyrody** – uwzględnić w planie u.l. ewentualne zalecenia odnośnie realizacji czynnej ochrony obiektów uznanych za pomniki przyrody, określone w aktach prawnych uznających pomniki przyrody;
- ⇒ **strefy ochronne miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków** – uwzględnić w planie u.l. postanowienia ochronne określone w decyzjach administracyjnych ustalających strefy ochrony;
- ⇒ **lasochronne** – uwzględnić w planowaniu szczegółowym kategorii lasów ochronnych wyszczególnione w art. 15 ustawy o lasach;
- ⇒ **„ostoję różnorodności biologicznej”** – wyłączyć z użytkowania głównego;
- ⇒ **stanowiska archeologiczne** – uwzględnić w planie u.l. lokalizację stanowisk archeologicznych zgodnie z danymi znajdującymi się u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ⇒ **cementarze i miejsca pamięci oraz parki** – uwzględnić w planie urzędzenia lasu lokalizację miejsc i zweryfikować obiekty zabytkowe z danymi znajdującymi się u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ⇒ **lasochronne** – uwzględnić w planie u.l. lokalizację lasów o szczególnych walorach przyrodniczych.

1.2 Funkcje lasu.

Zgodnie z § 25 instrukcji u.l. dla celów planowania urzędzeniowego należy przyjąć podział lasów w zależności od dominującej roli pełnionych funkcji ochronnych - na 3 podstawowe (główne) grupy lasów: lasy rezerwatowe, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze.

2. Typy siedliskowe lasu oraz potrzeba ich ewentualnego uzupełnienia o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze.

Zgodnie z § 22 instrukcji u.l., typ siedliskowy lasu (TSL) należy określić dla gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych (bez gruntów związanych z gospodarką leśną) oraz dla gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia. Dodatkowo w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi, opis TSL winien być rozszerzony o rodzaj leśnego siedliska przyrodniczego (LSP).

3. Typy drzewostanów.

Dla poszczególnych TSL, bez względu na przynależność do poszczególnych mezoregionów przyrodniczo-leśnych, przyjmuje się typy drzewostanów (TD) określające formy docelowych zestawów pożądanych gatunków drzew, spodziewane do uzyskania w wieku dojrzałości drzewostanu do odnowienia.

Szczegółowe [zestawienie przyjętych TD](#) (oraz orientacyjne składy gatunkowe odnowień) przedstawia [tabela zamieszczona w rozdziale 9 Wytyczne w sprawie hodowli lasu](#).

Dla każdego wyłączenia, dla którego określa się TSL należy przyjąć jeden z wariantów TD, kierując się stanem siedliska, stopniem uwilgotnienia oraz specyfiką i stanem zbiorowiska roślinnego. Przyjęty w ten sposób TD dla wyłączeń z rozpoznany LSP zapewni ich ochronę celem gospodarowania a dla pozostałych wyłączeń stanowić będzie ramy hodowlane.

W trakcie 10-letniej realizacji planu u.l. dopuszcza się w konkretnym drzewostanie modyfikację przyjętego w trakcie opracowywania planu u.l TD (w ramach przyjętych wariantów), jeśli jest to uzasadnione względami hodowlanymi.

4. Wiek rębności.

Przyjmuje się następujące **przeciętne wieki rębności** dla głównych gatunków drzew. Odpowiadają one zakresom wieków rębności, określonym dla nadleśnictwa w wykazie zamieszczonym w rozdziale VIII instrukcji u.l. dla So, Św, Jd, Bk, i Db a dla pozostałych gatunków odpowiadają kryteriom określonym w § 83 ust.3 instrukcji u.l:

Gatunek	Przeciętny wiek rębności
Db, Js	140
Bk	110
So, Md, Dg	100
Św, Brz, Gb, Ol, Kl, Jw, Lp	80
Olsz Os, Ol odroślowa	60
Tp, Wb	40

Przeciętne wieki rębności służą głównie do obliczania cząstkowych etatów użytkowania rębnego według dojrzałości drzewostanów oraz tworzą podstawy do określania indywidualnych wieków dojrzałości rębnej dla poszczególnych drzewostanów.

Indywidualny **wiek dojrzałości rębnej drzewostanu**, należy określić dla każdego drzewostanu z dokładnością do 10 lat według następujących zasad:

- 1) Dla drzewostanów młodszych, dla których określa się dwucyfrową jakość hodowlaną, wiek dojrzałości rębnej drzewostanu winien być zgodny z przeciętnym wiekiem rębności przyjętym dla gatunku panującego w drzewostanie,
- 2) Dla drzewostanów, dla których określa się jednocyfrową jakość techniczną (starszych lub kwalifikujących się do przebudowy pełnej), wiek rębności drzewostanu, nazywany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu lub wiekiem dojrzałości drzewostanu do odnowienia, określa się indywidualnie. Może on, lecz nie musi, być zgodny z przeciętnym wiekiem rębności dla gatunku panującego w drzewostanie, tzn. można przyjąć wartość niższą lub wyższą, uwzględniając:
 - ⇒ rzeczywisty skład gatunkowy drzewostanu,
 - ⇒ jakość techniczną gatunku panującego w drzewostanie,
 - ⇒ stopień uszkodzenia drzewostanu,

- ⇒ zgodność składu gatunkowego drzewostanu z TD,
- ⇒ przyjęte okresy: odnowienia, uprzętnięcia lub przebudowy drzewostanu,
- ⇒ „Wytyczne w sprawie kryteriów i postępowania przy określaniu indywidualnego wieku dojrzałości do odnowienia drzewostanów” (rozdział VIII instrukcji u.l.).

5. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa.

Dla celów planowania urzędzeniowego w nadleśnictwie tworzy się:

Gospodarstwo specjalne (S), obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w nadleśnictwie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. Zaliczyć tu należy:

- ⇒ rezerwy przyrody wraz z ich otuliną;
- ⇒ projektowane i proponowane (z opracowaną dokumentacją) rezerwy;
- ⇒ lasy glebochronne na stokach o nachyleniu powyżej 45° oraz na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz;
- ⇒ lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne i drzewostany zachowawcze;
- ⇒ lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej;
- ⇒ lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody;
- ⇒ lasy na gruntach wpisanych do rejestru zabytków i ze stanowiskami arch. w strefie „W”;
- ⇒ lasy na terenie ośrodków wypoczynkowych i w ich najbliższym otoczeniu;
- ⇒ lasy na siedliskach bagiennych: Bb, BMb, LMb, Lł oraz na siedlisku Bs;
- ⇒ lasy ze źródłiskami i inne, cenne pod względem przyrodniczym lub krajobrazowym, w szczególności na gruntach przyległych do rzek;
- ⇒ ostoje różnorodności biologicznej;
- ⇒ lasy na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych;
- ⇒ lasy na których zainwentaryzowano siedliska przyrodnicze NATURA 2000 o znaczeniu priorytetowym.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O), obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G), obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody. W gospodarstwie tym, dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnić należy obszary kwalifikujące się do jednolitych sposobów zagospodarowania.

W warunkach nadleśnictwa będzie to: zrębowy (GZ) lub przerębowo-zrębowy (GPZ) sposób zagospodarowania – zależnie od rębni projektowanej zgodnie z tabelą zamieszczoną poniżej (w punkcie 6).

6. Wytyczne w sprawie cięć rębnych.

Przyjmuje się następujący schemat projektowania rodzajów rębni w zależności od przyjętych TSL i przyjętych dla nich TD:

TSL	TD	Rębnia zasadnicza	Rębnia zastępcza
Bs	*nie przewiduje się użytkowania rębego	IV / V	
Bśw	So	I	II
Bw	So, ŚwSo, ŚwBrz, SoŚw	I	II
Bb	*nie przewiduje się użytkowania rębego	II / III / IV	

BMśw	So, BkSo, ŚwSo, DbSo, JdSo	I	II, III
BMw	ŚwSo, SoŚw, DbSo, So, BrzSo, ŚwBrz	I	II, III
BMb	*nie przewiduje się użytkowania rębnego	II / III / IV	
LMśw	BkSo, DbSo, BkŚw, SoDb, ŚwDb	III	I, II
	Bk, SoBk, ŚwBk, SoJd	II	I, III
LMw	DbSo, DbŚw, SoDb, ŚwDb	III	I, II
	BrzOl, OlBrz, ŚwSo, SoŚw	I	II, III
LMb	*nie przewiduje się użytkowania rębnego	II / III / IV	
Lśw	Bk, Db, DbBk, BkDb, BkJd, JdBk	II	I, III
Lw	JsDb, Db	II	I, III
Lł	*nie przewiduje się użytkowania rębnego	II / III / IV	
Ol	Ol	I	II, III
OlJ	Ol, DbOl	I	II, III
	OlJs,	II	I, III

* za wyjątkiem odsłaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz sytuacji kłęskowych

Ponadto na siedliskach przyrodniczych:

LSP	Nazwa siedliska	Sposób zagospodarowania
2180	Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich	II / III / IV
9110	Kwaśne buczyny	II / III / IV
9130	Żyzne buczyny	II / III / IV
9160	Grąd subatlantycki	II / III / IV
9190	Kwaśne dąbrowy	II / III / IV
91D0	Bory i lasy bagienne	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu (II / III / IV).
91E0	Łęgi wierzbowo- topolowo- olszowo- jesionowe	II / III / IV
	Źródłiskowe lasy olszowe na niżu	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu (II / III / IV).
91F0	Łęgowe lasy dębowo- wiązowo-jesionowe	Pozostawienie drzew do śmierci fizjologicznej celem wzbogacenia próchnicy. Sprzyjanie odnowieniu naturalnemu (II / III / IV)
91T0	Bory chrobotkowe	IV / V

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania rębnego powinny zawierać: rodzaj czynności (rębni), pilność czynności (fakultatywnie), numer działki manipulacyjnej (fakultatywnie), powierzchnię zabiegu i pozyskanie miąższowości w procentach.

Przy projektowaniu rodzaju oraz lokalizacji cięć rębnych należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) Podczas planowania procesów odnowieniowych, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, należy uwzględnić:
⇒ przyjęty cel hodowlany (TD)

⇒ ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,

⇒ zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w PGL LP.

- 2) Priorytetowo, w pierwszej kolejności inicjować i kształtować naturalne procesy odnowieniowe, oraz wykorzystywać istniejące już odnowienie naturalne.
- 3) W gospodarstwie specjalnym i lasów ochronnych projektowane użytkowanie rębne będzie wynikało ze stwierdzonych na gruncie potrzeb ochronnych i hodowlanych, co nie może zakłócić pełnienia przez te drzewostany funkcji, dla których zostały włączone do tych gospodarstw.
- 4) Na siedliskach bagiennych (Bb, BMb, LMb, Lł) oraz Bs należy zrezygnować z użytkowania rębego za wyjątkiem odsłaniania pojawiających się wartościowych odnowień naturalnych oraz za wyjątkiem sytuacji klęskowych.
- 5) Dla zapewnienia wymogów oraz zachowania ładu przestrzenno-czasowego, cięcia projektować w ramach ostępów stałych przyjętych w poprzednim planie u.l. z ewentualną optymalizacją ich zasięgów podyktowaną sytuacją obecną (korekta ładu przestrzennego, grunty przyjęte, ograniczenia lub wyłączenia z użytkowania itp.).
- 6) W celu przyspieszenia procesu odnowienia w ostępach, w których występują zakłócenia ładu przestrzenno-czasowego należy kontynuować cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych.
- 7) W przypadku znacznej koncentracji w ostępie drzewostanów jednowiekowych i jednogatunkowych:
 - ⇒ wymagających działań odnowieniowych wskazane jest zakładanie **wrębów**;
 - ⇒ młodszych, wymagających przygotowania do użytkowania rębego, wskazane jest projektowanie **rozrębów**.
- 8) Dopuszcza się możliwość większego stosowania rębni IA, zwłaszcza w dużych obszarach drzewostanów rębnych i starszych.
- 9) Projektując procesy odnowieniowe drzewostanów należy określić:
 - ⇒ rodzaje rębni i % poboru miąższności - elementy techniczne rębni rozumiane jako sposoby wykonywania cięć,
 - ⇒ wielkość, kształt i położenia działek manipulacyjnych – elementy przestrzenne rębni,
 - ⇒ okresy odnowienia (uprzątnięcia, przebudowy) – elementy czasowe rębni.
- 10) W drzewostanach w klasie odnowienia (KO) i klasie do odnowienia (KDO), gdzie rozpoczęto już procesy odnowieniowe, zasadniczo należy kontynuować rodzaj użytkowania rębego zastosowany w poprzednim planie u.l.
- 11) Przy projektowaniu zrębów przebiegających wzdłuż całego oddziału, czynnikiem determinującym wielkość zrębu będzie jego szerokość; w innych przypadkach decydującym kryterium winna być powierzchnia zrębu.
- 12) Dopuszcza się stosowanie rębni zupełnej w litych świerczynach i w drzewostanach ze znaczną przewagą świerka (bez względu na typ siedliskowy lasu) oraz w lasach wodochronnych na słabych siedliskach borowych.
- 13) Drzewa mateczne łącznie z otuliną i drzewami porównawczymi nie podlegają wyrębowi. Jeżeli w GDN lub innym zakłada się zręb, to wokół każdego drzewa matecznego należy pozostawić otulinę o promieniu min. 20 m, aby mieściły się w niej także istniejące drzewa porównawcze.

- 14) W celu pozostawienia fragmentów starodrzewu (do 5% powierzchni manipulacyjnej) wraz z nienaruszonymi warstwami dolnymi aż do naturalnego ich rozpadu, należy planować schematycznie 95% miąższości do pozyskania przy projektowaniu rębni I oraz przy projektowaniu usunięcia drzewostanu z powierzchni międzygniazdowej w rębniach IIIa i IId.
- 15) Nie jest konieczne pozostawianie fragmentów starodrzewu (planować 100%) w przypadku:
- ⇒ zagrożenia trwałości pozostawianego fragmentu starodrzewu (w tym: lite świerczyny, drzewostany w fazie rozpadu, znacznie uszkodzone itp.),
 - ⇒ zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia,
 - ⇒ zrębów o powierzchni mniejszej niż 1 ha,
 - ⇒ zlokalizowania cięć w bloku upraw pochodnych,
 - ⇒ działki zrębowej z której w trakcie rozplanowania cięć rębnych wyłączono i pozostawiono fragment d-stanu np. otaczający bagno, wąż czy leżący przy cieku wodnym, w efekcie czego pozostawienie starodrzewu odnosić się będzie do całego oddziału lub ostępu, a nie działki zrębowej.
- 16) Bezpośrednio przy źródłiskach, rzekach i jeziorach pozostawia się strefy ochronne bez stosowania cięć zupełnych. W drzewostanach takich na etapie planowania należy **wydzielić pas o szerokości zbliżonej do wysokości gatunku panującego w drzewostanie**, w którym kształtować się będzie strefę przejściową innym sposobem zagospodarowania. Dopuszcza się projektowanie cięć zupełnych (zrębów zupełnych i usuwanie drzewostanu z powierzchni międzygniazdowej w rębniach IIIa i IId) w sytuacjach gdy ekoton taki można kształtować w ramach 5% powierzchni pozostawionych fragmentów starodrzewu.
- 17) Ze względów bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym, przy planowaniu rębni nie pozostawiać przy drogach krajowych i wojewódzkich oraz przy szlakach kolejowych pasów starodrzewu, a pozostawione w poprzednich latach pasy starodrzewu projektować do cięć rębnych (w tym także rębni zupełnej), celem tworzenia stref przejściowych (ekotonów) zgodnie z zapisami § 27 ZHL. O sposobie tworzenia stref przejściowych decyduje nadleśniczy.
- 18) Działki manipulacyjne (działki zrębowe, pasy, smugi itp.) należy schematycznie planować w postaci pasów o prostych liniach. Wskazanie z § 31 ust.6 zasad hodowli lasu, że zalecany jest zatokowy lub schodkowy przebieg linii zrębowej należy traktować jako wytyczne techniczne dla realizującego plan. Natomiast w celu urozmaicenia przebiegu działek manipulacyjnych, należy na etapie planowania wykorzystać naturalne granice wyłączeń, drogi, rowy itp. szczegóły terenowe.
- 19) Przyjmuje się następujące średnie okresy odnowienia:

Gospodarstwo	Sposób zagospodarowania		
	Rębnia IIIa	Rębnia IV	Pozostałe rębnie złożone
„S”	10	40	30
„O”	10	40	30
„GPZ”	10	30	20

- 20) Czynności pilne projektować w przypadku konieczności:
- ⇒ niezwłocznego odślaniania młodego pokolenia w drzewostanach KO,
 - ⇒ pilnego uporządkowania drzewostanów po szkodach lub klęskach.

Nadleśnictwo przekaże wykonawcy wykaz pozycji planowanych cięć rębnych do wykonania w ostatnim roku planu u.l. tj. 2022 r. **W związku z taksacją lasu wykonywaną w 2021 r., zobowiązuje się nadleśnictwo do całkowitej realizacji cięć rębnych w ramach dotychczasowego planu do końca września 2022 r.**

Ostateczna wersja projektu planu cięć wraz z wielkością przyjętego etatu użytków rębnych winna być protokolarnie uzgodniona z nadleśnictwem przed NTG. Dodatkowo wykonawca projektu planu u.l. winien uzgodnić z nadleśnictwem wykaz cięć rębnych planowanych do wykonania w **2023 r.** (w 1 roku obowiązywania planu u.l.).

7. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów oraz szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.

W toku prac urzędziowych, wykonawca projektu planu u.l. winien sporządzić „Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (według wzoru nr 3 IUL). Zasadniczą podstawą do określenia potrzeb przebudowy winna być indywidualna ocena każdego drzewostanu pod kątem zapewnienia osiągnięcia celów trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, biorąc pod uwagę następujące jego elementy: stabilność, wiek, stopień uszkodzenia, jakość, stopień zgodności składu gatunkowego z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz warunki środowiskowe a możliwość prowadzenia przebudowy.

Biorąc pod uwagę powyższe zasady i specyfikę nadleśnictwa przyjmuje się następujące priorytety kwalifikowania drzewostanów do poszczególnych grup przebudowy:

A. Drzewostany do pilnej przebudowy pełnej, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10-leciu;

⇒ drzewostany niestabilne w fazie rozpadu o niskim zadrzewieniu, zasadniczo z przewagą gatunków iglastych, wymagające przebudowy sposobem zrębowym,

⇒ drzewostany trwale i w znacznym stopniu uszkodzone,

⇒ drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, które osiągnęły przyjęty schematycznie wiek rębności drzewostanu w wielkości wynikającej wprost z wieku rębności dla gatunku głównego w drzewostanie,

⇒ drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, którym ze względu na niestabilność, uszkodzenia lub mierną jakość, obniżono indywidualny wiek rębności drzewostanu.

B. Drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej, rozpoczynanej w I 10-leciu bez zastosowania użytkowania rębego, z wykorzystaniem odnowień wyprzedzających rębnię przewidzianą w następnym 10-leciu;

Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym oraz drzewostany na gruntach porolnych o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla nich typem drzewostanu, które nie osiągnęły jeszcze przyjętego schematycznie wieku rębności drzewostanu w wielkości wynikającej wprost z wieku rębności dla gatunku głównego w drzewostanie, zasadniczo w kolejności:

⇒ drzewostany o niższym zadrzewieniu, stosunkowo stabilne i dobrej jakości,

⇒ drzewostany wymagające przygotowania do wprowadzenia odnowienia poprzez odpowiednie cięcia trzebieżowe.

C. Drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych

Drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarciu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, w których zaplanowano wprowadzenie dolnego piętra lub dolesienia luk i przerzedzeń na znaczącej powierzchni.

Wykaz, tak zgrupowanych drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy wykonawca projektu planu u.l. uzgodni z nadleśnictwem i przedłoży do akceptacji komisji odbioru prac terenowych oraz do zatwierdzenia podczas NTG.

8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu.

Mając na względzie naturalne zmiany faz rozwojowych drzewostanów w 10-letnim okresie planowania, przyjmuje się zasadę, iż projektowane wskazania gospodarcze odnośnie pielęgnowania lasu winny uwzględniać aktualne fazy rozwojowe drzewostanów oraz stwierdzone na gruncie aktualne potrzeby z zakresu pielęgnowania. Tak zaprojektowane wskazania gospodarcze określą charakter i kierunek zabiegów pielęgnacyjnych w poszczególnych drzewostanach. Nie ogranicza (a wręcz wskazuje) to możliwości stosowania kolejnych zabiegów pielęgnacyjnych wykonywanych w 10-letnim okresie, a wynikających z bieżących potrzeb hodowlanych.

- 1) Zabiegi pielęgnacyjne planować w całych wyłączeniach (bez redukowania powierzchni zabiegu).
- 2) Nie określać nawrotów zabiegu w 10-leciu (projektować jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty).
- 3) Pielęgnowanie upraw (**istniejących**) – PU, pielęgnowanie młodników – PM, trzebieże wczesne – TW oraz trzebieże późne – TP, projektować oddzielnie, bez łączenia kolejnych czynności, w wyłączeniach z realną potrzebą wykonania zabiegu (w zależności od fazy rozwojowej) – **jako pierwszego w okresie obowiązywania planu**.
- 4) Dla zadań obligatoryjnych dotyczących pielęgnowania upraw, wykonawca projektu planu **sporządzi wykaz** wydzieleń (wg leśnictw) z podaniem: adresu, powierzchni oraz wskazania gospodarczego.
- 5) Nie planować szczegółowo powierzchni pielęgnowania projektowanych upraw, jak również wielkości projektowanych poprawek i uzupełnień w projektowanych uprawach – potrzeby z tego zakresu należy ująć łącznie w opisie ogólnym, określając poziom procentowy w odniesieniu do powierzchni projektowanych upraw, odpowiednio:
 - ⇒ poprawki i uzupełnienia w projektowanych uprawach – **10 %**
 - ⇒ pielęgnowanie projektowanych upraw – **nie planować**
- 6) **Zabiegi pilne** projektować w przypadku:
 - ⇒ występowania zaniedbań pielęgnacyjnych, szczególnie w drzewostanach młodszych klas wieku, wielogatunkowych, o zróżnicowanej dynamice wzrostu poszczególnych gatunków;
 - ⇒ planowania CP w drzewostanach w wieku 17-20 lat (lub zaplanować TW);
 - ⇒ planowania TW w drzewostanach w wieku 37-40 lat (lub zaplanować TP).
- 7) **W drzewostanach V i starszych klas wieku nie planować wskazań gospodarczych TP.** Dopuszcza się planowanie TP w d-stanach V i VI klasy wieku, w których gat. panującym jest Db oraz w d-stanach V klasy wieku, w których gat. panującym jest Bk.

9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu.

Dla poszczególnych TSL i przyjętych dla nich wariantów TD, z uwzględnieniem rozpoznanych siedlisk przyrodniczych, przyjmuje się następujące orientacyjne udziały procentowe poszczególnych gatunków przy projektowaniu upraw:

Typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe odnowień

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, bice-notyczne)	
Bs	-	So	Brz		So 90, Brz 10
	91T0	So	Brz		So 90, Brz 10
Bśw	-	So	Brz	Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91T0	So	Brz		So 80-90, Brz i in. 10-20
Bw	-	So	Św, Brz	Ol	So 80, Św i in. 20
		ŚwSo	Brz	Ol	So 60, Św 30, Brz i in. 10
		ŚwBrz	So	Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
		SoŚw	Brz	Ol	Św 40-50, So 40-50, Brz i in. 10
	2180	SoBrz		Ol, Jrz, Czm	Brz 70, So 30
Bb	-	So	Brz	Ol	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
BMśw	-	So	Bk, Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 80, Bk i in. 20
		Jd So	Db, Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Jd 30, Db i in. 10
		BkSo	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Bk 20-30, Db i in. 10-20
		BkSo #	Db, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 80-90, Db i in. 10-20
		ŚwSo	Db, Md, Brz	Kl, Lp, Jrz, Gb	So 60, Św 30, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Św, Md, Brz	Kl, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Db 20-30, Bk i in. 10-20
	9110	SoBk	Db	Kl, Os, Jrz	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9130	SoBk	Db	Kl, Lp, Jrz, Gb	Bk 60, So 30, Db i in. 10
	9190	Db	So, Brz	Bk, Os	Db 80, So i in. 20
9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30	
BMw	-	ŚwSo	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	So 50, Św 30, Db i in. 20
		SoŚw	Db, Brz	Kl, Lp, Ol	Św 40, So 40, Db i in. 20
		DbSo	Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 60-70, Db 20-30, Św i in. 10-20
		So	Db, Św, Brz	Kl, Lp, Ol	So 70, Db i in. 30
		BrzSo	Db, Św	Kl, Lp, Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		ŚwBrz	So, Db	Kl, Lp, Ol	Brz 50, Św 30, So i in. 20
	9190	SoDb	Brz, Bk	Kl, Ol, Os, Jrz	Db 50, So 30, Bk i in. 20
	9190	Db	So, Brz	Ol, Os	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz	Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMb	-	So	Brz, Św	Ol	So 80, Brz 10, Św 10
		SoŚw	Brz, Db	Ol	Św 50, So 30, Brz i in. 20
		ŚwSo	Brz		So 50, Św 30, Brz i in. 20

		BrzSo	Św	Ol	So 50, Brz 30, Św i in. 20
		SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	SoBrz	Św	Ol	Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10
LMśw	-	Bk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 80, Db i in. 20
		SoBk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 50, So 40, Db i in. 10
		BkSo	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 60, Bk 30, Db i in. 10
		BkSo #	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 90, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	So 60, Db 30, Bk i in. 10
		SoDb	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 50, So 30, Bk i in. 20
		SoJd	Db, Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw.	Kl Gb, Os	Jd 40, So 30, Db i in.30
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 50, Św 30, Bk i in. 20
		BkŚw	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Św 50, Bk 30, Db i in. 20
		ŚwBk	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Bk 50, Św 30, Db i in. 20
	9110	Bk	Db, So, Brz	Kl, Jw., Os	Bk 80, Db i in. 20
	9130	Bk	Db, Lp, Gb, Brz	Kl, Jw, Os	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, So, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	9160	BkDb	Gb, So, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Bk, So, Gb, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 70, Bk i in. 30
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os	Gb, Lp, Kl	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
LMw	-	SoDb	Św, Bk, Brz	Jw., Kl, Lp, Os	Db 50, So 30, Św i in. 20
		DbSo	Św, Brz, Bk	Jw., Kl, Lp, Os	So 50, Db 30, Św i in. 20
		BrzOl	Św	Jw., Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Św i in. 10
		OlBrz	Św	Jw., Kl, Lp, Os	Brz 50, Ol 30, Św i in. 20
		ŚwSo	Db, Bk, Brz	Jw., Kl, Lp, Os	So 40, Św 30, Db 20, Bk i in.10
		SoŚw	Db, Ol	Jw., Kl, Lp, Os	Św 50, So 30, Db i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Db 60, Św 30, So i in. 10
		DbŚw	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw.	Kl, Gb, Os	Św 60, Db 30, So i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Ol	Jw., Kl, Lp	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Brz, Os	Kl, Gb, Lp, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10
	9160	BkDb	Gb, Lp, Brz, Jw.	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Brz, Ol, Os	Lp, Kl	Db 80, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
9190	Db	So, Brz, Ol	Kl, Os	Db 80, So i in. 20	

LMb	-	Ol	Brz, So, Św		Ol 70-80, Brz i in. 20-30
		BrzOl	Św, So	Wb	Ol 50, Brz 30, Św i in. 20
	91D0*	SoBrz	Ol	Ol	Brz 60, So 30, Ol i in. 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10
Lśw	-	Bk	Db, Md, So, Św, Dg	Jw., Lp, Czur, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
		Db	Bk, Md, So, Św, Dg	Jw., Lp, Czur, Jb, Gr	Db 80, Bk i in. 20
		DbBk	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw., Czur, Jb, Gr	Bk 60, Db 30, Md i in. 10
		BkJd	Db, Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw., Czur, Jb, Gr	Jd 50, Bk 30, Db i in. 20
		JdBk	Db, Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw., Czur, Jb, Gr	Bk 50, Jd 30, Db i in. 20
		BkDb	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw., Czur, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Md	Jw., Kl, Lp	Bk 90, Db i in. 10
	9110	DbBk	So, Lp, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Bk 70, Db i in. 30
	9130	Bk	Db, Gb, Md	Jw., Lp, Czur, Jb, Gr	Bk 80-90, Db i in. 10-20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Md	Jw., Czur, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Lp, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbBk	Db, Lp, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Bk 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	BkDb	Gb, Lp, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	LpDb	Gb, Bk, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os, Md	Kl, Gb	Db 60, Bk 30, Jw. i in. 10
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os, Md	Gb, Lp, Kl	Db 80, Bk i in. 20
9190	DbBk	Gb, Lp, Md	Jw., Czur, Jb, Gr	Bk 50, Db 30, Jw. i in. 20	
Lw	-	JsDb	Św, Wz, Jw.	Kl, Lp, Czur, Brz	Db 70, Js 20, Św i in. 10
		Db	Św, Js, Wz, Jw.	Kl, Lp, Czur, Brz	Db 80-90, Św i in. 10-20
	9130	Bk	Db, Gb	Jw., Lp, Czur, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
	9160	BkDb	Gb Jw., Lp	Czur, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, jw.	Lp, Czur, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Jw.,	Kl, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	91E0*	Ol	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	Ol 80, Js i in. 20
	91E0*	JsOl	Wz, Gb	Kl, Lp	Ol 60, Js 30, Brz i in. 10
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Kl, Ol, Tp, Czm	Db 40, Wz 30, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, OL	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
91F0	Db	Wz, Js	Kl, Gb, Czm	Db 80, Wz i in. 20	
LI	-	JsDb	Wz, Gb, Jw., Kl, Lp	Św, Ol, Tp, Wb	Db 60, Js 30, Wz i in. 10
		Db	Js, Wz	Św, Lp, Ol	Db 70, Js i in. 30
	91F0	Db	Js, Wz	Lp, Ol	Db 70, Js i in. 30
	91F0	JsWz	Db, Ol	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Ol, Kl, Tp, Wb	Db 40, Wz 30, Js 20, Lp i in. 10
	91E0*	JsOl	Brz, Wz	Kl, Lp	Ol 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	OlJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, Ol 40, Brz i in. 20
Ol	-	Ol	Js, Brz, Wz, Św		Ol 90, Js i in. 10
	91E0*	Ol	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	Ol 90, Js i in. 10

	91E0*	OI**	Js	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10
OIJ	-	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20
		DbOI	Brz, Św, Js, Wz	Kl, Lp	OI 60, Db 30, Brz i in 10
		OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
	91E0*	OIJs	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10
	91E0*	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20

9160 - Grab należy wprowadzić w zmieszaniu grupowym i kępowym.

Dopuszcza się wprowadzenie grabu w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu.

* - siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

** - źródłiskowe lasy olszowe na niżu

- drzewostan sosnowy z dolnym piętrzem bukowym, które przewiduje się wprowadzić gdy sosna osiągnie wiek 30-40 lat (po pierwszej prawidłowo przeprowadzonej TW). Liczba wprowadzanych sadzonek buka 3-5 tys. szt./ha (ZHL 2012). Jeżeli dolne piętro ma w przyszłości ukształtować następną generację drzewostanu należy wprowadzać buk w formie grup i kęp o więźbie odpowiedniej dla gatunku.

Wskazania gospodarcze, dotyczące hodowli lasu, powinny obejmować wszystkie grunty wymagające:

- ⇒ zabiegów melioracyjnych (agrotechnicznych i wodnych – ale tylko tych, które są związane z odnowieniami i zalesieniami),
- ⇒ zalesienia,
- ⇒ odnowienia lasu (naturalnego i sztucznego),
- ⇒ dolesienia luk,
- ⇒ poprawek i uzupełnień,
- ⇒ wprowadzania dolnego piętra,
- ⇒ wprowadzania podszytów,
- ⇒ pielęgnowania istniejących upraw,
- ⇒ pielęgnowania młodników (wyłącznie CP, **bez planowania CPP**).

Planując wskazania gospodarcze z zakresu hodowli lasu, podawać należy rodzaj projektowanych czynności i ich powierzchnię (jednorazowo, tj. bez zwielokrotniania o przewidywane nawroty), według proponowanych poniższych zasad:

- 1) Przy planowaniu odnowienia w ramach rębni złożonych, dolesienia luk, poprawek i uzupełnień, powierzchnię zabiegu zredukować do realnych potrzeb jego wykonania.
- 2) Dolesienie luk powinno być projektowane tylko w warunkach stwarzających szansę wzrostu młodego pokolenia drzew. Drobnych luk i przerzedzeń (spełniających korzystną rolę w ochronie różnorodności biologicznej i kształtowaniu klimatu wnętrza lasu) nie należy przeznaczać do uproduktywnienia.
- 3) Szacowanej do odnowienia powierzchni w KO i KDO **nie zwiększać** z tytułu zakładanych uszkodzeń młodego pokolenia przez zwierzynę oraz podczas ścinki i zrywki drzew.
- 4) Formalną podstawą planowania do zalesienia użytków rolnych lub innych gruntów niezaliczonych do lasów, jest ich przejście w celu zalesienia oraz przeznaczenie do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji administracyjnej o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

- 5) Do wprowadzania dolnego piętra należy planować w zasadzie, drzewostany o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z przyjętym dla niego typem drzewostanu oraz drzewostany na gruntach porolnych (bez względu na stopień zgodności), o niepełnym zwarciu, osłabione, zasadniczo w IIb i IIIa klasie wieku, uzgodnione jako grupa „C – drzewostany do przebudowy częściowej”.
- 6) Wykonawca projektu planu sporządzi **wykaz** wszystkich opisanych w trakcie wykonywania planu ul powierzchni z **odnowieniem naturalnym**. Wykaz ten powinien być zaprezentowany podczas NTG i wykorzystywany do monitoringu odnowień naturalnych w nadleśnictwie.
- 7) Projektowane wprowadzanie podszytów ograniczyć do niezbędnego minimum, w drzewostanach gwarantujących osiągnięcie celu hodowlanego oraz w tzw. ogniskach gradacyjnych.
- 8) Planując zabiegi hodowlane należy zwrócić uwagę na właściwe zagospodarowanie drzewostanów występujących na granicy z zewnętrznymi terenami otwartymi w celu zachowania lub kształtowania strefy ekotonowej.

W części planistycznej opisu ogólnego nadleśnictwa w podrozdziale „Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu” należy opracować i omówić „Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu” – tabela XVIII, które będzie podstawą wypełnienia (części hodowlanej) wniosku o zatwierdzenie nowopowstałego projektu planu. Ze względu na konieczność przelegiwania zrębów, **wielkość projektowanych odnowień zrębów na powierzchni otwartej** zredukować do ok. **80 %** wielkości wynikającej z tabeli.

10. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

10.1 Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu.

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy określić na podstawie danych nadleśnictwa i ZOL oraz danych z inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzonej w trakcie prac nad projektem planu u.l., w szczególności wynikających z oceny jakości hodowlanej lub technicznej i stopnia uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności ich składu gatunkowego z TD. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy przedstawić - po ocenie zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu oraz po przeanalizowaniu aktualnych i przewidywanych uszkodzeń drzewostanów na skutek niekorzystnego oddziaływania zespołu czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych - w formie wskazania niezbędnych działań pozostających w sferze gospodarki leśnej i łowieckiej oraz gospodarki przestrzennej i ochrony środowiska, a prowadzących do minimalizacji szkód.

W trakcie terenowych prac urzędniowych wykonawca przeprowadzi rozpoznanie, inwentaryzację oraz określi stopień nasilenia uszkodzeń według następujących ich głównych przyczyn:

- szkodniki owadzie (pierwotne i wtórne),
- grzyby patogeniczne,
- zwierzyna,
- czynniki klimatyczne,
- zakłócenia stosunków wodnych,
- pożary,
- inne, specyficzne dla nadleśnictwa, np. szkody od bobrów (zalania i podtopienia) erozje, uszkodzenia antropogeniczne itp.,

Na mapie przeglądowej oraz w LMN należy w szczególności zamieścić:

- ⇒ drzewostany na gruntach porolnych,
- ⇒ stałe partie do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- ⇒ zdefiniowane na KZP i zweryfikowane wynikami inwentaryzacji obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód,
- ⇒ stałe miejsca wykładania pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę.

10.2 Wytyczne w sprawie ochrony przeciwpożarowej.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej należy określić na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz analizy i oceny aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa. Należy określić kategorię zagrożenia pożarowego dla nadleśnictwa zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dodatkowo należy dokonać analizy i oceny elementów ochrony przeciwpożarowej takich jak:

- ⇒ sieć punktów systemu obserwacyjnego,
- ⇒ sieć punktów czerpania wody i dojazdu do nich,
- ⇒ rozmieszczenie i wyposażenie baz sprzętu,
- ⇒ sieć dróg i dojazdów pożarowych wraz z ich numerami i rodzajem nawierzchni oraz infrastrukturą związaną z siecią dróg pożarowych (np. przepusty, przejazdy, mosty, wiadukty), na podstawie danych zawartych w SILP,
- ⇒ system łączności i alarmowania,
- ⇒ rozmieszczenie lotnisk, lądowisk oraz innych miejsc startów i lądowań,
- ⇒ oznakowanie terenów leśnych tablicami informacyjno-ostrzegawczymi,
- ⇒ sieć pasów przeciwpożarowych oraz pasów biologicznego zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- ⇒ stacje meteorologiczne i punkty prognostyczne,
- ⇒ lokalne punkty orientacyjne w terenie.

Efektom analizy i oceny powinny być konkretne zalecenia działań uzupełniających lub korekcyjnych.

Wykonawca uwzględni dodatkowo porozumienie Komendanta Głównego PSP i Dyrektora Generalnego LP z 13 czerwca 2007 r. w sprawie współpracy w zakresie wdrażania map numerycznych nadleśnictw do stosowania w jednostkach organizacyjnych PSP, w myśl którego wyszczególnia się obiekty uznane za przydatne dla PSP (zał. nr 1 do porozumienia).

Całość zagadnień dotyczących ochrony przeciwpożarowej powinno się nanieść na mapy tematyczne (i w LMN) i uzgodnić z Komendantem Wojewódzkim PSP.

11. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.

Sprawy zagospodarowania rekreacyjnego wykonawca przedstawi w oparciu o wyniki inwentaryzacji i materiały udostępnione przez nadleśnictwo. Kierunkowe wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego lasów nadleśnictwa zostaną omówione w części ogólnej planu urządzenia lasu. Obiekty infrastruktury zagospodarowania rekreacyjnego wykonawca umieści na mapie przeglądowej oraz w LMN.

12. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego.

12.1 Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego.

Kierunkowe wytyczne w zakresie użytkowania ubocznego należy omówić w części ogólnej planu u.l. w oparciu o wyniki inwentaryzacji i materiały udostępnione przez nadleśnictwo.

12.2 Wytyczne w sprawie zagospodarowania łowieckiego.

Zagadnienia związane z gospodarką łowiecką należy omówić w ogólnym zarysie, w części ogólnej planu u.l. W szczególności winny one dotyczyć:

- charakterystyki przyrodniczej poszczególnych obwodów łowieckich (udział lasów, wód, wielkość kompleksów leśnych, itd.),
- liczebności zwierzyny na podstawie corocznych inwentaryzacji zwierząt łownych, w odniesieniu do poszczególnych obwodów łowieckich i łącznie dla nadleśnictwa,
- realizacji rocznych planów łowieckich za ubiegły okres gospodarczy (gatunkami zwierzyny za okres ostatnich 10 lat),
- rozmiaru uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach,
- rozmiaru wykonanych prac profilaktycznych ochrony lasu przed szkodami od zwierzyny,
- zniekształcenia składów gatunkowych upraw z powodu ograniczania przez zwierzynę pożądanego udziału gatunków lasotwórczych, w tym liściastych.

Ostatecznie w wyniku analizy i oceny powyższych zjawisk, należy określić zadania kierunkowe dla gospodarki łowieckiej w lasach nadleśnictwa, w tym:

- ⇒ wskazać w obwodach łowieckich tereny przeznaczone na poletka łowieckie, pasy zaporowe, łąki śródleśne i polany, tereny podmokłe, zadrzewienia, itd., z zaleceniem sposobów ich wykorzystania, mających na celu poprawę warunków bytowania zwierząt łownych, w tym zwiększanie naturalnej bazy żerowej,
- ⇒ wskazać obszary lasu, w których liczebność określonych gatunków zwierząt łownych winna być ograniczona, uwzględniając w szczególności wyniki corocznych inwentaryzacji zwierzyny, wieloletnie i roczne plany łowieckie (w tym wykonywanie zadań z rocznych planów łowieckich), potrzebę ochrony siedlisk przyrodniczych oraz przestrzenny rozkład szkód od zwierzyny,
- ⇒ wskazać, na podstawie wieloletniego planu łowieckiego dla rejonu hodowlanego, docelową wielkość populacji zwierząt łownych (w szczególności zwierzyny płowej).

Obiekty infrastruktury łowieckiej (bez ambon, paśników i lizawek) należy zamieścić na mapie przeglądowej oraz w LMN.

13. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

Zagadnienia dotyczące infrastruktury technicznej należy omówić w części ogólnej planu u.l., gdzie kierunkowo należy opisać potrzeby w zakresie:

- ⇒ budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych, zabudowy potoków,
- ⇒ budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- ⇒ budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- ⇒ urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji przyrodniczej, itp.

Należy podkreślić, że plan u.l. nie zawiera działań w zakresie infrastruktury mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bowiem zamierzenia w nim zawarte nie są zamierzeniami

inwestycyjnymi, ani ingerencyjnymi (przekształcenie lub zmiana sposobu wykorzystania terenu). Plan u.l. określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury, jako kierunkowe i nie jest podstawą ich wykonania. Zadania te mogą być realizowane przez nadleśnictwo niezależnie od zapisów planu u.l.

14. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej nadleśnictwa.

Rozdział „Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego” należy opracować w ujęciu ogólnym, bez potrzeby rozszerzania charakterystyki o ekspertyzę ekonomiczną w formie szczegółowej prognozy spodziewanego wyniku ekonomicznego gospodarki leśnej, prowadzonej na podstawie planu u.l.

15. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego.

Wykonawca projektu planu u.l. obliczy orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów nadleśnictwa, według wzoru i zasad określonych w § 123 instrukcji u.l. oraz dokona ogólnych porównań i analiz.

16. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody.

Wykonawca dokona aktualizacji istniejącego Programu Ochrony Przyrody (POP) zgodnie z § 110, 111, 112 IUL na podstawie zebranych materiałów i ich weryfikacji terenowej.

Aktualizacja POP zostanie dokonana o następujące elementy:

- aktualizacja adresów występujących wszystkich form ochrony w nadleśnictwie,
- wniesienie ważniejszych obiektów zabytkowych, wg informacji PSOZ i RDOŚ,
- weryfikacja wykazu istniejących form ochrony przyrody,
- weryfikacja wykazu drzew zasługujących na ochronę,
- weryfikacja wykazu drzewostanów szczególnie cennych pod względem przyrodniczym,
- uzupełnienie listy gatunków flory podlegających ochronie ścisłej i częściowej,
- opisanie aktualnych form ochrony przyrody związanych z Naturą 2000 i związane z tym kierunkowe zmiany we wskazaniach gospodarczych dla drzewostanów zaliczonych do obszarów naturalnych.

Źródłem danych do aktualizacji POP będą:

- ⇒ dane wykonawcy prac z inwentaryzacji terenowej,
- ⇒ dane nadleśnictwa, w tym inwentaryzacja przyrodnicza nadleśnictwa z 2007 r.,
- ⇒ dane służb właściwych RDOŚ – Regionalnych Konserwatorów Przyrody,
- ⇒ dane służb właściwych Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków,
- ⇒ dane Ministerstwa Środowiska dotyczące inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000.

Przy aktualizacji POP należy zwrócić szczególną uwagę na:

- 1) Powołane od 2003 r. oraz projektowane formy ochrony przyrody (rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów).
- 2) Aktualny wykaz naturalnych siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, grzybów i zwierząt z podziałem na gatunki chronione, rzadkie, naturalne i z Czerwonej Księgi przy uwzględnieniu:

- wyników powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej dotyczącej siedlisk przyrodniczych leśnych i nieleśnych, gatunków chronionych roślin i zwierząt, wykonanej w latach 2006-2008,
- wyników prowadzonego na bieżąco monitoringu w zakresie ochrony przyrody,
- aktualnych informacji o środowisku dostępnych w publikacjach naukowych oraz udostępnionych przez lokalne NGO-sy.
- aktualnego wykazu i lokalizacji obszarów HCVF wyznaczonych przez nadleśnictwo.

Wynikiem analiz i syntezy końcowej będą tabela XXII (którą należy opracować tylko dla gatunków chronionych objętych obszarami Natura 2000) i tabela XXIII.

17. Formy opracowania składników projektu planu u.l. w tym formy materiałów mapowych, ich wydruki i oprawa.

Egzemplarz dla DGLP (dwie teczki jako jeden komplet)

I - Teczka twarda zawierająca:

Tom IA – Elaborat wraz z załącznikami (tabele i wykazy) w twardej oprawie (format A4)

Wykaz cięć **wraz z tabelami** dla obrębu leśnego - w oprawie miękkiej, (format A4)

Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50 000

Mapy przeglądowe obrębu leśnego w skali 1:25 000

- ⇒ cięć rębnych
- ⇒ drzewostanów
- ⇒ siedlisk leśnych
- ⇒ funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego

Nośnik elektroniczny CD/DVD zawierający następujące dane:

Elaborat, POP, Prognoza ONS (w formacie PDF) baza TAKSATOR

II - Teczka twarda zawierająca:

Tom IB – Program Ochrony Przyrody w oprawie twardej (format A4)

Mapy przeglądowe obrębu leśnego w skali 1:25 000

- ⇒ walorów przyrodniczo-kulturowych
- ⇒ siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000

Egzemplarz dla RDLP i dla nadleśnictwa (dwa komplety)

Tom IA – Elaborat wraz z załącznikami (tabele i wykazy) w oprawie twardej (format A4)

Tom II (podzielony na części A, B, C...) – Opis taksacyjny lasu oraz dołączone do ostatniej części tabele i wykazy – dla obrębu leśnego w oprawie twardej (format A4)

Tom III – Plany zagospodarowania lasu wraz z tabelami – dla obrębu leśnego w oprawie twardej (format A4)

I - Teczka twarda zawierająca:

Tom IB – Program Ochrony Przyrody w oprawie twardej (format A4)

Mapy przeglądowe obrębu leśnego w skali 1:25 000

- ⇒ walorów przyrodniczo-kulturowych;
- ⇒ siedlisk przyrodniczych i obszarów Natura 2000

II - Teczka twarda (dla obrębu leśnego) zawierająca:

Mapę sytuacyjną obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa w skali 1:50 000

Nośnik elektroniczny CD/DVD zawierający następujące dane:

Elaborat, POP, Prognoza ONS (w formacie PDF oraz WORD),
baza TAKSATOR, wszystkie mapy w formacie PDF

Mapy przeglądowe obrębu leśnego w skali 1:25 000

- ⇒ cięć rębnych (podklejona na płótnie i foliowana)
- ⇒ drzewostanów (podklejona na płótnie i foliowana)
- ⇒ siedlisk leśnych
- ⇒ funkcji lasu i zagospodarowania rekreacyjnego
- ⇒ ochrony lasu
- ⇒ ochrony przeciwpożarowej
- ⇒ gospodarki łowieckiej
- ⇒ nasiennictwa i selekcji

III – Teczka twarda (dla obrębu leśnego) zawierająca:

Mapy gospodarcze – komplet arkuszy map gospodarczych w skali 1:5 000 z naniesionymi działkami zrębowymi (format A1).

Mapę przeglądową obrębu leśnego w skali 1:25 000 z podziałem na arkusze map gospodarczych.

Operaty dla poszczególnych leśnictw zawierające:

Opis taksacyjny lasu łącznie z wykazem cięć rębnych, wykazem cięć przedrębnych i wykazem zadań z zakresu hodowli lasu w oprawie twardej (format A4).

Mapy gospodarczo-przeglądowe poszczególnych leśnictw w skali 1:10 000

- ⇒ cięć rębnych w futerale (podklejona na płótnie i foliowana)
- ⇒ drzewostanów
- ⇒ czysta

Prognoza oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu (format A4 – **3 komplety**) w oprawie twardej w teczce z mapami przeglądowymi obrębu leśnego w skali 1:25 000:

- ⇒ form ochrony przyrody na tle planowanego użytkowania rębного i gruntów przeznaczonych do zalesienia
- ⇒ siedlisk przyrodniczych i gatunków naturalnych na tle planowanego użytkowania rębного i gruntów przeznaczonych do zalesienia

Dokumentacja na NTG, w tym materiały prezentowane na naradzie, dokumentacja projektu planu wraz z prognozą do zaopiniowania przez RDOŚ i PWIS i do publicznego wyłożenia.

Dla nadleśnictwa-obrębu i leśnictw – należy określić szczegółowe dane do wprowadzenia zadań PUL do SILP, w tym: w rozmiarze powierzchniowym - [ha] (pow. manipulacyjna i do odnowienia), masowym - [m³] (ogółem i liściaste), z wyszczególnieniem użytków rębnych (w tym: rębnie I, rębnie II, III, IV, niezaliczone do etatu powierzchniowego) i użytków przedrębnych (w tym: TW, TP) oraz zadań hodowlanych – w układzie tabelarycznym uzgodnionym z RDLP.

18. Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.

Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, będzie zawierał:

- ⇒ propozycję zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000;
- ⇒ założenia do planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, to jest część B protokołu KZP;

⇒ mapy przeglądowe (wg obrębów leśnych w skali 1:25000) lub sytuacyjno-przeglądowe dla całego nadleśnictwa w skali 1:50000 (z zastrzeżeniem, że są na niej czytelne istotne szczegóły dotyczące obszarów chronionych i funkcji lasu), z oznaczeniem granic obszarów Natura 2000 (z podziałem na obszary ptasie i siedliskowe) oraz rozpoznanych granic ostoi lub siedlisk przedmiotów ochrony dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000 na terenie lasów zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 będzie zawierać:

- część opisową,
- część tabelaryczną,
- mapę obszarów chronionych i funkcji lasu.

W części opisowej prognozy zamieszczone zostaną w logicznej kolejności wszystkie wymagane informacje, o których mowa w art. 51 i 52 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku. Jeżeli któryś z punktów wymienionych w art. 51 tej ustawy nie będzie miał odniesienia do założeń planu urządzenia lasu, to w prognozie zamieszczona zostanie informacja: „nie dotyczy projektu planu urządzenia lasu”.

Część opisowa prognozy zostanie podzielona na:

1) wprowadzenie (w tym: cel prognozy, podstawa prawna, źródła danych z wyspecyfikowaniem materiałów otrzymanych do celów prognozy od regionalnego dyrektora ochrony środowiska);

2) poszczególne rozdziały zawierające zasadniczą treść prognozy-zbiory zagadnień merytorycznych:

- informacje ogólne, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. a, b, d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- informacje o sporządzonych wcześniej prognozach oddziaływania na środowisko w terytorialnym zasięgu działania nadleśnictwa (w tym do planów zagospodarowania przestrzennego lub regionalnych strategii i programów rozwoju) oraz o ich powiązaniach z prognozą oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko, zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- analizy oraz oceny stanu środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji planu urządzenia lasu, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a, b, c, d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- przewidywane oddziaływanie realizacji planu urządzenia lasu na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem wyników odpowiednich analiz, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- działania ograniczające negatywny wpływ; opis zastosowanych w projekcie planu urządzenia lasu i przewidywanych do zastosowania w trakcie jego realizacji rozwiązań w ramach gospodarki leśnej, mających na celu zapobieganie lub ograniczenie potencjalnie negatywnych lub negatywnych oddziaływań na środowisko, szczególnie na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków realizacji postanowień projektu planu urządzenia lasu, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, nazywanej też w art. 55 ust. 3 pkt 5 i art. 55 ust. 4 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku monitorin-

giem skutków realizacji postanowień przyjętego projektu planu urządzenia lasu w zakresie oddziaływania na środowisko.

3) końcowe podsumowanie (w tym: skład zespołu specjalistów opracowujących prognozę oraz streszczenie prognozy sporządzone w języku niespecjalistycznym, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku).

Część tabelaryczna zawierająca odpowiednie analizy w formie macierzy, na podstawie których formułowane zostaną podstawowe ustalenia prognozy. Należy w tym miejscu opracować następujące tabele:

- ⇒ tabela A: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa”;
- ⇒ tabela B: „Zestawienie zbiorcze obszaru Natura 2000 wg przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych”;
- ⇒ tabela C: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”;
- ⇒ tabela D: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”;
- ⇒ tabela E: „Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, stanowiących przedmioty ochrony dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000”.

19. Projektowanie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W zasięgu nadleśnictwa występują następujące obszary Natura 2000:

SOO - specjalne obszary ochrony siedlisk:

- Czerwona Woda pod Babilonem PLH220056 – **PZO w trakcie opracowania**
- Doliny Brdy i Chociny PLH220058 – **brak PZO**
- Duży Okoń PLH220059 – **brak PZO**
- Dolina Szczyry PLH220066 – **brak PZO**
- Dolina Debrzynki PLH300047 – **brak PZO**

OSO - obszary specjalnej ochrony ptaków:

- Wielki Sandr Brdy PLB220001 – **PZO: Zarządzenie RDOŚ w Gdańsku z 31.03.2015 r.**

W projekcie PUL uwzględnione zostaną: **zatwierdzone PZO** oraz **projekty PZO** po udostępnieniu przez RDOŚ.

20. Inne zagadnienia specyficzne dla nadleśnictwa.

Zobowiązuje się nadleśnictwo jak i wykonawcę projektu planu u.l. do stałej i merytorycznej współpracy oraz zapewnienia odpowiedniego przepływu informacji w trakcie całego okresu realizacji prac. Wyniki prac taksacyjnych należy w przystępnej formie przedstawić administracji nadleśnictwa i leśniczemu, celem zapoznania się z nimi i dokonania uzgodnień. Szczególnym przedmiotem uzgodnień oraz zestawień omawianych w trakcie odbiorów i kontroli prac, będzie:

- przyjęty w poszczególnych wyłączeniach TD,
- zaproponowane wskazania gospodarcze,
- użytkowanie rębne na przyszły okres gospodarczy,
- drzewostany planowane do przebudowy pełnej i częściowej,

- drzewostany w KO i KDO,
- grunty leśne niezalesione - do odnowienia (zręby, halizny, płazowiny),
- grunty leśne niezalesione – w produkcji ubocznej i pozostałe,
- drzewostany bez wskazań gospodarczych na najbliższe 10-lecie.

Wszelkie dodatkowe zagadnienia, które wynikną w trakcie prac nad projektem planu u.l. należy przedstawić podczas odbioru prac taksacyjnych i na posiedzeniu NTG.

protokolant: Paweł Soroczyński
korekta: Wydziały ZS, ZG i ZO

Przewodniczący KZP:

Tomasz Skowronek
Zastępca dyrektora ds. gospodarki
leśnej RDLP w Szczecinku

Zatwierdzam:

Łukasz Maciejunas
Dyrektor RDLP w Szczecinku
Podpisano elektronicznie

Zał.:
- lista uczestników

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	30927.69825.87200
Nazwa dokumentu	Protokół KZP Nadleśnictwa Człuchów (BIP).pdf
Tytuł dokumentu	Protokół KZP Nadleśnictwa Człuchów (BIP)
Sygnatura dokumentu	ZS.6003.10.6.2020
Data dokumentu	2020-07-01
Skrót dokumentu	BA6663AF64917CF2E933A391B1BAF2A7839EEBC5
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2020-07-01 12:22:01
Podpisane przez	Łukasz Maciejunas Dyrektor RDLP w Szczecinku
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.104.37.37.18917

Data wydruku: 2021-11-18

Autor wydruku: Soroczyński Paweł (Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi)

RDLP w Szczecinku
Nadleśnictwo Człuchów**LISTA UCZESTNIKÓW**
Komisji Założeń Planu

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Stanowisko	Podpis
1.	Paweł Szaroczyński	RDLP w Szczecinku	wezwalniki ZS	
2.	Piotr Hogek	N-dwo Człuchów	Z-ca N-rzezo	
3.	Leszek Kosiński	RDLP Sz-dc	N-k LOK	
4.	Anne Skłodowska	RDLP w Szczecinku	wezwalniki ZG	
5.	Rafał Pen	ZOL w Szczecinku	Kierownik ZOL	
6.	Cezary Konieniewicz	RDLP Szczecinek	st spec SL	
7.	TOMASZ SKONWRONEK	RDLP SZCZECINIEK	Z-ca DIREKTORA	
8.	Stefan Kmiciek	N-dwo Człuchów	Nadleśniczy	
9.	Hojciech Osuch	RDLP Szczecinek	N-k ZO	
10.				

PROTOKÓŁ

ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej odnośnie sformułowania projektu planu urządzenia lasu dla **Nadleśnictwa Człuchów** na okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2032 r. oraz akceptacji sporządzonej prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000

Narada Techniczno-Gospodarcza (NTG) odbyła się w dniu 26 października 2022 r. w siedzibie Nadleśnictwa Człuchów, pod przewodnictwem **Tomasza Skowronka – Zastępcy Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Szczecinku**, w składzie 34 osób, zgodnie z załączoną listą uczestników.

Po zreferowaniu następująco:

- ⇒ analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu: referat Nadleśniczego, koreferat wykonawcy projektu planu u.l.,
 - ⇒ wniosków w sprawie ogólnej ochrony lasu: referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu,
 - ⇒ końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz projektu planu u.l.: referat wykonawcy projektu planu u.l. oraz koreferat Nadleśniczego,
- podjęto ustalenia w następujących kwestiach:

Część A

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu u.l.

1. Przyjęto podstawy formalno-prawne realizacji prac urządzeniowych nie wnosząc uwag.
2. Zaakceptowano przedstawione założenia dotyczące ochrony środowiska oraz zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu – bez uwag.
3. Stwierdzono zgodność prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, aktami normalizacji wewnętrznej LP, wytycznymi KZP, protokołami uzgodnień i kontroli oraz dodatkowymi wytycznymi Dyrektora RDLP w Szczecinku.
4. Przedstawione przez wykonawcę projektu planu u.l. dane ewidencyjne przyjęto bez uwag. Wszystkie rozbieżności rodzajów użytków gruntowych zostały wyjaśnione w trakcie realizacji prac i nie ma potrzeby rozstrzygnięć w tym zakresie. Do projektu planu u.l. przyjęto stan danych ewidencyjnych na 01 stycznia 2023 r. Powierzchnia gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo Człuchów wynosi 22469,7703 ha. Według opisów taksacyjnych powierzchnia Nadleśnictwa Człuchów, po zaokrągleniu do arów, wynosi **22 470,54 ha**.
5. Przyjęto bez uwag przedstawiony zestaw opracowań wykorzystanych w pracach nad projektem planu u.l. oraz zaakceptowano zakres ich wykorzystania.
6. Dotychczasowy podział powierzchniowy Nadleśnictwa nie uległ zmianie. Został on jedynie skorygowany o zmiany wynikające z przyjęcia lub przekazania gruntów. Na podstawie zarządzenia Dyrektora RDLP w Szczecinku z dnia 23 grudnia

2020 r. w sprawie obrębów leśnych Nadleśnictwa Człuchów, połączeniu ulegają z dniem 1 stycznia 2023 r. obręby leśne Domiśław, Lipie i Polnica w jeden obręb leśny Człuchów. W związku z tym zmieniono numerację wszystkich oddziałów. Nadleśnictwo podzielone jest na 864 oddziały zanumerowane od 1 do 864.

7. Zaakceptowano wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych. Bezwzględne wartości statystyk dla pierśnicowego pola przekroju oraz wysokości były mniejsze od 2 i wyniosły odpowiednio 0,081 i 0,072. Błąd procentowy określenia miąższości wyniósł – 0,83 %. Zespół kontrolny przyjął całość pomiarów.
8. Uznano, że w związku z brakiem wyznaczonych na terenie Nadleśnictwa stref uszkodzenia lasu nie należy zamieszczać w projekcie planu u.l. tabeli VIIIb „Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost zredukowany”.
9. Sformułowano następujące wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu:
 - w minionym okresie zagrożenie, jak i szkody ze strony szkodliwych owadów nie były znaczące. Ważniejsze występowanie oraz zwalczanie szkodników upraw, szkodników pierwotnych i szkodników wtórnych na obszarze Nadleśnictwa przedstawia tabela:

Gatunek szkodliwego owada	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Powierzchnia występowania w ha / Powierzchnia zwalczania w ha								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kornik drukarz	4/4	7/7	26/26	74/74	65/65	59/59	59/59	48/48	157/157
Strzygonia choinówka				124	672				
Smolik znaczony						41/41	30/30	14/14	
Cetyniec większy						2/2			
Borecznik sosnowy	33								
Borecznik rudy							34		
Smolik drągowinowiec									17/17
Brudnica mniszka		32			120	69	34	40	35
Zwójki, miernikowce dębu	10	26							
Pędraki i rolnice						1			
Przyplaszczek			4/4	137/137	159/159	162/162	4/4	2/2	26/26

- udział użytków przygodnych w użytkach rębnych wyniósł 3,62%, a w użytkach przedrębnych – 19,89%,
- udział drzewostanów porolnych wynosi około 36,2%,
- największe szkody abiotyczne, spowodowane przez silne wywalające wiatry odnotowano w 2022 roku (do 30.09.2022 r. pozyskano 37550 m³).

10. Gospodarkę leśną za okres obowiązywania poprzedniego planu u.l. oceniono następująco:
 - Nadleśnictwo dobrze wykonało zaplanowane na ubiegły okres zadania gospodarcze,
 - zrealizowano ustalony łączny rozmiar pozyskania grubizny,

- Nadleśnictwo zrealizowało rozmiar powierzchniowy pielęgnowania drzewostanów,
- zadania z zakresu hodowli lasu wykonywano prawidłowo i terminowo, zgodnie z potrzebami hodowlanymi,
- podejmowano konsekwentne i skuteczne działania w celu monitorowania zagrożeń oraz ograniczania i zapobiegania szkodom w drzewostanach,
- w zakresie gospodarki łowieckiej prowadzonej na terenie Nadleśnictwa pozytywnie oceniono współpracę z kołami łowieckimi oraz nadzór nad tą gospodarką,
- zadania wynikające z programu ochrony przyrody realizowano ze szczególnym zaangażowaniem, wychodząc naprzeciw rosnącym wymogom formalno-prawnym w tym zakresie,
- zrealizowano szereg inwestycji w zakresie utrzymania odpowiedniej infrastruktury technicznej,
- stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów oceniono jako właściwy, ze szczególnym wyróżnieniem stanu upraw i młodników do 10 lat, które w większości oceniono jako dobre i bardzo dobre,
- w ubiegłym okresie Nadleśnictwo prowadziło właściwą politykę planistyczną i we właściwy sposób realizowało jej założenia.

11. Sformułowano końcowe wytyczne w sprawie organizacji prac nad projektem planu u.l. wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000:

- lokalizację i powierzchnię lasów ochronnych należy przyjąć zgodnie z Decyzją DL.lp-0233-5/04 Ministra Środowiska, z dnia 6 lutego 2004 r. w sprawie uznania lasów za ochronne;
- projekt planu u.l. zaktualizowany o ustalenia NTG winien zostać skompletowany i przekazany Zleceniodawcy w formie elektronicznej, celem wystąpienia do właściwej RDOŚ oraz PWIS z wnioskami o uzyskanie opinii dotyczących projektu planu u.l. wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko i na obszary Natura 2000 oraz w celu zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu projektowym;
- ostateczny, zaopiniowany i uzgodniony projekt planu u.l. należy przekazać Zleceniodawcy w formie określonej w założeniach do planu u.l. zawartych w protokole ustaleń KZP, celem dokonania końcowego odbioru prac i wystąpienia do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem o jego zatwierdzenie.

12. Dział poświęcony ochronie przeciwpożarowej został uzgodniony z Nadleśnictwem Człuchów i RDLP w Szczecinku.

13. Przyjęto, że będzie obowiązywał nowy podział na 15 leśnictw, zgodnie z zarządzeniem nr 14 Nadleśniczego Nadleśnictwa Człuchów z dnia 28 stycznia 2022 r.

14. Ustalono, że na podstawie informacji z narady urzędzeniowej LP, w projekcie planu nie należy umieszczać jakichkolwiek informacji dotyczącej lasów HCVF - zarówno w bazie Taksatora, LMN oraz części opisowej.

Część B

Projekt planu urządzenia lasu

1. Dane inwentaryzacyjne

- 1) Przyjęto następujący stan ewidencyjny Nadleśnictwa jako stan na 1 stycznia 2023 r.:

Zestawienie powierzchni gruntów w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek ewidencyjnych, wynikających z podziału administracyjnego kraju

Gmina Powiat Województwo	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	powierzchnia w ha					
1	2	3	4	5	6	7
NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW						
Konarzyny (052)	548,3521	19,6970	14,6472	582,6963	36,0726	618,7689
Razem powiat chojnicki (2)	548,3521	19,6970	14,6472	582,6963	36,0726	618,7689
Miasto Człuchów (011)	4,3387	-	0,1734	4,5121	0,4359	4,9480
Czarne obszar wiejski (025)	2974,8446	81,8148	78,0785	3134,7379	189,7500	3324,4879
Człuchów (032)	12298,0244	226,4871	328,9860	12853,4975	464,7771	13318,2746
Debrzno obszar wiejski (045)	2011,2822	56,7192	47,0076	2115,0090	148,1116	2263,1206
Przechlewo (062)	1326,4560	14,3638	35,3245	1376,1443	39,3162	1415,4605
Rzeczenica (072)	1414,9879	44,5327	29,8692	1489,3898	35,3200	1524,7098
Razem powiat człuchowski (3)	20029,9338	423,9176	519,4392	20973,2906	877,7108	21851,0014
Ogółem województwo pomorskie (22)	20578,2859	443,6146	534,0864	21555,9869	913,7834	22469,7703
Ogółem	20578,2859	443,6146	534,0864	21555,9869	913,7834	22469,7703

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według rodzajów użytków gruntowych

Grupa użytku	Rodzaj użytku gruntowego	Nadleśnictwo powierzchnia w ha
1	2	3
1	Lasy	21555,9869
2	Grunty zadrzewione i zakrzewione	13,3063
3	Użytki rolne	839,1510
4	Grunty pod wodami	58,4109
5	Użytki ekologiczne	-
6	Tereny różne	-
7	Grunty zabudowane i zurbanizowane	2,9152
R-m 2-7	Grunty niezaliczone do lasów	913,7834
Ogółem (1-7)		22469,7703
poza tym grunty stanowiące współwłasność Nadleśnictwa i osób fizycznych		-
Ogółem Nadleśnictwo		22469,7703
w tym grunty przeznaczone do zalesienia		5,0300

Gruntów spornych brak. Wszystkie grunty Nadleśnictwa posiadają wpisy w księgach wieczystych.

- 2) Przedstawioną charakterystykę warunków przyrodniczych uznano za właściwą, obrazującą warunki działalności Nadleśnictwa, a w szczególności:
- ⇒ przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów,
 - ⇒ położenie geograficzne i wysokościowe,
 - ⇒ rzeźbę terenu,
 - ⇒ warunki glebowe, klimatyczne i wodne,
 - ⇒ zestawienie typów siedliskowych lasu,
 - ⇒ zestawienie przyjętych typów drzewostanów o kierunku gospodarczym i ochronnym,
 - ⇒ walory genetyczne lasu,
 - ⇒ stan środowiska przyrodniczego, w tym zestawienie obszarów chronionych i dominujących funkcji lasu.

Ważniejsze dane charakteryzujące wybrane warunki przyrodnicze przedstawione są w syntetycznej formie w dalszych zestawieniach.

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych Nadleśnictwa wg typów siedliskowych lasu

Typy siedliskowe lasu	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia w ha (grunty zal. i niezal.)	Udział %
1	2	3
Bśw	4097,50	19,49
Bb	10,43	0,05
BMśw	8438,91	40,14
BMw	672,62	3,20
BMb	175,35	0,83
LMśw	4519,50	21,50
LMw	902,91	4,30
LMb	87,89	0,42
Lśw	1682,70	8,00
Lw	190,10	0,90
OI	165,59	0,79
OLJ	79,07	0,38
Ogółem	21022,57	100,00

Przyjęte typy drzewostanów (TD) i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu (TSL) i siedlisk przyrodniczych

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
Bs	-	So	Brz		So 90, Brz 10
	91T0	So	Brz		So 90, Brz 10
Bśw		So	Brz	Jrz	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91T0	So	Brz		So 80-90, Brz i in. 10-20
Bw	-	So	Św, Brz	OI	So 80, Św i in. 20
		ŚwSo	Brz	OI	So 60, Św 30, Brz i in. 10
		ŚwBrz	So	OL	Brz 50, Św 30, So i in. 20
		SoŚw	Brz	OI	Św 40-50, So 40-50, Brz i in. 10
	2180	SoBrz		OI, Jrz, Czm	Brz 70, So 30
Bb	-	So	Brz	OI	So 80-90, Brz i in. 10-20
	91D0*	So	Brz		So 90, Brz 10
BMśw	-	So	Bk, Db, Św, Md, Brz	KI, Lp, Jrz, Gb	So 80, Bk i in. 20
		Jd So	Db, Bk, Św, Md, Brz	KI, Lp, Jrz, Gb	So 60, Jd 30, Db i in. 10
		BkSo	Db, Św, Md, Brz	KI, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Bk 20-30, Db i in. 10-20
		BkSo #	Db, Św, Md, Brz	KI, Lp, Os, Jrz, Gb	So 80-90, Db i in. 10-20
		ŚwSo	Db, Md, Brz	KI, Lp, Jrz, Gb	So 60, Św 30, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Św, Md, Brz	KI, Lp, Os, Jrz, Gb	So 60-70, Db 20-30, Bk i in. 10-20
	9110	SoBk	Db	KI, Os, Jrz	Bk 60, So 30, Db i in. 10
9130	SoBk	Db	KI, Lp, Jrz, Gb	Bk 60, So 30, Db i in. 10	

TSL	Kod Natura 2000	TD		Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)		
1	2	3	4	5	6	
	9190	Db	So, Brz	Bk, Os		Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz		Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMw	-	ŚwSo	Db, Brz	Kl, Lp, Ol		So 50, Św 30, Db i in. 20
		SoŚw	Db, Brz	Kl, Lp, Ol		Św 40, So 40, Db i in. 20
		DbSo	Św, Brz	Kl, Lp, Ol		So 60-70, Db 20-30, Św i in. 10-20
		So	Db, Św, Brz	Kl, Lp, Ol		So 70, Db i in. 30
		BrzSo	Db, Św	Kl, Lp, Ol		So 50, Brz 30, Św i in. 20
		ŚwBrz	So, Db	Kl, Lp, Ol		Brz 50, Św 30, So i in. 20
	9190	SoDb	Brz, Bk	Kl, Ol, Os, Jrz		Db 50, So 30, Bk i in.20
	9190	Db	So, Brz	Ol, Os		Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz	Kl, Os, Jrz		Db 40, Bk 30, So i in. 30
BMb	-	So	Brz, Św	Ol		So 80, Brz 10, Św 10
		SoŚw	Brz, Db	Ol		Św 50, So 30, Brz i in. 20
		ŚwSo	Brz			So 50, Św 30, Brz i in. 20
		BrzSo	Św	Ol		So 50, Brz 30, Św i in. 20
		SoBrz	Św	Ol		Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	SoBrz	Św	Ol		Brz 60, So 30, Św i in. 10
	91D0*	So	Brz			So 90, Brz 10
	91D0*	Brz	So			Brz 90, So 10
LMśw	-	Bk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os		Bk 80, Db i in. 20
		SoBk	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os		Bk 50, So 40, Db i in. 10
		BkSo	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os		So 60, Bk 30, Db i in. 10
		BkSo #	Db, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os		So 90, Db i in. 10
		DbSo	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os		So 60, Db 30, Bk i in. 10
		SoDb	Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os		Db 50, So 30, Bk i in. 20
		SoJd	Db, Bk, Md, Dg, Św, Lp, Brz, Jw	Kl, Gb, Os		Jd 40, So 30, Db i in.30
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os		Db 50, Św 30, Bk i in. 20
		BkŚw	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os		Św 50, Bk 30, Db i in. 20
		ŚwBk	Db, So, Md, Dg, Brz, Lp, Jw	Kl, Gb, Os		Bk 50, Św 30, Db i in. 20
	9110	Bk	Db, So, Brz	Kl, Jw., Os		Bk 80, Db i in. 20
	9130	Bk	Db, Lp, Gb, Brz	Kl, Jw, Os		Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, So, Lp, Brz, Jw	Kl, Os		Db 50, Gb 30, Bk i in. 20
	9160	BkDb	Gb, So, Lp, Brz, Jw	Kl, Os		Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Bk, So, Gb, Lp, Brz, Jw	Kl, Os		Db 70, Bk i in. 30

TSL	Kod Natura 2000	TD	Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)	
1	2	3	4	5	6
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os	Gb, Lp, Kl	Db 80, So i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
LMw	-	SoDb	Św, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	Db 50, So 30, Św i in. 20
		DbSo	Św, Brz, Bk	Jw, Kl, Lp, Os	So 50, Db 30, Św i in. 20
		BrzOl	Św	Jw, Kl, Lp, Os	Ol 60, Brz 30, Św i in. 10
		OlBrz	Św	Jw, Kl, Lp, Os	Brz 50, Ol 30, Św i in. 20
		ŚwSo	Db, Bk, Brz	Jw, Kl, Lp, Os	So 40, Św 30, Db 20, Bk i in. 10
		SoŚw	Db, Ol	Jw, Kl, Lp, Os	Św 50, So 30, Db i in. 20
		ŚwDb	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Db 60, Św 30, So i in. 10
		DbŚw	So, Md, Dg, Brz, Ol, Lp, Jw	Kl, Gb, Os	Św 60, Db 30, So i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Ol	Jw, Kl, Lp	Bk 80, Db i in. 20
	9130	Bk	Db, Gb, Brz, Ol	Jw, Kl, Lp	Bk 80, Db i in. 20
	9160	GbDb	Bk, Brz, Os	Kl, Gb, Lp, Os	Db 60, Gb 30, Bk i in. 10
	9160	BkDb	Gb, Lp, Brz, Jw	Kl, Os	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Brz, Ol, Os	Lp, Kl	Db 80, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os	Kl, Gb	Db 50, Bk 30, So i in. 20
9190	Db	So, Brz, Ol	Kl, Os	Db 80, So i in. 20	
LMb	-	Ol	Brz, So, Św		Ol 70-80, Brz i in. 20-30
		BrzOl	Św, So	Wb	Ol 50, Brz 30, Św i in. 20
	91D0*	SoBrz	Ol	Ol	Brz 60, So 30, Ol i in. 10
	91D0*	Brz	So		Brz 90, So 10
Lśw	-	Bk	Db, Md, So, Św, Dg	Jw, Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10
		Db	Bk, Md, So, Św, Dg	Jw, Lp, Czir, Jb, Gr	Db 80, Bk i in. 20
		DbBk	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czir, Jb, Gr	Bk 60, Db 30, Md i in. 10
		BkJd	Db, Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czir, Jb, Gr	Jd 50, Bk 30, Db i in. 20
		JdBk	Db, Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czir, Jb, Gr	Bk 50, Jd 30, Db i in. 20
		BkDb	Md, Js, Św, So, Lp, Dg	Jw, Czir, Jb, Gr	Db 60, Bk 30, Md i in. 10
	9110	Bk	Db, So, Md	Jw, Kl, Lp	Bk 90, Db i in. 10
	9110	DbBk	So, Lp, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Bk 70, Db i in. 30
	9130	Bk	Db, Gb, Md	Jw, Lp, Czir, Jb, Gr	Bk 80-90, Db i in. 10-20
	9160	GbDb	Bk, Lp, Md	Jw, Czir, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	Db	Gb, Bk, Lp, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20
	9160	GbBk	Db, Lp, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Bk 50, Gb 30, Lp i in. 20
	9160	BkDb	Gb, Lp, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20
	9160	LpDb	Gb, Bk, Md	Jw, Czir, Jb, Gr	Db 50, Lp 30, Gb i in. 20
	9190	BkDb	So, Brz, Os, Md	Kl, Gb	Db 60, Bk 30, Jw. i in. 10
	9190	Db	Bk, So, Brz, Os, Md	Gb, Lp, Kl	Db 80, Bk i in. 20

TSL	Kod Natura 2000	TD		Gatunki domieszkowe		Orientacyjny skład gatunkowy odnowienia
		gatunki główne	uszlachetniające (produkcyjne)	pomocnicze (pielęgnacyjne, biocenotyczne)		
1	2	3	4	5	6	
	9190	DbBk	Gb, Lp, Md	Jw,Czr, Jb, Gr	Bk 50, Db 30, Jw. i in. 20	
Lw	-	JsDb	Św, Wz, Jw	Kl, Lp, Czr, Brz	Db 70, Js 20, Św i in. 10	
		Db	Św, Js, Wz, Jw	Kl, Lp, Czr, Brz	Db 80-90, Św i in. 10-20	
	9130	Bk	Db, Gb	Jw,Lp, Czr, Jb, Gr	Bk 90, Db i in. 10	
	9160	BkDb	Gb Jw, Lp	Czr, Jb, Gr	Db 50, Bk 30, Gb i in. 20	
	9160	Db	Gb, Bk, Jw	Lp, Czr, Jb, Gr	Db 80, Gb i in. 20	
	9160	GbDb	Bk, Lp, Jw	Kl, Gr, Jb	Db 50, Gb 30, Bk i in. 20	
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20	
	91E0*	JsOI	Wz, Gb	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10	
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	Kl, OI, Tp, Czm	Db 40, Wz 30, Js i in. 30	
	91F0	JsWz	Db, OI	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30	
91F0	Db	Wz, Js	Kl, Gb, Czm	Db 80, Wz i in. 20		
Lł	-	JsDb	Wz, Gb, Jw, Kl, Lp	Św, OI, Tp, Wb	Db 60, Js 30, Wz i in. 10	
		Db	Js, Wz	Św, Lp, OI	Db 70, Js i in. 30	
	91F0	Db	Js, Wz	Lp, OI	Db 70, Js i in. 30	
	91F0	JsWz	Db, OI	Kl, Gb, Czm	Wz 40, Js 30, Db i in. 30	
	91F0	JsWzDb	Lp, Gb	OI, Kl, Tp, Wb	Db 40, Wz 30, Js 20, Lp i in. 10	
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10	
	91E0*	OIJ	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20	
OI	-	OI	Js, Brz, Wz, Św		OI 90, Js i in. 10	
	91E0*	OI	Js, Wz, Gb	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10	
	91E0*	OI**	Js	Kl, Lp	OI 90, Js i in. 10	
OIJ	-	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20	
		DbOI	Brz, Św, Js, Wz	Kl, Lp	OI 60, Db 30, Brz i in. 10	
		OIJ	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20	
	91E0*	OIJ	Brz, Św, Db, Wz	Kl, Lp	Js 40, OI 40, Brz i in. 20	
	91E0*	JsOI	Brz, Wz	Kl, Lp	OI 60, Js 30, Brz i in. 10	
	91E0*	OI	Js, Wz	Kl, Lp	OI 80, Js i in. 20	

9160 - Grab należy wprowadzić w zmieszaniu grupowym i kępowym.

Dopuszcza się wprowadzenie grabu w późniejszych fazach rozwojowych drzewostanu.

* - siedliska przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

** - źródłiskowe lasy olszowe na niżu

- drzewostan sosnowy z dolnym piętrzem bukowym, które przewiduje się wprowadzić gdy sosna osiągnie wiek 30-40 lat (po pierwszej prawidłowo przeprowadzonej TW). Liczba wprowadzanych sadzonek buka 3-5 tys. szt./ha (ZHL 2012). Jeżeli dolne piętro ma w przyszłości ukształtować następną generację drzewostanu należy wprowadzać buk w formie grup i kęp o więźbie odpowiedniej dla gatunku

Przyjęto na siedlisku LMw dla siedliska Natura 2000 – 9130 typ drzewostanu Bk.

W uzasadnionych sytuacjach Nadleśniczy może wybrać, uwzględniając warunki siedliskowe i doświadczenie terenowe, inny TD niż podany przy opisach taksacyjnych, jednakże mieszczący się w wymienionych wariantach dla danego typu siedliskowego lasu.

Zestawienie obszarów chronionych i obiektów przyrodniczych
w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia całkowita [ha]	Powierzchnia w zasięgu N-ctwa [ha]	Pow. w zarządzie Nadleśnictwa					
				lasy [ha]	[%]	grunty nieleśne [ha]	[%]	razem	9/4 [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rezerwy przyrody	3	27,53	27,53	8,28	30,1	19,25	69,9	27,53	100,0
Obszary Chronionego Krajobrazu	3	14663,45	5787,09	2851,37	95,7	128,74	4,3	2980,11	51,5
Obszary Natura 2000*	5	3566,24	860,19	593,33	74,0	208,19	26,0	801,52	93,2
Użytek ekologiczny	1	2,05	2,05	0,00	0,0	2,05	100,0	2,05	100,0
Ochrona gatunkowa – strefy ochrony	2	118,68	118,68	117,51	99,0	1,17	1,0	118,68	100,0
Pomniki przyrody	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Siedliska przyrodnicze	544	1835,96	1835,96	1761,63	95,9	74,33	4,1	1835,96	100,0
Ostoje różnorodności przyrodniczej	168	305,90	305,90	305,90	100,0	-	-	305,90	100,0

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Funkcje lasów i kategorie ochronności	Nadleśnictwo	
	Pow. ha	%
1	2	3
I. Lasy rezerwatowe	8,28	0,1
II. Lasy ochronne	4885,16	23,2
8) Lasy glebochronne	278,38	1,3
9) Lasy glebochronne, wodochronne	192,43	0,9
10) Lasy wodochronne	4074,88	19,4
11) Lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne	1,25	0,0
12) Lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne	10,55	0,1
13) Lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych	323,61	1,5
14) Lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, stanowiące drzewostany nasienne	4,06	0,0
III. Lasy gospodarcze	16129,13	76,7
Ogółem	21022,57	100,0

3) Przyjęto bez uwag charakterystykę warunków ekonomicznych gospodarki leśnej, określającą realia ekonomiczne działalności Nadleśnictwa. Szczegółowo przedstawiona została:

- ⇒ syntetyczna ocena warunków ekonomicznych, obejmująca ocenę ekonomiczną regionu oraz charakterystykę przestrzenną kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportowymi,
- ⇒ charakterystyka warunków ekonomicznych, obejmująca opis czynników wpływających na stopień trudności gospodarczych oraz zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej.

Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa zostanie przedstawiona w elaboracie w tabelach XIX i XX (na podstawie danych Nadleśnictwa).

Prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2019-2021)	Według etatu użytkowania głównego proponowanego do realizacji w planie u.l.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	111522	127880	127880
2.	Koszty administracyjne i inne	zł	2227225	2227225	2227225
3.	Koszty ochrony lasu	zł	724808	724808	724808
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	125791	125791	125791
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	3346	3346	3346
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	193,00	226,17	226,17
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	537	537	537
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	370,75	275,95	275,95
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	46	46	46
Suma kosztów (k)		zł	9052707	9865254	9865254
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	193,24	193,24	193,24
Suma przychodów (p)		zł	21550511	24711531	24711531

4) Nie wniesiono również uwag do charakterystyki stanu lasu oraz analizy stanu zasobów drzewnych, które przyjęto jako w pełni obrazujące parametry stanu lasu i jego zasobów. Szczegółowo omówiono w nich:

- ⇒ wybrane grupy drzewostanów (KO, KDO, drzewostany do przebudowy);
- ⇒ strukturę bonitacji drzewostanów;
- ⇒ strukturę wiekową drzewostanów, analizując powierzchniowe i miąższościowe zestawienia drzewostanów w klasach i podklasach wieku;

- ⇒ strukturę gatunkową drzewostanów, analizując powierzchniowe i miąższościowe zestawienia według panujących i rzeczywistych gatunków drzew;
- ⇒ spodziewany tabelaryczny bieżący roczny przyrost miąższości;
- ⇒ uzyskany w ostatnim dziesięcioleciu roczny przyrost bieżący użyteczny;
- ⇒ stan uszkodzeń drzewostanów;
- ⇒ zgodność składu gatunkowego drzewostanów z przyjętymi typami drzewostanów;
- ⇒ jakość hodowlaną i techniczną drzewostanów;
- ⇒ grunty leśne niezalesione.

Syntetyczną formę ważniejszych danych charakteryzujących stan lasu i zasobów drzewnych Nadleśnictwa przedstawiają dalsze tabele:

Zestawienie powierzchni wybranych grup drzewostanów

Grupa drzewostanów	Nadleśnictwo
	powierzchnia w ha
1	2
Drzewostany w klasie odnowienia (KO)	786,40
Drzewostany w klasie do odnowienia (KDO)	103,22
Drzewostany do przebudowy	227,99
w tym „A” – do pilnej przebudowy pełnej	184,44
„B” – do stopniowej przebudowy pełnej	26,40
„C” – do przebudowy częściowej	17,15

Zestawienie powierzchni drzewostanów według bonitacji

Bonitacja	Nadleśnictwo	
	Pow. - ha	%
1	2	3
IA	4931,93	23,97
I	9958,04	48,39
II	5299,47	25,75
III	377,78	1,84
IV	11,65	0,05
Razem	20578,87	100,00

Zestawienie powierzchni i miąższości brutto na gruntach leśnych wg klas i podklas wieku

Klasa wieku	Powierzchnia. - ha	%	Miąższość - m ³	%
1	2	3	4	5
plazowiny	-	-	-	-
halizny i zręby	271,17	1,29	4179	0,07
w produkcji ubocznej	12,42	0,06	86	0
pozostałe	160,11	0,76	4581	0,08
przestoje	X	X	51329	0,89
Ia	1413,87	6,73	515	0,01
Ib	1356,73	6,45	25770	0,45
IIa	1478,08	7,03	139785	2,43
IIb	1505,36	7,16	274885	4,77
IIIa	1373,48	6,53	335425	5,82
IIIb	3296,89	15,68	1101310	19,11
IVa	2801,47	13,33	960205	16,66
IVb	2297,55	10,93	857090	14,87
Va	1208,37	5,75	489905	8,5
Vb	1273,06	6,06	535080	9,28
VI	1354,03	6,44	599820	10,41
VII i st.	330,36	1,57	155990	2,7
KO	786,4	3,74	198020	3,44
KDO	103,22	0,49	29430	0,51
Razem	21022,57	100	5763405	100

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów wg panujących gatunków drzew

Gatunek panujący	Powierzchnia. - ha	%	Miąższość - m ³	%
1	2	3	4	5
So	16813,54	81,48	4821181	83,74
Md	79,28	0,38	25545	0,44
Św	214,38	1,02	66875	1,16
Dg	0,86	0	935	0,02
Bk	1575,83	7,54	314112	5,45
Db	522,38	2,71	169549	2,96
DBs	51,66	0,25	9870	0,17
DBb	40,17	0,19	8026	0,14
DBc	4,13	0,02	1620	0,03
KI	0,19	0	80	0
Gb	17,85	0,08	3200	0,06

Gatunek panujący	Powierzchnia. - ha	%	Miąższość - m ³	%
1	2	3	4	5
Brz	822,95	3,98	206107	3,58
OI	421,68	2,28	124079	2,19
Ols	6,56	0,03	1065	0,02
Tp	1,56	0,01	570	0,01
Os	2	0,01	595	0,01
Lp	3,85	0,02	1150	0,02
Razem grunty zalesione	20578,87	100	5754559	100
Grunty niezalesione	443,7	X	8846	X
Ogółem	21022,57	X	5763405	X

Zestawienie powierzchni drzewostanów według przyczyny i procentu uszkodzenia

Przyczyna uszkodzenia	% uszkodzenia										Łącznie
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	
	Pow. w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Owady	76,87	37,36	11,29	-	-	-	-	-	-	-	125,52
Grzyby	196,62	71,72	0,69	-	-	-	-	-	-	-	269,03
Zwierzyzna	752,44	394,97	107,76	27,99	4,93	-	-	5,38	2,23	-	1295,70
Klimat	6,46	5,91	-	-	-	-	-	-	-	-	12,37
Wodne	7,01	22,02	13,60	-	0,78	0,88	1,80	-	-	-	46,09
Ogółem	1039,40	531,98	133,34	27,99	5,71	0,88	1,80	5,38	2,23	-	1748,71
% udziału	59,44	30,42	7,62	1,60	0,33	0,05	0,10	0,31	0,13	-	100,00

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z TD

Stopień zgodności	Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%
1	2	3
„1” skład gatunkowy zgodny z TD	15624,36	75,92
„2” skład gatunkowy częściowo zgodny z TD	4696,17	22,82
„3” skład gatunkowy niezgodny z TD	258,34	1,26
Razem powierzchnia gruntów leśnych zalesionych	20578,87	100,00

Zestawienie gruntów leśnych niezalesionych według grup i rodzajów powierzchni

Lp.	Grupa i rodzaj powierzchni	Nadleśnictwo	
		powierzchnia w ha	
1	2	3	
1	Do odnowienia - razem	271,17	
	w tym: zręby (z ubiegłego okresu)	268,58	
	halizny	2,59	
	płazowiny	-	
2	W produkcji ubocznej - razem	12,42	
	w tym: plantacje choinek	3,62	
	plantacje krzewów	-	
	poletka łowieckie	8,80	
3	Pozostałe - razem	160,11	
	w tym: przewidziane do naturalnej sukcesji	155,32	
	objęte szczególnymi formami ochrony	0,12	
	przewidziane do małej retencji	4,67	
	wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	-	
Ogółem		443,70	

2. Dane planistyczno-prognostyczne

1) Przedstawiony projektowany podział na gospodarstwa przyjęto bez uwag.

Zestawienie powierzchni i miąższości drzewostanów według gospodarstw

Lp	Gospodarstwo	Nadleśnictwo	
		powierzchnia – ha miąższość – m ³ brutto	%
1	2	3	4
1	Specjalne (S)	<u>1426,96</u> 437670	<u>6,93</u> 7,68
2	Wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)	<u>3847,44</u> 1052925	<u>18,70</u> 18,46
3	Wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)	<u>15304,47</u> 4212635	<u>74,37</u> 73,86
	w tym: zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	<u>9773,05</u> 2668005	<u>47,49</u> 46,78
	przerębowo – zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	<u>5531,42</u> 1544630	<u>26,88</u> 27,08
Ogółem grunty zalesione		<u>20578,87</u> 5703230	<u>100,00</u> 100,00

- 2) Zaakceptowano przeciętne wieki rębności głównych gatunków drzew, zgodnie z postanowieniami Komisji Założeń Planu.

Gatunek	Przeciętny wiek rębności
Db, Js	140
Bk	110
So, Md, Dg	100
Św, Brz, Gb, Ol, Jw, Kl, Lp	80
Os, Ols, Ol <small>odroś</small>	60
Tp, Wb	40

- 3) Zaprezentowany podział lasu na ostępy przyjęto bez uwag, jako spełniający wymogi zachowania ładu przestrzennego i czasowego. Lasy podzielono na 522 ostępy. Dodatkowo w celu przyspieszenia procesu odnowienia w blokach drzewostanów rębnych i starszych, w niektórych oddziałach planowano cięcia w ramach tzw. ostępów przejściowych (13 ostępów) oraz z tych samych powodów zastosowano wręby (4 wręby).

- 4) Proponowany rozmiar użytkowania rębego na okres obowiązywania planu uznano jako zapewniający pożądany kierunek rozwoju oraz pożądany stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego.

Przyjęte etaty miąższościowe brutto na okres obowiązywania planu w poszczególnych gospodarstwach przedstawiają się następująco:

- ⇒ w gospodarstwie specjalnym (S) – etat wynikający z potrzeb hodowlanych w wysokości 20 210 m³,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etat wynikający z potrzeb hodowlanych i ochronnych w wysokości 144 612 m³, stanowiący 97,6% miąższościowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etat w wysokości 451 371 m³ na powierzchni 1146,17 ha, stanowiący 98,7% miąższościowego i 100,7% powierzchniowego etatu optymalnego,
- ⇒ w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) – etat w wysokości 197 418 m³, stanowiący 99,4% etatu wynikającego głównie z potrzeb cięć uprzętających i odsłaniających w KO i KDO, co stanowi 90,7% etatu optymalnego.
- ⇒ łączny przyjęty etat miąższościowy brutto na okres obowiązywania planu dla Nadleśnictwa wynosi **813 611 m³**.

Zestawienie przyjętego użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

Lp.	Kategoria cięć	Nadleśnictwo	
		powierzchnia w ha	m ³ brutto m ³ netto
1	2	3	4
1	Uprzątnięcie płazowin	-	-
2	Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	<u>2302</u> 2070
3	Poszerzenie linii podziału powierzchniowego i uprzątnięcie za-drzewień na gruntach nieleśnych	1,73	<u>286</u> 241
Razem		1,73	<u>2588</u> 2311

Zestawienie łączne netto użytkowania rębego przyjętego na okres realizacji planu

Lp.	Wyszczególnienie	Nadleśnictwo
		m ³ netto
1	2	3
1	Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu	687141
2	Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	34352
3	Użytki rębne niezaliczone na poczet przyjętego etatu	2311
Razem przyjęty rozmiar użytkowania rębego		723804

- 5) Orientacyjny rozmiar miąższościowy użytkowania przedrębego na okres obowiązywania planu przyjęto w wysokości 693 750 m³ brutto (**555 000 m³ netto**), to jest na poziomie ok. 60% spodziewanego tablicowego bieżącego przyrostu miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym.

Zestawienie rozmiaru powierzchniowego użytkowania przedrębego przyjętego na okres realizacji planu

CPP	Trzebieże			OGÓŁEM
	TW	TP	Razem	
Powierzchnia w ha				
1	2	3	4	5
-	2940,55	9403,34	12343,89	12343,89

6) Przyjęty miąższościowy rozmiar użytków głównych

Kategoria użytkowania	Nadleśnictwo
	m ³ brutto netto
1	4
Rębne	<u>856880</u> 723804
Przedrębne	<u>693750</u> 555000
Ogółem	<u>1550630</u> 1278804

7) Orientacyjny rozmiar zadań hodowlanych na okres obowiązywania planu przyjęto bez uwag.

Zestawienie przyjętych zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu na okres realizacji planu

Lp.	Rodzaje zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu	Zadania wg tabeli XVIII	Zadania przyjęte na 10-lecie
		Powierzchnia w ha	
1	2	3	4
1.	Odnowienia i zalesienia otwarte	1720,47	1431,62
	w tym: halizn, płazowin i zrębów	271,17	271,17
	gruntów nieleśnych	5,03	5,03
	zrębów projektowanych (80% wg tabeli XVIII)	1444,27	1155,42
2.	Odnowienia pod osłoną	618,82	618,82
	w tym: przy rębniach złożonych	607,52	607,52
	podsadzenia (wprowadzanie dolnego piętra)	8,30	8,30
	dolesianie luk i przerzedzeń	3,00	3,00
3.	Poprawki i uzupełnienia	211,24	211,24
	w tym: w uprawach i młodnikach	6,20	6,20
	w projektowanych odnowieniach i zalesieniach (10%)	205,04	205,04
4.	Wprowadzanie podszytów	0,00	0,00
5.	Pielęgnowanie	2759,51	2759,51
	w tym: pielęgnowanie upraw (PU)	1150,68	1150,68
	w tym: pielęgnowanie gleby	542,72	542,72
	czyszczenia wczesne (CW)	607,96	607,96
	pielęgnowanie młodników (CP)	1608,83	1608,83
6.	Melioracje	2213,09	2213,09
	w tym: wodne	0,00	0,00
	agrotechniczne	2213,09	2213,09

Obligatoryjna powierzchnia pielęgnowania upraw wynosić będzie 1150,68 ha.

- 8) Przedstawione kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu przyjęto bez uwag.
- 9) Przedstawione kierunkowe zadania z ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej przyjęto bez uwag.
- 10) Określone potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji przyjęto bez uwag.
- 11) Zaprezentowany program ochrony przyrody po weryfikacji i aktualizacji przyjęto bez uwag. Ewentualne uwagi RDOŚ w Gdańsku prześle wykonawcy projektu planu drogą elektroniczną.
- 12) Zaakceptowano formę, zakres i szczegółowość prognozy oddziaływania projektu planu u.l. na środowisko i obszary Natura 2000.
- 13) Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego:

Prognozowany stan zasobów drzewnych na 31.12.2032 r.

Miąższość grubizny na początku okresu na gruntach zalesionych i niezalesionych	Spodziewany przyrost miąższości w okresie obowiązywania planu tabelaryczny	Miąższość grubizny przewidziana do pozyskania	Spodziewana miąższość grubizny na koniec okresu (1+2-3)	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu na gruntach zalesionych i niezalesionych
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
5763405	1347350	1550630	5560125	264

3. Podsumowanie prac nad projektem planu u.l.

- 1) Uznano, że postęp prac nad projektem planu u.l. jest zgodny z harmonogramem, oraz że zakres i jakość opracowanych materiałów są właściwe.
- 2) Przedstawiono skład osobowy pracowników wykonawcy realizujących i kontrolujących prace.
- 3) Wygłoszono wzajemne grzecznościowe podziękowania za wkład pracy i zaangażowanie, ze szczególnym uwzględnieniem uzgodnień na różnych etapach realizacji prac.

Na tym Naradę Techniczno-Gospodarczą zakończono.

Protokółował: Mariusz Zawiślak, BUL i GL O/Szczecinek
korekta: RDLP w Szczecinku

Zatwierdzam:

Łukasz Maciejunas
Dyrektor RDLP w Szczecinku
Podpisano elektronicznie

Załącznik:
- lista uczestników

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	111382.281166.307761
Nazwa dokumentu	Protokół NTG Nadleśnictwa Człuchów.pdf
Tytuł dokumentu	Protokół NTG Nadleśnictwa Człuchów
Sygnatura dokumentu	ZS.6003.3.5.2022
Data dokumentu	2022-11-17
Skrót dokumentu	D471C7D82A6D95694A8F764083DD3E9AF608F4D0
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	2022-11-17 09:18:30
Podpisane przez	Łukasz Maciejunas Dyrektor RDLP w Szczecinku
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.108.84.84.

Data wydruku: 2022-12-15

Autor wydruku: Osowski Kamil (Specjalista SL ds. urządzania lasu)

LISTA UCZESTNIKÓW
Narady Techniczno-Gospodarczej

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Stanowisko	Podpis
1.	TOMASZ SKOWRONEK	RDLP	Z-ca DYR.	
2.	Pawł Słowczyński	RDLP Sz. chl	Naczelnik ZS	
3.	Leszek Kordecki	— " —	N-ik SK	
4.	Cezary Kosielniemi	— " —	GT. Spec. SL	
5.	Kamil Góral	— " —	Spec. SL	
6.	Daniel Korf	N-ctwo Człuchów	Inż. nadzoru	
7.	Grzegorz Tomiński	N-ctwo Człuchów	Inż. Nadzoru	
8.	Szymon Kmieć	N-ctwo Człuchów	N-ny	
9.	Piotr Kęcki	N-ctwo Człuchów	Z-ca N-czego	
10.	Anna Piatka	N-ctwo Człuchów	H. Referent	
11.	Karolina Bartosiewicz	N-ctwo Człuchów	Referent	
12.	Tomasz Parde	N-ctwo Człuchów	Specjalista SL	
13.	Jacek Godłowski	N-ctwo Człuchów	specjalista SL	
14.	BOGUSŁAW LIPIŃSKI	ucz. człuchów	KIEN. REF.	
15.	Beata Ols	ucz. człuchów	klasa ref. kol.	
16.	Wojciech Pogorzelski	Z. ul.	inżynier	
17.	Dominika Fajrowska-Kui	UM Dobruca	insp. ds. rolnictwa i ochrony lasów	
18.	Maciej Głogowski	UM Człuchów	inspektor s/p ochrony lasów	

Człuchów, 26.10.2022 r.

RDLP w Szczecinku
Nadleśnictwo Człuchów

LISTA UCZESTNIKÓW
Narady Techniczno-Gospodarczej

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Stanowisko	Podpis
19.	Edward Gucpalski	KARSA w Człuchowie	Kierownik	[Podpis]
20.	Marian Owariński	WOPR w Człuchowie	Kierownik	[Podpis]
21.	Krzysztof Gajda	Stowarzyszenie	[Stanowisko]	[Podpis]
22.	Andrzej Rolawiec	Stowarzyszenie	[Stanowisko]	[Podpis]
23.	Rehowski Jan	K.K. "Onet"	każdy	[Podpis]
24.	Smieszek Zdzisław	K.K. "Dziękuję"	Kierownik	[Podpis]
25.	Teresa Budnick	SP-1 Człuchów	inżynier	[Podpis]
26.	Anna Stechowicz	RDLP w Szczecinku	Gł. spec. SL	[Podpis]
27.	Wojciech Oścał	- - -	Kierownik ZO	[Podpis]
28.	Janusz Janiak	Instytut Polimery	Inżynier	[Podpis]
29.	Jan Gajd	Urząd Gminy	2-ca wójta	[Podpis]
30.	Artur Bawicki	BVLiGL	st. technik	[Podpis]
31.	Krzysztof Janiak	BVLiGL/O Szade	kier. prac. ul.	[Podpis]
32.	Józef Sawicki	- - -	inż. uszyc.	[Podpis]
33.	Marek Gardochi	Stowarzyszenie BVLiGL	sz. inspektor	[Podpis]
34.	Bogdan Dudziński	ZOL w Szczecinku	spec. SL	[Podpis]
35.				
36.				

MINISTER ŚRODOWISKA

Czesław Śleszyński

DL.Ip - 0233 - 5 /04

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2000 r. Nr 56, poz. 679 z późn. zm.) oraz art. 104 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21.01.2004 r., postanawia się, co następuje:

- I. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, o powierzchni łącznej 5 009 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Człuchów w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku, położone wg stanu na dzień 01.01.2003 r., jak niżej:
- 1) w obrębie leśnym Domistaw, o powierzchni łącznej 1 729 ha, w tym:
 - a) lasy glebochronne, o powierzchni około 278 ha, w oddziałach: 217-222, 225, 226, 243, 254, 257-260, 264, 315;
 - b) lasy glebochronne, wodochronne - o powierzchni około 164 ha, w oddziałach: 6, 7, 13, 19-21, 304, 307, 310-312;
 - c) lasy wodochronne, o powierzchni około 1 287 ha, w oddziałach: 1, 2, 5, 14, 16-26, 37, 65-67, 81, 82, 177-182, 198, 204-209, 223, 224, 227-230, 234, 248, 249, 265, 287-290, 290A, 290B, 291, 293-295, 298-300, 303, 313, 314;
 - 2) w obrębie leśnym Lipie, o powierzchni łącznej 1 042 ha, w tym:
 - a) lasy glebochronne, wodochronne - o powierzchni około 77 ha, w oddziałach: 214, 221, 228, 282-284;
 - b) lasy wodochronne, o powierzchni około 637 ha, w oddziałach: 2, 3, 15, 16, 23, 24, 34, 50, 58, 62, 123, 129, 134, 141, 146-149, 153, 165-168, 172, 176, 177, 187A, 188, 196, 213, 233, 238;
 - c) lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni około 324 ha, w oddziałach: 29-33, 44-48, 51A, 52-55;
 - d) lasy położone na stałych powierzchniach doświadczalnych, stanowiące drzewostany nasienne - o powierzchni około 4 ha, w oddziale 45;
 - 3) w obrębie leśnym Polnica, o powierzchni łącznej 2 238 ha w tym:
 - a) lasy glebochronne, wodochronne - o powierzchni około 28 ha, w oddziałach: 136, 151, 152, 167;
 - b) lasy wodochronne, o powierzchni około 2198 ha, w oddziałach: 3, 4, 6, 7, 11-17, 25-31, 40, 41, 46-49, 62-76, 78, 81-92, 98, 99, 120, 125-128, 132, 133, 136-138, 140, 141, 147, 151, 152, 181-183, 197, 198, 211, 212, 220-223, 249, 255, 264, 298-306, 312, 313, 322-328.
 - c) lasy położone na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, wodochronne - o powierzchni około 1 ha, w oddziale: 133;
 - d) lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne - o powierzchni około 11 ha, w oddziałach: 90, 128.
- II. Szczegółową powierzchnię i lokalizację lasów ochronnych określi plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Człuchów na lata 2003 - 2012.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2000 r. Nr 56, poz. 679 z późn. zm.) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, pismem z dnia 21.01.2003 r., wystąpił do Ministra Środowiska z wnioskiem o uznanie za ochronne 5 009 ha lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Człuchów.

Pozytywną opinię do wniosku o uznanie lasów za ochronne wydały Rady Gmin w Czluhowie i Przechlewie na powierzchnię 3 067 ha. Rada Miasta i Gminy w Debrznie w trybie ustawowym nie wyraziła swej opinii (powierzchnia 867 ha). Natomiast Rady Gmin: Rzeczenica, Czarne i Konarzyny negatywnie zaopiniowały lasy wnioskowane o uznanie za ochronne o powierzchni 1 075 ha. Rady Gmin w Czarnem, Konarzynach i Rzeczenicy opinię negatywną uzasadniają stratami w dochodach gmin z tytułu zmniejszonego podatku leśnego o 50%. Negatywnej opinii Rad Gmin: Rzeczenica, Czarne i Konarzyny nie uwzględniono, bowiem sprawy rekompensaty gminom utraconych korzyści regulują przepisy o dochodach gmin.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. nr 67, poz. 337).

W związku z powyższym uwzględniono w całości wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Wydanie niniejszej decyzji jest związane z potrzebą opracowania nowego planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Czluhow na lata 2003 - 2012.

Od decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu, który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Otrzymują:

1. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.,
2. Urząd Miasta i Gminy w Czluhowie - 1 egz.,
3. Urząd Miasta i Gminy w Debrznie - 1 egz.,
4. Urząd Miasta i Gminy w Czarnem - 1 egz.,
5. Urząd Gminy w Przechlewie - 1 egz.,
6. Urząd Gminy w Rzeczenicy - 1 egz.,
7. Urząd Gminy w Konarzynach - 1 egz.

7.4. TABELLE

Zestawienie numeracji oddziałów

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
Numer obrębu		
1-Domisław 2-Lipie 3- Polnica		1-Człuchów
11-06-3-12-306 - -	306	1
11-06-3-12-307 - -	307	2
11-06-3-12-308 - -	308	3
11-06-3-12-309 - -	309	4
11-06-3-12-310 - -	310	5
11-06-3-12-311 - -	311	6
11-06-3-12-312 - -	312	7
11-06-3-12-313 - -	313	8
11-06-3-12-314 - -	314	9
11-06-3-12-315 - -	315	10
11-06-3-12-316 - -	316	11
11-06-3-12-317 - -	317	12
11-06-3-12-318 - -	318	13
11-06-3-12-319 - -	319	14
11-06-3-12-320 - -	320	15
11-06-3-12-321 - -	321	16
11-06-3-12-41A - -	41A	17
11-06-3-13-1 - -	1	18
11-06-3-12-2 - -	2	19
11-06-3-12-3 - -	3	20
11-06-3-12-4 - -	4	20
11-06-3-12-322 - -	322	21
11-06-3-12-323 - -	323	22
11-06-3-12-324 - -	324	23
11-06-3-12-325 - -	325	24
11-06-3-12-326 - -	326	24
11-06-3-12-327 - -	327	25
11-06-3-12-328 - -	328	26
11-06-3-12-41 - -	41	27
11-06-3-12-41A - -	41A	28
11-06-3-13-5 - -	5	29
11-06-3-13-6 - -	6	30
11-06-3-13-7 - -	7	31
11-06-3-13-8 - -	8	32
11-06-3-13-9 - -	9	33

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-3-13-10 - -	10	34
11-06-3-13-11 - -	11	35
11-06-3-12-12 - -	12	36
11-06-3-12-13 - -	13	37
11-06-3-12-14 - -	14	38
11-06-3-12-15 - -	15	39
11-06-3-12-16 - -	16	40
11-06-3-12-17 - -	17	40
11-06-3-13-18 - -	18	41
11-06-3-13-19 - -	19	42
11-06-3-13-20 - -	20	43
11-06-3-13-21 - -	21	44
11-06-3-13-22 - -	22	45
11-06-3-13-23 - -	23	46
11-06-3-13-24 - -	24	47
11-06-3-13-25 - -	25	48
11-06-3-13-26 - -	26	49
11-06-3-13-27 - -	27	50
11-06-3-13-28 - -	28	51
11-06-3-13-29 - -	29	52
11-06-3-12-30 - -	30	53
11-06-3-12-31 - -	31	54
11-06-3-12-32 - -	32	55
11-06-3-12-33 - -	33	56
11-06-3-12-34 - -	34	57
11-06-3-12-35 - -	35	58
11-06-3-12-36 - -	36	59
11-06-3-14-37 - -	37	60
11-06-3-14-38 - -	38	61
11-06-3-14-39 - -	39	62
11-06-3-12-40 - -	40	63
11-06-3-12-41 - -	41	64
11-06-3-13-42 - -	42	65
11-06-3-13-43 - -	43	66
11-06-3-13-44A - -	44A	67
11-06-3-13-44B - -	44B	68
11-06-3-13-44 - -	44	69
11-06-3-13-45 - -	45	70
11-06-3-13-46 - -	46	71
11-06-3-13-47 - -	47	72
11-06-3-13-48 - -	48	73
11-06-3-13-49 - -	49	74
11-06-3-13-50 - -	50	75
11-06-3-12-51 - -	51	76

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-3-12-52 - -	52	77
11-06-3-12-53 - -	53	78
11-06-3-12-54 - -	54	79
11-06-3-12-55 - -	55	80
11-06-3-12-56 - -	56	81
11-06-3-12-57 - -	57	82
11-06-3-14-58 - -	58	83
11-06-3-14-59 - -	59	84
11-06-3-14-60 - -	60	85
11-06-3-14-61 - -	61	86
11-06-3-14-62 - -	62	87
11-06-3-13-63 - -	63	88
11-06-3-13-64 - -	64	89
11-06-3-13-65 - -	65	90
11-06-3-13-66 - -	66	91
11-06-3-12-67 - -	67	92
11-06-3-12-68 - -	68	93
11-06-3-12-69 - -	69	94
11-06-3-12-70 - -	70	95
11-06-3-12-71 - -	71	96
11-06-3-12-72 - -	72	97
11-06-3-12-73 - -	73	98
11-06-3-14-74 - -	74	99
11-06-3-14-75 - -	75	100
11-06-3-14-76 - -	76	101
11-06-3-14-77 - -	77	102
11-06-3-14-78 - -	78	103
11-06-3-13-228 - -	228	104
11-06-3-13-63 - -	63	105
11-06-3-13-79 - -	79	106
11-06-3-13-80 - -	80	107
11-06-3-13-81 - -	81	108
11-06-3-13-82 - -	82	109
11-06-3-13-83 - -	83	110
11-06-3-12-84 - -	84	111
11-06-3-12-85 - -	85	112
11-06-3-12-86 - -	86	113
11-06-3-14-87 - -	87	114
11-06-3-14-88 - -	88	115
11-06-3-14-89 - -	89	116
11-06-3-14-90 - -	90	117
11-06-3-14-91 - -	91	118
11-06-3-14-92 - -	92	119
11-06-3-14-93 - -	93	120

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-3-14-94 - -	94	121
11-06-3-14-95 - -	95	122
11-06-3-14-96 - -	96	123
11-06-3-14-97 - -	97	124
11-06-3-14-98 - -	98	125
11-06-3-14-99 - -	99	126
11-06-3-13-100 - -	100	127
11-06-3-14-101 - -	101	128
11-06-3-14-102 - -	102	129
11-06-3-14-103 - -	103	130
11-06-3-14-104 - -	104	131
11-06-3-14-105 - -	105	132
11-06-3-14-106 - -	106	133
11-06-3-14-107 - -	107	134
11-06-3-14-108 - -	108	135
11-06-3-15-114 - -	114	136
11-06-3-14-109 - -	109	137
11-06-3-14-110 - -	110	138
11-06-3-14-111 - -	111	139
11-06-3-14-112 - -	112	140
11-06-3-14-113 - -	113	141
11-06-3-13-229 - -	229	142
11-06-3-13-230 - -	230	143
11-06-3-15-115 - -	115	144
11-06-3-15-115 - -	115	145
11-06-3-15-116 - -	116	146
11-06-3-15-117 - -	117	147
11-06-3-15-118 - -	118	148
11-06-3-15-119 - -	119	149
11-06-3-15-120 - -	120	150
11-06-3-15-128 - -	128	151
11-06-3-15-129 - -	129	152
11-06-3-15-130 - -	130	152
11-06-3-15-131 - -	131	153
11-06-3-15-132 - -	132	154
11-06-3-14-133 - -	133	155
11-06-3-14-134 - -	134	156
11-06-3-14-135 - -	135	157
11-06-3-14-136 - -	136	158
11-06-3-13-240 - -	240	159
11-06-3-13-241 - -	241	160
11-06-3-13-242 - -	242	161
11-06-3-15-243 - -	243	162
11-06-3-15-121 - -	121	163

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-3-15-122 - -	122	164
11-06-3-15-123 - -	123	165
11-06-3-15-124 - -	124	166
11-06-3-15-125 - -	125	167
11-06-3-15-126 - -	126	168
11-06-3-15-127 - -	127	169
11-06-3-13-238 - -	238	170
11-06-3-13-239 - -	239	171
11-06-3-13-246 - -	246	172
11-06-3-13-247 - -	247	173
11-06-3-13-248 - -	248	174
11-06-3-15-249 - -	249	175
11-06-3-15-250 - -	250	176
11-06-3-15-137 - -	137	177
11-06-3-15-138 - -	138	178
11-06-3-15-139 - -	139	179
11-06-3-15-140 - -	140	180
11-06-3-15-141 - -	141	181
11-06-3-15-142 - -	142	182
11-06-3-15-143 - -	143	183
11-06-3-15-144 - -	144	184
11-06-3-15-145 - -	145	185
11-06-3-15-146 - -	146	186
11-06-3-14-147 - -	147	187
11-06-3-14-148 - -	148	188
11-06-3-14-149 - -	149	189
11-06-3-14-150 - -	150	190
11-06-3-14-151 - -	151	191
11-06-3-14-152 - -	152	192
11-06-3-16-231 - -	231	193
11-06-3-16-232 - -	232	194
11-06-3-16-233 - -	233	195
11-06-3-16-234 - -	234	196
11-06-3-16-235 - -	235	197
11-06-3-16-236 - -	236	198
11-06-3-16-237 - -	237	199
11-06-3-16-244 - -	244	200
11-06-3-13-245 - -	245	201
11-06-3-16-251 - -	251	202
11-06-3-16-252 - -	252	203
11-06-3-16-253 - -	253	204
11-06-3-16-254 - -	254	205
11-06-3-15-255 - -	255	206
11-06-3-15-256 - -	256	207

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-3-15-257 - -	257	208
11-06-3-15-258 - -	258	209
11-06-3-15-153 - -	153	210
11-06-3-15-137 - -	137	210
11-06-3-15-154 - -	154	211
11-06-3-15-155 - -	155	212
11-06-3-15-156 - -	156	213
11-06-3-15-157 - -	157	214
11-06-3-15-158 - -	158	215
11-06-3-15-159 - -	159	216
11-06-3-15-160 - -	160	217
11-06-3-15-161 - -	161	218
11-06-3-14-162 - -	162	219
11-06-3-14-163 - -	163	220
11-06-3-14-164 - -	164	221
11-06-3-14-165 - -	165	222
11-06-3-14-166 - -	166	223
11-06-3-14-167 - -	167	224
11-06-3-16-259 - -	259	225
11-06-3-16-260 - -	260	226
11-06-3-16-261 - -	261	227
11-06-3-15-262 - -	262	228
11-06-3-15-263 - -	263	229
11-06-3-15-264 - -	264	230
11-06-3-15-168 - -	168	231
11-06-3-15-169 - -	169	232
11-06-3-15-170 - -	170	233
11-06-3-15-171 - -	171	234
11-06-3-15-172 - -	172	235
11-06-3-15-173 - -	173	236
11-06-3-17-174 - -	174	237
11-06-3-17-175 - -	175	238
11-06-3-17-176 - -	176	239
11-06-3-17-177 - -	177	240
11-06-3-16-265 - -	265	241
11-06-3-16-266 - -	266	242
11-06-3-16-267 - -	267	243
11-06-3-16-268 - -	268	244
11-06-3-16-269 - -	269	245
11-06-3-16-270 - -	270	246
11-06-3-16-271 - -	271	247
11-06-3-16-272 - -	272	248
11-06-3-16-273 - -	273	249
11-06-3-16-277 - -	277	250

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-3-16-278 - -	278	251
11-06-3-16-279 - -	279	252
11-06-3-16-274 - -	274	253
11-06-3-16-275 - -	275	254
11-06-3-16-276 - -	276	255
11-06-3-16-280 - -	280	256
11-06-3-16-281 - -	281	257
11-06-3-16-282 - -	282	258
11-06-3-17-178 - -	178	259
11-06-3-17-179 - -	179	260
11-06-3-17-180 - -	180	261
11-06-3-17-181 - -	181	262
11-06-3-17-182 - -	182	263
11-06-3-17-183 - -	183	264
11-06-3-17-184 - -	184	265
11-06-3-17-185 - -	185	266
11-06-3-17-186 - -	186	267
11-06-3-17-187 - -	187	268
11-06-3-17-188 - -	188	269
11-06-3-17-189 - -	189	270
11-06-3-17-190 - -	190	271
11-06-3-17-191 - -	191	272
11-06-3-16-283 - -	283	273
11-06-3-16-284 - -	284	274
11-06-3-16-285 - -	285	275
11-06-3-16-286 - -	286	276
11-06-3-16-287 - -	287	277
11-06-3-16-288 - -	288	278
11-06-3-17-192 - -	192	279
11-06-3-17-193 - -	193	280
11-06-3-17-194 - -	194	281
11-06-3-17-195 - -	195	282
11-06-3-17-196 - -	196	283
11-06-3-17-197 - -	197	284
11-06-3-17-198 - -	198	285
11-06-3-17-199 - -	199	286
11-06-3-17-200 - -	200	287
11-06-3-17-201 - -	201	288
11-06-3-17-202 - -	202	289
11-06-3-17-203 - -	203	290
11-06-3-17-204 - -	204	291
11-06-3-17-205 - -	205	292
11-06-3-17-206 - -	206	293
11-06-3-17-207 - -	207	294

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-3-17-208 - -	208	295
11-06-3-17-209 - -	209	296
11-06-3-17-210 - -	210	296
11-06-3-17-211 - -	211	297
11-06-3-17-212 - -	212	298
11-06-3-17-213 - -	213	299
11-06-3-17-214 - -	214	300
11-06-3-17-215 - -	215	301
11-06-3-17-216 - -	216	302
11-06-3-17-217 - -	217	303
11-06-3-17-218 - -	218	304
11-06-3-17-219 - -	219	305
11-06-3-16-297 - -	297	306
11-06-3-16-298 - -	298	307
11-06-3-16-299 - -	299	308
11-06-3-16-289 - -	289	309
11-06-3-16-290 - -	290	310
11-06-3-16-291 - -	291	311
11-06-3-16-292 - -	292	312
11-06-3-16-293 - -	293	313
11-06-3-16-294 - -	294	314
11-06-3-16-295 - -	295	315
11-06-3-17-296 - -	296	316
11-06-3-17-220 - -	220	317
11-06-3-17-220 - -	220	318
11-06-3-17-221 - -	221	319
11-06-3-17-222 - -	222	320
11-06-3-17-223 - -	223	321
11-06-3-17-224 - -	224	322
11-06-2-07-7 - -	7	322
11-06-2-07-7 - -	7	323
11-06-3-17-225 - -	225	323
11-06-2-07-8 - -	8	324
11-06-3-17-226 - -	226	324
11-06-2-07-9 - -	9	325
11-06-3-17-227 - -	227	325
11-06-3-17-227 - -	227	326
11-06-2-07-10 - -	10	326
11-06-2-07-10A - -	10A	327
11-06-2-07-11 - -	11	328
11-06-2-07-4 - -	4	329
11-06-2-07-1 - -	1	330
11-06-2-07-12 - -	12	331
11-06-2-07-13 - -	13	332

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-2-07-14 - -	14	333
11-06-2-07-15 - -	15	334
11-06-2-07-16 - -	16	335
11-06-2-07-17 - -	17	336
11-06-2-07-18 - -	18	337
11-06-2-07-19 - -	19	338
11-06-2-07-19A - -	19A	339
11-06-2-07-5 - -	5	340
11-06-2-07-2 - -	2	341
11-06-2-07-20 - -	20	342
11-06-2-07-21 - -	21	343
11-06-2-07-22 - -	22	344
11-06-2-07-23 - -	23	345
11-06-2-07-24 - -	24	346
11-06-2-07-25 - -	25	347
11-06-2-07-26 - -	26	348
11-06-2-07-26A - -	26A	349
11-06-2-07-5A - -	5A	350
11-06-2-07-6 - -	6	351
11-06-2-07-6A - -	6A	352
11-06-2-07-3 - -	3	353
11-06-3-16-300 - -	300	354
11-06-3-16-301 - -	301	355
11-06-3-16-302 - -	302	356
11-06-3-16-303 - -	303	357
11-06-3-16-304 - -	304	358
11-06-3-16-305 - -	305	359
11-06-2-08-285 - -	285	360
11-06-2-07-27 - -	27	361
11-06-2-07-28 - -	28	362
11-06-2-07-29 - -	29	363
11-06-2-07-30 - -	30	364
11-06-2-07-31 - -	31	365
11-06-2-07-32 - -	32	366
11-06-2-07-33 - -	33	367
11-06-2-07-34 - -	34	368
11-06-2-07-35 - -	35	369
11-06-2-07-35A - -	35A	370
11-06-2-07-36 - -	36	371
11-06-2-07-37 - -	37	372
11-06-2-07-37A - -	37A	373
11-06-2-07-38 - -	38	374
11-06-2-07-40 - -	40	375
11-06-2-07-41 - -	41	376

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-1-01-1 - -	1	377
11-06-1-01-2 - -	2	377
11-06-2-07-39 - -	39	378
11-06-2-07-40A - -	40A	379
11-06-1-01-3 - -	3	380
11-06-1-01-4 - -	4	380
11-06-2-08-42 - -	42	381
11-06-2-08-43 - -	43	382
11-06-2-08-44 - -	44	383
11-06-2-08-45 - -	45	384
11-06-2-08-46 - -	46	385
11-06-2-08-47 - -	47	386
11-06-2-08-48 - -	48	387
11-06-2-08-49 - -	49	388
11-06-2-08-50 - -	50	389
11-06-2-08-51 - -	51	390
11-06-2-08-51A - -	51A	391
11-06-2-08-52 - -	52	392
11-06-2-08-53 - -	53	393
11-06-2-08-54 - -	54	394
11-06-2-08-55 - -	55	395
11-06-2-08-56 - -	56	396
11-06-2-08-57 - -	57	397
11-06-2-08-58 - -	58	398
11-06-2-08-59 - -	59	399
11-06-2-08-60 - -	60	400
11-06-2-08-61 - -	61	401
11-06-2-08-62 - -	62	402
11-06-1-01-28 - -	28	403
11-06-1-01-27 - -	27	404
11-06-1-01-5 - -	5	405
11-06-1-01-6 - -	6	406
11-06-1-01-7 - -	7	407
11-06-1-02-8 - -	8	408
11-06-1-02-9 - -	9	409
11-06-1-03-106 - -	106	410
11-06-1-03-99 - -	99	411
11-06-1-03-103 - -	103	411
11-06-1-03-100 - -	100	412
11-06-1-03-103 - -	103	412
11-06-1-03-101 - -	101	413
11-06-1-03-104 - -	104	413
11-06-1-03-102 - -	102	414
11-06-1-03-105 - -	105	414

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-1-03-107 - -	107	415
11-06-1-03-108 - -	108	415
11-06-1-03-109 - -	109	416
11-06-1-03-110 - -	110	417
11-06-1-03-118 - -	118	418
11-06-1-03-119 - -	119	419
11-06-1-03-111 - -	111	420
11-06-1-03-113 - -	113	421
11-06-1-03-114 - -	114	422
11-06-1-03-117 - -	117	423
11-06-1-03-124 - -	124	424
11-06-1-03-125 - -	125	425
11-06-1-03-126 - -	126	426
11-06-1-03-121 - -	121	427
11-06-1-03-120 - -	120	428
11-06-1-03-122 - -	122	429
11-06-1-03-123 - -	123	430
11-06-1-02-11 - -	11	431
11-06-1-02-10 - -	10	432
11-06-1-03-112 - -	112	433
11-06-1-03-115 - -	115	434
11-06-1-03-116 - -	116	435
11-06-1-03-130 - -	130	436
11-06-1-03-131 - -	131	437
11-06-1-03-132 - -	132	438
11-06-1-03-133 - -	133	439
11-06-1-03-134 - -	134	440
11-06-1-03-127 - -	127	441
11-06-1-03-128 - -	128	442
11-06-1-03-129 - -	129	443
11-06-1-02-13 - -	13	444
11-06-1-02-14 - -	14	445
11-06-1-02-12 - -	12	446
11-06-1-02-15 - -	15	447
11-06-1-03-137A - -	137A	448
11-06-1-03-137 - -	137	449
11-06-1-03-138 - -	138	450
11-06-1-03-139 - -	139	451
11-06-1-03-146 - -	146	451
11-06-1-03-140 - -	140	452
11-06-1-03-146 - -	146	452
11-06-1-03-141 - -	141	453
11-06-1-03-146 - -	146	453
11-06-1-02-16 - -	16	454

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-1-02-17 - -	17	455
11-06-1-03-135A - -	135A	456
11-06-1-03-135B - -	135B	457
11-06-1-03-135 - -	135	458
11-06-1-03-136 - -	136	459
11-06-1-03-145 - -	145	460
11-06-1-03-147 - -	147	461
11-06-1-03-148 - -	148	462
11-06-1-01-18 - -	18	463
11-06-1-01-19 - -	19	464
11-06-1-02-20 - -	20	465
11-06-1-02-21 - -	21	466
11-06-1-02-22 - -	22	467
11-06-1-02-23 - -	23	468
11-06-1-02-24 - -	24	469
11-06-1-02-25 - -	25	470
11-06-1-02-26 - -	26	471
11-06-1-02-68 - -	68	472
11-06-1-03-142 - -	142	473
11-06-1-03-143 - -	143	474
11-06-1-03-144 - -	144	475
11-06-1-02-149 - -	149	476
11-06-1-02-150 - -	150	477
11-06-1-02-151 - -	151	478
11-06-1-02-153 - -	153	478
11-06-1-02-152 - -	152	479
11-06-1-02-155 - -	155	480
11-06-1-01-29 - -	29	481
11-06-1-01-30 - -	30	482
11-06-1-01-31 - -	31	483
11-06-1-01-32 - -	32	484
11-06-1-01-33 - -	33	485
11-06-1-01-34 - -	34	486
11-06-1-01-35 - -	35	487
11-06-1-01-36 - -	36	488
11-06-1-02-37 - -	37	489
11-06-1-01-38 - -	38	490
11-06-1-01-39 - -	39	491
11-06-1-01-40 - -	40	491
11-06-1-01-41 - -	41	492
11-06-1-01-42 - -	42	493
11-06-1-01-43 - -	43	494
11-06-1-01-44 - -	44	495
11-06-1-01-45 - -	45	496

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-1-01-46 - -	46	497
11-06-1-01-47 - -	47	497
11-06-1-01-48 - -	48	498
11-06-1-01-49 - -	49	499
11-06-1-01-50 - -	50	500
11-06-2-08-71 - -	71	501
11-06-2-08-72 - -	72	502
11-06-2-08-73 - -	73	503
11-06-2-08-75 - -	75	503
11-06-2-08-74 - -	74	504
11-06-2-08-75 - -	75	504
11-06-2-08-75 - -	75	505
11-06-1-01-51 - -	51	506
11-06-1-01-52 - -	52	507
11-06-1-01-53 - -	53	508
11-06-2-09-63 - -	63	509
11-06-2-09-64 - -	64	510
11-06-2-08-65 - -	65	511
11-06-2-08-66 - -	66	512
11-06-2-08-67 - -	67	513
11-06-2-08-68 - -	68	514
11-06-2-08-69 - -	69	515
11-06-2-08-70 - -	70	516
11-06-2-08-77 - -	77	517
11-06-2-08-76 - -	76	518
11-06-2-08-78 - -	78	519
11-06-2-08-79 - -	79	520
11-06-2-08-80 - -	80	521
11-06-2-08-81 - -	81	522
11-06-2-08-82 - -	82	523
11-06-1-01-54 - -	54	524
11-06-1-01-55 - -	55	525
11-06-1-01-56 - -	56	526
11-06-1-01-57 - -	57	527
11-06-1-01-58 - -	58	528
11-06-1-01-59 - -	59	529
11-06-1-01-60 - -	60	530
11-06-1-01-61 - -	61	531
11-06-1-01-62 - -	62	532
11-06-1-01-63 - -	63	533
11-06-1-01-64 - -	64	534
11-06-1-02-65 - -	65	535
11-06-1-02-66 - -	66	536
11-06-1-02-67 - -	67	537

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-1-02-69 - -	69	538
11-06-1-02-70 - -	70	539
11-06-1-02-154 - -	154	540
11-06-2-09-83 - -	83	541
11-06-2-09-84 - -	84	542
11-06-2-09-85 - -	85	543
11-06-2-09-86 - -	86	544
11-06-2-09-87 - -	87	545
11-06-2-08-88 - -	88	546
11-06-2-08-89 - -	89	547
11-06-2-08-90 - -	90	548
11-06-2-08-91 - -	91	549
11-06-2-08-92 - -	92	550
11-06-2-08-93 - -	93	551
11-06-2-08-94 - -	94	552
11-06-2-08-95 - -	95	553
11-06-1-01-56 - -	56	554
11-06-1-01-71 - -	71	555
11-06-1-01-72 - -	72	556
11-06-1-01-73 - -	73	557
11-06-1-01-74 - -	74	558
11-06-1-01-75 - -	75	559
11-06-1-01-76 - -	76	560
11-06-1-01-77 - -	77	561
11-06-1-01-78 - -	78	562
11-06-1-02-79 - -	79	563
11-06-1-02-80 - -	80	564
11-06-1-02-81 - -	81	565
11-06-1-02-82 - -	82	566
11-06-1-02-83 - -	83	567
11-06-1-02-84 - -	84	568
11-06-1-02-84A - -	84A	569
11-06-1-02-156 - -	156	570
11-06-2-09-96 - -	96	571
11-06-2-09-97 - -	97	572
11-06-2-09-98 - -	98	573
11-06-2-09-99 - -	99	574
11-06-2-10-100 - -	100	575
11-06-2-10-101 - -	101	576
11-06-2-10-102 - -	102	577
11-06-2-10-103 - -	103	578
11-06-2-10-104 - -	104	579
11-06-2-10-105 - -	105	580
11-06-1-01-85 - -	85	581

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-1-01-86 - -	86	582
11-06-1-01-87 - -	87	583
11-06-1-01-88 - -	88	584
11-06-1-01-89 - -	89	585
11-06-1-01-90 - -	90	586
11-06-1-01-91 - -	91	587
11-06-1-02-92 - -	92	588
11-06-1-02-93 - -	93	589
11-06-1-02-94 - -	94	590
11-06-1-02-95 - -	95	591
11-06-1-02-96 - -	96	592
11-06-1-02-97 - -	97	593
11-06-1-02-98 - -	98	594
11-06-1-02-160 - -	160	595
11-06-1-02-161 - -	161	596
11-06-1-02-157 - -	157	597
11-06-1-02-158 - -	158	598
11-06-1-02-162 - -	162	599
11-06-1-02-159 - -	159	600
11-06-1-05-165 - -	165	601
11-06-1-04-166 - -	166	602
11-06-1-04-167 - -	167	603
11-06-1-04-168 - -	168	604
11-06-1-04-169 - -	169	605
11-06-1-04-170 - -	170	606
11-06-1-04-171 - -	171	607
11-06-1-05-163 - -	163	608
11-06-1-05-164 - -	164	609
11-06-1-05-172 - -	172	610
11-06-1-05-173 - -	173	611
11-06-1-05-174 - -	174	612
11-06-1-05-175 - -	175	613
11-06-1-04-176 - -	176	614
11-06-1-04-177 - -	177	615
11-06-1-04-178 - -	178	616
11-06-1-04-179 - -	179	617
11-06-1-04-180 - -	180	618
11-06-1-04-181 - -	181	619
11-06-1-04-182 - -	182	620
11-06-1-04-183 - -	183	621
11-06-1-05-184 - -	184	622
11-06-1-05-185 - -	185	623
11-06-1-05-186 - -	186	624
11-06-1-05-187 - -	187	625

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-1-05-188 - -	188	626
11-06-1-05-189 - -	189	627
11-06-1-05-190 - -	190	628
11-06-1-05-191 - -	191	628
11-06-1-05-192 - -	192	629
11-06-3-16-302 - -	302	630
11-06-2-09-123 - -	123	631
11-06-2-09-124 - -	124	632
11-06-2-09-125 - -	125	633
11-06-2-09-126 - -	126	634
11-06-2-09-127 - -	127	635
11-06-2-09-128 - -	128	636
11-06-2-10-106 - -	106	637
11-06-2-10-106A - -	106A	638
11-06-2-10-107 - -	107	639
11-06-2-10-108 - -	108	640
11-06-2-10-109 - -	109	641
11-06-2-10-109A - -	109A	642
11-06-1-04-199 - -	199	643
11-06-1-04-200 - -	200	644
11-06-1-04-201 - -	201	645
11-06-1-04-202 - -	202	646
11-06-1-04-203 - -	203	647
11-06-1-04-204 - -	204	648
11-06-1-04-205 - -	205	649
11-06-1-04-206 - -	206	650
11-06-1-04-207 - -	207	651
11-06-1-04-208 - -	208	652
11-06-1-05-209 - -	209	653
11-06-1-05-210 - -	210	654
11-06-1-05-211 - -	211	655
11-06-1-05-212 - -	212	656
11-06-1-05-213 - -	213	657
11-06-1-05-214 - -	214	658
11-06-1-05-215 - -	215	659
11-06-1-05-216 - -	216	660
11-06-1-05-193 - -	193	661
11-06-1-05-194 - -	194	662
11-06-1-05-195 - -	195	662
11-06-1-05-196 - -	196	663
11-06-1-05-198 - -	198	664
11-06-1-05-197 - -	197	664
11-06-2-09-129 - -	129	665
11-06-2-09-130 - -	130	666

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-2-09-131 - -	131	667
11-06-2-09-132 - -	132	668
11-06-2-10-110 - -	110	669
11-06-2-10-111 - -	111	670
11-06-2-10-112 - -	112	671
11-06-2-10-109A - -	109A	672
11-06-1-04-247 - -	247	673
11-06-1-04-238 - -	238	674
11-06-1-04-239 - -	239	675
11-06-1-04-217 - -	217	676
11-06-1-04-218 - -	218	676
11-06-1-04-219 - -	219	677
11-06-1-04-220 - -	220	677
11-06-1-04-221 - -	221	678
11-06-1-04-222 - -	222	679
11-06-1-05-223 - -	223	680
11-06-1-05-225 - -	225	680
11-06-1-05-224 - -	224	681
11-06-1-05-226 - -	226	681
11-06-1-05-227 - -	227	682
11-06-1-05-228 - -	228	683
11-06-1-05-229 - -	229	684
11-06-1-05-230 - -	230	685
11-06-1-05-231 - -	231	686
11-06-1-05-232 - -	232	687
11-06-1-05-233 - -	233	687
11-06-2-09-133 - -	133	688
11-06-2-09-134 - -	134	689
11-06-2-09-135 - -	135	690
11-06-2-09-136 - -	136	691
11-06-2-09-137 - -	137	692
11-06-2-10-110A - -	110A	693
11-06-2-10-113 - -	113	694
11-06-2-10-114 - -	114	695
11-06-2-10-115 - -	115	696
11-06-2-10-116 - -	116	697
11-06-2-10-117 - -	117	698
11-06-2-10-122 - -	122	699
11-06-1-04-248 - -	248	700
11-06-1-04-240 - -	240	701
11-06-1-04-241 - -	241	702
11-06-1-04-242 - -	242	703
11-06-1-04-243 - -	243	704
11-06-1-04-244 - -	244	705

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-1-04-245 - -	245	706
11-06-1-04-246 - -	246	707
11-06-2-09-138 - -	138	708
11-06-2-09-139 - -	139	709
11-06-2-09-140 - -	140	710
11-06-2-09-141 - -	141	711
11-06-2-09-141A - -	141A	712
11-06-2-10-118 - -	118	713
11-06-2-10-118A - -	118A	714
11-06-2-10-119 - -	119	715
11-06-2-10-120 - -	120	716
11-06-2-10-121 - -	121	717
11-06-1-04-249 - -	249	718
11-06-1-04-250 - -	250	719
11-06-1-04-251 - -	251	720
11-06-1-04-252 - -	252	721
11-06-1-04-253 - -	253	722
11-06-1-04-253A - -	253A	723
11-06-1-04-254 - -	254	724
11-06-1-04-255 - -	255	725
11-06-1-04-256 - -	256	726
11-06-1-04-257 - -	257	727
11-06-1-04-258 - -	258	728
11-06-1-04-259 - -	259	729
11-06-1-04-260 - -	260	730
11-06-1-05-265 - -	265	731
11-06-1-04-260A - -	260A	732
11-06-1-05-266 - -	266	733
11-06-1-05-267 - -	267	734
11-06-2-10-119A - -	119A	735
11-06-1-04-261 - -	261	736
11-06-1-04-262 - -	262	737
11-06-1-04-263 - -	263	738
11-06-1-04-264 - -	264	739
11-06-1-04-264A - -	264A	739
11-06-1-05-273 - -	273	740
11-06-1-04-260A - -	260A	740
11-06-1-05-268 - -	268	741
11-06-1-05-269 - -	269	742
11-06-1-05-270 - -	270	743
11-06-1-05-271 - -	271	744
11-06-1-05-272 - -	272	745
11-06-1-05-198 - -	198	746
11-06-1-05-234 - -	234	746

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-1-05-273 - -	273	747
11-06-1-05-274 - -	274	748
11-06-1-05-275 - -	275	749
11-06-1-05-276 - -	276	750
11-06-1-05-277 - -	277	751
11-06-1-05-278 - -	278	752
11-06-1-05-279 - -	279	753
11-06-1-05-280 - -	280	754
11-06-1-05-281 - -	281	755
11-06-1-05-282 - -	282	756
11-06-1-05-283 - -	283	757
11-06-1-05-284 - -	284	758
11-06-2-10-181 - -	181	759
11-06-2-10-182 - -	182	760
11-06-2-10-183 - -	183	761
11-06-2-10-184 - -	184	762
11-06-2-10-185 - -	185	763
11-06-2-10-186 - -	186	764
11-06-2-10-187 - -	187	765
11-06-2-10-187A - -	187A	766
11-06-2-09-142 - -	142	767
11-06-2-09-143 - -	143	768
11-06-2-09-144 - -	144	769
11-06-2-09-145 - -	145	770
11-06-2-09-146 - -	146	771
11-06-2-09-147 - -	147	772
11-06-2-09-148 - -	148	773
11-06-2-09-149 - -	149	774
11-06-2-09-150 - -	150	775
11-06-2-09-151 - -	151	776
11-06-2-09-152 - -	152	777
11-06-2-09-153 - -	153	778
11-06-2-10-196 - -	196	779
11-06-2-10-188 - -	188	780
11-06-2-10-189 - -	189	781
11-06-2-10-190 - -	190	782
11-06-2-10-191 - -	191	783
11-06-2-10-192 - -	192	784
11-06-2-10-193 - -	193	785
11-06-2-10-194 - -	194	786
11-06-2-10-195 - -	195	787
11-06-2-10-210 - -	210	788
11-06-2-10-211 - -	211	789
11-06-2-10-212 - -	212	790

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-2-10-213 - -	213	791
11-06-2-09-177A - -	177A	792
11-06-2-09-177 - -	177	793
11-06-2-09-178 - -	178	794
11-06-2-09-179 - -	179	795
11-06-2-09-154 - -	154	796
11-06-2-09-155 - -	155	797
11-06-2-09-156 - -	156	798
11-06-2-09-157 - -	157	799
11-06-2-09-158 - -	158	800
11-06-2-09-159 - -	159	801
11-06-2-09-180 - -	180	802
11-06-2-09-160 - -	160	803
11-06-2-09-161 - -	161	804
11-06-2-09-162 - -	162	805
11-06-2-09-163 - -	163	806
11-06-2-09-164 - -	164	807
11-06-2-09-165 - -	165	808
11-06-2-09-166 - -	166	809
11-06-2-09-167 - -	167	810
11-06-2-09-168 - -	168	811
11-06-2-09-169 - -	169	812
11-06-2-09-170 - -	170	813
11-06-2-09-171 - -	171	814
11-06-2-09-172 - -	172	815
11-06-2-10-197 - -	197	816
11-06-2-10-198 - -	198	817
11-06-2-10-199 - -	199	818
11-06-2-10-200 - -	200	819
11-06-2-10-201 - -	201	820
11-06-2-10-202 - -	202	821
11-06-2-10-203 - -	203	822
11-06-2-10-204 - -	204	823
11-06-2-10-205 - -	205	824
11-06-2-10-206 - -	206	825
11-06-2-10-207 - -	207	826
11-06-2-10-208 - -	208	827
11-06-2-10-209 - -	209	828
11-06-2-10-211A - -	211A	829
11-06-1-06-285 - -	285	830
11-06-1-06-286 - -	286	831
11-06-1-06-287 - -	287	832
11-06-1-06-288 - -	288	833
11-06-1-06-289 - -	289	834

Stary adres leśny	Stary oddział	Nowy oddział
11-06-1-06-290 - -	290	835
11-06-1-06-291 - -	291	836
11-06-1-06-292 - -	292	836
11-06-1-06-293 - -	293	837
11-06-1-06-294 - -	294	838
11-06-1-06-295 - -	295	839
11-06-1-06-301 - -	301	840
11-06-1-06-290A - -	290A	841
11-06-1-06-290B - -	290B	842
11-06-1-06-297 - -	297	843
11-06-1-06-297A - -	297A	844
11-06-1-06-298 - -	298	845
11-06-1-06-299 - -	299	846
11-06-1-06-300 - -	300	847
11-06-1-06-302 - -	302	848
11-06-1-06-296 - -	296	849
11-06-1-06-310 - -	310	850
11-06-1-06-303 - -	303	851
11-06-1-06-303A - -	303A	852
11-06-1-06-304 - -	304	853
11-06-1-06-305 - -	305	854
11-06-1-06-306 - -	306	855
11-06-1-06-307 - -	307	856
11-06-1-06-308 - -	308	857
11-06-1-06-309 - -	309	858
11-06-1-06-315 - -	315	859
11-06-1-06-310 - -	310	860
11-06-1-06-311 - -	311	861
11-06-1-06-312 - -	312	862
11-06-1-06-313 - -	313	863
11-06-1-06-314 - -	314	864

Podział na leśnictwa

Numer leśnictwa (siedziba-oddz.)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]					Zadania na 10-lecie		
		Grunty leśne			Grunty nieleśne	Ogółem	Użytkowanie		Odn- wienia i zale- sienia ha
		zal. i niezal.	związ. z gosp. leśną	Razem			Rębne m ³ netto	Prze- drębne ha m ³ netto	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW									
1. POLNICA 127h	1-17, 19-28, 36-40, 53-64, 76-83, 92-98, 109-113.	1534,03	43,84	1577,87	65,66	1643,53	80741	<u>618,30</u> 25431	204,04
2. JEZIORNO 127k	18, 29-35, 41-52, 65-75, 88-91, 104-108, 127, 136, 142-146, 159-164, 171-174.	1447,03	35,41	1482,44	97,68	1580,12	63782	<u>805,40</u> 38769	183,49
3. CZŁUCHÓW 278h	170, 193-205, 225- 227, 241-258, 273- 278, 306-315, 354- 359, 630.	1531,32	40,71	1572,03	50,00	1622,03	53687	<u>956,99</u> 48611	135,90
4. LESZCZENICA 181b	147-155, 165-169, 175-187, 206-219, 228-237, 263-268.	1385,93	38,58	1424,51	60,02	1484,53	60270	<u>666,32</u> 32665	195,95
5. KĄTKI m. Polnica	84-87, 99-103, 114- 126, 128-135, 137- 141, 156-158, 188- 192, 220-224, 238- 240, 269-272, 293- 295.	1437,70	42,19	1479,89	46,87	1526,76	52563	<u>858,80</u> 41347	153,28
6. WAŁDOWO m. Kielpin	259-262, 279-292, 296-305, 316-341, 350-353.	1448,12	48,02	1496,14	12,65	1508,79	64091	<u>763,58</u> 33761	164,83
7. JAROMIERZ m. Dębica	541, 542, 571, 631-635, 665-668, 688-692, 708-712, 759, 767-781, 792-817.	1494,51	33,40	1527,91	64,24	1592,15	39290	<u>1005,22</u> 49421	120,10
8. LIPIE 544g	342-349, 360-371, 381-402, 501-502, 511-519.	1237,40	31,49	1268,89	86,75	1355,64	42425	<u>725,26</u> 32755	100,13
9. BISKUPNICA 554d	372-380, 403-407, 463, 464, 481-485, 490-494, 496-500, 503-508, 522-529, 551-556.	1446,76	34,53	1481,29	24,37	1505,66	30265	<u>948,38</u> 38576	94,03
10. BARKOWO m. Barkowo	509, 510, 520, 521, 543-550, 572-580, 636-642, 669-672, 693-699, 713-717, 735, 760-766, 782- 785, 818-820.	1442,32	28,69	1471,01	32,15	1503,16	26443	<u>1100,07</u> 56858	84,57
11. BIERNATKA m. Bińcze	408-410, 431, 432, 444-447, 454, 455, 465-472, 486-489, 495, 530-539, 557-569, 581-594.	1396,66	31,81	1428,47	24,54	1453,01	46847	<u>810,48</u> 30645	137,44
12. ŁOŻA 471j	411-430, 433-443, 448-453, 456-462, 473-480, 540.	1375,44	28,39	1403,83	58,24	1462,07	41507	<u>803,79</u> 33751	112,71
13. DEBRZNO 851g	786-791, 821-864.	1257,47	24,63	1282,10	100,95	1383,05	20738	<u>861,35</u> 40187	65,59

Numer leśnictwo (siedziba-oddz.)	Numery oddziałów	Powierzchnia [ha]					Zadania na 10-lecie		
		Grunty leśne			Grunty nieleśne	Ogółem	Użytkowanie		Odn- wienia i zale- sienia ha
		zal. i niezal.	związ. z gosp. leśną	Razem			Rębne m ³ netto	Prze- drębne ha m ³ netto	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
14. BIŃCZE 675m	602-607, 614-623, 643-654, 673-679, 700-707, 718-730, 732, 736-740.	1350,17	36,48	1386,65	55,33	1441,98	50028	<u>735,62</u> 25888	146,99
15. DOMISŁAW 664i	570, 595-601, 608- 613, 624-629, 655- 664, 680-687, 731, 733, 734, 741-758.	1237,71	36,03	1273,74	134,32	1408,06	51127	<u>684,33</u> 26335	151,39
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW		21022,57	534,20	21556,77	913,77	22470,54	723804	<u>12343,89</u> 555000	2050,44

Tabela nr I

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22
	Powiat	2	2	2	3
	Gmina	52	52		11
	Obręb ewidencyjny	2			1
1		3	4	5	6
1. Lasy - razem		582,6963	582,6963	582,6963	4,5121
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		548,3521	548,3521	548,3521	4,3387
1) drzewostany		548,3521	548,3521	548,3521	4,3387
2) plantacje drzew - razem					
w tym:					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		19,6970	19,6970	19,6970	
1) w produkcji ubocznej - razem					
w tym:					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie					
2) do odnowienia - razem		6,7403	6,7403	6,7403	
w tym:					
- halizny					
- zręby		6,7403	6,7403	6,7403	
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		12,9567	12,9567	12,9567	
w tym:					
- przewidziane do naturalnej sukcesji		12,9567	12,9567	12,9567	
- objęte szczególnymi formami ochrony					
- przewidziane do retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		14,6472	14,6472	14,6472	0,1734
w tym:					
1) budynki i budowle					
2) urządzenia melioracji wodnych		0,9441	0,9441	0,9441	
3) linie podziału przestrzennego lasu		1,2996	1,2996	1,2996	
4) drogi leśne		11,9767	11,9767	11,9767	0,1734
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,4268	0,4268	0,4268	
6) szkółki leśne					
7) miejsca składowania drewna					
8) parkingi leśne					
9) urządzenia turystyczne					
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione					
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		582,6963	582,6963	582,6963	4,5121
3. Użytki rolne - razem		30,9826	30,9826	30,9826	
3.1. Grunty orne - razem		5,6335	5,6335	5,6335	
w tym:					
1) role		5,6335	5,6335	5,6335	
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych					
3) ugory, odłogi					
4) działki rodzinne na gruntach ornych					
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą					

22 3 11 2	22 3 11	22 3 25 1	22 3 25 2	22 3 25 3	22 3 25 4	22 3 25 5	22 3 25 7
7	8	9	10	11	12	13	14
	4,5121 4,3387 4,3387	1061,4107 1016,8062 1016,8062	1201,9195 1129,6241 1129,6241	425,9274 404,6115 404,6115	223,2700 212,5612 212,5612	6,6700 6,6700 6,6700	180,3403 169,5437 169,5437
		17,7867 0,9412 0,9412 11,8323 11,8323 5,0132 4,4637 0,5495	44,2269 41,9086 41,9086 2,3183 2,3183	8,0501 7,2600 7,2600 0,7901 0,7901	5,0790 5,0790 5,0790		6,6721 4,7467 4,7467 1,9254 1,9254
	0,1734 0,1734	26,8178 0,2611 5,2487 21,2785 0,0295	28,0685 0,4260 0,2158 5,2004 21,9582 0,0211 0,2470	13,2658 0,3600 0,2211 1,1523 11,2174 0,3150	5,6298 0,1500 0,2232 1,2491 3,6184		4,1245 0,1317 0,6499 2,2046 1,1383
				0,2700	1,1500		
	4,5121	1061,4107	1201,9195	426,1974	224,4200	6,6700	180,3403
		31,1607 3,9941 3,9941	44,6900 13,0600 13,0600	56,1893 19,5302 19,4302 0,1000	39,9900 2,2200 0,1400 2,0800	0,7900 0,7900 0,7900	7,1400 0,5300 0,5300

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	25	25	32	32
	Obręb ewidencyjny	10		1	2
1		15	16	17	18
1. Lasy - razem		35,2000	3134,7379	577,9277	170,4636
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		35,0279	2974,8446	549,1101	166,2515
1) drzewostany		35,0279	2974,8446	549,1101	166,2515
2) plantacje drzew - razem					
<i>w tym:</i>					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem			81,8148	17,9071	0,6900
1) w produkcji ubocznej - razem			0,9412	4,5003	
<i>w tym:</i>					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie			0,9412	4,5003	
2) do odnowienia - razem			70,8266	6,9405	
<i>w tym:</i>					
- halizny					
- zręby			70,8266	6,9405	
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem			10,0470	6,4663	0,6900
<i>w tym:</i>					
- przewidziane do naturalnej sukcesji			9,4975	6,4663	0,6900
- objęte szczególnymi formami ochrony					
- przewidziane do retencji			0,5495		
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,1721	78,0785	10,9105	3,5221
<i>w tym:</i>					
1) budynki i budowle			1,1971		
2) urządzenia melioracji wodnych			0,7918	0,0537	
3) linie podziału przestrzennego lasu			13,5004	2,1743	0,5412
4) drogi leśne		0,1721	60,4492	8,3705	2,9238
5) tereny pod liniami energetycznymi			1,5039	0,3120	0,0571
6) szkółki leśne					
7) miejsca składowania drewna					
8) parkingi leśne					
9) urządzenia turystyczne			0,6361		
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione			1,4200		
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		35,2000	3136,1579	577,9277	170,4636
3. Użytki rolne - razem		4,2000	184,1600	14,0060	8,9394
3.1. Grunty orne - razem		2,1500	42,2743	5,7473	3,0994
<i>w tym:</i>					
1) role		1,0358	38,9801	5,7473	3,0994
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych			0,1000		
3) ugory, odłogi					
4) działki rodzinne na gruntach ornych		1,1142	3,1942		
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą					

22	22	22	22	22	22	22	22
3	3	3	3	3	3	3	3
32	32	32	32	32	32	32	32
5	6	7	8	9	10	11	12
19	20	21	22	23	24	25	26
992,3478	0,1472	201,1957	65,7544	183,1198	6,9800	1556,4565	856,8316
960,8342	0,1472	194,9353	64,6468	173,9108	6,8228	1487,1852	804,4876
960,8342	0,1472	194,9353	64,6468	173,9108	6,8228	1487,1852	804,4876
12,2448		1,7364		4,2337		30,4488	19,4612
		0,3933		0,3800		0,3081	1,6358
							1,6358
		0,3933		0,3800		0,3081	
10,8752		0,8166		3,2768		28,5029	9,5126
10,8752		0,8166		3,2768		28,5029	9,5126
1,3696		0,5265		0,5769		1,6378	8,3128
1,3696		0,5265		0,5769		1,6378	8,3128
19,2688		4,5240	1,1076	4,9753	0,1572	38,8225	32,8828
				0,6317		0,3131	0,9664
						0,0587	
3,7362		0,6285	0,1213	0,3548		6,1769	2,5926
14,9228		3,8955	0,8873	3,6589		27,5793	17,8021
0,6098			0,0190	0,3299	0,1572	4,6945	0,8915
							10,6302
			0,0800				
0,2100							
992,5578	0,1472	201,1957	65,7544	183,1198	6,9800	1556,4565	856,8316
25,1097		12,0320	5,2300	9,3430		63,0691	15,8186
1,7100		6,5620		8,6630		9,1691	3,9800
0,5400		6,5620		8,6630		9,1691	2,7100
1,1700							1,2700

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	32	32	32	32
	Obręb ewidencyjny	13	14	15	16
1		27	28	29	30
1. Lasy - razem		1114,7074	654,2017	99,1100	146,9902
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		1070,1879	623,0275	98,4673	144,6353
1) drzewostany		1070,1879	623,0275	98,4673	144,6353
2) plantacje drzew - razem					
<i>w tym:</i>					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		17,5125	15,4769	0,5055	
1) w produkcji ubocznej - razem		1,0282			
<i>w tym:</i>					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie		1,0282			
2) do odnowienia - razem		7,9325	14,6808		
<i>w tym:</i>					
- halizny		7,9325	14,6808		
- zręby					
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		8,5518	0,7961	0,5055	
<i>w tym:</i>					
- przewidziane do naturalnej sukcesji		8,5518	0,7961	0,5055	
- objęte szczególnymi formami ochrony					
- przewidziane do retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		27,0070	15,6973	0,1372	2,3549
<i>w tym:</i>					
1) budynki i budowle					
2) urządzenia melioracji wodnych		1,0182			
3) linie podziału przestrzennego lasu		4,2037	1,6671	0,1372	0,6247
4) drogi leśne		15,8734	14,0302		1,7302
5) tereny pod liniami energetycznymi		5,9117			
6) szkółki leśne					
7) miejsca składowania drewna					
8) parkingi leśne					
9) urządzenia turystyczne					
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione					
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		1114,7074	654,2017	99,1100	146,9902
3. Użytki rolne - razem		14,2242	12,7100	7,0200	1,4678
3.1. Grunty orne - razem			1,2400	3,3600	
<i>w tym:</i>					
1) role			1,2400	3,3600	
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych					
3) ugory, odłogi					
4) działki rodzinne na gruntach ornych					
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą					

22	22	22	22	22	22	22	22
3	3	3	3	3	3	3	3
32	32	32	32	32	32	45	45
17	18	19	21	22		2	4
31	32	33	34	35	36	37	38
3347,4741	750,3195	1121,5441	985,0887	22,8375	12853,4975	45,8500	311,2200
3170,8366	721,9361	1087,8155	950,3450	22,4417	12298,0244	42,3233	291,4547
3170,8366	721,9361	1087,8155	950,3450	22,4417	12298,0244	42,3233	291,4547
81,7234 0,6484	7,5118	8,0509 0,4484	8,7634	0,2207	226,4871 9,3425	2,5250	11,0720
0,6484 65,8646	4,7475	0,4484	5,2795		2,0842 7,2583		
2,5981 63,2665	4,7475		5,2795		158,4295	1,1121	
15,2104	2,7643	7,6025	3,4839	0,2207	2,5981 155,8314	1,4129	11,0720
15,2104	2,7643	7,4874 0,1151	3,4839	0,2207	58,7151 58,6000 0,1151	1,4129	11,0720
94,9141	20,8716	25,6777	25,9803	0,1751	328,9860	1,0017	8,6933
2,1970 0,3046	0,4228	1,3696 0,4683	0,4163		5,9006 2,3198		0,6315 1,1414
20,3829 65,0845	1,9045 11,6651	4,6293 17,3483	5,3483 17,3746	0,1751	55,2235 223,3216	0,2400 0,5138	0,7946 6,1258
5,5238	5,6570	1,8622	2,8411		28,8668 10,6302	0,2479	
0,4271					0,4271		
0,9942	1,2222				2,2964		
		0,9363			1,1463		
3347,4741	750,3195	1122,4804	985,0887	22,8375	12854,6438	45,8500	311,2200
98,9193 45,5958	26,7300 3,3200	60,3312 28,7978	33,2844 18,2227	5,0735	413,3082 139,4671	0,9700	41,8900 10,5100
43,4626	3,3200	28,7978	17,0742 0,3300		133,7454 2,7700		10,5100
2,1332			0,8185		2,9517		

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	45	45	45	45
	Obszary ewidencyjne	8	9	11	12
1		39	40	41	42
1. Lasy - razem		312,1730	93,7600	496,2986	855,7074
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		300,7777	89,3325	480,4646	806,9294
1) drzewostany		300,7777	89,3325	480,4646	806,9294
2) plantacje drzew - razem					
<i>w tym:</i>					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		5,3120	3,3803	8,3649	26,0650
1) w produkcji ubocznej - razem					0,6025
<i>w tym:</i>					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie					0,6025
2) do odnowienia - razem			3,3803	3,2780	15,5387
<i>w tym:</i>					
- halizny					
- zręby			3,3803	3,2780	15,5387
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		5,3120		5,0869	9,9238
<i>w tym:</i>					
- przewidziane do naturalnej sukcesji		5,3120		4,6904	9,9238
- objęte szczególnymi formami ochrony					
- przewidziane do retencji				0,3965	
- wyłączenia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		6,0833	1,0472	7,4691	22,7130
<i>w tym:</i>					
1) budynki i budowle		0,2600			
2) urządzenia melioracji wodnych		0,3851	0,0830	0,6333	1,6392
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,4467	0,0163	1,0065	4,0440
4) drogi leśne		4,1371	0,9479	5,3242	16,6135
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,8544		0,5051	0,4163
6) szkółki leśne					
7) miejsca składowania drewna					
8) parkingi leśne					
9) urządzenia turystyczne					
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione					10,4900
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		312,1730	93,7600	496,2986	866,1974
3. Użytki rolne - razem		9,3300	0,7500	43,2928	40,8588
3.1. Grunty orne - razem		0,9100		3,2580	0,9800
<i>w tym:</i>					
1) role		0,9100		3,2580	0,9800
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym					
3) ugory, odłogi					
4) działki rodzinne na gruntach ornym					
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą					

22	22	22	22	22	22
3	3	3	3	3	3
45	62	62	62	62	62
	3	7	8	12	
43	44	45	46	47	48
2115,0090	22,6236	966,4900	370,4907	16,5400	1376,1443
2011,2822	19,0926	938,4513	352,4721	16,4400	1326,4560
2011,2822	19,0926	938,4513	352,4721	16,4400	1326,4560
56,7192	3,3602	1,5950	9,4086		14,3638
0,6025					
0,6025					
23,3091	3,3602		2,3656		5,7258
23,3091	3,3602		2,3656		5,7258
32,8076		1,5950	7,0430		8,6380
32,4111		1,5950	7,0430		8,6380
0,3965					
47,0076	0,1708	26,4437	8,6100	0,1000	35,3245
0,8915					
3,8820					
6,5481	0,1708	7,2641	2,6003		10,0352
33,6623		17,6575	4,3032		21,9607
2,0237		1,5221	1,7065		3,2286
				0,1000	0,1000
10,4900					
2125,4990	22,6236	966,4900	370,4907	16,5400	1376,1443
137,0916	0,5364	14,2700	23,7322		38,5386
15,6580		2,7100	1,8819		4,5919
15,6580		2,4400	1,8819		4,3219
		0,2700			0,2700

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22
	Powiat	3	3	3
	Gmina	72	72	72
	Obręb ewidencyjny	3	6	10
1		49	50	51
1. Lasy - razem		112,7500	682,1398	694,5000
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		106,0330	642,3603	666,5946
1) drzewostany		106,0330	642,3603	666,5946
2) plantacje drzew - razem				
<i>w tym:</i>				
- plantacje nasienne				
- plantacje drzew szybkorosnących				
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		5,8117	28,7356	9,9854
1) w produkcji ubocznej - razem			1,5307	
<i>w tym:</i>				
- plantacje choinek			1,5307	
- plantacje krzewów				
- poletka łowieckie				
2) do odnowienia - razem			3,8047	2,2635
<i>w tym:</i>				
- halizny				
- zręby			3,8047	2,2635
- płazowiny				
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		5,8117	23,4002	7,7219
<i>w tym:</i>				
- przewidziane do naturalnej sukcesji		5,8117	19,6766	7,7219
- objęte szczególnymi formami ochrony				
- przewidziane do retencji			3,7236	
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji				
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,9053	11,0439	17,9200
<i>w tym:</i>				
1) budynki i budowle			0,2631	
2) urządzenia melioracji wodnych		0,0130	1,0520	0,9096
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,3835	1,9118	1,4683
4) drogi leśne		0,5088	6,1407	15,5421
5) tereny pod liniami energetycznymi			1,6763	
6) szkółki leśne				
7) miejsca składowania drewna				
8) parkingi leśne				
9) urządzenia turystyczne				
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione			0,2500	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		112,7500	682,3898	694,5000
3. Użytki rolne - razem		2,9800	17,3500	14,7400
3.1. Grunty orne - razem				
<i>w tym:</i>				
1) role				
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych				
3) ugory, odłogi				
4) działki rodzinne na gruntach ornych				
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą				

22 3 72	22 3	22	Ogółem ha (z dokł. do 1 m2)
52	53	54	55
1489,3898	20973,2906	21555,9869	21555,9869
1414,9879	20029,9338	20578,2859	20578,2859
1414,9879	20029,9338	20578,2859	20578,2859
44,5327	423,9176	443,6146	443,6146
1,5307	12,4169	12,4169	12,4169
1,5307	3,6149	3,6149	3,6149
	8,8020	8,8020	8,8020
6,0682	264,3592	271,0995	271,0995
	2,5981	2,5981	2,5981
6,0682	261,7611	268,5014	268,5014
36,9338	147,1415	160,0982	160,0982
33,2102	142,3568	155,3135	155,3135
	0,1151	0,1151	0,1151
3,7236	4,6696	4,6696	4,6696
29,8692	519,4392	534,0864	534,0864
0,2631	8,2523	8,2523	8,2523
1,9746	8,9682	9,9123	9,9123
3,7636	89,0708	90,3704	90,3704
22,1916	361,7588	373,7355	373,7355
1,6763	37,2993	37,7261	37,7261
	10,6302	10,6302	10,6302
	0,4271	0,4271	0,4271
	3,0325	3,0325	3,0325
0,2500	13,3063	13,3063	13,3063
1489,6398	20986,5969	21569,2932	21569,2932
35,0700	808,1684	839,1510	839,1510
	201,9913	207,6248	207,6248
	192,7054	198,3389	198,3389
	3,1400	3,1400	3,1400
	6,1459	6,1459	6,1459

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22
	Powiat	2	2	2	3
	Gmina	52	52		11
	Obręb ewidencyjny	2			1
	1	3	4	5	6
	3.2. Sady				
	3.3. Łąki trwałe	19,3600	19,3600	19,3600	
	3.4. Pastwiska trwałe				
	3.5. Grunty rolne zabudowane				
	3.6. Grunty pod stawami rybnymi				
	3.7. Grunty pod rowami rolnymi				
	3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych				
	3.9. Nieużytki - razem	5,9891	5,9891	5,9891	
	<i>w tym:</i>				
	1) bagna	5,9891	5,9891	5,9891	
	2) piaski				
	3) utwory fizjograficzne				
	4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji				
	5) wody nie nadające się do produkcji rybnej				
	4. Grunty pod wodami - razem	5,0900	5,0900	5,0900	
	<i>w tym:</i>				
	4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi				
	4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	5,0900	5,0900	5,0900	
	4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi				
	5. Użytki ekologiczne - razem				
	6. Tereny różne - razem				
	<i>w tym:</i>				
	1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.				
	2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego				
	3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)				
	4) różne inne				
	7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem				
	<i>w tym:</i>				
	7.1. Tereny mieszkaniowe				
	7.2. Tereny przemysłowe				
	7.3. Tereny zabudowane inne				
	7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane				
	7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem				
	<i>w tym:</i>				
	1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne				
	2) tereny zabytkowe				
	3) tereny sportowe				
	4) ogrody zoologiczne i botaniczne				
	5) tereny zieleni nieurządzonej				
	6) rodzinne ogrody działkowe				
	7.6. Użytki kopalne				
	7.7. Tereny komunikacyjne - razem				
	<i>w tym:</i>				
	1) drogi				
	2) tereny kolejowe				
	3) grunty pod budowę dróg publicznych				
	4) inne tereny komunikacyjne				
	Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	36,0726	36,0726	36,0726	
	w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	0,4500	0,4500	0,4500	
	OGÓŁEM (1-7)	618,7689	618,7689	618,7689	4,5121

22 3 11 2 7	22 3 11 8	22 3 25 1 9	22 3 25 2 10	22 3 25 3 11	22 3 25 4 12	22 3 25 5 13	22 3 25 7 14
		6,0800 1,6666	1,1400 4,9300 6,8300	8,0400 6,0600 0,2891			0,1200 0,3900
		19,4200	18,7300	22,2700	37,7700		6,1000
		17,9600 1,4600	17,4600 1,2700	22,2700	37,7700		6,1000
				4,1000			
				4,1000			
0,4359	0,4359			0,0700			
0,3526 0,0833	0,3526 0,0833			0,0700 0,0700			
0,4359	0,4359	31,1607	44,6900 1,1000	60,6293	41,1400	0,7900	7,1400
0,4359	4,9480	1092,5714	1246,6095	486,5567	264,4100	7,4600	187,4803

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	25	25	32	32
	Obręb ewidencyjny	10		1	2
1		15	16	17	18
3.2. Sady			1,2600		
3.3. Łąki trwałe			19,0500	2,9731	
3.4. Pastwiska trwałe			14,9466		
3.5. Grunty rolne zabudowane			0,2891	0,3456	
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych					
3.9. Nieużytki - razem		2,0500	106,3400	4,9400	5,8400
w tym:					
1) bagna		2,0500	103,6100	4,9400	4,6500
2) piaski			2,7300		1,1900
3) utwory fizjograficzne					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej					
4. Grunty pod wodami - razem			4,1000		0,4200
w tym:					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			4,1000		0,4200
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem					
6. Tereny różne - razem					
w tym:					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					
4) różne inne					
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem			0,0700		
w tym:					
7.1. Tereny mieszkaniowe					
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne					
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane					
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem					
w tym:					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe					
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
6) rodzinne ogrody działkowe					
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem			0,0700		
w tym:					
1) drogi			0,0700		
2) tereny kolejowe					
3) grunty pod budowę dróg publicznych					
4) inne tereny komunikacyjne					
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		4,2000	189,7500	14,0060	9,3594
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia			1,1000		
OGÓLEM (1-7)		39,4000	3324,4879	591,9337	179,8230

22	22	22	22	22	22	22	22
3	3	3	3	3	3	3	3
32	32	32	32	32	32	32	32
5	6	7	8	9	10	11	12
19	20	21	22	23	24	25	26
5,7200 3,7528		1,2300 0,1100				1,2400 4,3300	1,3800 3,3786 0,1200
0,0921 13,8348		4,1300	5,2300	0,6800		48,3300	6,9600
13,8348		4,1300	5,2300	0,6800		48,3300	6,9600
		8,2800				0,3800	
		8,2800				0,3800	
				0,0400		0,0020	0,3500
						0,0020	
				0,0400			0,3500
				0,0400			0,3500
25,3197		20,3120	5,2300	9,3830		63,4511	16,1686
1017,6675	0,1472	221,5077	70,9844	192,5028	6,9800	1619,9076	873,0002

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	32	32	32	32
	Obręb ewidencyjny	13	14	15	16
1		27	28	29	30
3.2. Sady					
3.3. Łąki trwałe		3,0342	8,5500		1,1778
3.4. Pastwiska trwałe			2,6400	0,9900	
3.5. Grunty rolne zabudowane					
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych					
3.9. Nieużytki - razem		11,1900	0,2800	2,6700	0,2900
w tym:					
1) bagna		11,1900	0,2800	2,6700	0,2900
2) piaski					
3) utwory fizjograficzne					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej					
4. Grunty pod wodami - razem			1,4009		
w tym:					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			1,4009		
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem					
6. Tereny różne - razem					
w tym:					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekułt.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					
4) różne inne					
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,9400			
w tym:					
7.1. Tereny mieszkaniowe					
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne					
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane					
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem		0,9400			
w tym:					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe		0,9400			
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
6) rodzinne ogrody działkowe					
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem					
w tym:					
1) drogi					
2) tereny kolejowe					
3) grunty pod budowę dróg publicznych					
4) inne tereny komunikacyjne					
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		15,1642	14,1109	7,0200	1,4678
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia					
OGÓLEM (1-7)		1129,8716	668,3126	106,1300	148,4580

22	22	22	22	22	22	22	22
3	3	3	3	3	3	3	3
32	32	32	32	32	32	45	45
17	18	19	21	22		2	4
31	32	33	34	35	36	37	38
19,7800		18,6600	1,0731		64,8182		
11,4400	1,1600	5,8434	4,4930		38,0278		2,0000
0,1263			0,2285		0,9304		
0,4072			0,2156		0,7149		
21,5700	22,2500	7,0300	9,0515	5,0735	169,3498	0,9700	29,3800
20,5700	22,2500	7,0300	9,0515	5,0735	167,1598	0,9700	29,3800
1,0000					2,1900		
37,8700					48,3509		0,2200
37,8700					48,3509		0,2200
0,5589	0,0657		0,0151		1,9717		0,2100
0,0406			0,0005		0,0411		
					0,0020		
					0,9400		
					0,9400		
0,5183	0,0657		0,0146		0,9886		0,2100
0,5183	0,0657		0,0146		0,9886		0,2100
137,3482	26,7957	61,2675	33,2995	5,0735	464,7771	0,9700	42,3200
2,2300					2,2300		
3484,8223	777,1152	1182,8116	1018,3882	27,9110	13318,2746	46,8200	353,5400

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22	22
	Powiat	3	3	3	3
	Gmina	45	45	45	45
	Obręb ewidencyjny	8	9	11	12
1		39	40	41	42
3.2. Sady					
3.3. Łąki trwałe				18,2748	
3.4. Pastwiska trwałe				2,0000	
3.5. Grunty rolne zabudowane					
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych					
3.9. Nieużytki - razem		8,4200	0,7500	19,7600	39,8788
w tym:					
1) bagna		8,1200	0,7500	19,7600	36,9788
2) piaski		0,3000			2,9000
3) utwory fizjograficzne					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji					
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej					
4. Grunty pod wodami - razem					
w tym:					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi					
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem					
6. Tereny różne - razem					
w tym:					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					
4) różne inne					
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem				0,1000	
w tym:					
7.1. Tereny mieszkaniowe					
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne					
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane					
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem					
w tym:					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe					
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
6) rodzinne ogrody działkowe					
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem				0,1000	
w tym:					
1) drogi				0,1000	
2) tereny kolejowe					
3) grunty pod budowę dróg publicznych					
4) inne tereny komunikacyjne					
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		9,3300	0,7500	43,3928	51,3488
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia				1,2500	
OGÓLEM (1-7)		321,5030	94,5100	539,6914	907,0562

22	22	22	22	22	22
3	3	3	3	3	3
45	62	62	62	62	62
	3	7	8	12	
43	44	45	46	47	48
18,2748 4,0000		2,3000	2,3700 0,5803		4,6700 0,5803
99,1588	0,5364	9,2600	18,9000		28,6964
95,9588 3,2000	0,5364	9,2600	18,9000		28,6964
0,2200			0,6500		0,6500
0,2200			0,6500		0,6500
0,3100			0,1276		0,1276
0,3100			0,1276		0,1276
0,3100			0,1276		0,1276
148,1116 1,2500	0,5364	14,2700	24,5098		39,3162
2263,1206	23,1600	980,7600	395,0005	16,5400	1415,4605

Rodzaj użytku	Województwo	22	22	22
	Powiat	3	3	3
	Gmina	72	72	72
	Obręb ewidencyjny	3	6	10
1		49	50	51
3.2. Sady				
3.3. Łąki trwałe				
3.4. Pastwiska trwałe				
3.5. Grunty rolne zabudowane				
3.6. Grunty pod stawami rybnymi				
3.7. Grunty pod rowami rolnymi				
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych				
3.9. Nieużytki - razem		2,9800	17,3500	14,7400
w tym:				
1) bagna		2,9800	16,7400	14,7400
2) piaski			0,6100	
3) utwory fizjograficzne				
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji				
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej				
4. Grunty pod wodami - razem				
w tym:				
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi				
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi				
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi				
5. Użytki ekologiczne - razem				
6. Tereny różne - razem				
w tym:				
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.				
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego				
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)				
4) różne inne				
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem				
w tym:				
7.1. Tereny mieszkaniowe				
7.2. Tereny przemysłowe				
7.3. Tereny zabudowane inne				
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane				
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem				
w tym:				
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne				
2) tereny zabytkowe				
3) tereny sportowe				
4) ogrody zoologiczne i botaniczne				
5) tereny zieleni nieurządzonej				
6) rodzinne ogrody działkowe				
7.6. Użytki kopalne				
7.7. Tereny komunikacyjne - razem				
w tym:				
1) drogi				
2) tereny kolejowe				
3) grunty pod budowę dróg publicznych				
4) inne tereny komunikacyjne				
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów		2,9800	17,6000	14,7400
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia				
OGÓLEM (1-7)		115,7300	699,7398	709,2400

22 3 72	22 3	22	Ogółem ha (z dokł. do 1 m2)
52	53	54	55
	1,2600	1,2600	1,2600
	106,8130	126,1730	126,1730
	57,5547	57,5547	57,5547
	1,2195	1,2195	1,2195
	0,7149	0,7149	0,7149
35,0700	438,6150	444,6041	444,6041
34,4600	429,8850	435,8741	435,8741
0,6100	8,7300	8,7300	8,7300
	53,3209	58,4109	58,4109
	53,3209	58,4109	58,4109
	2,9152	2,9152	2,9152
	0,0411	0,0411	0,0411
	0,3526	0,3526	0,3526
	0,0853	0,0853	0,0853
	0,9400	0,9400	0,9400
	0,9400	0,9400	0,9400
	1,4962	1,4962	1,4962
	1,4962	1,4962	1,4962
35,3200	877,7108	913,7834	913,7834
	4,5800	5,0300	5,0300
1524,7098	21851,0014	22469,7703	22469,7703

Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych:

leśna:	21556,77 (ha)
nieleśna:	913,77 (ha)
Ogółem:	22470,54 (ha)

22-02-052-0002 Konarzyny
22-02-052 Konarzyny
22-02 Chojnicki
22-03-011-0001 m.Człuchów
22-03-011-0002 m.Człuchów
22-03-011 Człuchów
22-03-025-0001 Biernatka
22-03-025-0002 Bińcze
22-03-025-0003 Domisław
22-03-025-0004 Krzemieniewo
22-03-025-0005 Łoża
22-03-025-0007 Raciniewo
22-03-025-0010 Wyczechy
22-03-025 Czarne Obszar wiejski
22-03-032-0001 Biskupnica
22-03-032-0002 Barkowo
22-03-032-0005 Chrzastowo
22-03-032-0006 Czarnoszyce
22-03-032-0007 Dębica
22-03-032-0008 Głędowo
22-03-032-0009 Jaromierz
22-03-032-0010 Jęczniki Wielkie
22-03-032-0011 Kiełpin
22-03-032-0012 Kołdowo
22-03-032-0013 Krępsk
22-03-032-0014 Mosiny
22-03-032-0015 Nieżywieć
22-03-032-0016 Płonica
22-03-032-0017 Polnica
22-03-032-0018 Rychnowy
22-03-032-0019 Sieroczyn
22-03-032-0021 Stołczno
22-03-032-0022 Wierzchowo
22-03-032 Człuchów
22-03-045-0002 Cierznie
22-03-045-0004 Grzymisław
22-03-045-0008 Rozwory
22-03-045-0009 Słupia
22-03-045-0011 Strieczona
22-03-045-0012 Uniechów
22-03-045 Debrzno Obszar wiejski
22-03-062-0003 Lisewo
22-03-062-0007 Pawłówko
22-03-062-0008 Płaszczycza
22-03-062-0012 Sąpolno
22-03-062 Przechlewo
22-03-072-0003 Grodzisko
22-03-072-0006 Olszanowo
22-03-072-0010 Zalesie
22-03-072 Rzeczenica
22-03 Człuchowski
22 Pomorskie
Ogółem ha (z dokł do 1 m2) 22469,7703

Tabela nr II

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	DG	BK	DB	DB.S
1	2	3	4	5	6	7	8	9
BŚW	IA	115,46						
	I	1659,33						
	II	2130,01						
	III	87,86						
	IV							
Razem	ha	3992,66						
	%	99,93						
BB	IA							
	I	4,01						
	II							
	III	0,87						
	IV							
Razem	ha	4,88						
	%	66,49						
BMŚW	IA	2300,73						
	I	4677,36	0,62	20,82				
	II	1255,03		3,62		2,76	6,82	
	III	9,56				4,45		
	IV							
Razem	ha	8242,68	0,62	24,44		7,21	6,82	
	%	99,22	0,01	0,29		0,09	0,08	
BMW	IA	146,02						
	I	383,09		10,16				
	II	78,65		7,18		0,91		0,61
	III			2,1				
	IV							
Razem	ha	607,76		19,44		0,91		0,61
	%	92,08		2,95		0,14		0,09
BMB	IA	1,78						
	I	20,3		1,7				
	II	39,82		4,78				
	III	5,94						
	IV	1,07						
Razem	ha	68,91		6,48				
	%	43,51		4,09				

DB.B	DB.C	KL	GB	BRZ	OL	OL.S	TP	OS	LP	Razem	
											%
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	17	18
										115,46	2,89
				1,2						1660,53	41,56
				0,64						2130,65	53,33
				0,98						88,84	2,22
				0,14						0,14	0
				2,96						3995,62	100
				0,07						100	100
										4,01	54,63
				2,46						3,33	45,37
				2,46						7,34	100
				33,51						100	100
										2300,73	27,7
				13,04						4711,84	56,71
				11,16						1279,39	15,4
				1,37						15,38	0,19
				25,57						8307,34	100
				0,31						100	100
										146,02	22,12
				9,1						402,35	60,96
				18,64	3,55					109,54	16,6
										2,1	0,32
				27,74	3,55					660,01	100
				4,2	0,54					100	100
										1,78	1,12
				7,13						29,13	18,39
				32,89						77,49	48,94
				39,48						45,42	28,68
				3,47						4,54	2,87
				82,97						158,36	100
				52,4						100	100

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	DG	BK	DB	DB.S
	Powierzchnia w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
LMŚW	IA	1962,01						
	I	1150,45	38,25	52,88		161,11	27,05	1,23
	II	150,75	5,68	4,75		333,53	115,28	14,17
	III	3,26				19,89	22,62	3,27
	IV						2,19	
Razem	ha	3266,47	43,93	57,63		514,53	167,14	18,67
	%	73,05	0,98	1,29		11,51	3,74	0,42
LMW	IA	250,85						
	I	135,65	3,16	49,48		5,84	7,42	
	II	29,21	0,97	13,39		32,4	17,22	4,79
	III			2,36			15,43	
	IV						1,24	
Razem	ha	415,71	4,13	65,23		38,24	41,31	4,79
	%	50,03	0,5	7,85		4,6	4,97	0,58
LMB	IA							
	I	1,81		4,43				
	II	8,94		0,65				
	III	1,92						
	IV							
Razem	ha	12,67		5,08				
	%	15,72		6,3				
LŚW	IA	134,59						
	I	40,38	26,11	31,4	0,86	555,37	125,78	16,77
	II	2,47				428,21	98,15	7,74
	III					7,57	25,98	
	IV							
Razem	ha	177,44	26,11	31,4	0,86	991,15	249,91	24,51
	%	10,65	1,57	1,88	0,05	59,5	15	1,47
LW	IA	15,52						
	I	2,07	4,49	3,52		5,74	19,94	
	II					18,05	21,46	3,08
	III						15,8	
	IV							
Razem	ha	17,59	4,49	3,52		23,79	57,2	3,08
	%	10,1	2,58	2,02		13,66	32,83	1,77
OL	IA							
	I							
	II	1,8		1,16				
	III							
	IV							
Razem	ha	1,8		1,16				
	%	1,2		0,77				

DB.B	DB.C	KL	GB	BRZ	OL	OL.S	TP	OS	LP	Razem	
											%
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	17	18
										1962,01	43,88
			0,7	343,93						1775,6	39,72
19,32			1,19	16,26	9,27			0,25		670,45	15
7,94					3,59					60,57	1,35
										2,19	0,05
27,26			1,89	360,19	12,86			0,25		4470,82	100
0,61			0,04	8,06	0,29			0,01		100	100
										250,85	30,19
				117,42	14,95			0,32		334,24	40,24
8,96				21,42	75,81			1,24		205,41	24,72
			0,39	1,47	19,42					39,07	4,7
										1,24	0,15
8,96			0,39	140,31	110,18			1,56		830,81	100
1,08			0,05	16,89	13,26			0,19		100	100
				5,17	3,13					14,54	18,04
0,6				9,68	22,88					42,75	53,02
				5,26	15,62					22,8	28,28
					0,53					0,53	0,66
0,6				20,11	42,16					80,62	100
0,74				24,94	52,3					100	100
										134,59	8,08
				143,89			1,56		2,95	945,07	56,73
1,67	4,13	0,19	9,19		0,95					552,7	33,18
										33,55	2,01
1,67	4,13	0,19	9,19	143,89	0,95		1,56		2,95	1665,91	100
0,1	0,25	0,01	0,55	8,64	0,06		0,09		0,18	100	100
										15,52	8,91
				5,08	9,65			0,19	0,9	51,58	29,61
1,68			3,52	3,25	35,23					86,27	49,52
			2,86		2,18					20,84	11,96
1,68			6,38	8,33	47,06			0,19	0,9	174,21	100
0,96			3,66	4,78	27,01			0,11	0,52	100	100
				4	11,02					15,02	10,02
				0,93	95,53	3,46				102,88	68,65
					28,95					28,95	19,32
					3,01					3,01	2,01
				4,93	138,51	3,46				149,86	100
				3,29	92,43	2,31				100	100

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	DG	BK	DB	DB.S
	Powierzchnia w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
OLJ	IA	4,97						
	I							
	II							
	III							
	IV							
Razem	ha	4,97						
	%	6,37						
Łącznie	IA	4931,93						
	I	8074,45	72,63	174,39	0,86	728,06	180,19	18
	II	3696,68	6,65	35,53		815,86	258,93	30,39
	III	109,41		4,46		31,91	79,83	3,27
	IV	1,07					3,43	
Ogółem	ha	16813,54	79,28	214,38	0,86	1575,83	522,38	51,66
	%	81,69	0,39	1,04	0	7,66	2,54	0,25

DB.B	DB.C	KL	GB	BRZ	OL	OL.S	TP	OS	LP	Razem	
											%
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	17	18
										4,97	6,37
				2,9	11,23					14,13	18,12
				0,59	41,35					41,94	53,8
					13,83	3,1				16,93	21,71
				3,49	66,41	3,1				77,97	100
				4,48	85,17	3,98				100	100
										4931,93	23,97
			0,7	652,86	49,98		1,56	0,51	3,85	9958,04	48,38
32,23	4,13	0,19	13,9	115,46	284,57	3,46		1,49		5299,47	25,75
7,94			3,25	51,02	83,59	3,1				377,78	1,84
				3,61	3,54					11,65	0,06
40,17	4,13	0,19	17,85	822,95	421,68	6,56	1,56	2	3,85	20578,87	100
0,2	0,02	0	0,09	4	2,05	0,03	0,01	0,01	0,02	100	100

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 20578,2859

Tabela nr III

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III	
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Rezerваты											
SO				0,70					1,74		
				75	110				380		
BK											
Razem				0,70					1,74		
				75	110				380		
Lasy ochronne											
SO		51,95	0,31	13,26		246,99	222,86	239,81	284,31	225,68	560,39
		987		336	9007	30	3750	31315	52105	56360	180050
MD										1,08	
										310	
ŚW						2,59	1,00	1,16	5,09	8,09	13,91
					20		20	210	795	1965	4620
DG											
BK							33,25	100,90	39,17	46,04	54,76
					1707		585	3485	2810	10265	17110
DB				4,57			15,26	22,69	12,01		7,86
				182	422		365	1665	1445		2545
DB.S						4,03					
						70					
DB.B						3,72					
					210	55					
GB											
BRZ				0,83		0,14	1,75		19,44	33,64	22,24
				46	4		70		3525	6890	4320
OL			0,94	18,21			4,60	13,27	12,95	24,11	60,52
			50	891	111		265	2155	2655	5255	18160
OL.S								3,10	3,46		
						55		510	500		
TP											1,56
											570
OS											0,19
					20						70
LP											2,95
											825
Razem		51,95	1,25	36,87		257,47	278,72	380,93	376,43	338,64	724,38
		987	50	1455	11556	155	5055	39340	63835	81045	228270

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
1	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Rezerwy

SO		2,87		1,42							6,03	6,73	81,28
		935		495							1920	1995	67,63
BK							1,55				1,55	1,55	18,72
							955				955	955	32,37
Razem		2,87		1,42			1,55				7,58	8,28	100,00
		935		495			955				2875	2950	100,00

Lasy ochronne

SO	504,30	316,45	302,43	364,55	234,17	53,82	6,50	36,31	5,36		3603,93	3669,45	75,12
	167580	116940	119955	154040	97950	22610	1820	9355	1725		1024592	1025915	75,19
MD	2,54	1,33	0,97								5,92	5,92	0,12
	730	460	450								1950	1950	0,14
ŚW	2,42	2,65			0,72	0,69		3,20			41,52	41,52	0,85
	1120	1175			300	410		1220			11855	11855	0,87
DG						0,86					0,86	0,86	0,02
						935					935	935	0,07
BK	26,27	20,39	14,36	20,07	52,05	41,17	5,66	89,70	19,84		563,63	563,63	11,54
	9285	7670	6320	9745	25140	20015	3695	26750	6550		151132	151132	11,08
DB	22,51	8,05	4,81	4,91	23,49	16,17	13,58		6,60		157,94	162,51	3,33
	8890	3330	2110	2490	13370	8520	7830		2180		55162	55344	4,06
DB.S											4,03	4,03	0,08
											70	70	0,01
DB.B											3,72	3,72	0,08
											265	265	0,02
GB								3,52			3,52	3,52	0,07
								610			610	610	0,04
BRZ	19,13	57,82	11,22					12,56			177,94	178,77	3,66
	5660	17765	3190					2580			44004	44050	3,23
OL	24,51	26,68	31,80	11,79	9,69						219,92	239,07	4,89
	7910	9335	13220	5080	4285						68431	69372	5,08
OL.S											6,56	6,56	0,13
											1065	1065	0,08
TP											1,56	1,56	0,03
											570	570	0,04
OS											0,19	0,19	0,00
											90	90	0,01
LP	0,90										3,85	3,85	0,08
	325										1150	1150	0,08
Razem	602,58	433,37	365,59	401,32	320,12	112,71	25,74	145,29	31,80		4795,09	4885,16	100,00
	201500	156675	145245	171355	141045	52490	13345	40515	10455		1361881	1364373	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III	
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lasy gospod.											
SO		199,69	9,73	38,65		1083,46	959,08	622,60	825,91	827,44	2273,49
		2937	22	990	31079	325	18425	80565	169625	211100	775620
MD									4,63	20,38	29,64
					65				1050	5735	9755
ŚW						4,82		13,01	27,37	37,25	64,36
					35			1110	5645	10325	26690
BK		6,31		3,22		9,22	60,79	353,93	139,58	72,44	82,23
		165		114	6655	25	790	10335	14220	10305	24570
DB		13,22	1,44	28,46		8,01	30,67	71,84	22,50		8,43
		90	14	563	827	5	515	3575	2520		2520
DB.S						26,85	7,12				
					325						
DB.B						14,33	5,86	2,08			
					206	5					
DB.C											
KL											
GB									2,35	7,54	
					45				110	1060	
BRZ				12,77		2,61	4,69	15,03	94,51	41,26	71,17
				348	98		165	2065	15900	9105	20715
OL				39,44		7,10	9,80	18,66	10,34	26,97	43,19
				1036	328		820	2795	1600	6335	13170
OS										1,56	
										415	
Razem		219,22	11,17	122,54		1156,40	1078,01	1097,15	1127,19	1034,84	2572,51
		3192	36	3051	39663	360	20715	100445	210670	254380	873040

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³													
1	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Lasy gospod.

SO	1981,47	1632,61	804,89	818,41	904,46	104,10	0,74	347,09	17,83		13203,58	13451,65	83,38
	684745	622535	329090	340140	393965	43160	230	89365	4700		3794669	3798618	86,40
MD	13,03	5,68									73,36	73,36	0,45
	5160	1830									23595	23595	0,54
ŚW	15,36	4,14	1,80		2,10			2,65			172,86	172,86	1,07
	6900	1630	915		1110			660			55020	55020	1,25
BK	54,84	25,10	13,53	14,78	34,44	13,30	1,66	105,47	29,34		1010,65	1020,18	6,33
	18130	8860	6180	6470	14565	5210	620	26435	8655		162025	162304	3,69
DB	23,28	15,32	1,87	19,30	69,17	54,53	2,37	28,28	8,87		364,44	407,56	2,53
	9015	5715	525	9295	38365	29345	1160	8060	2945		114387	115054	2,62
DB.S						13,66					47,63	47,63	0,30
						9475					9800	9800	0,22
DB.B					14,18						36,45	36,45	0,23
					7550						7761	7761	0,18
DB.C					4,13						4,13	4,13	0,03
					1620						1620	1620	0,04
KL					0,19						0,19	0,19	0,00
					80						80	80	0,00
GB		1,19		0,39				2,86			14,33	14,33	0,09
		515		120				740			2590	2590	0,06
BRZ	90,24	147,94	5,99	7,34	5,24			147,90	11,09		645,01	657,78	4,08
	28470	46820	1625	2690	1520			30800	2130		162103	162451	3,70
OL	20,42	29,33	14,70	10,10				6,86	4,29		201,76	241,20	1,50
	6195	11575	6325	4515				1445	545		55648	56684	1,29
OS	0,25										1,81	1,81	0,01
	90										505	505	0,01
Razem	2198,89	1861,31	842,78	870,32	1033,91	185,59	4,77	641,11	71,42		15776,20	16129,13	100,00
	758705	699480	344660	363230	458775	87190	2010	157505	18975		4389803	4396082	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III	
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Łącznie											
SO		251,64	10,04	52,61		1330,45	1181,94	862,41	1111,96	1053,12	2833,88
		3924	22	1401	40196	355	22175	111880	222110	267460	955670
MD									4,63	21,46	29,64
					65				1050	6045	9755
ŚW						7,41	1,00	14,17	32,46	45,34	78,27
					55		20	1320	6440	12290	31310
DG											
BK		6,31		3,22		9,22	94,04	454,83	178,75	118,48	136,99
		165		114	8362	25	1375	13820	17030	20570	41680
DB		13,22	1,44	33,03		8,01	45,93	94,53	34,51		16,29
		90	14	745	1249	5	880	5240	3965		5065
DB.S						30,88	7,12				
					325	70					
DB.B						18,05	5,86	2,08			
					416	60					
DB.C											
KL											
GB									2,35	7,54	
					45				110	1060	
BRZ				13,60		2,75	6,44	15,03	113,95	74,90	93,41
				394	102		235	2065	19425	15995	25035
OL			0,94	57,65		7,10	14,40	31,93	23,29	51,08	103,71
			50	1927	439		1085	4950	4255	11590	31330
OL.S								3,10	3,46		
					55			510	500		
TP											1,56
											570
OS										1,56	0,19
					20					415	70
LP											2,95
											825
Ogółem		271,17	12,42	160,11		1413,87	1356,73	1478,08	1505,36	1373,48	3296,89
		4179	86	4581	51329	515	25770	139785	274885	335425	1101310
Procent		1,29	0,06	0,76		6,73	6,45	7,03	7,16	6,53	15,68
		0,07	0,00	0,08	0,89	0,01	0,45	2,43	4,77	5,82	19,11

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³													
1	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Łącznie													
SO	2485,77	1951,93	1107,32	1184,38	1138,63	157,92	7,24	383,40	23,19		16813,54	17127,83	81,48
	852325	740410	449045	494675	491915	65770	2050	98720	6425		4821181	4826528	83,74
MD	15,57	7,01	0,97								79,28	79,28	0,38
	5890	2290	450								25545	25545	0,44
ŚW	17,78	6,79	1,80		2,82	0,69		5,85			214,38	214,38	1,02
	8020	2805	915		1410	410		1880			66875	66875	1,16
DG						0,86					0,86	0,86	0,00
						935					935	935	0,02
BK	81,11	45,49	27,89	34,85	86,49	54,47	8,87	195,17	49,18		1575,83	1585,36	7,54
	27415	16530	12500	16215	39705	25225	5270	53185	15205		314112	314391	5,45
DB	45,79	23,37	6,68	24,21	92,66	70,70	15,95	28,28	15,47		522,38	570,07	2,71
	17905	9045	2635	11785	51735	37865	8990	8060	5125		169549	170398	2,96
DB.S						13,66					51,66	51,66	0,25
						9475					9870	9870	0,17
DB.B					14,18						40,17	40,17	0,19
					7550						8026	8026	0,14
DB.C					4,13						4,13	4,13	0,02
					1620						1620	1620	0,03
KL					0,19						0,19	0,19	0,00
					80						80	80	0
GB		1,19		0,39				6,38			17,85	17,85	0,08
		515		120				1350			3200	3200	0,06
BRZ	109,37	205,76	17,21	7,34	5,24			160,46	11,09		822,95	836,55	3,98
	34130	64585	4815	2690	1520			33380	2130		206107	206501	3,58
OL	44,93	56,01	46,50	21,89	9,69			6,86	4,29		421,68	480,27	2,28
	14105	20910	19545	9595	4285			1445	545		124079	126056	2,19
OL.S											6,56	6,56	0,03
											1065	1065	0,02
TP											1,56	1,56	0,01
											570	570	0,01
OS	0,25										2,00	2,00	0,01
	90										595	595	0,01
LP	0,90										3,85	3,85	0,02
	325										1150	1150	0,02
Ogółem	2801,47	2297,55	1208,37	1273,06	1354,03	298,30	32,06	786,40	103,22		20578,87	21022,57	100
	960205	857090	489905	535080	599820	139680	16310	198020	29430		5754559	5763405	100
Procent	13,33	10,93	5,75	6,06	6,44	1,42	0,15	3,74	0,49		97,89	100,00	100
	16,66	14,87	8,50	9,28	10,41	2,42	0,28	3,44	0,51		99,85	100,00	100

Grunty związane z gospodarką leśną:

534,20

Ogółem lasy:

21556,77

Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem:

21555,9869

Tabela nr IV

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW	SO	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
			101,88				387,17	418,94	207,25	327,33	332,59	397,26
	BRZ		1775			13640		5485	24650	59285	74115	113890
							0,14	0,98		1,20		
	Razem							20		230		
		101,88					387,31	419,92	207,25	328,53	332,59	397,26
BB	SO		1775			13640		5505	24650	59515	74115	113890
					3,09							4,01
	BRZ				53							1120
												2,46
	Razem											365
					3,09							6,47
BMŚW	SO				53							1485
			115,56	0,31	15,70		675,91	585,57	427,27	508,47	455,12	1418,62
	MD		1995		455	20822	35	12355	56945	104415	118890	476530
											0,62	
	ŚW										140	
								1,00	3,43	1,86	1,46	16,69
	BK					22		20	260	415	435	6675
								4,45	2,76			
	DB					61			55			
								3,25	3,57			
BRZ					113			355				
							3,57	2,81	1,47	0,95	6,54	
Razem					4		215	460	200	225	1520	
		115,56	0,31	15,70			675,91	597,84	439,84	511,80	458,15	1441,85
BMW	SO		1995		455	21022	35	12590	58075	105030	119690	484725
			7,96		4,65		57,88	81,57	31,67	54,74	55,11	63,28
	ŚW		102		59	2130		1390	4230	11775	15170	21650
							4,74		1,91	3,54	3,29	3,86
	BK								110	720	505	1660
								0,91				
	DB.S					35						
								0,61				
	BRZ					1						
							2,61				1,00	2,50
OL										195	750	
									1,53			
Razem									305			
		7,96		4,65			65,23	83,09	33,58	59,81	59,40	69,64

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	3	4
	101,88				387,17	418,94	207,25	327,33	332,59	397,26		101,88
	1775			13640		5485	24650	59285	74115	113890		1775
					0,14	0,98		1,20				
						20		230				
	101,88				387,31	419,92	207,25	328,53	332,59	397,26		101,88
	1775			13640		5505	24650	59515	74115	113890		1775
			3,09							4,01		
			53							1120		
										2,46		
										365		
			3,09							6,47		
			53							1485		
	115,56	0,31	15,70		675,91	585,57	427,27	508,47	455,12	1418,62		115,56
	1995		455	20822	35	12355	56945	104415	118890	476530		1995
									0,62			
									140			
						1,00	3,43	1,86	1,46	16,69		
				22		20	260	415	435	6675		
						4,45	2,76					
				61			55					
						3,25	3,57					
				113			355					
						3,57	2,81	1,47	0,95	6,54		
				4		215	460	200	225	1520		
	115,56	0,31	15,70		675,91	597,84	439,84	511,80	458,15	1441,85		115,56
	1995		455	21022	35	12590	58075	105030	119690	484725		1995
	7,96		4,65		57,88	81,57	31,67	54,74	55,11	63,28		7,96
	102		59	2130		1390	4230	11775	15170	21650		102
					4,74		1,91	3,54	3,29	3,86		
							110	720	505	1660		
						0,91						
				35								
						0,61						
				1								
					2,61				1,00	2,50		
									195	750		
								1,53				
								305				
	7,96		4,65		65,23	83,09	33,58	59,81	59,40	69,64		7,96

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
		powierzchnia w ha / miąższość w m³											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
BMB	SO				4,68			0,29	2,51	12,74	4,15	4,94	
					312	29			325	1945	1035	1070	
	ŚW										0,27	3,64	
											80	1125	
	BRZ					12,31				3,12	26,68	9,69	13,90
						355				315	4045	1670	1945
Razem					16,99			0,29	5,63	39,42	14,11	22,48	
					667	29			640	5990	2785	4140	
LMŚW	SO		21,86	2,71	17,17		190,94	82,66	159,06	146,15	154,58	756,60	
			37	17	424	3349	320	2405	20820	31455	43665	275870	
	MD										19,76	9,92	
											5595	3090	
	ŚW								0,99	8,54	28,25	11,63	
							12		165	1315	8030	5295	
	BK		2,51		0,16			6,36	36,59	177,98	56,47	21,76	33,05
			25		28	2949	25	505	5085	5570	3680	9210	
	DB		3,60		0,67			5,87	16,70	17,37			2,81
					36	259		150	810				805
	DB.S							15,24	3,43				
							97	70					
	DB.B							5,74	5,86	2,08			
							371	60					
	GB											0,70	
												180	
	BRZ								1,89	4,83	25,65	23,36	32,48
							58			710	3960	5555	10575
	OL								3,59				
									270				
OS													
Razem			27,97	2,71	18,00		224,15	150,72	362,31	236,81	248,41	846,49	
			62	17	488	7095	475	3330	27590	42300	66705	304845	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
3,92	5,09	5,07	6,88	17,22	2,33	3,77				68,91	73,59	41,97
855	1530	1495	2380	7050	770	980				19464	19776	51,08
	2,57									6,48	6,48	3,7
	880									2085	2085	5,38
3,91	4,10	10,51	5,82	5,24						82,97	95,28	54,33
885	1160	2760	2205	1520						16505	16860	43,54
7,83	11,76	15,58	12,70	22,46	2,33	3,77				158,36	175,35	100
1740	3570	4255	4585	8570	770	980				38054	38721	100
483,26	719,32	115,36	97,86	164,98	22,72		165,32	7,66		3266,47	3308,21	73,21
175630	275375	49025	43300	77745	9965		42770	1725		1053419	1053897	77,96
7,24	7,01									43,93	43,93	0,97
2670	2290									13645	13645	1,01
2,53		1,80			0,69		3,20			57,63	57,63	1,28
1115		915			410		1220			18477	18477	1,37
20,98	32,69	13,56	11,23	38,26	15,12	1,60	31,94	16,94		514,53	517,20	11,44
7760	11590	6235	4950	17255	6850	760	7110	4720		94254	94307	6,98
2,75	3,00	1,39	9,33	53,51	27,28	4,34	18,30	4,49		167,14	171,41	3,79
735	1165	355	4575	28730	14560	2105	5740	1250		61239	61275	4,53
										18,67	18,67	0,41
										167	167	0,01
				13,58						27,26	27,26	0,6
				7330						7761	7761	0,57
	1,19									1,89	1,89	0,04
	515									695	695	0,05
57,01	124,02	2,55					88,40			360,19	360,19	7,97
18560	38245	845					19890			98398	98398	7,28
1,16	6,79			1,32						12,86	12,86	0,28
315	1945			535						3065	3065	0,23
0,25										0,25	0,25	0,01
90										90	90	0,01
575,18	894,02	134,66	118,42	271,65	65,81	5,94	307,16	29,09		4470,82	4519,50	100
206875	331125	57375	52825	131595	31785	2865	76730	7695		1351210	1351777	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
LMW	SO		4,38	7,02	7,32		13,31	7,94	31,06	49,10	31,17	123,18
			15	5	98	132		265	4550	10635	8895	43370
	MD											3,16
												1100
	ŚW						2,67		2,76	16,67	12,07	16,25
							6		355	3750	3240	6145
	BK							6,10	21,45			
							155	55	705			
	DB		5,91	0,65	11,04		1,28	8,12	13,29			
			90	10	257	297			265			
	DB.S						4,79					
							112					
	DB.B						8,96					
							40					
	GB											
	BRZ				1,29				2,97	11,85	26,63	14,41
					39				365	2835	6225	4000
	OL				34,49		5,90	4,02	2,71	5,87	8,63	23,63
					692	150		345	485	1045	2035	7870
OS										1,56		
										415		
Razem		10,29	7,67	54,14		36,91	26,18	74,24	83,49	80,06	180,63	
		105	15	1086	892		665	6725	18265	20810	62485	
LMB	SO									1,08	4,69	
										195	940	
	ŚW								3,92		1,16	
							15		220		350	
	DB.B											
	BRZ								1,30	4,37	10,12	
									215	545	2595	
	OL				7,27				3,44	7,05	9,63	15,38
					400				465	1070	1910	3975
Razem				7,27				8,66	11,42	10,71	31,35	
				400	15			900	1615	2105	7860	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej	powierzchnia w ha / miąższość w m ³					
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
46,33	42,60	6,75	2,28	7,82	10,76		43,41			415,71	434,43	48,13
17855	15855	3305	885	3925	4735		9970			124377	124495	53,91
		0,97								4,13	4,13	0,46
		450								1550	1550	0,67
10,03	1,41			0,72			2,65			65,23	65,23	7,22
4595	550			300			660			19601	19601	8,49
			1,90	1,60	1,08		6,11			38,24	38,24	4,24
			930	775	425		1285			4330	4330	1,87
1,75		1,87		6,14	2,25		6,61			41,31	58,91	6,52
440		525		4310	960		1680			8477	8834	3,82
										4,79	4,79	0,53
										112	112	0,05
										8,96	8,96	0,99
										40	40	0,02
			0,39							0,39	0,39	0,04
			120							120	120	0,05
19,16	30,68	2,52	0,63				27,24	4,22		140,31	141,60	15,68
6255	10300	760	270				5795	840		37645	37684	16,31
14,10	11,58	19,31	5,26				4,88	4,29		110,18	144,67	16,02
4815	4735	8025	2175				885	545		33110	33802	14,63
										1,56	1,56	0,17
										415	415	0,18
91,37	86,27	31,42	10,46	16,28	14,09		90,90	8,51		830,81	902,91	100
33960	31440	13065	4380	9310	6120		20275	1385		229777	230983	100
3,17	1,81						1,92			12,67	12,67	14,42
830	615						515			3095	3095	16,68
										5,08	5,08	5,78
										585	585	3,15
				0,60						0,60	0,60	0,68
				220						220	220	1,19
	2,39	1,04	0,89							20,11	20,11	22,88
	505	280	215							4355	4355	23,46
2,34	1,99	1,26	1,07							42,16	49,43	56,24
530	965	510	480							9905	10305	55,52
5,51	6,19	2,30	1,96	0,60			1,92			80,62	87,89	100
1360	2085	790	695	220			515			18160	18560	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
LŚW	SO						5,24		3,59	11,42	19,32	56,46	
						81		360	2240	5495	19600		
	MD									4,63	1,08	12,07	
							65			1050	310	3805	
	ŚW											23,37	
												9445	
	DG												
	BK		3,80			3,06		2,86	43,43	236,69	121,04	96,72	102,53
			140			86	4959		815	7765	11360	16890	32010
	DB		3,03	0,79		6,11		0,86	6,40	43,07	26,33		10,82
				4		328	400	5	430	2750	2790		3510
	DB.S							10,85					
								65					
	DB.B							1,67					
	DB.C												
	KL												
GB										2,35	6,84		
						45				110	880		
BRZ										40,23	13,27	11,00	
						40				7105	2125	3285	
OL													
TP												1,56	
												570	
LP												2,95	
												825	
Razem		6,83	0,79		9,17		21,48	49,83	283,35	206,00	137,23	220,76	
		140	4		414	5655	5	1245	10875	24655	25700	73050	
LW	SO									2,01		4,84	
										360		1630	
	MD											4,49	
												1760	
	ŚW									1,85		1,67	
										240		615	
	BK								2,56	15,95	1,24		1,41
							203			210	100		460
	DB		0,68			15,21			11,46	17,23	8,18		2,66
						124	180		300	1060	1175		750
DB.S								3,08					
						50							
DB.B							1,68						
						5							

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
18,07	22,14			6,06			35,14			177,44	177,44	10,54
6585	9150			2290			8625			54426	54426	12,88
8,33										26,11	26,11	1,55
3220										8450	8450	2
5,22	2,81									31,40	31,40	1,87
2310	1375									13130	13130	3,11
					0,86					0,86	0,86	0,05
					935					935	935	0,22
60,13	12,80	14,33	21,72	44,00	38,27	7,27	157,12	32,24		991,15	998,01	59,3
19655	4940	6265	10335	20255	17950	4510	44790	10485		212984	213210	50,46
39,20	19,11	1,14	14,88	25,17	36,97	11,61	3,37	10,98		249,91	259,84	15,44
16000	7350	705	7210	14290	19990	6885	640	3875		86830	87162	20,63
					13,66					24,51	24,51	1,46
					9475					9540	9540	2,26
										1,67	1,67	0,1
				4,13						4,13	4,13	0,25
				1620						1620	1620	0,38
				0,19						0,19	0,19	0,01
				80						80	80	0,02
										9,19	9,19	0,55
										1035	1035	0,24
21,90	18,28						32,34	6,87		143,89	143,89	8,55
6460	5535						5515	1290		31355	31355	7,42
	0,95									0,95	0,95	0,06
	230									230	230	0,05
										1,56	1,56	0,09
										570	570	0,13
										2,95	2,95	0,18
										825	825	0,2
152,85	76,09	15,47	36,60	79,55	89,76	18,88	227,97	50,09		1665,91	1682,70	100
54230	28580	6970	17545	38535	48350	11395	59570	15650		422010	422568	100
1,37	7,30						2,07			17,59	17,59	9,25
535	2045						635			5205	5205	11,96
										4,49	4,49	2,36
										1760	1760	4,04
										3,52	3,52	1,85
										855	855	1,96
				2,63						23,79	23,79	12,51
				1420						2393	2393	5,5
2,09	1,26	2,28		7,84	4,20					57,20	73,09	38,46
730	530	1050		4405	2355					12535	12659	29,09
										3,08	3,08	1,62
										50	50	0,11
										1,68	1,68	0,88
										5	5	0,01

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	GB												
	BRZ												
	OL								4,40	0,36	4,15	10,93	
							46			590	75	1045	3545
	OS												0,19
							20						70
LP													
Razem			0,68		15,21		1,68	17,10	37,58	13,64	4,15	26,19	
					124	504		300	1860	1950	1045	8830	
OL	SO												
	ŚW								1,16				
									210				
	BRZ									2,50			
										505			
	OL			0,94	14,79			1,20	6,79	11,73	6,61	24,91	46,66
				50	812	221		470	1600	1210	5755	13565	
OL.S									3,46				
						55			500				
Razem			0,94	14,79			1,20	6,79	12,89	12,57	24,91	46,66	
			50	812	276		470	1810	2215	5755	13565		
OLJ	SO							4,97					
							13	275					
	BRZ												
	OL				1,10				9,65	1,87	3,76	7,11	
					23	22			1810	550	845	2375	
	OL.S								3,10				
									510				
Razem				1,10				4,97	12,75	1,87	3,76	7,11	
				23	35			275	2320	550	845	2375	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej	powierzchnia w ha / miąższość w m ³					
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
							6,38			6,38	6,38	3,36
							1350			1350	1350	3,1
	3,02						5,31			8,33	8,33	4,38
	1145						1150			2295	2295	5,27
6,39	8,15	6,91	3,79				1,98			47,06	47,06	24,76
2175	3235	3255	2005				560			16531	16531	38
										0,19	0,19	0,1
										90	90	0,21
0,90										0,90	0,90	0,47
325										325	325	0,75
10,75	19,73	9,19	3,79	10,47	4,20		15,74			174,21	190,10	100
3765	6955	4305	2005	5825	2355		3695			43394	43518	100
				1,80						1,80	1,80	1,09
				265						265	265	0,65
										1,16	1,16	0,7
										210	210	0,51
	2,43									4,93	4,93	2,98
	800									1305	1305	3,18
13,66	12,07	9,37	5,51							138,51	154,24	93,14
4080	4580	3825	2525							37831	38693	94,31
										3,46	3,46	2,09
										555	555	1,35
13,66	14,50	9,37	5,51	1,80						149,86	165,59	100
4080	5380	3825	2525	265						40166	41028	100
										4,97	4,97	6,29
										288	288	1,17
	2,90	0,59								3,49	3,49	4,41
	1125	170								1295	1295	5,26
7,28	14,48	9,65	4,24	8,37						66,41	67,51	85,38
2190	5220	3930	1795	3750						22487	22510	91,5
										3,10	3,10	3,92
										510	510	2,07
7,28	17,38	10,24	4,24	8,37						77,97	79,07	100
2190	6345	4100	1795	3750						24580	24603	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Łącznie	SO		251,64	10,04	52,61		1330,45	1181,94	862,41	1111,96	1053,12	2833,88
			3924	22	1401	40196	355	22175	111880	222110	267460	955670
	MD					65				4,63	21,46	29,64
										1050	6045	9755
	ŚW						7,41	1,00	14,17	32,46	45,34	78,27
							55	20	1320	6440	12290	31310
	DG											
	BK		6,31		3,22		9,22	94,04	454,83	178,75	118,48	136,99
			165		114	8362	25	1375	13820	17030	20570	41680
	DB		13,22	1,44	33,03		8,01	45,93	94,53	34,51		16,29
			90	14	745	1249	5	880	5240	3965		5065
	DB.S						30,88	7,12				
							325	70				
	DB.B						18,05	5,86	2,08			
							416	60				
	DB.C											
	KL											
	GB									2,35	7,54	
							45			110	1060	
	BRZ				13,60		2,75	6,44	15,03	113,95	74,90	93,41
					394	102		235	2065	19425	15995	25035
	OL			0,94	57,65		7,10	14,40	31,93	23,29	51,08	103,71
				50	1927	439		1085	4950	4255	11590	31330
	OL.S								3,10	3,46		
							55		510	500		
	TP											1,56
	OS										1,56	0,19
							20				415	70
	LP											2,95
Ogółem			271,17	12,42	160,11		1413,87	1356,73	1478,08	1505,36	1373,48	3296,89
			4179	86	4581	51329	515	25770	139785	274885	335425	1101310

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
powierzchnia w ha / miąższość w m ³												
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2485,77	1951,93	1107,32	1184,38	1138,63	157,92	7,24	383,40	23,19		16813,54	17127,83	81,48
852325	740410	449045	494675	491915	65770	2050	98720	6425		4821181	4826528	83,74
15,57	7,01	0,97								79,28	79,28	0,38
5890	2290	450								25545	25545	0,44
17,78	6,79	1,80		2,82	0,69		5,85			214,38	214,38	1,02
8020	2805	915		1410	410		1880			66875	66875	1,16
					0,86					0,86	0,86	0
					935					935	935	0,02
81,11	45,49	27,89	34,85	86,49	54,47	8,87	195,17	49,18		1575,83	1585,36	7,54
27415	16530	12500	16215	39705	25225	5270	53185	15205		314112	314391	5,45
45,79	23,37	6,68	24,21	92,66	70,70	15,95	28,28	15,47		522,38	570,07	2,71
17905	9045	2635	11785	51735	37865	8990	8060	5125		169549	170398	2,96
					13,66					51,66	51,66	0,25
					9475					9870	9870	0,17
				14,18						40,17	40,17	0,19
				7550						8026	8026	0,14
				4,13						4,13	4,13	0,02
				1620						1620	1620	0,03
				0,19						0,19	0,19	0
				80						80	80	0
	1,19		0,39				6,38			17,85	17,85	0,08
	515		120				1350			3200	3200	0,06
109,37	205,76	17,21	7,34	5,24			160,46	11,09		822,95	836,55	3,98
34130	64585	4815	2690	1520			33380	2130		206107	206501	3,58
44,93	56,01	46,50	21,89	9,69			6,86	4,29		421,68	480,27	2,28
14105	20910	19545	9595	4285			1445	545		124079	126056	2,19
										6,56	6,56	0,03
										1065	1065	0,02
										1,56	1,56	0,01
										570	570	0,01
0,25										2,00	2,00	0,01
90										595	595	0,01
0,90										3,85	3,85	0,02
325										1150	1150	0,02
2801,47	2297,55	1208,37	1273,06	1354,03	298,30	32,06	786,40	103,22		20578,87	21022,57	100
960205	857090	489905	535080	599820	139680	16310	198020	29430		5754559	5763405	100

Grunty związane z gospodarką leśną: 534,20

Ogółem lasy: 21556,77

Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 21555,9869

Tabela nr Va

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Powierzchnia zalesiona w ha									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BŚW	SO	310,21	345,95	181,30	314,89	329,47	395,82	589,32	186,12
	MD				0,12				
	ŚW	0,34	2,54	2,20	0,45				
	BK	0,77							
	DB		0,08		1,07				
	DB.B		0,67						
	JW								
BRZ	75,99	70,68	23,75	12,00	3,12	1,44	6,15	5,29	
Razem	ha	387,31	419,92	207,25	328,53	332,59	397,26	595,47	191,41
	%	9,69	10,51	5,19	8,22	8,32	9,94	14,91	4,79
BB	SO						4,15	0,87	
	BRZ						2,32		
Razem	ha						6,47	0,87	
	%						88,15	11,85	
BMŚW	SO	514,28	460,48	333,80	469,78	418,63	1356,02	1226,37	861,93
	MD	1,65	1,46	2,58	2,96	5,71	1,33	1,51	0,35
	ŚW	5,91	14,70	9,51	10,05	11,65	32,55	5,82	3,24
	DG						0,07		
	BK	34,96	13,13	8,04	3,20	0,17	0,11	3,13	6,17
	DB	10,72	25,74	11,87	3,02	5,22	1,67	3,34	0,84
	DB.S	0,99							
	DB.B	7,45	3,45						
	DB.C								
	GB								
	BRZ	99,32	78,23	73,65	22,33	16,35	46,80	41,51	52,27
	OL	0,63	0,65	0,28	0,14	0,34	3,30	1,20	2,02
	AK			0,11					
	OS				0,32				0,09
LP					0,08				
Razem	ha	675,91	597,84	439,84	511,80	458,15	1441,85	1282,88	926,91
	%	8,14	7,20	5,29	6,16	5,52	17,35	15,44	11,16
BMW	SO	38,05	57,81	25,53	44,18	49,43	53,13	47,03	35,29
	MD	0,30	0,43		0,33				
	ŚW	11,52	8,17	4,32	7,02	6,06	8,86	4,25	3,13
	BK	1,69	1,26	0,20					
	DB	1,29	4,57	0,70				0,25	
	DB.S	0,72	0,55						
	DB.B	1,48	1,95						
	GB								
	BRZ	8,39	7,71	2,64	5,91	3,63	6,57	6,29	14,26
	OL	1,79	0,58	0,19	2,37	0,28	1,08		0,61
LP		0,06							
Razem	ha	65,23	83,09	33,58	59,81	59,40	69,64	57,82	53,29
	%	9,88	12,61	5,09	9,06	9,00	10,55	8,76	8,07

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
312,95	421,40	334,59	59,54					3781,56	94,65
								0,12	0,00
0,97	2,43	3,17	0,19					12,29	0,31
								0,77	0,02
			0,20					1,35	0,03
								0,67	0,02
	0,17							0,17	0,00
	0,27							198,69	4,97
313,92	424,27	337,76	59,93					3995,62	100,00
7,86	10,62	8,45	1,50					100,00	100,00
								5,02	68,39
								2,32	31,61
								7,34	100,00
								100,00	100,00
602,09	598,23	530,25	47,25	1,35	63,30	9,73		7493,49	90,21
0,83								18,38	0,22
12,82	14,12	6,00			0,41			126,78	1,53
								0,07	0,00
2,11	6,42	6,69		0,10	24,80	0,49		109,52	1,32
0,16	1,97	4,80	0,65		2,22			72,22	0,87
					2,71			3,70	0,04
					13,27			24,17	0,29
0,19								0,19	0,00
	0,57				0,51			1,08	0,01
6,21	4,55	2,51			1,95			445,68	5,36
0,76	0,71	0,67		0,10				10,80	0,13
								0,11	0,00
0,08								0,49	0,01
					0,58			0,66	0,01
625,25	626,57	550,92	47,90	1,55	109,75	10,22		8307,34	100,00
7,53	7,54	6,63	0,58	0,02	1,32	0,12		100,00	100,00
32,61	22,70	47,03	13,43		17,92	5,31		489,45	74,15
								1,06	0,16
3,67	1,04	6,21			1,42			65,67	9,95
					8,70			11,85	1,80
0,30		0,12	0,68					7,91	1,20
					0,66			1,93	0,29
					4,48			7,91	1,20
					0,24			0,24	0,04
3,76	3,59	0,37	0,17		1,30			64,59	9,79
0,63	1,21	0,44						9,18	1,39
					0,16			0,22	0,03
40,97	28,54	54,17	14,28		34,88	5,31		660,01	100,00
6,21	4,32	8,21	2,16		5,28	0,80		100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia zalesiona w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BMB	SO		0,15	1,12	9,38	4,34	6,22	3,54	4,68
	ŚW		0,14	0,87	2,62	0,35	2,29	0,65	2,66
	BK								
	DB			0,10					
	BRZ			2,84	24,22	8,55	13,97	3,64	4,42
	OL			0,70	3,20	0,87			
Razem	ha		0,29	5,63	39,42	14,11	22,48	7,83	11,76
	%		0,18	3,56	24,89	8,91	14,20	4,94	7,43
LMŚW	SO	123,60	55,99	97,54	115,89	137,63	679,96	415,02	636,21
	SO.WE								0,40
	MD	6,35	0,99	2,83	6,62	19,77	21,57	7,10	5,15
	ŚW	2,41	4,31	11,64	17,12	29,33	29,08	10,04	8,90
	JD			0,35					
	DG								
	BK	30,50	41,23	161,55	50,29	20,10	39,91	32,94	56,64
	DB	12,91	24,38	52,17	8,03	4,61	11,66	13,87	4,50
	DB.S	13,49	6,53	1,84					
	DB.B	15,58	5,93	3,32					
	DB.C			0,78				0,34	
	KL	0,10					0,36	0,23	
	JW				0,25	0,19			
	WZ							0,23	
	GB	0,41	0,47	0,20	0,25	0,28	0,20	2,33	0,59
	BRZ	15,52	6,84	29,09	35,17	34,18	58,79	87,89	171,80
	OL	0,83	3,48	1,00	2,99	2,04	4,40	4,75	9,11
	OS				0,20	0,28	0,56	0,44	0,46
LP	2,45	0,57							
Razem	ha	224,15	150,72	362,31	236,81	248,41	846,49	575,18	894,02
	%	5,01	3,37	8,10	5,30	5,56	18,93	12,87	20,00
LMW	SO	12,25	8,03	22,95	38,18	27,12	113,70	42,12	39,10
	MD	0,55	0,11	0,18	1,20	1,01	2,43		
	ŚW	3,86	1,08	8,58	18,97	11,91	18,35	10,37	2,11
	DG								
	BK	1,21	5,82	15,76	1,93	0,11	1,06	0,35	0,78
	DB	2,06	6,37	12,67	1,96	0,09	0,28	0,56	0,66
	DB.S	3,01	0,50	0,91					
	DB.B	5,20							
	JS								
	GB		0,36		0,24			0,59	
	BRZ	2,13	0,58	9,34	14,93	28,68	17,61	22,94	27,83
	OL	5,86	3,33	3,40	6,08	8,54	25,97	14,35	14,36
	OL.S			0,29					
	OS					2,60	1,23	0,09	1,43
LP	0,78		0,16						
Razem	ha	36,91	26,18	74,24	83,49	80,06	180,63	91,37	86,27
	%	4,44	3,15	8,94	10,05	9,64	21,74	11,00	10,38

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
4,71	7,40	13,47	1,93	3,16				60,10	37,95
		1,84						11,42	7,21
	0,16							0,16	0,10
								0,10	0,06
10,48	3,82	5,86		0,61				78,41	49,52
0,39	1,32	1,29	0,40					8,17	5,16
15,58	12,70	22,46	2,33	3,77				158,36	100,00
9,84	8,02	14,18	1,47	2,38				100,00	100,00
102,23	86,04	148,66	23,29	0,63	88,09	6,05		2716,83	60,77
								0,40	0,01
2,49	0,28		0,26		2,05			75,46	1,69
4,41	1,02	3,87	0,80	0,26	4,31	0,53		128,03	2,86
								0,35	0,01
		0,17		0,14	0,21			0,52	0,01
15,01	13,21	55,10	16,59	1,12	105,08	14,57		653,84	14,62
2,39	14,08	48,21	22,94	3,59	32,63	3,74		259,71	5,81
					6,01			27,87	0,62
		8,15			30,66			63,64	1,42
								1,12	0,03
	0,22							0,91	0,02
	0,16	0,05			0,14			1,05	0,02
								0,23	0,01
0,50		0,71			2,46			8,40	0,19
6,45	2,71	4,01	1,02	0,07	31,81	2,48		487,83	10,91
1,18	0,60	2,23	0,91	0,13	2,38	1,65		37,68	0,84
	0,10							2,04	0,05
		0,49			1,33	0,07		4,91	0,11
134,66	118,42	271,65	65,81	5,94	307,16	29,09		4470,82	100,00
3,01	2,65	6,08	1,47	0,13	6,87	0,65		100,00	100,00
6,65	2,28	6,45	10,87		21,69	0,47		351,86	42,36
0,58		0,06						6,12	0,74
0,68		1,73			4,01			81,65	9,83
		0,03						0,03	0,00
0,28	1,97	1,28	0,98		15,22	1,69		48,44	5,83
1,09	1,12	6,17	2,02		10,29	0,19		45,53	5,48
					21,87			26,29	3,16
					1,72			6,92	0,83
0,05								0,05	0,01
	0,23							1,42	0,17
3,46	1,74	0,46			11,90	1,64		143,24	17,24
18,23	3,08	0,07	0,22		3,83	4,52		111,84	13,46
								0,29	0,03
0,26								5,61	0,68
0,14	0,04	0,03			0,37			1,52	0,18
31,42	10,46	16,28	14,09		90,90	8,51		830,81	100,00
3,78	1,26	1,96	1,70		10,94	1,02		100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia zalesiona w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LMB	SO			0,16	0,87	1,39	5,58	2,22	1,63
	MD				0,09				
	ŚW			3,49	1,60	2,04	3,28		
	BK			0,20					
	DB.B								
	BRZ			1,14	3,96	1,51	11,68	0,70	1,63
	OL			3,67	4,90	5,77	10,81	2,59	2,69
	OL.S								0,24
Razem	ha			8,66	11,42	10,71	31,35	5,51	6,19
	%			10,74	14,17	13,28	38,90	6,83	7,68
LŚW	SO	3,48	0,48	3,69	13,23	15,65	43,46	19,20	20,73
	MD	0,43		1,89	4,30	2,22	15,05	8,68	
	ŚW	0,37	0,48	8,08	7,35	6,80	21,45	9,01	2,16
	DG		0,32	0,09				0,39	
	BK	3,31	35,82	187,21	94,92	83,40	86,72	61,11	22,97
	DB	1,08	10,47	64,30	27,51	3,41	14,00	28,56	11,78
	DB.S	7,44		3,89	0,47	0,32			
	DB.B	2,23	1,65	0,31	1,04	0,11			
	DB.C								
	KL								
	JW	0,25	0,29	2,26	0,14		0,22	0,52	
	WZ	0,08							
	JS								
	GB	0,09		2,88	9,30	10,46	4,04	3,27	1,57
	BRZ			5,55	41,56	14,45	22,44	17,74	14,06
	OL	1,79		1,10	5,87	0,41	3,71	2,23	2,82
	OL.S			0,19					
	TP						1,56		
	OS						0,43	0,20	
	LP	0,93	0,32	1,91	0,31		7,68	1,94	
Razem	ha	21,48	49,83	283,35	206,00	137,23	220,76	152,85	76,09
	%	1,29	2,99	16,99	12,37	8,24	13,25	9,18	4,57

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
		0,06		1,16				13,07	16,21
								0,09	0,11
	0,21							10,62	13,17
0,13								0,33	0,41
		0,54						0,54	0,67
1,17	0,64			0,19				22,62	28,06
1,00	1,11			0,57				33,11	41,07
								0,24	0,30
2,30	1,96	0,60		1,92				80,62	100,00
2,85	2,43	0,74		2,38				100,00	100,00
	0,24	5,90	5,86	0,31	12,78	1,72		146,73	8,81
		0,75			0,47			33,79	2,03
	1,14	0,50	1,92		1,02			60,28	3,62
			0,68		0,33			1,81	0,11
13,99	19,83	46,44	45,38	9,68	158,69	32,35		901,82	54,13
1,14	14,00	17,76	23,23	6,78	19,48	10,39		253,89	15,24
			9,56		16,89	0,44		39,01	2,34
		1,24		1,62	1,16	1,00		10,36	0,62
	0,56	1,78			0,26			2,60	0,16
		0,18						0,18	0,01
								3,68	0,22
								0,08	0,00
		0,13						0,13	0,01
	0,33	1,98	1,90	0,16	2,11	0,33		38,42	2,31
0,34	0,50	1,90	1,23		12,43	2,70		134,90	8,10
		0,68		0,17	0,92	0,24		19,94	1,20
								0,19	0,01
								1,56	0,09
					0,23	0,48		1,34	0,08
		0,31		0,16	1,20	0,44		15,20	0,91
15,47	36,60	79,55	89,76	18,88	227,97	50,09		1665,91	100,00
0,93	2,20	4,78	5,39	1,13	13,68	3,01		100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia zalesiona w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LW	SO		1,84	1,43	2,40		3,60	0,68	5,43
	MD		0,50		0,59	0,13	2,24		
	ŚW		1,08	2,01	1,12	0,13	2,51	0,39	0,13
	BK	0,17	1,91	16,42	2,83		4,73	0,17	0,18
	DB		8,22	10,58	5,62		1,05	2,07	0,80
	DB.S		2,46	0,77					
	DB.B	1,01							
	KL		0,31						
	JW								0,13
	JS							0,11	
	GB			0,24				0,21	0,09
	BRZ		0,16	1,12	0,13	0,49	1,96	1,31	5,65
	OL	0,50	0,42	4,49	0,95	3,40	9,08	4,98	7,07
	OL.S							0,11	
	OS						0,09		
	LP		0,20	0,52			0,93	0,72	0,25
Razem	ha	1,68	17,10	37,58	13,64	4,15	26,19	10,75	19,73
	%	0,96	9,82	21,56	7,83	2,38	15,03	6,17	11,33
OL	SO				0,22		0,77	0,41	1,10
	MD				0,50				
	ŚW		0,44	1,79	1,38	1,10	2,10		0,90
	BK								
	DB				0,22				0,18
	BRZ		0,20	1,35	1,77	0,86	6,19	1,02	2,66
	OL	1,20	6,15	9,75	6,60	22,86	37,00	12,23	9,66
	OL.S				1,88	0,09	0,28		
	OS						0,32		
Razem	ha	1,20	6,79	12,89	12,57	24,91	46,66	13,66	14,50
	%	0,80	4,53	8,60	8,39	16,62	31,13	9,12	9,68
OLJ	SO		1,99						
	ŚW		0,50	1,22			0,10		
	BK		0,50						
	DB		0,99	0,10					
	BRZ				0,37		0,21		2,13
	OL		0,99	8,60	1,50	3,76	6,80	7,28	15,25
	OL.S			2,83					
Razem	ha		4,97	12,75	1,87	3,76	7,11	7,28	17,38
	%		6,37	16,35	2,40	4,82	9,12	9,34	22,30

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
0,41					1,16			16,95	9,73
								3,46	1,99
0,23		0,69			0,62			8,91	5,11
0,23	0,94	3,59	1,68		2,58			35,43	20,34
1,36		4,54	1,68		0,97			36,89	21,18
					3,30			6,53	3,75
								1,01	0,58
								0,31	0,18
								0,13	0,07
								0,11	0,06
0,46	0,19	1,56	0,84		2,24			5,83	3,35
1,26	0,19				2,94			15,21	8,73
5,06	2,47	0,09			1,61			40,12	23,03
								0,11	0,06
0,18								0,27	0,15
					0,32			2,94	1,69
9,19	3,79	10,47	4,20		15,74			174,21	100,00
5,28	2,18	6,01	2,41		9,04			100,00	100,00
		1,26						3,76	2,51
								0,50	0,33
								7,71	5,14
0,07								0,07	0,05
	0,09							0,49	0,33
0,42	0,06	0,36						14,89	9,94
8,88	5,36	0,18						119,87	79,99
								2,25	1,50
								0,32	0,21
9,37	5,51	1,80						149,86	100,00
6,25	3,68	1,20						100,00	100,00
								1,99	2,55
								1,82	2,33
								0,50	0,64
	0,05							1,14	1,46
0,90	0,24	0,42						4,27	5,48
9,34	3,95	7,95						65,42	83,91
								2,83	3,63
10,24	4,24	8,37						77,97	100,00
13,13	5,44	10,73						100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Powierzchnia zalesiona w ha							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Łącznie	SO	1001,87	932,72	667,52	1009,02	983,66	2662,41	2346,78	1792,22
	SO.WE								0,40
	MD	9,28	3,49	7,48	16,71	28,84	42,62	17,29	5,50
	ŚW	24,41	33,44	53,71	67,68	69,37	120,57	40,53	23,23
	JD			0,35					
	DG		0,32	0,09			0,07	0,39	
	BK	72,61	99,67	389,38	153,17	103,78	132,53	97,70	86,74
	DB	28,06	80,82	152,49	47,43	13,33	28,66	48,65	18,76
	DB.S	25,65	10,04	7,41	0,47	0,32			
	DB.B	32,95	13,65	3,63	1,04	0,11			
	DB.C			0,78				0,34	
	KL	0,10	0,31				0,36	0,23	
	JW	0,25	0,29	2,26	0,39	0,19	0,22	0,52	0,39
	WZ	0,08						0,23	
	JS							0,11	
	GB	0,50	0,83	3,32	9,79	10,74	4,24	6,40	2,25
	BRZ	201,35	164,40	150,47	162,35	111,82	189,98	189,19	302,00
	OL	12,60	15,60	33,18	34,60	48,27	102,15	49,61	63,59
	OL.S			3,31	1,88	0,09	0,28	0,11	0,24
	AK			0,11					
TP						1,56			
OS				0,52	2,88	2,63	0,73	1,98	
LP	4,16	1,15	2,59	0,31	0,08	8,61	2,66	0,25	
Ogółem	ha	1413,87	1356,73	1478,08	1505,36	1373,48	3296,89	2801,47	2297,55
	%	6,87	6,59	7,18	7,32	6,67	16,03	13,61	11,16

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1061,65	1138,29	1087,67	162,17	6,61	204,94	23,28		15080,81	73,28
								0,40	0,00
3,90	0,28	0,81	0,26		2,52			138,98	0,68
22,78	19,96	24,01	2,91	0,26	11,79	0,53		515,18	2,50
								0,35	0,00
		0,20	0,68	0,14	0,54			2,43	0,01
31,82	42,53	113,10	64,63	10,90	315,07	49,10		1762,73	8,57
6,44	31,31	81,60	51,40	10,37	65,59	14,32		679,23	3,30
			9,56		51,44	0,44		105,33	0,51
		9,93		1,62	51,29	1,00		115,22	0,56
0,19	0,56	1,78			0,26			3,91	0,02
	0,22	0,18						1,40	0,01
	0,33	0,05			0,14			5,03	0,02
								0,31	0,00
0,05		0,13						0,29	0,00
0,96	1,32	4,25	2,74	0,16	7,56	0,33		55,39	0,27
34,45	18,31	15,89	2,42	0,87	62,33	6,82		1612,65	7,84
45,47	19,81	13,60	1,53	0,97	8,74	6,41		456,13	2,22
								5,91	0,03
								0,11	0,00
								1,56	0,01
0,52	0,10				0,23	0,48		10,07	0,05
0,14	0,04	0,83		0,16	3,96	0,51		25,45	0,12
1208,37	1273,06	1354,03	298,30	32,06	786,40	103,22		20578,87	100,00
5,87	6,19	6,58	1,45	0,16	3,82	0,50		100,00	100,00

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 20578,2859

Tabela nr V b

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Miąższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BŚW	SO		3850	21565	57620	73555	113520	181050	65235
	MD				25				
	ŚW			35	70				
	DB				50				
	JW								
	BRZ		1655	3050	1750	560	370	1605	1500
Razem	m3		5505	24650	59515	74115	113890	182655	66735
	%		0,57	2,55	6,16	7,67	11,78	18,89	6,90
BB	SO						1135	150	
	BRZ						350		
Razem	m3						1485	150	
	%						90,83	9,17	
BMŚW	SO		9560	47125	98415	110575	457840	429980	336805
	MD		45	360	570	1570	465	515	125
	ŚW		195	665	1730	3295	12610	2820	1425
	DG						35		
	BK	35		35	255	20	25	760	1060
	DB			380	250	900	410	820	340
	DB.C								
	GB								
	BRZ		2765	9430	3705	3220	12315	11760	16235
	OL		30	55	30	95	1025	295	825
	AK			25					
	OS				70				25
	LP					15			
Razem	m3	35	12595	58075	105025	119690	484725	446950	356840
	%	0,00	0,52	2,41	4,36	4,96	20,11	18,53	14,80
BMW	SO		1045	3600	9890	13725	18160	18690	12665
	MD				70				
	ŚW			270	1330	1345	3935	1835	1130
	DB			15				45	
	BRZ		285	440	1055	760	1620	1680	4040
	OL		60	15	455	40	345		200
Razem	m3		1390	4340	12800	15870	24060	22250	18035
	%		0,81	2,54	7,49	9,29	14,09	13,03	10,56
BMB	SO			155	1670	1130	1240	825	1510
	ŚW			65	375	105	785	180	1045
	BK								
	DB			5					
	BRZ			305	3395	1260	2115	735	1015
	OL			110	550	290			
Razem	m3			640	5990	2785	4140	1740	3570
	%			1,68	15,75	7,32	10,89	4,58	9,39

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższość w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
116145	165410	131770	24090					953810	98,68
								25	0
275	930	620	70					2000	0,21
			60					110	0,01
	50							50	0,01
	55							10545	1,09
116420	166445	132390	24220					966540	100
12,05	17,22	13,70	2,51					100,00	100
								1285	78,59
								350	21,41
								1635	100
								100,00	100
252670	261000	234185	19865	485	27635	2875		2289015	94,94
360								4010	0,17
5875	5190	2695			190			36690	1,52
								35	0
345	1225	2620		55	955	115		7505	0,31
60	905	1940	255					6260	0,26
75								75	0
	45							45	0
1820	1605	815			760			64430	2,67
365	215	240		15				3190	0,13
								25	0
20								115	0
								15	0
261590	270185	242495	20120	555	29540	2990		2411410	100
10,85	11,20	10,06	0,83	0,02	1,23	0,12		100,00	100
13675	10110	22715	5670		7020	1710		138675	81,19
								70	0,04
1980	425	3800			765			16815	9,85
80		60	250					450	0,26
1260	1145	120	40		425			12870	7,54
215	415	170						1915	1,12
17210	12095	26865	5960		8210	1710		170795	100
10,08	7,08	15,73	3,49		4,81	1,00		100,00	100
1535	2625	5365	630	870				17555	46,17
		1045						3600	9,47
	80							80	0,21
								5	0,01
2590	1315	1660		110				14500	38,13
130	565	500	140					2285	6,01
4255	4585	8570	770	980				38025	100
11,19	12,06	22,54	2,02	2,58				100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
		Miaższość w m ³							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LMSW	SO	110	1955	15125	26365	40600	251475	156545	251845
	SO.WE								125
	MD		45	435	1475	5340	6845	2565	1700
	ŚW		85	905	2935	8440	13520	4505	3200
	DG								
	BK	170	415	4440	4330	3180	10255	10090	16740
	DB	35	190	2235	550	860	3730	4105	1790
	DB.B			20					
	DB.C			45				70	
	KL						95	60	
	JW				20	25			110
	WZ							60	
	GB	30	5		20	55	65	385	195
	BRZ	125	420	4290	5895	7650	16985	26555	52055
	OL	5	215	95	665	465	1665	1765	3200
	OS				45	90	210	170	165
LP									
Razem	m3	475	3330	27590	42300	66705	304845	206875	331125
	%	0,04	0,25	2,05	3,15	4,96	22,68	15,39	24,64
LMW	SO		225	3810	9340	8405	40150	16760	15000
	MD		10	15	270	265	750		
	ŚW		15	430	4125	3205	7830	4915	980
	DG								
	BK		55	115	175	20	240	65	210
	DB			110	250	15	65	155	175
	JS								
	GB				20			65	
	BRZ		15	1390	2900	6170	4415	6950	8445
	OL		345	795	1185	1975	8535	5015	6025
	OL.S			60					
	OS					755	500	35	605
	LP								
Razem	m3		665	6725	18265	20810	62485	33960	31440
	%		0,29	2,94	7,98	9,09	27,29	14,84	13,74
LMB	SO			15	100	250	1255	550	555
	MD				15				
	ŚW			160	170	505	880		
	BK								
	DB.B								
	BRZ			150	520	275	2770	145	335
	OL			575	810	1075	2955	665	1155
	OL.S								40
Razem	m3			900	1615	2105	7860	1360	2085
	%			4,96	8,90	11,60	43,32	7,50	11,49

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miaższność w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
43770	38425	72490	9970	250	39785	1380		950090	70,69
								125	0,01
1060	110		235		720			20530	1,53
2515	490	2070	540	135	1910	205		41455	3,08
		175		125	155			455	0,03
6545	5410	24145	7395	550	11715	4160		109540	8,15
720	6930	25520	12915	1730	7180	945		69435	5,17
		4575						4595	0,34
								115	0,01
	90							245	0,02
	70	15						240	0,02
								60	0
130		165			55			1105	0,08
2185	1030	1375	360	30	13630	520		133105	9,9
450	240	955	370	45	1450	485		12070	0,9
	30							710	0,05
		110			130			240	0,02
57375	52825	131595	31785	2865	76730	7695		1344115	100
4,27	3,93	9,79	2,36	0,21	5,71	0,57		100,00	100
3220	885	3110	4775		10025	120		115825	50,6
240		25						1575	0,69
355		980			1640			24475	10,69
		20						20	0,01
55	930	645	360		755			3625	1,58
350	400	4320	895		2225			8960	3,91
15								15	0,01
	65							150	0,07
1020	590	175			4205	635		36910	16,13
7710	1500	25	90		1425	630		35255	15,4
								60	0,03
55								1950	0,85
45	10	10						65	0,03
13065	4380	9310	6120		20275	1385		228885	100
5,71	1,91	4,07	2,67		8,86	0,61		100,00	100
		20		290				3035	16,73
								15	0,08
	100							1815	10
50								50	0,28
		200						200	1,1
310	120			55				4680	25,79
430	475			170				8310	45,8
								40	0,22
790	695	220		515				18145	100
4,35	3,83	1,21		2,84				100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Miaższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
LŚW	SO		40	340	3025	4525	15510	7175	8830
	MD			365	975	620	4760	3035	
	ŚW		105	375	1035	1945	10085	4890	1130
	DG			5				205	
	BK	5	930	5770	8105	13365	26915	20130	8080
	DB		170	2825	2620	305	4245	11285	4685
	DB.S								
	DB.B			10	15				
	DB.C								
	KL								
	JW			140	25		55	240	
	JS								
	GB			150	595	1525	765	690	275
	BRZ			685	7170	3315	6300	5060	4395
	OL			100	1080	100	1265	805	1185
	OL.S			30					
	TP						570		
	OS						140	55	
LP			80	10		2440	660		
Razem	m3	5	1245	10875	24655	25700	73050	54230	28580
	%	0,00	0,30	2,61	5,92	6,17	17,56	13,02	6,86
LW	SO		115	310	490		1260	275	1810
	MD		30		135	35	835		
	ŚW		95	165	125	20	1175	215	80
	BK			150	180		1375	30	80
	DB		40	330	815		285	720	355
	JW								55
	JS							40	
	GB							65	30
	BRZ		10	160	15	100	560	380	1630
	OL		10	720	190	890	3040	1755	2860
	OL.S							45	
	OS						45		
	LP			25			255	240	55
Razem	m3		300	1860	1950	1045	8830	3765	6955
	%		0,70	4,34	4,55	2,44	20,57	8,78	16,22
OL	SO				40		265	120	305
	MD				85				
	ŚW			180	210	265	770		340
	BK								
	DB				15				35
	BRZ			135	305	180	1325	230	865
	OL		470	1495	1245	5300	11000	3730	3835
	OL.S				315	10	100		
	OS						105		
Razem	m3		470	1810	2215	5755	13565	4080	5380
	%		1,18	4,54	5,55	14,43	34,00	10,23	13,49

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miaższość w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	115	2320	2565	185	6465	595		51690	12,41
		315			285			10355	2,49
	750	250	1300		365			22230	5,34
			845					1055	0,25
6135	9245	21945	22295	4855	41030	9935		198740	47,73
705	6855	10725	13325	4770	5015	4105		71635	17,21
			6930					6930	1,66
		485		1370				1880	0,45
	275	710			130			1115	0,27
		75						75	0,02
								460	0,11
		40						40	0,01
	125	680	630	50	395	80		5960	1,43
130	180	515	460		5105	600		33915	8,15
		285		70	545	50		5485	1,32
								30	0,01
								570	0,14
					160	120		475	0,11
		190		95	75	165		3715	0,89
6970	17545	38535	48350	11395	59570	15650		416355	100
1,67	4,21	9,26	11,61	2,74	14,31	3,76		100,00	100
205					505			4970	11,59
								1035	2,41
120		390			205			2590	6,04
120	460	1950	880		625			5850	13,64
660		2850	1240		100			7395	17,24
								55	0,13
								40	0,09
150	50	605	235		540			1675	3,91
410	60				975			4300	10,03
2575	1435	30			745			14250	33,22
								45	0,1
65								110	0,26
								575	1,34
4305	2005	5825	2355		3695			42890	100
10,04	4,67	13,58	5,49		8,62			100,00	100
		215						945	2,37
								85	0,21
								1765	4,42
25								25	0,06
	60							110	0,28
95	15	30						3180	7,97
3705	2450	20						33250	83,36
								425	1,07
								105	0,26
3825	2525	265						39890	100
9,59	6,33	0,66						100,00	100

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
		I		II		III		IV	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Miaższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
OLJ	SO		150						
	ŚW			135			40		
	DB			5					
	BRZ				105		45		775
	OL		125	1675	445	845	2290	2190	5570
	OL.S			505					
Razem	m3		275	2320	550	845	2375	2190	6345
	%		1,12	9,45	2,24	3,44	9,68	8,92	25,86
Łącznie	SO	110	16940	92045	206955	252765	901810	812120	694560
	SO.WE								125
	MD		130	1175	3620	7830	13655	6115	1825
	ŚW		495	3385	12105	19125	51630	19360	9330
	DG			5			35	205	
	BK	210	1400	10510	13045	16585	38810	31075	26170
	DB	35	400	5905	4550	2080	8735	17130	7380
	DB.S								
	DB.B			30	15				
	DB.C			45				70	
	KL						95	60	
	JW			140	45	25	55	240	165
	WZ							60	
	JS							40	
	GB	30	5	150	635	1580	830	1205	500
	BRZ	125	5150	20035	26815	23490	49170	55100	91290
	OL	5	1255	5635	6655	11075	32120	16220	24855
	OL.S			595	315	10	100	45	40
	AK			25					
	TP						570		
OS				115	845	1000	260	795	
LP			105	10	15	2695	900	55	
Ogółem	m3	515	25775	139785	274880	335425	1101310	960205	857090
	%	0	0	2	5	6	19	17	15

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miaższość w m ³									%
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
								150	0,61
								175	0,71
	25							30	0,12
260	90	125						1400	5,7
3840	1680	3625						22285	90,8
								505	2,06
4100	1795	3750						24545	100
16,70	7,31	15,28						100,00	100
431220	478570	472190	67565	2080	91435	6680		4527045	79,39
								125	0
1660	110	340	235		1005			37700	0,66
11120	7885	11850	1910	135	5075	205		153610	2,69
		195	845	125	155			1565	0,03
13275	17350	51305	30930	5460	55080	14210		325415	5,71
2575	15175	45415	28940	6500	14520	5050		164390	2,88
			6930					6930	0,12
		5260		1370				6675	0,12
75	275	710			130			1305	0,02
	90	75						320	0,01
	120	15						805	0,01
								60	0
15		40						95	0
280	285	1450	865	50	990	80		8935	0,16
10080	6205	4815	860	195	25100	1755		320185	5,61
19420	8975	5850	600	300	4165	1165		138295	2,42
								1105	0,02
								25	0
								570	0,01
140	30				160	120		3465	0,06
45	10	310		95	205	165		4610	0,08
489905	535080	599820	139680	16310	198020	29430		5703230	100
9	9	11	2	0	3	1		100	100

Tabela nr VI

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku						
			I		II		III		
			01.sty	11	21	31	41	51	
			10	20	30	40	50	60	
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
SPECJALNE (S)	100	SO	27,15	24,06	38,90	47,11	40,93	92,24	
				335	4975	8305	10495	28915	
	100	MD					1,08	4,72	
							310	1465	
	80	ŚW			3,92		2,71	5,68	
					220		770	1845	
	100	DG							
	110	BK		8,47	31,58	8,58	17,37	21,06	
					45	560	640	4185	6685
	140	DB	0,86	6,33	14,05			9,60	
			5	130	590			3030	
	140	DB.B	0,67						
			5						
	80	GB							
	80	BRZ		0,77	5,38	35,79	25,50	28,49	
				50	660	5345	4330	5450	
	60	OL				3,63			
						515			
	80	OL		2,17	18,29	8,69	24,51	56,28	
				120	2825	1750	5255	16845	
	60	OL.S			3,10	3,46			
					510	500			
	40	TP						1,56	
								570	
	60	OS						0,19	
							70		
80	LP						1,85		
							505		
Ra-			28,68	41,80	115,22	107,26	112,10	221,67	
zem			10	680	10340	17055	25345	65380	

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
IV		V		VI	VII	VIII				
61	71	81	91	101	121	141 i wyż.				
70	80	90	100	120	140					
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³										
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
41,70	39,34	20,83	64,26	82,30	47,85	7,24	14,17			588,08
13770	14485	8655	26010	34190	20715	2050	3695			176595
	1,33									7,13
	460									2235
0,95	3,81				0,69					17,76
510	1505				410					5260
					0,86					0,86
					935					935
14,32	8,22	2,06	21,84	47,16	30,43	7,21	46,98	11,04		276,32
5995	2850	1000	10595	22955	15275	4650	11330	3760		90525
19,67	5,23	3,42	2,78	16,75	26,94	12,29		2,11		120,03
8095	2210	1755	1355	9725	14645	7290		930		49760
				0,60						1,27
				220						225
	1,19		0,39				3,52			5,10
	515		120				610			1245
24,08	38,84	12,86	6,71	5,24			4,17			187,83
7410	11615	3430	2420	1520			660			42890
	0,89									4,52
	375									890
23,53	25,74	26,49	11,36	9,69						206,75
7560	9555	11085	5260	4285						64540
										6,56
										1010
										1,56
										570
0,25										0,44
90										160
0,90										2,75
325										830
125,40	124,59	65,66	107,34	161,74	106,77	26,74	68,84	13,15		1426,96
43755	43570	25925	45760	72895	51980	13990	16295	4690		437670

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
			I		II		III	
			01.sty	11	21	31	41	51
			10	20	30	40	50	60
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
LASÓW OCHRON- NYCH (O)	100	SO	243,97	205,79	209,32	258,38	203,11	515,49
			30	3500	27565	48100	50835	166110
	100	MD						
	80	ŚW	2,59	1,00	1,16	5,09	5,65	8,83
				20	210	795	1275	3030
	110	BK		24,78	69,32	30,59	28,67	33,70
				540	2925	2170	6080	10425
	140	DB		10,39	12,16	12,01		
				250	1100	1445		
	140	DB.S	4,03					
			70					
	140	DB.B	3,72					
			55					
	80	BRZ	0,14	0,98		10,58	14,97	3,39
				20		2220	3655	915
	80	OL		2,43	3,67	6,86	11,21	23,59
				145	450	1320	2595	6860
	80	LP						1,10
								320
	Ra-		254,45	245,37	295,63	323,51	263,61	586,10
zem		155	4475	32250	56050	64440	187660	
LASÓW GOSPO- DARCZYCH (GZ)	100	SO	881,94	867,06	460,92	631,01	628,48	1475,91
			35	15775	59040	127695	155025	485370
	100	MD					0,62	
							140	
	80	ŚW	3,19		5,34	5,23	10,62	35,09
					370	1240	2585	14250
	110	BK		5,36	2,76			
					55			
	140	DB			3,57			
					355			
	140	DB.S		0,61				
	80	BRZ	2,61	2,80	2,81	3,66	6,15	12,87
				165	460	645	1175	3200
	60	OL			2,35		0,45	1,39
					465		110	405
	80	OL	4,80	6,21	5,57	3,75	12,87	17,47
				550	905	595	3145	5530
	Ra-		892,54	882,04	483,32	643,65	659,19	1542,73
	zem		35	16490	61650	130175	162180	508755

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
IV		V		VI	VII	VIII				
61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³										
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
477,94	291,91	286,94	327,15	179,65	31,20		31,75	5,36		3267,96
159450	107795	113375	139635	74945	12490		8200	1725		913755
2,54		0,97								3,51
730		450								1180
1,47	1,41			0,72			3,20			31,12
610	550			300			1220			8010
11,95	12,17	12,30	2,40	10,32	13,13		47,44	8,80		305,57
3290	4820	5320	1270	4390	5585		16295	2790		65900
2,84	2,82	1,39	4,91	14,94	2,78	1,29		4,49		70,02
795	1120	355	2490	8475	1205	540		1250		19025
										4,03
										70
										3,72
										55
11,39	30,06	2,56					9,55			83,62
3415	9290	820					2170			22505
7,35	4,84	13,47	3,37							76,79
2290	1625	5695	1125							22105
										1,10
										320
515,48	343,21	317,63	337,83	205,63	47,11	1,29	91,94	18,65		3847,44
170580	125200	126015	144520	88110	19280	540	27885	5765		1052925
1497,15	899,39	715,16	711,77	722,44	57,61					9548,84
507995	340795	290840	293575	306600	23980					2606725
										0,62
										140
10,10	1,57			2,10						73,24
4880	750			1110						25185
										8,12
										55
										3,57
										355
										0,61
7,93	14,63	1,79								55,25
2165	4440	565								12815
										4,19
										980
9,85	10,74	4,55	2,80							78,61
3230	4475	1870	1450							21750
1525,03	926,33	721,50	714,57	724,54	57,61					9773,05
518270	350460	293275	295025	307710	23980					2668005

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku					
			I		II		III	
			01.sty	11	21	31	41	51
			10	20	30	40	50	60
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
(GPZ)	100	SO	177,39	85,03	153,27	175,46	180,60	750,24
			290	2565	20300	38010	51105	275275
	100	MD				4,63	19,76	24,92
						1050	5595	8290
	80	SW	1,63		3,75	22,14	26,36	28,67
					520	4405	7660	12185
	110	BK	9,22	55,43	351,17	139,58	72,44	82,23
			25	790	10280	14220	10305	24570
	140	DB	7,15	29,21	64,75	22,50		6,69
				500	3195	2520		2035
	140	DB.S	26,85	6,51				
	140	DB.B	13,66	5,86	2,08			
	140	DB.C						
	80	KL						
	80	GB				2,35	7,54	
						110	1060	
	80	BRZ		1,89	6,84	63,92	28,28	48,66
					945	11215	6835	15470
	60	OL						
80	OL	2,30	3,59	2,05	0,36	2,04	4,98	
			270	305	75	485	1690	
60	OS					1,56		
						415		
Ra-		238,20	187,52	583,91	430,94	338,58	946,39	
zem		315	4125	35545	71605	83460	339515	
OGÓLEM GOSP. (G)			1130,74	1069,56	1067,23	1074,59	997,77	2489,12
			350	20615	97195	201780	245640	848270
Łącznie			1413,87	1356,73	1478,08	1505,36	1373,48	3296,89
			515	25770	139785	274885	335425	1101310

Drzewostany w klasach i podklasach wieku							KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
IV		V		VI	VII	VIII				
61	71	81	91	101	121	141 i wyż.				
70	80	90	100	120	140					
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³										
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
468,98	721,29	84,39	81,20	154,24	21,26		337,48	17,83		3408,66
171110	277335	36175	35455	76180	8585		86825	4700		1083910
13,03	5,68									68,02
5160	1830									21925
5,26		1,80					2,65			92,26
2020		915					660			28365
54,84	25,10	13,53	10,61	29,01	10,91	1,66	100,75	29,34		985,82
18130	8860	6180	4350	12360	4365	620	25560	8655		149270
23,28	15,32	1,87	16,52	60,97	40,98	2,37	28,28	8,87		328,76
9015	5715	525	7940	33535	22015	1160	8060	2945		99160
					13,66					47,02
					9475					9475
				13,58						35,18
				7330						7330
				4,13						4,13
				1620						1620
				0,19						0,19
				80						80
							2,86			12,75
							740			1910
65,97	122,23		0,63				146,74	11,09		496,25
21140	39240		270				30550	2130		127795
0,83										0,83
180										180
3,37	13,80	1,99	4,36				6,86	4,29		49,99
845	4880	895	1760				1445	545		13195
										1,56
										415
635,56	903,42	103,58	113,32	262,12	86,81	4,03	625,62	71,42		5531,42
227600	337860	44690	49775	131105	44440	1780	153840	18975		1544630
2160,59	1829,75	825,08	827,89	986,66	144,42	4,03	628,27	89,25		15304,47
745870	688320	337965	344800	438815	68420	1780	153840	18975		4212635
2801,47	2297,55	1208,37	1273,06	1354,03	298,30	32,06	786,40	103,22		20578,87
960205	857090	489905	535080	599820	139680	16310	198020	29430		5703230

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 20578,2859

Tabela nr VIII a

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mączszości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku							
	I		II		III		IV	
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Bieżący roczny przyrost mączszości w m ³								
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SO	180	6660	10075	10995	9115	23845	18285	13045
MD				40	205	235	125	30
ŚW			170	445	550	1085	220	55
DG								
BK		195	1735	1375	1055	1325	720	380
DB		105	530	255		120	400	170
DB.S	10	5						
DB.B	5		5					
DB.C								
KL								
GB				10	55			5
BRZ	5	30	115	780	485	540	610	855
OL	15	100	245	120	280	560	165	250
OL.S			25	20				
TP						10		
OS					10			
LP						15	5	
Razem	215	7095	12900	14040	11755	27735	20530	14790

Drzewostany w klasach i podklasach wieku					KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
V		VI	VII	VIII					
81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost mierzności w m ³									
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
6970	6720	5565	560	5	1265	70		113355	84,14
10								645	0,48
15		15	5		30			2590	1,92
			5					5	0
220	260	545	300	35	605	205		8955	6,65
30	140	510	350	75	45	35		2765	2,05
			90					105	0,08
		80						90	0,07
		15						15	0,01
					25			95	0,07
25	10	10			440	35		3940	2,92
220	80	35			15	5		2090	1,55
								45	0,03
								10	0,01
								10	0,01
								20	0,01
7490	7210	6775	1310	115	2425	350		134735	100

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 116230m³/1rok = 1162300m³/10 lat = 86% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela nr XI

Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko Przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW		383,62	3,55			0,14						387,31
BMŚW		602,85	26,38									629,23
BMW		51,69	2,59		0,69							54,97
LMŚW		144,00	23,32		1,43							168,75
LMW		29,40	1,68		1,04							32,12
LŚW		16,55	2,46									19,01
LW			1,68									1,68
OL		1,20										1,20
Ogółem		1229,31	61,66		3,16	0,14						1294,27

Tabela nr XII

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana	
1	2	3	4	5	6	7	
KO	BMŚW		BK	57,26	46,0	12	
	BMŚW		DB.B	42,34	30,0	12	
	BMŚW		DB.S	10,15	40,0	12	
	BMW		BK	17,15	51,3	12	
	BMW		DB.B	17,73	30,0	12	
	LMŚW		BK	144,63	57,0	12	
			9110		29,55	74,1	22
			9130		2,39	60,0	22
			9160		1,2	90,0	11
			9190		3,66	50,0	12
	LMŚW		DB	22,68	48,9	12	
	LMŚW		DB.B	77,70	36,6	11	
			9160		12,47	30,0	12
	LMŚW		DB.S	12,88	36,5	12	
	LMW		BK	11,98	66,8	12	
			9110		6,11	51,8	22
	LMW		DB	21,99	45,6	12	
	LMW		DB.B	4,77	40,0	11	
	LMW		DB.S	39,44	54,3	12	
			9160		6,61	70,0	12
	LŚW		BK	35,64	67,2	22	
			9110		4,8	60,0	22
			9130		130,15	66,3	12
			9160		5,97	60,0	12
	LŚW		DB	16,92	41,9	12	
			9130		2,08	50,0	22
	LŚW		DB.B	1,71	50,0	11	
	LŚW		DB.S	29,24	58,6	12	
	LŚW		DG	1,46	50,0	12	
	LW		BK	3,52	50,0	12	
	LW		DB	2,07	30,0	12	
	LW		DB.S	7,29	35,7	12	
		9160		2,86	30,0	11	
Razem				786,40	52,4	12	

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana	
1	2	3	4	5	6	7	
KDO	LMŚW	9110	BK	2,78	30,0	22	
		9130		3,56	30,0	22	
	LMŚW	9110	DB	4,7	10,0	22	
		LMW	BK	4,22	40,0	12	
	LŚW	9130	BK	15,96	33,7	11	
	LŚW		DB				
	LŚW	9190		8,87	30,0	11	
	LŚW		DB.B	4,45	20,0	11	
Razem				44,54	29,2	11	
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		BK	6,07	46,0	12	
	BMŚW		DB	3,25	30,0	12	
	BMŚW		SO	57,83	98,5	11	
	BMW		SO	10,26	95,2	11	
	LMŚW	9110	9130	BK	113,67	90,6	12
					40,03	80,1	12
					32,62	91,0	12
	LMŚW		DB	18,16	74,9	12	
	LMŚW		DB.B	9,58	45,5	12	
	LMŚW		DB.S	3,43	34,7	12	
			9160		3,27	100,0	11
	LMŚW		SO	57,86	98,2	11	
	LMW		BK	13,28	88,3	12	
			9110		3,61	90,0	12
			9130		10,66	90,0	12
	LMW		DB	13,68	90,0	22	
	LMW		SO	6,90	93,1	11	
	LŚW		BK	41,86	91,9	12	
			9110		14,47	94,0	12
			9130		185,44	89,2	12
			9160		6,17	89,0	12
	LŚW		DB	7,53	97,9	12	
			9160		6,67	81,2	12
LŚW		GB	2,35	90,0	12		
LW		BK	7,68	90,0	12		
		9130		1,77	80,0	12	
		9160		2,56	80,0	12	
LW		DB	9,67	87,7	12		
Razem				690,33	89,0	12	
Ogółem				1521,27	68,4	12	

Tabela nr XIII

Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	NADLEŚNICTWO CZŁUCHÓW					
			Stan na:					
			1.01.79 r.	1.01.93 r.	1.01.03 r.	1.01.13 r.	1.01.23 r.	
1	2	3	4	5	6	7	8	
1	Powierzchnia gruntów leśnych zal. i niezal.	ha	21394	21642	22178	22333	21023	
2	Zasoby miąższości – m ³ brutto	tys. m ³	3818	4088	5134	6215	5763	
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach i podklasach wieku	IIa	m ³	125	102	95	109	95
		IIb	–	202	158	210	220	183
		IIIa	–	238	218	255	303	244
		IIIb	–	266	254	280	337	334
		IVa	–	281	268	302	336	343
		IVb	–	320	283	308	369	373
		Va	–	329	305	320	375	405
		Vb	–	336	325	334	377	420
		VI	–	341	335	344	398	443
		VII i st.	–	337	317	348	424	472
		K.O.	–	165	199	233	224	252
K.D.O.	–	189	233	-	225	285		
4	Przeciętna zasobność na 1 ha w m ³ (na gruntach zal. i niezal.)	m ³	178	189	231	278	274	
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	45	49	55	58	61	
6	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	3,12	5,26	7,05	6,96	6,55	
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,66	1,59	1,08	3,40	4,07	
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,08	1,97	2,06	3,60	3,30	
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	4,35	7,34	9,89	7,53	

Tabela XIV

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat opty- malny	etat z po- trzeb prze- budowy	etat wg okresów uprzętnięcia w KO i KDO		
	z ostat- niej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	238	2170	20210	20210
LASÓW OCHRONNYCH (O)	14820	15196	13755	14820	509	2726	144612	144612
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	<u>47035</u> 113,79	<u>45720</u> 119,56	<u>34293</u> 80,94	<u>45720</u> 113,79	<u>2278</u> 5,57	x	x	<u>451371</u> 1146,17
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	17476	23071	21776	21776	3685	19859	x	197418
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	x	x	x	x	x	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	64511	68791	56069	67496	5963	19859	0	648789
OGÓLEM OBRĘB	79331	83987	69824	82316	6710	24755	164822	813611
OGÓLEM NADLEŚNICTWO	79331	83987	69824	82316	6710	24755	164822	813611

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 69824 m3 brutto

Tabela XV

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia prze- rębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
	ha					
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)	2,19	37,32	74,02	111,34		113,53
LASÓW OCHRONNYCH (O)	295,91	37,65	118,41	156,06		451,97
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	1146,17					1146,17
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		505,81	529,70	1035,51		1035,51
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	1146,17	505,81	529,70	1035,51		2181,68
OGÓŁEM OBREĘB	1444,27	580,78	722,13	1302,91		2747,18
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	1444,27	580,78	722,13	1302,91		2747,18

Tabela nr XVI

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Tabela nr XVI

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Czyszczenia późne (CPP)	Razem														
Trzebieże wczesne (TW)	SO	10,93	662,93	854,65	623,41										2151,92
	ŚW			11,54	18,97										30,51
	BK	0,33	54,45	393,85	86,82										535,45
	DB	0,17	24,08	88,47	16,25										128,97
	DB.S	0,65													0,65
	DB.B	1,25		2,08											3,33
	GB				1,64										1,64
	BRZ		3,86	11,04	51,6										66,5
	OL		10,48	7,79	3,31										21,58
Razem		13,33	755,8	1369,42	802									2940,55	
Trzebieże późne (TP)	SO		0,44		467,9	1041,44	2744,64	2418,22	1662,41						8335,05
	MD				4,63	20,92	23,68	15,57	5,68						70,48
	ŚW				13,49	35,58	45,14	3,68							97,89
	BK				85,03	116,54	136,23	80,1	40,61	21,82	4,56				484,89
	DB				17,62		14,46	45,79	23,19	4,77	20,5	56,26			182,59
	DB.B											13,58			13,58
	GB					7,54									7,54
	BRZ				27,67	59,44	51,65	33,55	18,96						191,27
	OL					4,99	11,97								16,96
	OS					1,24									1,24
	LP						1,85								1,85
	Razem			0,44		616,34	1287,69	3029,62	2596,91	1750,85	26,59	25,06	69,84		9403,34
Razem trzebieże	SO	10,93	663,37	854,65	1091,31	1041,44	2744,64	2418,22	1662,41						10486,97
	MD				4,63	20,92	23,68	15,57	5,68						70,48
	ŚW			11,54	32,46	35,58	45,14	3,68							128,4
	BK	0,33	54,45	393,85	171,85	116,54	136,23	80,1	40,61	21,82	4,56				1020,34
	DB	0,17	24,08	88,47	33,87		14,46	45,79	23,19	4,77	20,5	56,26			311,56
	DB.S	0,65													0,65
	DB.B	1,25		2,08								13,58			16,91
	GB				1,64	7,54									9,18
	BRZ		3,86	11,04	79,27	59,44	51,65	33,55	18,96						257,77
	OL		10,48	7,79	3,31	4,99	11,97								38,54
	OS					1,24									1,24
	LP						1,85								1,85
Razem		13,33	756,24	1369,42	1418,34	1287,69	3029,62	2596,91	1750,85	26,59	25,06	69,84		12343,89	

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Łącznie	SO	10,93	663,37	854,65	1091,31	1041,44	2744,64	2418,22	1662,41						10486,97
	MD				4,63	20,92	23,68	15,57	5,68						70,48
	ŚW			11,54	32,46	35,58	45,14	3,68							128,4
	BK	0,33	54,45	393,85	171,85	116,54	136,23	80,1	40,61	21,82	4,56				1020,34
	DB	0,17	24,08	88,47	33,87		14,46	45,79	23,19	4,77	20,5	56,26			311,56
	DB.S	0,65													0,65
	DB.B	1,25		2,08									13,58		16,91
	GB				1,64	7,54									9,18
	BRZ		3,86	11,04	79,27	59,44	51,65	33,55	18,96						257,77
	OL		10,48	7,79	3,31	4,99	11,97								38,54
	OS					1,24									1,24
LP						1,85								1,85	
Ogółem		13,33	756,24	1369,42	1418,34	1287,69	3029,62	2596,91	1750,85	26,59	25,06	69,84		12343,89	

Tabela nr XVII

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięcia* (manipulacyj- na)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	2747,18	2000,67	813611	687141
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			40681	34352
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	2747,18	2000,67	854292	721493
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątńnięcie płazowin				
2. uprzątńnięcie nasien- ników i przestojów			2302	2070
3. pozostałe	1,73		286	241
Razem nie zaliczone	1,73		2588	2311
Razem użytki rębne	2748,91	2000,67	856880	723804
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	12343,89		693750	555000
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	12343,89		693750	555000
Ogółem użytki główne (I+II)	15092,80	2000,67	1550630	1278804

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

Orientacyjna porównawcza wielkość użytkowania ogółem z uwzględnieniem etatu wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych = 127880m3 grubizny netto/1 rok (obliczenie brutto > netto z zastosowaniem odpowiednich proporcji)

Tabela nr XVIII

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, piazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń	pielęgnowanie gleby				czyszczenia wczesne					
	2	3	4	5	6	7	8				12	13	14	15	16	17
BMB																
BMSW	115,56	3,19	823,47	95,73		1,48	1039,43	1,50	1040,93		236,78	281,58	577,76	1096,12		980,48
BMW	7,96		55,71	21,03		0,60	85,30		85,30		21,98	18,40	83,23	123,61		79,69
BŚW	101,88		517,51				619,39	0,25	619,64		130,36	170,58	392,70	693,64		551,89
LMB																
LMŚW	27,97	1,84	20,52	295,11	4,90	0,92	351,26	3,70	354,96		105,48	92,54	284,87	482,89		344,06
LMW	10,29		19,15	47,25	3,40		80,09	0,25	80,34		23,49	18,23	70,24	111,96		73,63
LŚW	6,83		7,91	136,85			151,59	0,50	152,09		23,10	24,95	178,85	226,90		170,86
LW	0,68			11,55			12,23		12,23		1,53	1,68	17,55	20,76		12,48
OL													3,63	3,63		
OLJ																
OGÓŁEM	271,17	5,03	1444,27	607,52	8,30	3,00	2339,29	6,20	2345,49		542,72	607,96	1608,83	2759,51		2213,09
Zadania na 10-lecie	271,17	5,03	1155,42	607,52	8,30	3,00	2050,44	211,24	2261,68		542,72	607,96	1608,83	2759,51		2213,09

Tabela nr XIX

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia leśna (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) - ha		22333,41	21022,57
2.	Zasoby drzewne na powierzchni leśnej (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³		6215215	5763405
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha		278	274
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic) – tys. zł	910453	857015
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys. zł	82596	77748
		wartość środków trwałych – tys. zł	25767	25767
	Razem	tys. zł	1018816	960530
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	586141	723804
		użytki przedrębne – m ³ netto	666000	555000
		razem użytki główne – m ³ netto	1252141	1278804
		udział użytków przedrębnych - %	53	43
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu (użyteczny)	m ³ brutto	1583774	1347350
		przeciętnie m ³ /ha/rok	7,53	6,41
7.	Wskaźnik gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,40	4,07
		użytkowanie przedrębne: m ³ /ha pow. leśn./rok	3,60	3,30
		użytkowanie główne: m ³ /ha pow. leśn./rok	7,00	7,37
		użytkowanie główne: % zasobów/rok	2,5	2,7
		użytkowanie główne: % przyrostu/rok	14,4	11,5
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębego - % (udział w powierzchni leśnej)		-	1,5
9.	Udział lasów rezerwatowych i ochronnych – % (udział powierzchni leśnej)		22,4	23,3
10.	Powierzchnia lasów nadzorowanych – w ha		640,24	809,19
	% udział w powierzchni lasów nadleśnictwa		2,79	3,75

Tabela nr XX

Orientacyjna prognoza przeciętnego rocznego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa, spodziewanego wg etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w PUL

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętne rocznie za ostatnie 3 lata (2019-2021)	Według etatu użytkowa- nia głównego propono- wanego do realizacji w planie u.i.	Według orientacyjnego etatu potencjalnego z uwzględnieniem po- żądanego kierunku roz- woju zasobów drzew- nych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	111522	127880	127880
2.	Koszty administracyjne i inne	zł	2227225	2227225	2227225
3.	Koszty ochrony lasu	zł	724808	724808	724808
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	125791	125791	125791
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	3346	3346	3346
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	193,00	226,17	226,17
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	537	537	537
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowanych upraw i młodników	ha	370,75	275,95	275,95
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	46	46	46
Suma kosztów (k)		zł	9052707	9865254	9865254
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	193,24	193,24	193,24
Suma przychodów (p)		zł	21550511	24711531	24711531

Tabela nr XXI

Zestawienie miąższości drewna martwego

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
	ha	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
BB	7,34	4,17	30,58	6,22	45,63	10,39	76,21
BMB	158,07	2,84	449,21	3,95	624,71	6,79	1073,92
BMŚW	7030,83	4,34	30499,90	3,87	27183,78	8,21	57683,68
BMW	511,69	4,18	2138,90	3,27	1672,41	7,45	3811,31
BŚW	3188,39	3,60	11484,34	2,66	8465,54	6,26	19949,88
LMB	80,62	4,08	328,87	5,56	448,04	9,64	776,91
LMŚW	3917,97	4,64	18176,98	4,81	18833,13	9,45	37010,11
LMW	745,03	4,26	3170,29	4,39	3274,20	8,65	6444,49
LŚW	1357,91	2,18	2959,10	3,70	5027,63	5,88	7986,73
LW	139,48	4,28	596,58	4,67	651,03	8,95	1247,61
OL	141,87	6,01	852,78	6,73	954,55	12,74	1807,33
OIJ	73,00	4,06	296,34	6,07	442,76	10,13	739,10
Ogółem Nadleśnictwo	17352,20	4,09	70983,87	3,90	67623,41	7,99	138607,28

KRONIKA

